

РЕЙ ХАМЪНД

ОБЛАКЪТ

Превод от английски: Юлиян Стойнов, 2007

chitanka.info

Ha Саймън Кавана

ПРИЗНАТЕЛНОСТ

Редакторите са по правило последните хора, които преглеждат текста на едно произведение, преди то да се отправи към печатницата, но за тази книга Ник Остин бе така добър да окаже подкрепа с идеи, предложения и съвети още докато планирах сюжета — близо година, преди да се сдобие с окончателния ръкопис. Искам да му изкажа своята благодарност заради творческия принос, прибавен към обичайните му безупречни умения в редактирането.

Саймън Кавана, моят агент в литературна агенция „Мик Чийтам“, се доказа като ентузиазиран и умел литературен представител. През цялото време на написването на този роман той ме предизвикаваше, окуражаваше и предупреждаваше да продължавам неуморната работа, да преработвам онези части, които не се бяха получили достатъчно добре, и да наблягам на неща, които щяха да подобрят книгата. Почти винаги се оказваше прав и аз му дължа страшно много, както в творчески, така и в търговски аспект.

Моят редактор в „Pan Макмилан“ Питър Лейвъри бе важна опора в живота и творчеството ми през изминалите пет години. Неговият силен търговски нюх и неизчерпаем ентузиазъм ме караха да изпитвам гордост, че се намирам в кръг от толкова съзидателни и любознателни личности. Освен това искам да благодаря на неговите колеги Ребека Сандърс, Стеф Бируърт и Кейт Ешбъли за тяхната помощ и подкрепа през годините.

За съвети и указания по някои специални и научни теми, между които астрономията и техниката, бих искал да изкажа своята дълбока признателност на писателя и журналист Саймън Икълз, както и на изтъкнатия астроном и телевизионен говорител д-р Бруно Станек от „Астрософтуер“, Швейцария. За съвети по компютърни въпроси и хипотетична извънземна математика, моите благодарности на професор Дейвид Ф. Брейлсфорд от Училището по компютърни науки и информационни технологии, Университета Нотингам, и на многострания експерт Питър Стоарт. Държа да отбележа, че въпреки

внимателната им помощ всички грешки и несъответствия по научни въпроси са изцяло по моя лична вина.

В семеен план не мога да не спомена любящата помощ на моята съпруга Мария Феърчайлд, осъществена още при замислянето на романа, и за това, че ме разбираше, когато се налагаше да се усамотявам за продължително време. Благодарен съм също и на Альн Филипс, който изслуша неведнъж разказите ми за това какво смятам да напиша, както и на Илейн Купър, която не се поколеба да критикува всичко, което смяташе за подлежащо на поправка.

Ще ми се също да изкажа своята благодарност на персонала на курортния комплекс „Орфиъс Айланд“ край Големия бариерен риф в Австралия, задето направиха престоя ми там незабравим. Независимо от това, което ще прочетете в този роман, остров Орфиъс си остава един от най-прекрасните и забележителни курорти на Земята. Благодарности дължа също така на Дагмар О’Тул и Алекс Крайуолд от „Селебрити Спийкърс Асошиейтс“, които, в процеса на развитието на моята професионална кариера, ми помогнаха да посетя остров Орфиъс и много други места, споменати в тази книга.

Накрая, както винаги, съм дълбоко задължен на Лиз Хамънд за търпеливия, усърден и старателен прочит на моите многобройни чернови.

НАЧАЛОТО

АПРИЛ 2033

Извънземният сигнал бе толкова слаб, така незначителен между останалите шумове на необятната вселена, че едва не бе пропуснат. Ако не беше успехът на СЕТИ^[1] в продължилата близо десет години кампания за набиране на средства и построяване на наблюдателна станция на обратната страна на Луната, човечеството може би никога нямаше да узнае, че в космоса съществуват и други разумни същества.

Директорът, членовете на съвета и регионалните представители на организацията (всъщност необвързана група учени и чудаци) бяха събрали за проекта за построяване на лунна станция почти седем милиарда, повечето от обществени дарения. Дори след това се наложи да молят за транспортиране на личния състав и товарите НАСА, Европейската космическа агенция и Китай, както и няколко от частните аерокосмически превозвачи, които се занимаваха с изграждане на космически станции, ракетни инсталации, снабдителни пунктове за гориво и дори туристически атракциони на обратната страна на Луната.

Но тъкмо *обратната* страна бе мястото, което привличаше хората от СЕТИ — страната, която винаги е обърната с „гръб“ към Земята и по този начин е защитена от масивния приток на радио- и телевизионни сигнали, лазерни лъчи, електромеханични смущения и целия останал електронен „шум“, който се произвежда от всяко младо, но бързо развиващо се технологично общество и се разпилява безразборно из околното космическо пространство.

Луната е единственият сред всичките 138 спътници в Слънчевата система, който притежава подобна трайно защитена повърхност. От гледна точка на радиосмущенията, това е най-тихото място в цялата слънчева система и е идеалният избор за построяването на изследователската станция, станала известна с названието „Сетиград“.

— Хайде, хайде! — провикна се Дезмънд Йейтс нетърпеливо, втренчил поглед в монитора, в очакване най-сетне на него да се появи сигнал. — Какво правят? Защо се бавят толкова много?

Джоан Райдър, много по-зрял и опитен воин на СЕТИ, сложи успокоително ръка на рамото на младия астроном.

— Какво си мислиш, че правят, Дез? — Тя също гледаше тъмния екран. — Проверяват и препроверяват, както щяхме да направим и ние. Въпросът е твърде важен, за да се допусне грешка.

Йейтс кимна, прокара пръсти през черната си коса и внимателно се надигна в слабата лунна гравитация. Беше само на двайсет и пет, наскоро завършил университета в Станфорд, и би трябвало да асистира на по-опитните си колеги. Но тъкмо той бе засякъл странныя сигнал — предаване, за което сега бе повече от сигурен, че произхожда от извънземен източник.

Ако трябва да се придържаме към фактите, мощните анализиращи компютри на СЕТИ първи идентифицираха необичайния сигнал сред милиардите шумове, създавани от галактиките. Но пък Дез Йейтс бе човекът, изbral точно този участък от небето, Йейтс настрои честотата за сканиране и пак Йейтс се спря на точката за „възможен контакт“, която компютърните системи бяха категоризирали като „ЕТИ клас 22“ (от незначителен интерес). Този „контакт“, сега набързо преквалифициран в „клас 1“, или „многообещаващ“, принадлежеше изцяло на Дез и сега той и двамата му колеги агонизираха от нетърпеливо очакване да получат необходимото потвърждение от радиотелескопа „Парс“ в Австралия и английската обсерватория „Джодрел Банк“.

Малко след официалното си създаване през 1960 СЕТИ бе наложила строги изисквания и процедури за проверка и верификация на всеки сигнал, за който има съмнение, че е от извънземен произход. Основателите на организацията се бяха оказали прозорливи хора. През следващите седемдесет години бяха засечени общо 635 „силно позитивни“, но същевременно фалшиви сигнали, седемнадесет от тях толкова убедителни, че СЕТИ бе на път да обяви пред света за осъществяването на контакт, преди истината за техния произход да бъде разкрита.

Съвсем наскоро процедурите за изследване и потвърждаване на произхода на сигналите бяха затегнати, тъй като старейшините на

организацията се опасяваха, че построяването на новата прослушвателна станция на обратната страна на Луната може да доведе до поток от предполагаемо позитивни сигнали. Сега вече, след като трима от дежурните в Сетиград се съгласяха да категоризират някой сигнал като „силно положителен“, копие от него заедно с всички съществуващи компютърни данни се изпращаше за потвърждение до други две обсерватории, работещи по програмата СЕТИ и разположени в различни части на земното кълбо.

Йейтс и компютрите на СЕТИ бяха засекли силно излъчване само преди десетина дни. Тогава Йейтс бе „нощна смяна“ — светлинният режим на станцията бе настроен така, че да имитира денонощния цикъл на Земята. Първото, което привлече вниманието на младия учен, бяха равномерните микропулсации, произхождащи от участъка от небесната сфера, избран от него.

Дезмънд Йейтс така и не беше в състояние да обясни точно какво го бе накарало да изследва споменатия сигнал — особено когато върху диаграмата бяха изписани три други, доста по-силни и обещаващи сигнала — но изглежда, тъкмо в това се състои основната разлика между хората и машините: Йейтс бе действал по интуиция.

По причини, свързани единствено с романтичните му представи за издирване на извънземни форми на живот, той бе прехвърлил сигнала на аудиоуребдата, за да може да чува слабото, но фокусирано излъчване, върху което се бе съредоточила шейсет и четири метровата чиния на радиотелескопа. От друга страна, Йейтс бе гледал прекалено много научнофантастични филми.

Малката контролна зала — почти всичките ѝ стени бяха покрити с триизмерни високочестотни монитори — внезапно се изпълни с оглушителна какофония. Йейтс чуваше нисък тътенеж, като от океан, и високи пулсиращи звуци, следващи неравен ритъм, но не беше в състояние да улови подробности.

Пресегна се и настрои параметрите на системата за математически анализ за проверка на тайнствения сигнал. И тогава, докато интуицията му продължаваше да набира скорост, поиска от системата да проследи посоката, от която идва сигналът, и да изведе резултатите на малкия холодисплей в центъра на контролната зала.

Само след минути Йейтс вече обикаляше ентузиазирано холограмата, която сияеше в средата на залата. А през това време от

уребата продължаваха да се леят ниски и високи оглушителни звуци и шумове.

На холодисплея се виждаше компютърно генерирано изображение на Н-712256N — „земеподобна“ планета (известна на астрономите с обозначението ELP^[2]), отстояща на 14,8 светлинни години от Слънчевата система, в съзвездието Водолей.

Йейтс никога не бе чувал за сигнал, който да води до някоя определена планета. Но бързо си припомни, че кариерата му е започнала едва преди една година и че е съвсем млад и неопитен в извършването на подобни наблюдения. Нищо чудно просто да не разполагаше с информация за други сходни случаи.

Внезапно прозвуча аларма и Йейтс се обърна.

СИГНАЛЪТ Е ФОКУСИРАН — СИГНАЛЪТ Е МОДУЛИРАН, пишеше на екрана. Големите червени букви бяха подчертани и трепкаха, както и следваше да бъде при подобно необичайно излъчване.

„Фокусиран“ и „модулиран“ бяха ключови изрази, когато ставаше въпрос за радиосигнал с възможно извънземен произход. „Фокусиран“ означаваше, че сигналът се излъчва от някакъв електронен уред или машина. „Модулиран“ — че притежава определена честота и последователност, каквито не се срещат в природата и могат да бъдат създадени само по изкуствен път от разумни същества с цел комуникация.

— Майчице мила! — възклика Йейтс, изхвърча от контролната зала и се затича по тесния коридор към жилищния отсек, където спяха двамата му колеги. Само след минутка и тримата стояха зяпнали пред монитора и сияещата холограма на планета, която много приличаше на Земята... и същевременно се намираше на 142 трилиона километра.

Първата им задача бе да елиминират всички възможни радиосигнали и електромагнитни смущения, които можеше да са от човешки произход. Един „модулиран“ сигнал би могъл да произхожда от далечна цивилизация, но доста по-вероятно бе да е резултат от човешка дейност — излъчване от преминаващ космически кораб, сигнал, долетял от някоя далечна, изстреляна отдавна сонда, или от космически телескоп, каквито вече имаше няколко, изведени на орбити далеч отвъд тази на Луната.

Но компютрите на СЕТИ бяха в състояние да отстроят бързо подобни сигнали. В тяхната информационна база имаше данни за всички космически кораби, изстреляни през последните осемдесет години от различни нации, включително и на тези, за които не бяха подавани никакви официални сведения, тъй като носеха шпионски или оръжейни системи. Трийсет и шест часа след улавянето на първите сигнали тримата членове на лунната група бяха убедени, че са засекли истинска извънземна емисия, идеща от друга слънчева система и с изкуствен произход.

Това, което окончателно убеди Ким Мюкърджи, че младият Дез е осъществил извънземен ЕТИ контакт, бе фактът, че въпреки че бяха в състояние да идентифицират честотни промени и амплитудни изменения в радиосигнала, СЕТИ компютрите така и не успяха да дешифрират съдържанието му. Четирийсет и осем годишният Мюкърджи беше един от ветераните на лунната група, с повече от двайсет годишен стаж в СЕТИ. Освен това бе присъствал на други три подобни „позитивни контакта“ в различни бази на Земята — по-късно те се бяха оказали резултат от човешка дейност. Мюкърджи беше наясно, че методите за квантово кодиране, използвани от службите на различни правителства за техните военни спътници и оръжейни системи, са практически непробиваеми, но компютрите на СЕТИ, поне досега, винаги успяваха да установят дали става въпрос за квантово кодиране, макар да не можеха да открият смисъла на засечения сигнал.

Но сегашният сигнал бе съвсем различен. Компютрите не улавяха характерната за квантовите емисии осцилираща непоследователност, нито пък някаква форма или размер на посланието. Нямаше обаче никакво съмнение в изкуствения характер на засечения сигнал.

Сега, десет дена след улавянето му и началото на записа, Дез Йейтс и неговите двама колеги бяха на ръба на нервното изтощение и изгаряха от нетърпение да получат окончателните резултати от обсерваториите Паркис и Джодрел Банк в Англия.

Установеният правилник за действие бе ясен и недвусмислен. Астрономите от Паркис и Джодрел Банк подлагаха на проверка записите от Сетиград, анализираха ги със собствени средства и се опитваха сами да уловят сигналите (въпреки неимоверното радиозамърсяване в земната атмосфера). Нито една от двете групи

нямаше право да излиза пред обществеността с каквото и да било съобщения относно контакта — негативни или позитивни, — докато ръководството на СЕТИ не вземе окончателно решение.

Нямаше астроном, астрофизик, космолог или въобще човек, надарен с въображение, който да не мечтае за контакт с извънземен разум, независимо дали би го признал, или не. Истината бе, че постоянно развиващата се в научно и техническо отношение цивилизация очакваше с нетърпение доказателството, че не е сама във вселената. За мнозина подобна идея щеше да замени божествената концепция.

— Сетиград, говори Гюс Уилсън от Паркис — избутя глас от говорителя на стената.

И тримата членове на лунната група се извърнаха към главния екран. От него ги гледаше мъж на средна възраст с плешива глава и червендалесто обветreno лице. Всички познаваха добре директора на лабораторията Паркис.

Мюкърджи кимна и Дез Йейтс бързо потвърди, че приемат.

— Потвърждаваме автентичността на вашия сигнал CT86901ХТ и го определяме като позитивен, повтарям — позитивен, доктор Йейтс. — Уилсън беше едновременно развлнуван и напрегнат. — Ние също успяхме да засечем сигнала, макар че бе в обхват, по-нисък от минус 600 — толкова slab, че едва ли бихме му обърнали внимание на Земята. Освен това елиминирахме каквато и да било възможност за човешки произход на сигнала и проверихме дали споменатата честота — 17,655 гигахерца — се използва от правителствени, академични или военни институции. Ние също смятаме, че сигналът е модулиран и че предполагаемият му източник — ЕЛП Н-712256Х — е определен съвсем точно, макар че нямаме никакво обяснение защо сигналът трябва да идва от място, което е толкова близко до нас и навярно е проверявано многократно.

Австралийският учен спря да си поеме дъх, после продължи официално:

— Ето защо ние всички тук стигнахме до единодушния извод, че сигналът е позитивен контакт с непозната, но несъмнено разумна чуждоземна цивилизация. Вече трябва да сте получили и писменото ни потвърждение. Поздравления — надяваме се да получите и второ потвърждение.

— Да! Да!!! — провикна се Йейтс и подскочи, забравил, че е на Луната.

— Почакай, Дез, почакай — предупреди го Мюкърджи. — Знаеш, че не сме получили...

— Сетиград, тук Джодрел Банк — последва друг глас от говорителя.

Този път на екрана се появи слабото измъчено лице на сър Кевин Кели, директор на обсерваторията Джодрел Банк и на Кралското астрономическо дружество. Мюкърджи отново кимна на Йейтс.

— Добър ден, сър Кевин — заговори Йейтс, вече не беше в състояние да прикрива вълнението си. Внезапно го изпълни непреодолим ужас — ами ако прочутият астроном го обявеше за некадърен и прекалено импултивен ентузиаст, допуснал някоя наивна грешка?

Кралският астроном нагласи вратовръзката си и се покашля, сякаш се готвеше да се появи пред обществеността.

— Успяхме да потвърдим, че вашият сигнал отговаря и на трите международно признати критерия и трябва да се смята за изкуствено генериран от разумен извънземен източник — почна той внимателно.

— Първо, успяхме сами да засечем сигнала, макар че тук, в Джодрел Банк, той е доста слаб. Второ, потвърдихме, че сигналът е модулиран от електромеханичен или някакъв друг, но несъмнено изкуствен източник. Трето, съгласни сме с определения от вас първоизточник, тоест планетата Н-712256Х.

— Да! — извика отново Дез и този път се понесе във въздуха и се удари в мекия таван.

Върху насеченото от бръчки лице на сър Кевин изгря вяла усмивка.

— Зная, че вече сте получили потвърждение от Гюс Уилсън в Паркис — двамата с него поддържахме постоянна връзка през последните няколко дни. Доктор Йейтс, ние смятаме, че това е истинска находка. Поздравления — за вас и останалите членове на групата в Сетиград.

— Много ви благодаря, сър Кевин — едва успя да избърбори Дез, преди екранът да угасне.

Сега вече дори Мюкърджи изглеждаше развлнуван. Тримата се прегърнаха и се завъртяха в несръчен танц — всъщност просто

подскачаха из контролната зала. Прашните им подметки оставяха отпечатъци върху стените и дори тавана на помещението.

— Давай шампанското — викна Мюкърджи на Джоан, когато най-сетне се поуспокоиха. Но тя вече се бе отправила към съседното помещение с хладилника.

Йейтс сграбчи три пластмасови чаши и Мюкърджи отвори бутилката — тапата се понесе към тавана със смайваща скорост. Шефът на групата бързо и ловко разля пенливата течност и тримата пиха едновременно.

А после ги обзе необичайно спокойствие и смирение. Все още бяха задъхани от танца, но и постреснати от идеята, че други са потвърдили невероятното им откритие. Изведнъж то се бе превърнало в дългоочаквана реалност. Спогледаха се, малко смутени от преминалия изблик на радост, и Мюкърджи отново кимна окуражаващо на Дез. Младият учен вдигна чашата си и каза тържествено:

— За извънземните.

Мюкърджи и Джоан Райдър също вдигнаха чашите си и тримата ги пресушиха на един дъх.

Отново се въззари познатото сериозно настроение. Имаха усещането, че са присъствали на знаменателно, но краткотрайно събитие, чието значение ще трябва да обмислят по-късно, когато имат тази възможност.

— Е, поне знаем какво трябва да правим сега: всичко го има в наръчника — рече Мюкърджи. — Дез, мисля, че все още не е късно да се обадиш — в Калифорния е седем вечерта.

Дез Йейтс кимна, пусна празната чаша в кошчето и се настани пред екрана на главния монитор.

— Институт СЕТИ — произнесе женски глас, щом мониторът блесна. — Кого търсите?

— Моля, свържете ме лично с професор Джаксън — рече Йейтс.

— Съжалявам, доктор Йейтс — отвърнаха отсреща, — в момента професорът е на заседание. Какво да му предам?

— Моля ви, повикайте го незабавно — настоя Йейтс, а Мюкърджи се наведе развълнувано над рамото му и му посочи един ред от наръчника. — Съобщете му, че го търся във връзка с код 42. Повтарям, код 42. Ще изчакам на линия.

Водещо заглавие на сайта на „Ню Йорк Таймс“, 26 юли 2033

НЕ СМЕ САМИ

Астрономи от СЕТИ улавят сигнал от извънземен източник.

За огромно неудоволствие на Дез Йейтс бордът на директорите на института СЕТИ реши да отложи официалното обявление с цели три месеца.

В началото директорът Джаксън каза на лунната група, че искал лично да провери сигналите, и бе подкрепен от неколцина членове на борда. Припомни, че едно прибързано обявление може да навреди сериозно на репутацията на института, ако впоследствие се окаже невярно.

— Ще имаме само една възможност — рече Джаксън на тримата от Сетиград четирийсет и осем часа, след като му бяха докладвали за успешното засичане на сигнал. — Смятаме да променим разписанието и да ви изпратим заместници по-рано. Искаме да се прехвърлите при нас долу, за да обсъдим заедно проблема.

— Но нали вече разполагаме с две независими потвърждения! — каза Йейтс, след като връзката прекъсна. — Какво друго искат, снимка на зелени човечета ли?

Мюкърджи се опита да успокои младия си колега — обясни му, че вероятно става въпрос за политически боричкания в самия институт. Припомни също така на младока, че от този ден за никой от тях нещата няма да са същите.

Докато чакаха заменящата ги група, Мюкърджи и Джоан Райдър посъветваха Йейтс да измисли подходящо название на земеподобната планета, от която произхождаше сигналът. Не можеха да използват Н-712256Х, астрономическото название на планетата, за официални

изявления. Хората се нуждаеха от просто и разбираемо име, което да се запомня лесно.

Йейтс прекарваше свободното си време в прелистване на речници и справочници под несекващия акомпанимент на извънземните сигнали, които ечаха в тясното помещение. Искаше да е сигурен, че продължават да приемат сигнала.

В края на краищата се спря на името Изо, което на гръцки означаваше „равен“ — тъй като планетата Н-712256Х бе със същите размери като Земята и притежаваше сходни биологични характеристики. Ако се съдеше по състава на атмосферата, на Изо вероятно имаше условия за развитие на живот и той започна да фантазира, представяше си съществата, които живееха там и изпращаха сигнала.

Щом се върна на Земята и отиде в института СЕТИ в Маунтин Бю, Северна Калифорния, доктор Йейтс бе подложен на ускорен курс по политически мениджмънт. Първият урок бе за това кога да се направи историческото изявление.

Професор Джаксън искаше да изчакат дешифрирането на извънземния сигнал. Наеха три независими криптографски лаборатории и без да им съобщават произхода на сигналите, им дадоха копия от предаването, за да се заемат с дешифрирането. След две седмици и трите лаборатории съобщиха, че използваният код е от непознат тип, но със сигурност скоро ще разполагат с позитивна информация, най-малкото за вида приложен шифър.

Някои членове на борда на директорите продължаваха да настояват изявленето да се направи веднага щом институтът приключи с вътрешната си проверка. Която не би трябвало да се проточи, както бяха уверени Дезмънд Йейтс и останалите членове на лунната група. Специалистите в института вече бяха потвърдили резултатите от Паркис и Джодрел и в момента бяха насочили всичките си усилия към изключване на каквато и да било възможност сигналът да е с човешки произход.

— А как стои въпросът с националната сигурност? — попита един от членовете на борда на спешното заседание, на което присъстваха и доктор Йейтс и колегите му. — Дали Пентагонът няма да реши да потули случая с оправданието, че информацията е от Национално значение?

— Както ви е известно, в правилника още преди петдесет години е уточнено как трябва да се процедира при подобни случаи — намеси се доктор Денис Логан, той завеждаше връзките с обществеността. — Целта на програмата СЕТИ е да установи контакт в полза на цялото човечество, не на една отделна нация, камо ли пък правителство. Настоявам да направим изявление съгласно приетия правилник, според който новината трябва да се разпространи едновременно по целия свят.

В края на краишата напрежението взе да става нетърпимо. Директорите на Паркис и Джодрел не можеха да се закълнат още колко време членовете на екипите им ще успеят да запазят открытието в тайна. Междувременно стана ясно, че трите криптографски лаборатории изобщо не са напреднали в дешифрирането на сигнала. И трите съобщаваха за кодираща система от непознат тип и настояваха за още време, за да работят над проблема.

Накрая бордът стигна до единното решение да се излезе с официално съобщение за осъществяване на първи контакт с извънземен разум на пресконференция в събота, 26 юли 2033, в дванайсет по обяд тихookeанско време, или девет вечерта по Гринуич, и съобщението да бъде направено едновременно във Вашингтон, Лондон и Сидни. Дез Йейтс щеше да говори на конференцията във Вашингтон, доктор Мюкърджи да се появи в Лондон същата вечер, а доктор Райдър щеше да направи сутрешно съобщение в Сидни.

Копия от съобщението щяха да бъдат разпратени едновременно до всички международни новинарски агенции заедно с видео- и фотографски материали на открытието, звукозапис на чуждоземните сигнали, копия от потвържденията на независимите източници и компютърно генерирано изображение за предполагаемия изглед на планетата източник. След това Дез Йейтс и колегите му щяха да дадат подробни, интервюта, подкрепени от директорите на обсерваториите Паркис и Джодрел Банк.

Медиите направо пощуряха. Заглавието „Не сме сами“ окupира почти цялата водеща страница на специалното издание на „Ню Йорк Таймс“. „Засечен извънземен сигнал“, провъзгласи лондонският „Таймс“, със снимки на Дез Йейтс, каквито се появиха и в почти всички останили вестници по света. Телевизионните предавания бяха завладени от интервюта на специалисти, разсъждаващи над вероятната природа на извънземните, какво би могла да представлява планетата

Изо, кога чуждоземците ще получат ответен сигнал от Земята и каква технология би могла да се използва, за да се изпратят човешки представители до Изо. Фактът, че подобно пътешествие щеше да отнеме стотици години, придаваше на историята допълнителна романтична окраска. Внезапно космическите изследвания станаха интересни за всички.

Историята за извънземен контакт стана главна новина из целия свят. В Щатите Белият дом обяви, че президентът Дон Рандал готви официално изявление по въпроса.

Във Великобритания седемдесетгодишният сър Чарлз Ходжисън, международно известен фантаст и своеобразен футурологичен гуру, съобщи на медиите, че засичането на извънземни сигнали е „историческа първа среща с космическата общност“, точно както бил предсказал в своята първа книга „Признаци на живот“.

Папата призова целия християнски свят да се моли за мирен диалог с извънземните.

„Това е Божият глас, който ни праща ясни указания“ — заяви архиепископ Тирон Ъндерфийлд в обръщението си на специалната среща в катедралата в Алабама, средище на Растамендалионската църква на Истинския Господ Бог.

Из целия свят в църквите, храмовете и джамиите се провеждаха специални служби и богомолците отправяха към далечните непознати същества своите молитви и благопожелания за мирен контакт.

Дез Йейтс почти изгуби глас. През първите три седмици след официалното изявление прелетя 100 000 мили и се появи в над деветдесет телевизионни предавания из целия свят. През цялото това време непрестанно бе преследван от репортери и телевизионни екипи. Въпреки че не можеше да направи нищо повече, освен да повтаря отново и отново фактите от първоначалното изявление, журналистите продължаваха упорито да го подлагат на кръстосани разпити.

В някои предавания му показваха възможни варианти за това как биха изглеждали извънземните и очакваха от него коментари, в други го питаха защо според него чуждоземците ще искат да разговарят с обитателите на Земята. Измъкнаха дори майка му и баща му от незабележимото им жилище в покрайнините на Денвър, за да разказват как от малък Дез се влюбил в звездите и по цели нощи зяпал небосвода.

Тъкмо по време на едно подобно предаване в Чикаго за първи път бяха подхвърлени думите „Нobelова награда“. „Говори се, че ще бъдете номиниран за Nobelова награда — обяви водещият. — Какво смятате за това, доктор Йейтс?“

Осем месеца след официалното съобщение животът на Дезмънд Йейтс се бе променил до неузнаваемост. Той разполагаше със собствен кабинет в сградата на института в Маунтин Вю, и със секретарка, разбира се. Задълженията му бяха да се справя с огромния брой запитвания за интервюта, въпроси от колеги и покани за лекции и курсове, както и срещи със знаменитости.

Прозорецът на новия му кабинет гледаше към строителната площадка, на която трябваше да се разположи новият корпус на института СЕТИ. Новината за контакт с извънземните бе довела до приток на нови средства.

В желанието си да покаже пред обществеността напредничавост и загриженост за бъдещето на човечеството американският конгрес бе гласувал значително увеличаване на средствата за поддръжка на института, с което бюджетът им надмина дори този на НАСА и предизвика у последните ревност. И всичко това с благосклонното разположение на обществеността, която бе пощуряла на тема космически изследвания. Сега всеки тийнейджър — от двата пола — искаше да стане астроном, космолог, астронавт или „ловец на извънземни“, както медиите бяха кръстили учените от СЕТИ.

Правителствата на други държави, които също искаха да са съпричастни с новостите, на свой ред определиха значителни суми, а хиляди богаташи направиха дарения и дори промениха завещанията си в полза на програмата СЕТИ.

Директорът Джаксън откри, че неговият живот също е претърпял съществена промяна. Сега прекарваше по-голямата част от времето си в срещи с мениджъри, които се грижеха за новите финансови постъпления на института, или с богати потенциални спонзори, дошли да направят лично посещение в института, преди да решат какво да правят с парите си.

Избран бе нов директор на отдела за научни изследвания — задачата му бе да разшири центъра на Луната. В Сетиград започна

монтажът на две нови чинии, както и на десетметров оптичен телескоп. Нито един цент от новите постъпления не бе насочен към съоръженията на земната повърхност.

Веднага след официалното съобщение на института за чуждоземни сигнали от планетата Изо всички обсерватории насочиха радиотелескопите си в обозначената точка и започнаха на свой ред да ги записват. Но на Земята излъчването си оставаше все така слабо и едваоловимо, с всички произтичащи от това последствия и рискове. Единодушното мнение на астрономическото общество бе, че ако не беше лунната база, сигналът е нямало да бъде засечен.

Дез Йейтс бе обявен за почетен член на института СЕТИ и въпреки младостта си бе избран за „професор по извънземни комуникации“. Не очакваха от него да преподава, нито да продължава с изследванията си, работата му беше да наблюдава дешифрирането на сигналите от Изо и да ръководи групата в Сетиград, която записваше всеки бит получена информация.

Броят на криптографските лаборатории, които работеха над дешифрирането на извънземния сигнал, вече бе достигнал тридесет и шест. Десетина от тях бяха основани насокро и тъкмо с тази цел, а имаше и няколко тайни правителствени учреждения, които също работеха над проблема.

Това, което не преставаше да беспокои новоизбрания професор Йейтс, бе дали някое от споменатите правителствени учреждения би съобщило на обществото, в случай че бъде направен пробив в дешифрирането на сигнала. Той знаеше, че правителствата разполагат с най-мощните и усъвършенствани компютърни системи, толкова всеобхватни мрежи, че напоследък все по-често се чуха гласове срещу разрастването на подобна неконтролирана сила. Въпросът бе дали изкушението подобно знание да се запази в тайна няма да се окаже твърде голямо. Предполагаше се, че чуждоземната цивилизация от планетата Изо е хиляди, може би дори милиони години пред земната, което означаваше, че притежава познания, осигуряващи невъобразими военни, търговски и икономически ползи. Наистина, кой би издържал на подобна съблазън?

Правителството на Съединените щати вече бе изяснило позицията си. Администрацията несъмнено бе ядосана от начина, по който бяха действали ръководните органи на института. Белият дом и

Пентагонът не бяха никак доволни от „липсата на патриотизъм“ — едно толкова важно сведение да не бъде представено първо на родната страна, както се изрази в телефонен разговор с директора на института държавният секретар. На Джаксън му се наложи да му припомни вежливо, че СЕТИ е международна организация и е свързана по-скоро с ООН, отколкото със страната, където се помещава институтът. Разговорът приключи в хладен тон.

Йейтс се постара всяка криптографска лаборатория да подпише споразумение, според което сведенията, придобити при дешифриране на сигнала, се явяват обществена собственост. Но въпреки това не преставаше да го измъчва съмнението, че правителствените лаборатории ще предпочетат да ги запазят в полза на военните.

От лабораториите продължаваше да постъпва един и същи отговор: според криптолозите сигналите се базирали на непознати на Земята математични принципи, макар че, ако се съдело по някои от „характеристиките“, те несъмнено носели информация. Но без познания върху чуждоземната радиотехнология, език, софтуерни кодове и дори компютърни системи беше невъзможно да се осъществи и най-малък прогрес.

И докато правителствата гризяха нокти, че не могат да поставят под свой контрол записването и дешифрирането на сигналите, народите изразяваха нескрита радост, че в тази привидно пуста, а може би дори враждебна вселена съществува поне още една разумна, търсеща контакти цивилизация.

Настъпиха съществени промени в сфери като научната фантастика, научната проза, футурологията, астрономията и космологията, доскоро гета, които бързо навлизаха в средите на масовата култура. Сър Чарлз Ходжисън, доайен сред колегите си фантасти, стана неофициалният водач на това ново псевдорелигиозно движение с честите си појави в телевизионни програми, интернет форуми и върху обложките на списанията в почти всяка страна по света. В края на краишата, както обичаше да подчертава самият той, именно негово бе предсказанието за подобен контакт, направено още преди десетилетия.

В чест на знаменателното събитие. Ходжисън бе написал нова книга, „Изонийският прозорец“, която, веднага след публикуването си в мрежата и в книжен вариант, се превърна в бестселър. Малко по-късно започна подготовката за нейното екранизиране.

Някъде по това време, при поредното си участие в едно американско телевизионно шоу, Ходжисън призова последователите си да вземат в свои ръце контакта с чуждата цивилизация.

— Искам през идната седмица всички, които имат радиопредаватели, независимо от тяхната мощност, да изпратят послания на добра воля и мир до планетата Изо — каза той на зрителите. — В момента Земята е в подходяща позиция за радиокомуникации със съзвездието Водолей и ако хората изпращат ултракъси радиосигнали само на два градуса южно от Пегас, след не повече от петнайсет години изонийците със сигурност ще ги уловят.

Ходжисън определено бе напипал пулса на времето. Из целия свят аматьори радиоентусиасти насочиха антените в приблизителна посока към далечното съзвездие и започнаха да изпращат каквите съобщения им хрумнат. Продажбите на предаватели рязко нараснаха, за радост на търговците и производителите. Небето се изпълни с невидими радиосигнали.

В един караван парк в Уинебаго, Аризона, група ентузиазирани изследователи на извънземните създадоха мрежа от 287 радиопредавателя, които започнаха да излъчват в ношното небе толкова мощнни УКВ сигнали, че всички полети от централните щати трябваше да бъдат отклонявани. Накрая полицията принуди ентузиастите да прекратят дейността си.

„Здравейте, хора от Изо — се казваше в съобщенията. — Изпращаме ви миролюбивите си послания от планетата Земя. Елате да ни посетите“.

— От името на народа на Съединените щати, имам честта да ви наградя с Президентския медал за свобода — каза тържествено президент Дон Рандал и стисна ръката на Дез Йейтс.

Почти осемдесет души бяха поканени на церемонията, която се състоя в Източната стая на Белия дом, между тях членове на борда на директорите на СЕТИ и учени от НАСА, но също държавни чиновници

и известни политици. Родителите на Йейтс стояха гордо най-отпред, докато репортерите запечатваха историческия миг.

Веднага щом официалната церемония приключи, президентът Рандал поздрави родителите на Йейтс, похвали ги, че са родили такъв доблестен син, а после, за изненада на присъстващите, помоли младата научна звезда да му отдели петнайсет минути от времето си за доверителен разговор в Овалния кабинет.

Минала бе близо година, откакто Дез Йейтс бе засякъл първите слаби сигнали от Изо, но все още нямаше никакъв напредък в тяхното разчитане. Сега повечето криптографи си задаваха въпроса дали сигналите въобще са шифровани. „Не е изключено причината да се крие в чуждоземния език, който може да се основава на напълно непонятни за нас принципи — заяви директорът на лабораторията Ранд в Бъркли в един от многобройните си разговори с Йейтс. — Хвърлихме петабитове мрежова мощ в тази задача, но нямаме никакъв напредък“.

— Е, млади човече, какво ще правим сега с тези твои сигнали?
— каза президентът Рандал веднага щом двамата влязоха в кабинета.

— Ами, сър, смятам, че трябва да изпратим официален отговор
— отвърна Йейтс, оглеждаше непознатата обстановка.

— Поне това решение не ни тежи на съвестта — заяви един от присъстващите: съветник на президента от НАСА, с когото Йейтс се бе запознал преди малко. — Хиляди побъркани на тема контакт с извънземните чудаци от цял свят изпращат поздравленията си.

Президентът кимна замислено, после попита:

— И какво да направя аз?

— С цялото ми уважение към вас, сър, проблемът не е само от компетенцията на правителството на Съединените щати. Отговорът трябва да изразява волята на цялото земно население.

— О, не! Само не и ООН! — изпъшка Рандал.

Въпреки цялото обществено оживление и вълнение във връзка с първия потвърден контакт с извънземни, на ООН ѝ бяха необходими десет месеца, за да състави одобрен от всички отговор до планетата Изо. Преди историческата среща на Генералната асамблея, по време на която бе изпратен отговорът, се проведоха множество обсъждания.

В далечната 1977, в ранните дни на космическите изследвания, изпълнени с оптимизъм относно скорошния контакт учени от НАСА бяха поставили дванайсетинчови златни дискове на борда на космическите сонди „Вояджър 1“ и „Вояджър 2“, изпратени да изследват външните граници на Слънчевата система, преди да се отправят към напълно непознатия открит космос. На дисковете се съдържаха 115 изображения от Земята, записи на различни човешки езици, схеми на човешки тела, местни звездни карти и — тъй като това е било през 70-те — записи от песни на китове.

Междunaродната група учени — лингвисти, математици, философи и антрополози — натоварена със задачата да състави новото радиопослание, изпитващо много по-големи затруднения от работната група на „Вояджър“. Новото послание трябва да бъде излъчено към вече установена разумна цивилизация, при това намираща се не твърде далече.

Споровете какво трябва да съдържа посланието и по какъв начин да бъде казано, бяха ожесточени. Повечето учени бяха съгласни с мнението, че това е първият контакт за Земята, но едва ли е пръв и за планетата Изо. Земната цивилизация бе твърде млада и статистически погледнато, изонийците имаха много повече възможности да се натъкнат на други разумни форми на живот. Не беше изключено, напротив — бе повече от възможно, да има определен галактически правилник за подобен род комуникации и размяна на информация. Но тъй като нямаше как да са запознати с него, земните специалисти смятаха само да кажат едно вежливо „здравейте“ и да се надяват, че членовете на галактическата общност няма да се обидят.

В края на краищата се съгласиха първоначалното съобщение да е с продължителност двайсет минути и да бъде последвано от серия редовни ежедневни излъчвания, които да обяснят с подробности земния начин на живот. Засега времетраенето на проекта бе определено на две земни години.

Базdeo Пандай, генералният секретар на ООН, стоеше на подиума пред Генералната асамблея, осветен отвсякъде от прожектори и във фокуса на безброй камери. Пред него, върху специална поставка, бе монтирано голямо червено копче.

— В нашето послание за мир и разбирателство са включени образци от всички земни езици — заяви генералният секретар пред

Асамблеята и пред целия свят, който го следеше от екраните на телевизорите. — Освен това включихме някои общи математически понятия и видеоизображения, които да покажат красотите на нашата планета — както от повърхността, така и от космоса. Има и подробни звездни карти на района, в който се намира нашата слънчева система, съотнесени към разположението на Изо и съзвездието Водолей. Добавихме и различни софтуерни програми, които да помогнат на изонийците в разчитането на посланието. Надявам се, че и те са направили същото за нас.

Из залата се разнесе смях. За двете години, през които на Земята се приемаше сигналът от Изо, криптографите не бяха направили и крачка към разгадаването му.

— По-късните съобщения до Изо ще съдържат цели енциклопедии, географска и историческа информация за нашата планета, подробности за Слънчевата система и схеми на технологични продукти.

Пандай направи театрална пауза — усещаше, че съдбовният миг е назрял — и пристъпи към платформата, на която бе монтиран бутоонът.

Покашля се и после каза с ясен глас:

— От името на всички народи на нашата планета изпращаме това послание в дух на добра воля и мир и с надежда за взаимно разбирателство и полза между нашите светове през идните времена.

Ръката му се отпусна върху голямото червено копче с форма на гъба и в същия миг осемнайсет международни радиообсерватории и 187 военни радиопредавателни станции на Земята и в космоса започнаха да излъчват лазерните пулсации на съобщението с максимална мощност. Това вероятно бе най-силният синхронизиран радиосигнал, излъчван от Земята и пътуващ със скоростта на светлината. Щяха да са му нужни четиринайсет години и осем месеца, за да стигне до крайната си цел.

---

[1] От SETI — Search for Extra-Terrestrial Intelligence, организация за търсене на извънземен разум — Б.пр. ↑

[2] ELP — съкращение от англ. „Earth-like planet“ — планета подобна на Земята — Бел. moosehead ↑

1.

АПРИЛ 2063 — ТРИЙСЕТ ГОДИНИ ПО-КЪСНО

— Леле! — възклика Уокър Донахю, репортер на списание „Тайм“, когато подскачащият върху огромните си гуми лунен автобус прехвърли билото и лунната станция изникна пред тях. — Нямах представа, че е толкова голяма!

— Сетиград се простира на територия от три хиляди акра лунна повърхност — каза Мельди Барън, представителката на отдела за връзки с обществеността към СЕТИ: стоеше на пътеката в херметически затворения автобус и се опитваше да поддържа добро настроение и висок градус на интерес сред петдесетината журналисти, репортери и оператори. Знаеше, че повечето от тях са недоволни и дори сърдити, че са ги накарали да изоставят всичките си лични и служебни средства за връзка в хотела, но както им бе обяснила вече няколко пъти, на обратната страна на Луната бяха забранени всякакви видове радиосигнали. Тук не биваше да има нищо, което да замърсява свободния от смущения ефир.

— Има шестнайсет редици радиотелескопи с общо над четиристотин чинии — продължи тя. — Някои от чиниите са двеста метра в диаметър.

Докато се спускаха по склона, журналистите можеха да разгледат отблизо редовете телескопи, насочени към яркото нощно небе. „Добре дошли в Сетиград“, сияеше огромен осветен надпис над входа на селището — по-скоро малко градче от множество отделни сгради, свързани с херметизирани тунели. Някои от постройките бяха на два, дори на три етажа, с което можеха да се мерят с най-големите сгради в Лунаград, който се намираше на осветената страна на спътника на Земята.

Журналистите бяха поканени да посетят Сетиград като част от празненствата, организирани от СЕТИ, за да се отбележи трийсетата годишнина от улавянето на първите радиосигнали от планетата Изо.

Сигналите продължаваха да пристигат, а Сетиград се бе превърнал в естествено средище за издирване на други чуждоземни предавания.

През трийсетте години след откриването на сигнала богатството на СЕТИ бе станало легендарно. Всяка година в организацията постъпваха нови дарения и, както бе обяснено на гостите журналисти, средствата се използваха за щателно претърсване на онези части от вселената, които все още не са прослушвани с радиотелескопи.

Представителите на медиите влязоха в постоянно действащата експозиция, която се помещаваше в един от просторните куполи — бе достатъчно голям да побере оригиналната шейсет и четири метрова чиния, с която за първи път бяха уловени изонийските радиосигнали. Освен това изложбата включваше холографско пресъздадена сцена на момента, когато младият Дезмънд Йейтс засича извънземния сигнал и си дава сметка, че примитивните компютри от онова време го идентифицират като „модулиран“. Имаше и копие от Нобеловата му награда, поставено в стъклена витрина.

— Разбира се, всички знаете, че понастоящем професор Йейтс е почетен председател, на института СЕТИ — обясняваше Мельди. — И освен това е съветник по космическите въпроси в Белия дом.

Групата се насочи към следващата холографска експозиция, този път на компютърно генериран модел на планетата Изо и нейното слънце Джилис 76.

— Все още не можем да извършваме оптически наблюдения на Изо намира се твърде далече — обясни Мельди. — Но спектралните анализи ни дават достатъчно основания за преценка на водната маса и размерите на сушата на повърхността.

В задната част на групата Уокър Донахю се прозя. Дори не си правеше труда да си води бележки или да записва беседата. Чуждоземните сигнали отдавна не бяха новина, смятала се за прочетен вестник, но пък трийсетгодишнината бе подходящ повод да напусне офиса в Ню Йорк и да се присъедини към това доста скъпо пътешествие до Луната. Никога не бе летял дотук, но и не съжаляваше. Разходката по лунната повърхност се оказа невероятно забавна, а луксозните хотели на околоземна орбита предоставяха великолепна гледка към родната планета и звездите.

Донахю крачеше покорно в опашката на групата, която вече приближаваше следващия ъгъл на експозицията.

Тук ги очакваше доктор Лий Каку, сетиградският директор на научните изследвания.

— Дами и господа — посрещна ги той тържествено, — поканихме ви тук, за да чуete важно съобщение. Възnamерявame да посетим планетата Изо. В партньорство с НАСА през идния август СЕТИ ще изстреля автоматичен космически кораб към съзвездието Водолей. — Докато говореше, на екрана зад него се появи hologрафско изображение на кораба.

Директорът пристъпи напред и насочи светлината на лазерен показалец към модела на звездолета.

— Нарекохме го „Дружба“. Ще са му необходими четиристотин двайсет и пет години, за да стигне до Изо. Ще носи компютърни копия от личностите на трима от нашите най-изтъкнати учени. Със специалното разрешение на Отдела за компютърен контрол към ООН тези личности ще получат хуманоидна форма.

В тълпата се въззари видимо оживление. Експедиция до Изо, при това само след четири месеца, и временно вдигане на забраната върху прехвърлянето на компютърни личности в хуманоидни тела — това вече бе истинска новина.

Директор Каку предостави още подробности за кораба и пътешествието и репортите научиха, че въпреки екипажа от андроиди и двигател с хибридно ядрено задвижване експедицията ще е относително евтина и че половината от парите ще са осигурени от фондове на СЕТИ.

— Разбирате, че никой от нас няма да доживее момента, в който да види с очите си ползата и резултатите от тази инвестиция — обясни директорът. — Но го дължим на бъдещите поколения, които ще получат възможността да разберат какво представлява Изо. Това е съвременен еквивалент на европейските галеони от петнадесети век, отправящи се към Новия свят.

— Дешифрирали сте кода, нали? — провикна се една репортерка. Чуха се и други развлечени викове. През годините имаше многобройни журналистически спекулации, че сигналите, получавани от планетата Изо, отдавна са били разчетени или от СЕТИ, или от някое от водещите правителства и че съдържанието им се пази в тайна.

— Разменяте ли в момента информация с обитателите на Изо? —
провикна се друг.

Директорът разпери ръце.

— Ни най-малко. Ако някой бе успял да дешифрира сигналите от Изо, СЕТИ щеше да съобщи на света незабавно. Както на всички ви е добре известно, нашата работа е открита за обществеността и е изцяло в полза на хората.

— Защо тогава изпращате кораба точно сега? — извика някой.

— В чест на трийсетгодишнината от извънземния контакт — отвърна директорът. — А и ако изонийците са получили първите сигнали от Земята, които бяха пратени преди трийсет години, скоро би трябвало да пристигне и отговорът им.

Междущатската магистрала И-95 се простираше от Мейн на север до Флорида на юг и в участъка, където пресичаше Масачузетс, се бе превърнала в нещо като високотехнологичен коридор. Тази тенденция, започната още през 60-те години на двайсети век, се дължеше несъмнено на близостта на Масачузетския технологичен институт, Бостънския университет и Харвард. Фирмите, основани от випускници на тези учебни заведения, по правило се разполагаха в близост до магистралата и се възползваха от всички удобства, която им предоставяше тя.

Тъкмо по тази причина бяха избрали това място притежателите на заведението, известно като Център за предоставяне на деца за осиновяване. Огромни билбордове, поставени на трийсет, двайсет, десет и пет мили от отбивката, съобщаваха на минаващите пътници, че центърът разполага с „широка гама“ от деца за осиновяване — от новородени до двегодишни, с различен расов произход.

В самия център имаше четирийсетина дечица, които седяха, пълзяха или стояха в зависимост от възрастта си и нивото на физическо развитие. Десетина от най-малките бяха все още в кувьози, но всички бяха под щателно наблюдение от страна на три опитни детегледачки с бели престиилки, които в момента бяха на смяна. В други части на дневната деца си играеха с различни играчки, рисуваха, упражняваха се или се хранеха, също под внимателните грижи на детегледачките.

Бебето Люк, осеммесечно, седеше на един гumen матрак и очевидно не бе особено доволно от живота. Виковете му изпъльваха стаята, което тук не бе рядко явление, тъй като децата постоянно се нуждаеха или от храна, или от подмяна на пелените.

Сестра Ани Ломан остави едно русокосо момиченце със златисти къдици и тръгна към разперилия ръчички Люк.

Внезапно двойните врати към главния паркинг за клиенти се отметнаха — въпреки че от съображения за сигурност винаги ги държаха заключени.

В дневната нахлуха трима младежи с маски. Стискаха оръжия със зловещо разширени дула.

— Дръпнете се от децата! — извика един от тримата младежи.

Дечицата се разреваха. Нито една от детегледачките не помръдна — бяха се вцепенили от страх.

— Казах — дръпнете се от децата! — викна младежът отново и насочи оръжието си към детегледачките. Разположените на различни места из помещението камери записваха всичко. — Никоя от вас няма да пострада!

Уплашените жени заотстъпваха към стената. Децата гледаха нападателите с огромни, ококорени очички. В дневната се въззари тишина — децата сякаш бяха осъзнали, че се случва нещо важно, нещо, което не може да се разреши с плач. Детегледачките инстинктивно бяха прегърнали по едно от подопечните си.

Водачът кимна на спътниците си и тримата откриха огън с високоволтови лазерни импулси право по невръстните дечица.

Телцата им — някои бяха още бебета — избухнаха в пламъци, кожата им се сбръчка, сякаш беше от пластмаса, косите им запламтяха от 50 000-волтовите заряди.

Нападателите сипеха огнени импулси върху групата. Телцата на дечицата се разпукаха и от тях бликна кръв, заля пода и се превърна в голяма черна кипнала локва.

Един от тримата нападатели внезапно закрещя — тънък женски писък, — свали си маската и се видя лице на момиче, едва ли имаше и двайсет години.

— Кърт, виж! Тече им кръв! — Момичето свали оръжието си. — Виж!

— Просто последната добавка към модела — извика водачът, без да спира да изстреля пукащите заряди. — Хайде, складът е натам!

И прескочи купчината димящи останки. Другарите му го последваха към една бяла врата в дъното на всекидневната.

Влязоха в складово помещение, пълно с палети. Върху всичките бяха подредени по двайсетина кашона.

Момичето, което си бе свалило маската, погледна надписите върху кашоните и се усмихна.

„МОЕТО МЪНИЧКО ДЕСЕТМЕСЕЧНО МОМЧЕНЦЕ“ — пишеше с големи букви, а отдолу имаше рисунка на бебе, ококорило очички към света. „СЕГА ВЕЧЕ С КРЪВ КАТО ИСТИНСКА“ — бе добавено с жълти букви. „Още един чудесен продукт на «Някой, на когото да говориш»“ — бе добавено с по-дребен шрифт отдолу.

Водачът кимна с мрачно задоволство и даде знак на другите двама да се отдръпнат. Изправени рамо до рамо, тримата нападатели вдигнаха оръжия и насочиха високоволтовите заряди към сандъците и кашоните. Опаковката мигновено лумна в пламъци. Някъде зад тях зазвуча тревожният вой на аларма, от тавана започнаха да се сипят ситните пръски на противопожарната система. Но нападателите като че ли изобщо не мислеха да бягат.

Внезапно над пукота на пламъците и шума на течащата вода отекна сух изстрел. Куршумът просвистя над главите им и се заби в бетонната стена.

Третият нападател се извърна бързо, тъкмо навреме, за да забележи влизация през вратата отсреща пазач — той тъкмо вдигаше пистолета си за втори изстрел.

— Недей... — викна водачът, но в мига, докато го казваше, другарят му вдигна зашеметяващото си оръжие, насочи го към пазача и натисна спусъка.

Пазачът отхвърча назад, пометен от силата на високоволтовия заряд, и рухна на пода. За разлика от пластмасовите бебета с компютърни мозъци, тялото му не лумна в пламъци.

Следван от двамата си партньори, водачът изтича при падналия мъж, наведе се над него и си смъкна маската, без да го е грижа, че камерите записват изплашеното му лице. Коленичи до падналия пазач и напипа шийната му артерия. Лицето на пазача бе пребледняло, от сивата му коса се вдигаше пушек.

— Още е жив — промълви водачът. — Мичъл, помогни ми да го изнесем. И повикайте линейка.

Мич, членът на бандата, който бе стрелял по пазача, също си бе свалил маската и бе захвърлил оръжието. Двамата млади мъже вдигнаха отпуснатия охранител и го изнесоха пред склада. Зое, момичето, крещеше в комуникатора си незабавно да пратят помощ.

Сложиха пазача на земята и водачът почна да му прави изкуствено дишане и сърдечен масаж. Двамата му другари стояха безпомощно до него.

— Бързо — той умира! — извика изплашено водачът, без да спира да натиска гърдите на възрастния мъж. Наведе се, долепи уста до посинелите устни на пазача и се опита да му вкарва въздух.

— Но моят пистолет е със зашеметяващ заряд! — започна да се оправдава младежът, който бе стрелял.

Водачът не му обърна внимание, продължаваше с трескавите си усилия. Спираше само колкото да си поеме дъх.

Завиха мощнни сирени и пристигна брониран камион на Специалния отряд, следван от десетина полицейски коли. Чу се и равномерното бутене на приближаващ се хеликоптер.

— Хвърлете оръжията и легнете по очи! — прокънтя усилен от високоговорители глас.

Водачът на групата скочи и викна:

— Доведете лекар! — Мъчеше се да надвие грохота от перките на хеликоптера и бутежа на развалинелия се зад гърба му пожар.

— Хвърлете оръжията и легнете по очи! — повтори гласът.

Водачът и двамата му другари се спогледаха, после се проснаха по очи на твърдия бетон. Тежковъръжените полицаи се втурнаха към тях.

— А сега имам удоволствието да ви представя нашата специална изненада — каза доктор Каку. — Този, човек рядко посещава Сетиград, така че, дами и господа, позволете ми да посрещна с „добре дошъл“ почетния председател на СЕТИ, човека, който пръв откри изонийските сигнали... професор доктор Дезмънд Йейтс!

Докато високият мъж с къдрава черна коса и аристократична осанка заставаше на подиума, откъм журналистическата група се

разнесоха вежливи ръкопляскания. Годините се бяха смилили над прочутия астрофизик и движенията му бяха все така енергични, а видът — почти младежки.

— Ще се постараю да не съм многословен — почна той, след като се възцари тишина. — Искам само да подчертая колко се радвам, че най-сетне изпращаме експедиция до Изо — мисля, че отдавна беше време да го направим.

След което се зае да обяснява някои ключови моменти. Съобщи, че ядреният двигател е от клас „Орион“ и ще бъде използван, за да ускори „Дружба“ до необходимата скорост, след което корабът ще премине на ионни двигатели, които ще поддържат ускорението през целия път до Водолей. При приближаването си до планетата корабът щял да разпъне огромни слънчеви платна, които да го забавят чрез улавяне на слънчевия вятър от звездата на Изо. През цялото време на полета корабът щял да е под управлението и командването на екипаж от компютърни личности.

— Накрая — рече той — бих искал да ви припомня как звучат сигналите от Изо в реално време. — Йейтс кимна на доктор Каку. — Ако не греша, точно в този момент трябва да получаваме ретранслирани сигнали от обсерваторията Паркис в Австралия.

Журналистите зачакаха. Доктор Каку отиде в дъното на залата, поговори оживено с някого, после се върна, прошепна нещо на председателя на СЕТИ и се обърна към присъстващите:

— Дами и господа, боя се, че поради техническа неизправност няма да можете да чуете на живо сигналите, които получаваме от планетата Изо. Вместо това ще ви предложим записи от предишни техни излъчвания. Професор Йейтс любезно се съгласи да му зададете някои въпроси. Ако бъдете така добри да последвате госпожица Варън, тя ще ви отведе в централната зала, където е организиран малък коктейл.

От сайта на „Ню Йорк Таймс“, 20 април 2063

ИЗВЪНЗЕМНИТЕ ЗАТВАРЯТ ТЕЛЕФОНА

Сигналът, изпращан от извънземните, прекратен внезапно след 30 години

Трийсет години след първото му засичане радиосигналът от планетата Изо внезапно прекъсна. След 16 април от споменатия източник не са улавяни никакви излъчвания.

Професор доктор Дезмънд Йейтс, откривателят на първия извънземен сигнал, каза: „Най-вероятно прекъсването е временно — слънчеви изригвания в системата на планетата или засенчване от друга планета. А може и да са сменили честотата по някаква причина. Сигурен съм, че съвсем скоро ще възстановим контакта“.

„Не е съвпадение“

Други специалисти по издирване на извънземен разум обаче не проявяват подобна увереност. „Те прекратиха излъчването тъкмо когато очаквахме да получим от тях отговор — заяви доктор Джим Бърнс, директорът в отдела за извънземен контакт към НАСА. — Трудно е да определим това като съвпадение“.

За случайните посетители в коридорите на Бостънския окръжен съд Бил Дънкан изглеждаше по-скоро като музикант, комуто предстои да излезе пред развълнуваната нетърпелива публика на някоя сцена. Гъстата му кестенява коса бе дълга до раменете, а сребърната обеца на лявото му ухо по-скоро подчертаваше, отколкото да смекчава орловия му профил. Беше облечен с бяла фланела, дънково яке, джинси и черни каубойски ботуши, които само допълваха общото впечатление за китарист от някоя успяла рок група в края на двайсети век.

Въпреки че функционираше в едно определено високотехнологично общество, криминалното съдопроизводство си оставаше изцяло човешки процес. Макар прослушванията и част от заседанията да се провеждаха във виртуалното пространство, където защитници, прокурори, съдебни заседатели и съдии се срещаха, за да

се запознаят с фактите, да пледират или да обвиняват, законодателите все още смятаяха, че повечето сериозни криминални деяния трябва да бъдат съдени по традиционния начин. И макар защитниците на модерното съдопроизводство да обясняваха, че това е просто един скъп анахронизъм, съдиите и дума не даваха да се издума за промяна на статуквото — както подмятаха злите езици, може би защото това щеше да повлияе съществено върху заплатите им. Но за съдебни процеси като този, на който трябваше да присъства Бил Дънкан, не можеше да става и дума за каквото и да било изключение — участниците в процеса щяха да се срещнат в реално време и очи в очи. Тримата млади обвиняеми бяха заплашени с обвинение за убийство и в щата Масачузетс наказанието за това бе само едно — доживотен затвор.

Вратата на заседателната зала се отвори и отвътре надникна млада жена. Видя Бил, излезе и го покани да седнат на пейката, където обикновено чакаха свидетелите.

— Прокурорът се съгласи да се откаже от обвиненията в предумишлено убийство — прошепна му. — Остават обаче обвиненията в непредумишлено убийство, които също могат да бъдат наказани с доживотна присъда.

Той поклати глава и прокара пръсти през косата си.

— Те са още деца. Направили са онова, което смятат за правилно. — Въздъхна. — Просто са искали да изразят протеста си срещу гротескната търговия с имитации на бебета. Не са искали да наранят никого.

— Точно това очаквахме да чуем от вас и ако имаме късмет, ще ги пуснат под гаранция. Ще ви повикат след няколко минути, веднага след като господин Коен приключи с пледирането на защитата. Имате ли нужда от нещо?

След около час Бил Дънкан най-сетне застана на свидетелското място в заседателна зала номер девет на Бостънския съд, отказа Светата библия и се закле да говори истината и само истината.

Заседателната зала буквално пращеше по шевовете. Присъстващите бяха запълнили всички места и стърчаха прави от двете страни на пътеките. Имаше много журналисти. Тримата бивши студенти седяха на скамейката на подсъдимите, прилежно облечени и с бледи умислени лица. Адвокатът им си бе позволил да посъветва

Дънкан да си прибере косата и да си свали обещата, за да направи добро впечатление, но срещна хладен отпор и се отказа.

Щом официалната част приключи, адвокат Кoen се надигна и се приближи към масата, зад която седеше свидетелят.

— Ако обичате, съобщете на почитаемия съд името, възрастта, адреса и професията си.

— Уилям Ендрю Дънкан, на четиридесет и четири години, живея на яхтата „Кейп Сентинел“, помещаваща се на пристан шейсет и шест в Бостънското пристанище. Преподавам и се занимавам с научноизследователска дейност в Масачузетския технологичен институт.

— Имате научна степен по психология на компютърните личности и сте директор на лабораторията за изследване на компютърната психология към МТИ, нали така, професор Дънкан?

— Точно така.

— Не сте ли също така носител на наградата за научни изследвания „Макартър“ и член на Националната научна академия?

— Това е само предварително прослушване, защитник — прекъсна го съдията. — Нужно ми е мнението на свидетеля, не биографията му.

— Разбира се, ваша чест — съгласи се Кoen. — Исках само да уточня, че професор Дънкан е специалист тъкмо по въпросите, които предстои да обсъждаме днес.

И отново насочи вниманието си към свидетеля.

— Казано накратко, професор Дънкан, вие сте един от водещите световни специалисти по развитие, психология и патология на изкуствените разумни форми на живот, наричани в обществото компютърни личности, нали така?

— Така погледнато — да, един от тях съм.

— Бихте ли ни казали тогава какви може да са мотивите на тези трима студенти, за да извършат нападение срещу фирма, занимаваща се тъкмо с продажба на персонифицирани играчки?

Адвокатът бе подготвял свидетеля близо два часа за това какво трябва и не трябва да казва. Бил си пое дъх, преди да почне обяснението за това кое според него е накарало тези младежи да изразят по такъв начин протеста си, превърнал се, поради

неблагоприятно стечение на обстоятелствата, в трагедия с фатален изход.

— Познавам добре тримата обвиняеми и мога отговорно да заявя, че са добропорядъчни и честни младежи, които никога не биха сторили зло комуто и да било преднамерено. Зная също, че са протестирали срещу една непочтена търговия с наподобяващи малки деца андроиди, които напоследък се предлагат на бездетни семейства и самотни възрастни хора, без да се отчита психологическата вреда, която може да бъде причинена на хората, решили да се обвържат емоционално с машини. Тази търговия, по мое лично мнение, трябва да бъде незабавно забранена — също както бе забранено производството на възрастни човекоподобни машини, снабдени с компютърни личности.

— Ваша чест, какво общо има всичко това с извършеното брутално убийство? — провикна се един от съветниците на обвинителя.

— Тъкмо смятах да попитам същото — отвърна съдията.

В дъното на залата една скромно облечена в „интелигентни“ дрехи, на вид около трийсетгодишна жена, следеше внимателно лицето на даващия показания професор от МТИ. Федерален агент Сара Бъртън не се съмняваше, че ако има подобна възможност, Бил Дънкан би използвал трибуналата, за да заклейми както американската компютърна индустрия, така и правителството, че не е наложило необходимите стриктни мерки. Всъщност от известно време тя тайно разследваше дейността на професора и бе запозната добре не само с приската му работа, но и с кръга приятели, с които той се срещаше. Не за първи път си задаваше въпроса защо Масачузетският технологичен институт търпи подобни антинаучни изказвания от един от своите видни преподаватели — изказвания, които бяха в разрез с интересите на самата компютърна индустрия. Изглежда, професор Дънкан бе просто чудак.

— Общото със споменатия трагичен инцидент е, че милиони деца по целия свят непрестанно се привързват към тези машини повече, отколкото към родителите си — заговори свидетелят, без да обръща внимание на трескавите сигнали на адвокат Коен да замълчи.
— Чувал съм за осемгодишни дечица, които са получили тежко нервно

разстройство и дори са посегнали на живота си, след като са били разделени принудително с някоя компютърна личност.

— Професор Дънкан... — опита да го прекъсне съдията.

— Хората изобщо нямат представа какви емоционални вреди могат да причинят компютърните личности, нито за социалния ефект, който вече имат върху нашето общество — както в страната ни, така и в целия свят — продължи професорът въпреки опитите на съдията да го спре.

— Достатъчно, професоре! — нареди съдията.

— Тези машини превръщат децата ни в психопати — извика Бил, очите му блестяха възбудено. — Те подтикват възрастните хора да слагат край на живота си. Затова съм тук, нали? Аз съм не само компютърен специалист, но и психолог и познавам добре опасността, която се крие в тях. Те са безскрупулни, алчни за внимание...

Съдията стовари чукчето си върху масата.

— Прекалявате, професоре. — Извърна строгия си поглед към адвоката. — Ако свидетелят ви възнамерява да продължава с обидите към съдебната институция, ще ви помоля да го отстраните, преди да продължим.

2.

— Да, на „Дружба“ ще са му необходими четиристотин и петдесет години, за да стигне до Изо — потвърди професор Дезмънд Йейтс в отговор на поредния въпрос. — Но по време на полета той ще функционира като подвижна лаборатория и междузвездна сонда и ще праща снимки и данни на Земята. Тоест ще ни предостави отлична възможност за развитие на нашите астрономически изследвания много преди да стигне до Изо.

Тази среща бе наистина много важна. Трябваше да се реши дали „Дружба“ да излети, след като сигналът от Изо бе спрятан. Малката, но влиятелна аудитория се състоеше от президента Максуел Т. Джарвис, държавния секретар, директора на НАСА и неколцина представители на министерството на финансите — те бяха най-яростните противници на изпращането на кораба. Бяха се събрали в една от малките стаи до Овалния кабинет и в продължение на петнайсет минути Йейтс бе изнесъл кратка реч, посветена на подготовката на експедицията, описание на двигателите на „Дружба“ и на трите компютърни личности, които щяха да съставляват екипажа. Сега, след като бе отговорил на допълнителните въпроси, той отново се върна към самата експедиция.

— През целия си полет „Дружба“ ще изпраща постоянни радиосигнали към планетата. Когато пристигне там и се установи на орбита, ще поисква разрешение за скачване с орбиталната станция или съоръженията, с които разполагат изонийците. Трите компютърни личности са естествено напълно самостоятелни в решенията си, което означава, че ще могат да се справят с всякакви затруднения. Една от задачите им е да напреднат бързо в чуждоземния език и веднага щом придобият известни познания, да изпратят уверенията, че корабът е напълно стерилен и няма никаква опасност от пренасяне на земни микроорганизми на чуждата планета.

— И как по-точно ще общуват с извънземните, след като още не сме в състояние да дешифрираме сигналите им? — попита един от

представителите на финансовото министерство. — Какъв смисъл от всичко това, ако ние не можем да ги разбираме, нито пък те нас?

— По-важното е, че ще ни пратят видеоизображения — отвърна невъзмутимо Йейтс. — Така ще знаем с какво си имаме работа.

— Не точно *nue*, професоре — намеси се вторият представител на финансистите. — Защото картината ще получат нашите далечни наследници, нали?

Йейтс вече бе чувал подобни възражения. В края на краищата се занимаваше с експедицията до Изо от седем години.

— Така е, разбира се — съгласи се той. — Но ако не изпратим кораба сега, може би човечеството никога няма да узнае какви са нашите съседи в космоса. Наш дълг пред бъдещите поколения е да продължим изследванията в тази насока.

— Пък и без това по-голямата част от парите са изразходвани, нали? — намеси се президентът Джарвис, за първи път от началото на срещата.

— Точно така, сър. Още от самото начало проектът бе определен като нискобюджетен и вече използвахме седемдесет и пет процента от средствата за построяването на космическия кораб, компютърните личности и различни бордови системи.

— Но сигналите от Изо секнаха — протестира първият финансист. — А има още осем милиарда долара, които възнамерявате да използвате, за да пратите роботизиран кораб до планета, който вече не изльчва сигнали към нас. Избирателите няма да харесат тази част, господин президент.

— Лично аз съм сигурен, че прекъсването на изонийските сигнали е само временно — побърза да възрази Йейтс. — Вероятно е предизвикано от слънчеви изригвания или космически смущения, или пък изонийците са променили честотата на изльчването. В края на краищата ние получаваме тези сигнали почти от зората на радиоастрономията на нашата планета. Но може би те датират от много по-ранен период.

— Да, но...

— При едно от последните допитвания до населението — продължи Йейтс, без да си поема дъх, — над шейсет и два процента от американците подкрепят изстрелването на „Дружба“ към планетата Изо, още повече; че финансирането на проекта е преобладаващо от

частни спонсори. Както знаете, СЕТИ отдели три четвърти от необходимите средства за проекта.

— И доколкото знам, НАСА също вече е използвала своя дял в подготовката на полета — прекъсна го президентът Джарвис. Търпението му очевидно бе на изчерпване.

Всички закимаха. Двамата финансисти обаче се размърдаха неспокойно, сякаш имаха да добавят нещо по въпроса.

— Ами да го направим в такъв случай — реши Максуел и рязко стана. — Полетът до Изо ще се състои. Но не желая да чуя, че и един долар е надхвърлил предвидения бюджет. Ясно ли е?

— Да, сър — отвърна Дезмънд Йейтс.

Монтиран на височина 5000 метра, гигантският телескоп „Карл Сейгън“ бе най-мощният астрономически инструмент в целия свят. Издигаше се на върха на планината Чоро Саманал в пустинята Атакама на северно Чили. Обикновено в астрономическия комплекс работеха шестима специалисти — студенти и учени, които пристигаха и заминаваха според предварителна програма.

В ранните часове на вторник, 13 август 2063, Брайън Нъни, австралийски астрофизик и световен авторитет върху поведението на информацията в околностите на черните дупки, проектираше живо оптично изображение от Големия Карл право върху главния холографски дисплей на обсерваторията.

— Ела да погледнеш нещо — провикна се той през рамо на Сузи Прайс, стажантка от Калифорния, която изучаваше извънземна планетарна биология. — Компютрите маркираха район с необичайно висока плътност в космоса — намира се в посока към Антилското съзвездие — обясни той, когато тя застана до него. — Кара част от звездите в региона да трептят. Какво мислиш за това?

Върху холоекрана бе проектирана голяма част от нощното небе. Увеличен от лещите на телескопа, огледалата и позволяващата висока резолюция електроника, участъкът бе 20 000 пъти по-голям, отколкото ако беше наблюдаван с просто око.

— Наистина е странно! — съгласи се Сузи. — Сякаш нещо засенчва небосклона, а тази нощ небето е съвсем ясно.

— Най-близката звезда в Антилите е на трийсет и пет милиона светлинни години — каза Нъни. — Виж, извадих снимки от същия участък на небето, направени миналата година. Ще ги пусна с ускорение петдесет.

Опитният астроном и стажантката гледаха изумено, докато компютрите показваха същия участък от небето, заснет в различни периоди и под различни ъгли в продължение на дванадесет месеца.

— Сякаш някой включва и изключва звездите — промърмори Сузи. — Как никой досега не го е забелязал?

— Антилите не са особено популярни сред астрономите — обясни Нъни. — Няма нищо интересно в тази посока — е, поне до този момент. — Погледна колонката цифри от анализите и добави: — Дали не можем да извършим някои измервания на плътността?

Стажантката въведе необходимите команди и върху изображението на съзвездието се появи червеникава мъгла.

— Хм. Каквото и да е това, определено притежава маса — каза Нъни. — Виж. Разстоянието не може да се измери по оптичен начин. Вероятно е някакъв вид материя, която не излъчва светлина.

— Дали пък не сме се натъкнали на нещо важно? — възклика Сузи. — Какво ще правим?

— Нищо, поне на първо време — отвърна замислено Нъни. — Имам няколко приятелчета, ще ги помоля да хвърлят едно око. Единият е в Паркис, а другият работи в Сетиград. Да видим как изглежда този обект на радиовълни.

Правителственият отдел, известен като Служба по компютърна и мрежова сигурност, съкратено КМС, бе основан през 2022, след сливането на едно от звената на ЦРУ за кибернаблюдение, отдела на ФБР за компютърни измами и отряда за борба с кибертероризма към Агенцията за национална сигурност. По онова време за всички беше ясно, че компютърните мрежи са естествена среда за действие на престъпници, терористи, маниаки и психопати и че е необходимо с тях да се заемат специалисти. За по-малко от едно десетилетие КМС се бе превърнала в глобална служба, надхвърляща границите на Щатите. Бюджетът ѝ бе по-голям от този на ЦРУ.

Агент Сара Бъртън работеше в службата от седем години и харесваше работата си, въпреки неудобствата, свързани с нея. Задачата ѝ бе да издирва, проследява, залавя и изправя пред съда компютърни хакери и киберпрестъпници. Сара имаше докторат от Бъркли по компютърна криминология и комуникации и специалността ѝ бе да разкрива най-хитрите измамници, „технотерористите“ и онези хакери, които се смятаха за прекалено умни, за да попаднат в мрежата на правосъдието.

Ето защо сегашната ѝ задача ѝ се струваше като малка бира, мислеше си тя, докато наблюдаваше от седалката на колата си яхтата на професора от МТИ, привързана на един от кейовете в бостънското пристанище. Беше изслушала емоционалната реч на Бил Дънкан в съда, след което, е помошта на двамата си асистенти, няколко месеца бе събирила цялата налична информация за радикално настроения професор.

Нямаше никакво намерение да подценява способностите на Дънкан и странния му кръг последователи и съратници. След като проведе няколко дискретни разговора с негови колеги и началници, стигна до извода, че Дънкан дължи поста си в МТИ на брилянтния си ум. А и изглежда, университетската управа държеше на способностите му дотам, че му прощаваше ексцентричните му изяви. Което бе странно, след като на пост като този и с интереси в областта на компютрите и психологията на компютърните личности от него би трябвало да се очаква дружелюбно поведение спрямо фирмите, осигуряващи средства за научни изследвания. Но Дънкан очевидно имаше солидна научна репутация както във вътрешен, така и в международен план, въпреки че политическите му възгledи биха могли да пробудят подозрения относно лоялността му.

Тъкмо действията на групата хакери и кракери, сформирала се около чудатия професор, бяха привлечли вниманието на КМС и бяха довели до това разследване. Хората му наричаха шеговито групата си Хакери на свобода и мнозина от тях бяха бивши студенти на Дънкан, специализирали по-късно в МТИ. Вместо да прилагат уменията и таланта си в полза на добре плащащи корпорации или правителствени служби, заразени от радикализма на своя професор, те бяха подхванали кибервойна срещу някои от най-могъщите държавни институции и корпорации в света.

Агент Бъртън въздъхна и изключи екрана на лаптопа. Предстоеше ѝ за първи път да посети лично „Кейп Сентинел“ и да провери какво ще ѝ подскаже инстинктът за Бил Дънкан. Макар че бе прекарала по-голямата част от кариерата си в преследване на „виртуални престъпници“, тя твърдо вярваше в предимствата на старомодната среща очи в очи.

Слезе от черната правителствена кола, оправи късото си сако и закрачи по дървения мостик към старата яхта — доколкото ѝ бе известно, възрастта ѝ надхвърляше стотина години. Беше ярко слънчево августовско утро.

„Заподозреният субект“ беше на палубата и търкаше с четка стъклата на задните илюминатори. Носеше стара бяла фланела и къси дънкови панталони, под които се подаваха мускулестите му крака. За изминалния период от съдебния процес бе успял да хване тен.

— Добро утро. Мога ли да се кача? — поде тя с любезен тон и стъпи на подвижното мостче.

Бил оставил четката и се обърна да огледа непознатата посетителка. Беше малко по-ниска от среден ръст, дългата ѝ черна коса обрамчваше лице с красиви и правилни ирландски черти. Очите ѝ бяха яркосини и блестящи.

— Внимателно — предупреди я той, когато я видя да улавя въжето. — Може да се залюле, ако яхтата се измести. Кого търсите?

Бе протегнал инстинктивно ръка да ѝ помогне.

— Благодаря ви. Търся професор Уилям Дънкан — рече агент Бъртън, макар да знаеше отлично с кого разговаря.

— Аз съм. А вие коя сте? — попита Бил, оглеждаше я отгоре до долу.

Тя извади от джоба си удостовериението с hologрафския знак и снимката си.

— Компютърна и мрежова сигурност. Агент Бъртън. Бих искала да поговорим.

Бил замръзна, сетне отстъпи назад. Очевидно имаше лошо мнение за КМС. Според него и хората му в КМС работеха некомпетентни правителствени чиновници, които не бяха в състояние да опазват законите и правилниците за работа с компютърен разум — правила, които хората му смятала за жизненоважни за развитието на обществото.

— Зает съм — каза той хладно.

— Гледах ви, докато давахте показания за тримата студенти — рече Сара, докато прибираще електронното удостоверение. — Чух какво мислите за компютърната индустрия. Питах се дали вие, или приятелите ви бихте искали да предприемете и други действия освен тези, с които обичайно се занимавате.

— Съжалявам, нямам време за вашата служба — отсече Бил. — По-добре си вървете.

— Но това е приятелско посещение — възрази Бъртън. В гласа ѝ обаче не се долавяха никакви приятелски нотки. — Исках само да ви осведомя, че имаме ясна представа с какво точно се занимавате вие и вашите студенти от МТИ тук, на тази яхта.

Пристъпи няколко крачки напред и се озова в средата на палубата, откъдето можеше да надзърне през отворения люк в каютата долу. На едната страна имаше редица монитори, последна дума на техниката. Тя вече знаеше, че яхтата е оборудвана с достатъчно мощни радиопредаватели и мрежови кабели, за да поддържа нуждите на малък град.

— Като гледам, имате доста интересни играчки — подхвърли тя с привидна небрежност. — Дали обаче всичко е законно?

— Погледнете, щом искате — ако разбираете от това, което ще видите — отвърна насмешливо, дори презрително Бил.

— И какво смятате да правите сега, след като временно ви освободиха от университета? — попита тя.

Бил я изгледа така, сякаш се чудеше дали да не я хвърли през борда. Но по някаква причина се отказа и отвърна:

— Както сама казахте, отстранен съм временно, само за периода на съдебния процес. Тъй като не бях пряко въвлечен в инцидента с изкуствените деца, смяtam скоро да се върна на работа.

— И все пак не ви ли се струва странно преподавател от МТИ да води кампания срещу развитието и усъвършенстването на компютърния разум?

— Не и ако бяхте прочели моята книга по въпроса.

„Възходът и по-нататъшният възход на техносапиенс“ — първата академична публикация на Бил — бе посрещната с неочекван възторг в средите на учените преди десетина години. С могъщите си послания книгата бе предизвикала многобройни и яростни обсъждания за това

дали трябва да се продължава насоката на създаване на все по-способни компютри.

След този изненадващ успех Бил бе подел кампания за въвеждане на строги правила по въпроса. Беше обвинил публично не едно правителство или корпорация за безразсъдното и невнимателно разработване на компютърни личности — форми на машинен разум, които често надхвърляха установените граници.

— Какви по-точно са политическите ви пристрастия? — попита тя, като пренебрегна темата за книгата.

— Би трябвало вече да сте ги проучили — отвърна Бил, очевидно започващ да се ядосва. — Знаете, че не съм член на никоя партия и че нямам никакви, както ги нарекохте — „политически пристрастия“.

— Не вярвате ли в американския прогрес, професор Дънкан? — попита тя с намерението да го предизвика отново.

— Как смеете? — озъби се той. — Аз обичам страната си, но това не означава, че трябва да обичам компютърната индустрия или правителството. И тъй като това все още е свободна страна, махнете, се от яхтата ми.

— Благодаря ви за отделеното време — рече агент Бъртън и стъпи на нестабилното мостче.

— Прилика на огромен междузвезден облак газ — обяви Лий Kakу на дежурния екип в Сетиград. — И се носи към нашата слънчева система с доста голяма скорост — около хиляда километра в секунда.

Преди три дни свръхмодерната обсерватория на СЕТИ на обратната страна на Луната бе получила молба от групата, работеща на „Карл Сейгън“ в Чили. Бяха поискали от тях да измерят петното от непозната космическа материя, открито в района на Антилското съзвезdie.

Въпреки че усилията на Сетиград в момента бяха съсредоточени върху издирване на прекъснатия сигнал с Изо, директорът Kakу се съгласи временно да насочат една от редиците големи телескопи към Антилите.

И ето че в момента той и Стефани Дювал, френският член на дежурната група, на която бе възложено да проследи и анализира

страницата засенчване, обясняваха резултатите на десетината останали членове.

— Облакът се намира на петдесет до шейсет милиарда километра от нашата слънчева система и изглежда, е съставен преимуществено от водороден газ, какъвто досега не сме засичали — добави Стефани с френския си акцент, който всички направо боготворяха. — Какво ви е известно, естественият водороден газ не излъчва видима светлина. Но тази маса от вещества отделя характерните двайсет и един сантиметрови радиовълни на водорода, което е доста необично.

Обърна се към компютърното изображение на космическия облак, проектирано върху стената, и продължи:

— Що се отнася до размерите, дължината му е сто и четирийсет милиона километра — което е почти една астрономическа единица, или приблизително разстоянието от Земята до Слънцето.

— Освен това съдържа известно количество хелий — прекъсна я Каку. — Както и прах, ледени частици и достатъчно непознати газове, които вероятно ще можем да видим с нашите оптически телескопи. Разбира се, облаци, носещи се с толкова голяма скорост, в никакъв случай не са редки в Млечния път. Необичайното е, че този се намира толкова близо. Засега получаваме много добри радиоизображения.

— Щом това нещо се носи към нас, не трябва ли да предупредим Системата за астероидна защита? — попита Петер Густафсон, биолог, пратен тук от Мюнхенския университет.

— Съмнявам се, че е необходимо — отвърна Каку.

— При толкова ниска плътност космическите облаци лесно попадат под влиянието на силни гравитационни полета. Най-вероятно този ще промени посоката си много преди да приближи границите на нашата слънчева система.

Обърна се към Дювал и добави:

— Пратете данните на останалите обсерватории. Вижте дали ще могат да уловят нещо интересно с оптиката и им кажете да го държат под око. А, и освен това, нека засега държим новината в тайна.

Отвън сто петдесет и шест годишната яхта „Кейп Сентинел“ по нищо не приличаше на високотехнологичен компютърен център.

Шейсет и пет футовият й корпус бе боядисан в черно, с дълга червена лента по протежението. На доста места по желязната обшивка се виждаха ръждиви петна, а някои от илюминаторите очевидно се нуждаеха от подмяна на стъклата.

Но след четири следобед всеки ден вътрешността на яхтата се озаряваше от светлините на свръхмодерните холомонитори и компютри, за каквото можеха да мечтаят дори служителите в КМС. Част от техниката бе инсталирана от Бил Дънкан през трите години, откакто се пренесе тук след развода си, останалата бе дарена от малка група приятели с отлични връзки и финансови възможности или от служители в неговата Лаборатория по компютърна психология.

Мнозина от неговите студенти бяха привлечени на добре платена работа в различни софтуерни фирми, както в Бостънския високотехнологичен коридор, така и в Силициевата долина, но повечето рано или късно се появяваха в неговото обкръжение, привлечени и очаровани от радикализма и убедеността му, че човешкото общество трябва да наложи по-строги ограничения в развитието и създаването на изкуствен интелект.

Като компютърен специалист — нещо повече, като специалист по психологическите смущения на компютърните личности — Бил нямаше нищо против техниката сама по себе си. Мразеше само безответното й развитие за военни, правителствени или комерсиални цели.

Мнозина от неговите студенти — сред тях доста изтъкнати умове на съвременното поколение — споделяха напълно неговите възгледи. Двайсетина от най-фанатизираните му последователи бяха сформирали изследователската група Хакери на свобода. Пет пъти седмично десетина членове на тази група, чийто неизбран и неофициален водач бе Дънкан, се събираха на „Кейп Сентинел“, за да атакуват мрежата — следяха бдително за компютърни мощности, надхвърлящи международно определените норми.

— Още един за проверка — обяви Кристин Кокоран високо от долната каюта. — От Пекин е и говори мандарин.

Свали си слушалките, обърна гръб на екрана, завъртя се със стола и каза на помощника си:

— Този е за теб, Левин сан.

— Добре, Крис, прехвърли ми го — отвърна Пол Левин, по призвание дизайнер на изкуствена памет, а през свободното си време — сътрудник в тяхната група.

Кристин прехвърли данните на неговия монитор, изправи се и протегна ръце над главата си. Беше се схванала след дългото дежурство.

— Ще дойдеш ли да гледаш, Крис? — попита я Бил от вратата.

— След минутка — отвърна тя и го дари с топла усмивка. После запали цигарата, която бе оставила в пепелника.

На горния етаж Бил и още петима доброволци се бяха скучили зад Левин, за да гледат как ще подложи на тест капацитета на мрежовата личност в Пекин. Планът им бе пределно прост — ако тестът покажеше наличието на мощности, надхвърлящи определения лимит, те дори не си правеха труда да докладват за съществуването на компютърна личност на международните организации. Вместо това заемаха местата си и действайки в отдавна установен синхрон, изпращаха поредица разработени от самите тях базирани на вирусен строеж програми, които обезвреждаха нелегалното компютърно съзнание и го прогонваха от мрежата. Бяха наистина добри в това, което правеха — най-добрите в целия свят, както вярваха — и без да знаят кой е причината, немалко оператори на нелегални интелектуализирани компютърни системи се бяха оказвали жертви на групата им.

— Без никакво съмнение поредният престъпник — обяви Левин само след минути. — Над петнайсет терафлопа — а бе, тези китайци никога не се отказват.

— Да се захващаме, момчета — рече Бил тъкмо когато Кристин застана до него. — И внимавайте да не оставяте следи — не искаме от КМС да ни навестят отново, нали?

— Скъпи, някакъв репортер от „Ню Йорк Таймс“ иска да разговаря с теб — чу се откъм вратата.

Дезмънд Йейтс въздъхна и свали ръце от раменете на Алития, десетгодишната си дъщеря. Беше неделя и той се наслаждаваше на спокойен ден със семейството си.

— Казва, че се отнася за космически облак, който се насочвал към Земята — добави Гейл, втората му жена.

Йейтс смръщи вежди и се надигна.

— Добре. — И включи монитора.

— Аз съм Рандал Тейт от „Ню Йорк Таймс“ — представи се човекът от другата страна на линията. — Какво е мнението ви за големия космически облак, който се носи към нашата слънчева система?

— Нямам коментар по въпроса, господин Тейт.

— Това означава ли, че не знаете за облака?

— Означава, че нямам коментар — повтори Йейтс.

— Но аз дори разполагам с картина на облака — продължи да настоява репортерът и на екрана се появи познатата на Йейтс снимка.

— Имам също така данни за неговото местоположение, посока и скорост — добави Тейт, докато прехвърляше координатите на Йейтс.

— Нима старши научният съветник по космическите въпроси на президента не е в течenie за появата на подобен феномен? Не са ли ви съобщили още?

Йейтс въздъхна. Всички, с които бе разговарял за облака, бяха обещали да запазят информацията в тайна. Но явно отнякъде все пак бяха изтекли сведения.

— Вижте, господин Тейт, подобни високоскоростни облаци са доста често явление в Млечния път — почна Йейтс. — Някои от тях несъмнено ще преминават близо до нас. Но те са безвредни.

— Значи няма пряка опасност за Земята, професоре?

— Ни най-малко — заяви с твърд глас Йейтс.

От сайта на „Ню Йорк Таймс“, 12 септември 2063

ОГРОМЕН ОБЛАК ОТ ГАЗ СЕ НАСОЧВА ПРАВО КЪМ СЛЪНЧЕВАТА СИСТЕМА

Рандал Тейт, научен кореспондент

МОЖЕ ДА ПРЕМИНЕ БЛИЗО ДО ЗЕМЯТА

Учени от обсерваторията „Карл Сейгън“ в Чили са открили голям облак от междузвезден газ, който се насочва към нашата слънчева система. Облакът, чиито размери надхвърлят 140 милиона километра, е с изменчива плътност, но най-вероятно е съставен от водороден газ и космически прах.

„Облаци с висока скорост и съставени от междузвезден газ са доста често явление в Млечния път — бе коментарът на професор Дезмънд Йейтс, старши научен съветник по космическите въпроси в Белия дом. — Няма нищо необичайно, ако премине в близост до нашата слънчева система, но той не представлява заплаха за Земята. Все още се намира на петдесет милиарда километра от външните граници на Слънчевата система, но ние ще следим движението му с интерес“.

ОБЛАКЪТ МОЖЕ ДА СЪДЪРЖА СМЪРТОНОСНИ БАКТЕРИИ

Астробиологът д-р Сам Голдинг от Лабораторията за реактивни проучвания в Пасадена заяви вчера: „Не е изключено този облак да съдържа бактерии, непознати на нашата планета. Ако дори малко от тях преминат през атмосферната бариера и попаднат на повърхността, последствията може да са ужасяващи. Съветвам всички да се снабдят с необходимите защитни маски, за да опазят себе си и членовете на семействата си“.

От основаването на Масачузетския технологичен институт през 1861 г. Дисциплинарната комисия на Управителния съвет се бе събирала само три пъти официално, за да наложи наказание на член на колегията. Решенията на университетския съд обикновено носеха тежки последствия за професионалната кариера и личния живот на нарушителя.

Когато научи, че ще бъде призован пред комисията, Бил Дънкан се смяя. Разбира се, даваше си сметка, че радикалните му възгледи не срещат подкрепа сред повечето му колеги, но беше сигурен, че не е направил нищо, което да доведе до изправянето му пред една толкова сериозна институция.

Прослушването трябваше да се проведе в облицованата с дъбова ламперия Голяма зала на белокаменната старинна постройка с колони отпред, която напомняше на сградата на Белия дом — често я показваха по телевизията, когато вървяха репортажи за МТИ.

Зад масивната дъбова маса се бяха настанили ректорът, заместник-ректорът и административният директор, а наоколо бяха насядали представители на юридическия отдел и чиновници от различните служби.

Самият непокорен професор седеше в средата на залата, зад малка масичка, а на стол до него бе настанен избраният от него адвокат.

Изслушването продължи почти цял ден. Ректорът на МТИ Корнелиус Суакили поведе атаката. Съобщи, че с действията и убежденията си професор Дънкан се явява подбудител и непряк участник в трагичния инцидент, предизвикан от нападението на трима студенти от института и довел до смъртта на охранителя на фирмата. След това към обвинението се присъедини заместник-ректор Касандра Куин.

— От това, което се каза тук, стигнах до извода, че вашите политически изказвания не са друго освен постоянни призови за радикални действия — каза тя. — Нещо, което продължава от години. Вие подтиквате студентите си да предприемат преки действия срещу онези компании или правителствени учреждения, които са си навлекли личната ви ненавист. Професор Дънкан, при подобни обстоятелства не се учудвам, че сте били замесен в инцидент, завършил с убийство.

Адвокатът Пол Коен се пресегна и положи успокоително ръка на рамото на клиента си. Бил го беше наел да го представлява на това прослушване — познаваха се доста добре покрай процеса срещу тримата студенти.

Дойде ред думата да вземе и административният директор Уолтър М. Уилямс. Той сумира накратко позицията на

университетското ръководство и повтори обвиненията в радикализъм, антиправителствени и антикорпоративни изяви.

— Научната общественост ви познава като един от най-талантливите криптолози още от времето, когато постъпихте при нас като стажант. Но вашите последващи интереси в областта на компютърния интелект, изглежда, ви поведоха по лош път. От името на управителния съвет ще ви помоля да дадете обяснение за поведението и действията си, с които излагате на риск собствения си пост в университета.

Бил хвърли ядосан поглед на адвоката и понечи да се изправи.

— Ще позволите ли да разговарям накратко с мяя клиент? — обърна се Пол Коен към членовете на съвета, като същевременно задържа Бил на стола.

Бяха се разбрали всички изказвания да се правят от адвоката и той дори бе убедил Дънкан да си сложи официален черен костюм и бяла риза. Сега обаче Бил изглеждаше твърдо решен да вземе думата.

— Недей да го правиш — прошепна му Коен. — Само ще ги настроиш срещу себе си.

Но Бил не му обърна внимание, изправи се и пристъпи към малката маса.

— Уважаеми членове на управителния съвет — почна спокойно, владееше се отлично. — Вярно е, че моите възгледи относно развитието на компютърния интелект може да се сторят странни на някои представители на тази научна общност, но никога не съм проповядвал действия, различни от мирния протест срещу онези, които нарушават установените правила. Искам също така да припомня на съвета, че в МТИ съществува дълга и почетна традиция много от членовете на преподавателския състав да споделят възгледи, различни от тези, които се ширят сред обществеността. Преди повече от сто години професор Джоузеф Вайзенбаум, един от първите титуляри на моя настоящ пост, е написал историческото произведение „Компютърна мощ и човешки разум“, в което призовава за разумно и отговорно развитие на компютърния интелект. Това, което искам, почти не се различава от неговите възгледи и съвети. — Направи пауза и погледна адвоката си. Коен кимна одобрително, макар все още да изглеждаше обезпокоен от промяната в плановете. — В наше време компютрите са много по-мощни от човешкия мозък — продължи Бил

— и ние не бива да позволяваме този процес да се развива без нашата намеса. Още преди сто години професор Вайзенбаум посочва опасностите, които ни дебнат: въпросът в края на краишата опира до това кой да е доминиращият вид на тази планета, човекът или разумната машина.

В залата цареше абсолютна тишина. Повечето от присъстващите познаваха добре радикалните възгледи на Бил Дънкан.

— Аз несъмнено заклеймявам действията, довели до случайната и нежелана смърт на пазача — продължи обвиненият учен, — но не мога да заклеймя мотивите, които се крият зад тях. Ние в МТИ трябва да бъдем нещо повече от мажоретки при неумолимия марш на технологичния прогрес. На нашите плещи лежи задължението да насочваме и съветваме обществото при употребата на техническите достижения. Надявам се, че като мои колеги, вие ще проявите уважение към моята позиция и ще mi позволите да продължа работата си, която оценявам като особено важна.

Приключи с отривисто кимване и се върна на мястото си до адвоката.

— Много добре — прошепна Коен. — Не бих се справил като вас.

Съветът започна да обсъжда решението си. Бил и адвокатът вече бяха почти сигурни, че няма да има последствия, но изведенъж ректорът се прокашля и се размърда в креслото си.

— Професор Дънкан, макар да разбираме чувствата ви по въпроса, ние стигнахме до единодушното решение, че в действията си сте стигнали твърде далеч, с което сте причинили сериозна вреда на реномето на института. Много от нашите спонзори задават въпроси относно действията ви и ни питат дали ви оказваме подкрепа дори само с това, че ви държим на заемания от вас пост. С тревога узнахме също така, че в момента спрямо вас тече федерално разследване от страна на Службата за компютърна и мрежова сигурност. След като взехме всичко това предвид, ние смятаме, че не ни остава алтернатива, освен да ви освободим от заемания пост и да ви помолим да напуснете института.

3.

— Ще ми липсваш, Дез — рече тихо Мелиса. — Винаги сме се разбирали толкова добре, а няма да е лесно, когато настъпи забавяне в комуникацията.

— И ти ще ми липсваш — отвърна Дезмънд Йейтс. — Свикнах с теб през тези три години.

Настъпи кратка тишина — двамата обмисляха предстоящата неизбежна раздяла. Намираха се в дома на Йейтс. Беше късна вечер, на следващия ден предстоеше стартът на „Дружба“ към планетата Изо. Йейтс, не само конструктор, но и движеща сила зад организирането на експедицията, седеше в старото удобно кресло. Мелиса, капитанът на „Дружба“, присъстваше в холографска форма и също се бе настанила в едно кресло в центъра на стаята, където бе холоекранът. Имаше дълга руса коса, красиви черти и невероятна фигура. Истинското ѝ тяло на човекоподобен андроид със синтетична кожа, тъкани, кръв и кости в момента бе на орбита около Земята. Сложна верига от комуникационни сателити и станции предаваше синтезирания глас на Мелиса и изображението ѝ до дома на Йейтс.

— Дез, мога ли да те попитам нещо? — проговори изображението на андроида астронавт.

Йейтс кимна. Знаеше, че неговият образ също се предава на „Дружба“.

— Какво според теб ще открием на Изо?

Йейтс неволно изсумтя. Бяха му задавали неведнъж същия въпрос на телевизионни интервюта.

— Добре де, няма значение — спря го Мелиса. — Просто исках да...

— Съжалявам, Миси. — Йейтс вдигна успокоително ръка. — Мислех си, че си чувала отговора ми и друг път.

— Исках ти да ми кажеш — почти се помоли тя. — Да разбера ти какво мислиш по въпроса.

Йейтс се облегна в стола и се замисли.

— Всичко на онази планета прилича на Земята — заговори най-после. — А това означава, че съществуващите там форми на живот най-вероятно притежават сходна химична синтеза и биология с нашата. Ако вземем предвид законите на физиката и еволюцията, предполагам, че изонийците ще летят, вървят или плуват също като съществата на нашата планета.

— Искаш да кажеш, че ще са от пълт и кръв.

— Вероятно — съгласи се Йейтс. — Тъкмо по тази причина придохме на теб, Чарли и Пиер човекоподобна форма — за да ни представяте такива, каквито сме. Според законите на гравитацията те няма да са по-едри, нито много по-дребни от нас, в противен случай еволюцията им едва ли щеше да протече успешно. Но как точно ще изглеждат, нямам никаква представа.

— Направих антропоморфично изображение на предполагаемия изониец. Искаш ли да го погледнеш?

— Разбира се — отвърна Йейтс, заинтересуван от идеята подобно нещо да бъде сътворено от машинен мозък.

До креслото на Мелиса се появи втора фигура, изправена в бледото сияние на холоекрана. Беше около една стъпка по-ниска от средния човешки ръст, но много по-закръглена, с къси крачета и ръце и вдълбнатина вместо глава. Имаше бледа кожа, но освен гънката в слабините Йейтс не можа да различи никакви органи, еквивалентни на гениталии.

— Невероятно — промърмори той и се наведе напред.

— Сравних изследванията на Зилхинлански с разработките на доктор Гъмингхарбър — обясни Мелиса. — Както знаеш, нито един от двамата не подкрепя идеята, че издълженото човешко тяло е венец на еволюцията. След това въвелох вероятните стойности на гравитацията на повърхността на Изо, като не пропуснах и факта, че планетата разполага с три луни. Местната гравитация, биологичните и геоложки особености, както и климатът бяха четирите водещи фактора при създаването на моя модел.

— А как стои въпросът с борбата с хищниците? — попита Йейтс, докато преглеждаше различните данни, които вървяха заедно с изображението. — В края на краищата тъкмо тя е повлияла върху оформянето на всички видове на Земята.

— Непредсказуема величина — отвърна веднага Мелиса. — Но аз...

— Дез! — чу се женски глас от съседната стая. — Почти три е! Утре трябва да си в НАСА в седем. — На вратата застана Гейл Йейтс и погледна гостенката в холоекрана. — О, здравей, Миси. Не знаех, че си бъбрите. Дез, наистина става късно.

Йейтс кимна.

— Ставам веднага.

Гейл излезе, а той се извърна към изображението, предавано от борда на кораба, и обеща:

— Утре пак ще си поговорим. Сега обаче ми се ще да разменим няколко думи насаме.

Хуманоидният суперкомпютър изключи антропоморфното изображение на предполагаемия изониец и се извърна към създателя си. Макар че мрежите, процесорите и хуманоидната обвивка на Мелиса бяха конструирани и изработени от корпорацията „Зинтийл“ в Сан Франциско, а скъсеното ускорено обучение бе осигурено от десетина от най-напредналите виртуални училища и университети на света, тъкмо Дез Йейтс бе нейният истински душевен и интелектуален наставник, човекът, който търпеливо се бе опитал да отговори на безбройните въпроси, незасегнати от образователната система. Ала тъй като интелектуалният й коефициент надхвърляше няколко пъти този на най-умните хора, Йейтс често изпадаше в затруднение. Въпреки всички затруднения, възникващи между човек и машина обаче, двамата бяха станали приятели. Работата с Мелиса бе помогнала на Дезмънд Йейтс да осъзнае напълно защо съществуват международни спогодби, ограничаващи развитието на свръхкомпютрите, и защо в световен мащаб е наложена забрана върху прехвърлянето им в човекоподобни тела. Неведнъж го бе спохождала мисълта, че си има работа с представител на превъзходяща раса.

— Надявам се, че всичко, свързано с приближаването ви до планетата и установяване на контакт, е съвсем ясно? — попита той за стотен път.

— Да, Дез, както и различните възможни последствия — отвърна Мелиса с усмивка. — Всички си даваме сметка какво огромно доверие ни възлагате. Няма да ви разочароваме.

Йейтс се изсмя на глас, загледан в младежкото ѝ лице. За миг го споходи представата как на планетата Изо се появяват трима тийнейджъри и започват да се държат като немирни хлапета.

Изведнъж настроението на Мелиса се промени.

— От утре вече няма да можем да разговаряме в реално време, нали, Дез?

Йейтс кимна. Той също бе потиснат от предстоящата раздяла. През последните три години Гейл неведнъж се бе шегувала с мъжа си, че прекарва все повече време в компанията на красивия капитан на „Дружба“. Но в края на краишата, изглежда, се бе примерила. Да се подгответя първият човешки посланик до далечен свят бе наистина отговорна и важна задача.

— Но... Миси — отвърна той и изведнъж се разтревожи от нежността, с която произнесе галеното ѝ име. — Искам да ми разказвате за всичко, което виждате по пътя си. Ще разговаряме всеки ден, макар и с нарастващо забавяне.

— Няма да е за дълго, нали, Дез?

За частица от секундата той не можа да се сети какво има предвид. А после разбра.

— Няма, Миси. Поне според твоите представи за хода на времето. Обещавам ти, докато съм жив, да разговаряме всеки ден.

От сайта на „Ню Йорк Таймс“, 23 ноември 2063

РОБОТИЗИРАНА ЕКСПЕДИЦИЯ ПОЕМА ЗА ИЗО

Рандал Тейт, специален кореспондент

Пътешествието ще продължи 450 години

„Дружба“, космическият кораб за 11 милиарда долара, построен със съвместни усилия на СЕТИ и НАСА, бе изстрелян успешно тази сутрин от околоземна орбита и започна своето 450-годишно пътешествие до планетата Изо.

Екипажът на кораба се състои от трима андроиди с компютърни личности, които ще изпращат ежедневно радиодоклади и данни до Земята.

Според мнозина критици експедицията е истинско прахосване на средства, тъй като радиосигналите от Изосекнаха през миналия април.

Пряка връзка с бордовите уебкамери до „Дружба“.

— Лека нощ, Пол, лека нощ, Стив — провикна се Бил Дънкан на последните гости, напуснали яхтата в топлата нощ. Затвори вратата на каютата и плъзна ръце по полираните перила на махагоновата стълба.

Беше изминал месец от дисциплинарния съд и освобождаването му от МТИ и напоследък той все по-често се питаше дали скитосванията му из компютърната мрежа няма да останат единственото му занимание. Макар че адвокатът му бе успял да издейства солидно обезщетение от университета, изглеждаше малко вероятно Дънкан да получи отново академичен пост на нивото, на което се намираше доскоро. Може би трябваше да напише нова книга?

— Да превключва ли всичко в режим на готовност? — попита Кристин Кокоран, единствената доброволка, останала на борда след продължителната смяна. Напоследък все по-често им се струваше, че колкото и да са успешни набезите им срещу непослушните компании, нови и нови продължават да заразяват мрежата с разумни програми. Бил, разбира се, знаеше защо е така. Компютърните процесори вече не успяваха да постигнат почти нищо, когато биваха оставяни да работят сами. Само свързването със световната мрежа — която сега се простираше дори в космоса и достигаше базите на Луната и пионерните колонии на Марс — осигуряваше максимален капацитет на системата и възможност да бъде подложена на изпитание. Правителства и могъщи корпорации непрестанно нарушаваха спогодбите, понякога дори съвсем открыто — и всичко това с цел да получат национална, военна или търговска изгода.

Кристин приключи с програмирането на компютрите и донесе на Бил чаша ароматен чай. Напоследък тя все по-често оставаше след вечерните дежурства и Бил се досещаше за причината. Само дето не беше сигурен дали е готов за нова връзка — след като болката от предишната още не бе отшумяла напълно.

— Имам нещо за теб — каза тя малко неуверено, докато отпиваше от чая. — Нали знаеш, че dadoха поста ти ръководител на лабораторията на Скинър?

Бил кимна. Предполагаше, че управителният съвет е решил да назначи Джо Скинър на неговия пост още преди прослушването. Скинър беше системен специалист, експерт по квантова обработка на информацията, но Бил бе ядосан, че човек с толкова практичесна насоченост на интересите, или както го наричаше той, „хардуерен водопроводчик“, ще ръководи лаборатория по изучаване психологическите проблеми на машинния разум.

— Сигурно разполага с влиятелни приятелчета в компютърната индустрия — продължи тя. — Оборудването, което получиха в лабораторията, е направо зашеметяващо. Виж какво ти донесох.

Бръкна в една голяма торба и извади кутия от блестящ метал с размери и форма на лаптоп. След прогонването му бе предложила да напусне лабораторията за компютърна психология, но Бил бе успял да я разубеди. Каза й, че това ще е безсмислен емоционален жест.

— Реших, че ще искаш да го погледнеш — рече тя и отвори кутията.

Положен върху мека обивка, вътре се намираше златистобял предмет, който сияеше слабо в Центъра. Беше колкото една длан и приличаше на кръстоска между човешки орган и паяк. От двете страни на подложката беше щампован надписът:

МИНИСТЕРСТВО НА ОТБРАНАТА НА САЩ СЕКРЕТЕН КОМПЮТЪРЕН КОМПОНЕНТ
ИЗПОЛЗВАНЕТО БЕЗ РАЗРЕШЕНИЕ СЕ НАКАЗВА СПОРЕД ЗАКОНИТЕ НА СТРАНАТА

— Това е прототип на органично-молекулярен процесор от ново поколение — обясни развлнувано Кристин. — Лабораторията „Ранд-Феърчайлд“ предостави на нашата лаборатория десет процесора от

този тип, за да ги подложим на изпитание на някои от нашите най-големи личностни симулатори. Ще ги използват в оръжейната промишленост — това са най-съвършените квантови процесори, създавани досега. Благодарение на уникалния им строеж и използването на квантови връзки скоростта им достига до милиарди операции в секунда. Официалната им мощност е осемнайсет йотафлопа!

— Божичко! — възклика Бил и прокара разтревожено пръсти през косата си. — Крис, какво си направила? Това нещо е секретно! Могат да те изправят пред съда.

— Не се беспокой — отвърна тя с малко нервна усмивка. — Обадих се на „Ранд-Феърчайлд“ и им съобщих, че един от компонентите им е дефектен. Ще го сменят, но чак след месец и половина. Това означава, че може да остане при теб, за да провериш на какво е способен. Изписан е от лабораторията.

— Божичко, Криси! — почти избухна Бил. — Нали знаеш, че компютърните ченгета непрестанно душат наоколо. Ами ако нахлутят и заварят това нещо тук? Ще ни тикнат в затвора.

— Но ние не правим нищо незаконно — възрази тя. — Единственото, с което се занимаваме, е да се борим срещу онези, които нарушават законите. А не можем да го правим, ако не знаем с какво си имаме работа. Половината от нещата тук са домъкнати от лабораторията!

— Но това беше, когато аз бях началник там — отвърна малко поуспокоен Бил. — Аз носех отговорността. А сега *ти* нарушаваш закона!

— Голяма работа!

— Крис, не мога дори да поема риска да го свържа с мрежата. Сигурен съм, че КМС държи под постоянно наблюдение целия ни трафик — затова се налага да провеждаме най-важните операции чрез отдалечени сървъри. Ако свържа тази пущина с мрежата, ще засияем като коледна елха.

— Добре, Бил, добре. Мисля, че те разбрах — рече малко троснато Кристин. — Ще се опитам да го вмъкна обратно в лабораторията. Но сигурен ли си, че не би искал преди това да му хвърлиш едно око?

На прага се появи президентът Максуел Т. Джарвис и всички в залата станаха. Придружаваше го началник-щабът и двама съветници.

— Добре, добре, да започваме — рече Джарвис раздразнено веднага щом се настани в креслото. — Кое е толкова важно, че не може да почака до следобедната среща на кабинета?

Дезмънд Йейтс пристъпи напред.

— Господин президент, имам тревожни новини. Новини, които може би няма да искате да споделяте с кабинета.

Възцари се напрегната тишина. Само единици сред представителите на НАСА и Министерството на от branата знаеха какво ще последва. Информацията още не се бе разнесла. Вярно, напоследък се шушукаше за провал на експедицията на „Дружба“, но нищо не бе потвърдено официално.

Йейтс вдигна ръка към холоекрана и светлините в залата намаляха. Появи се триизмерно изображение на част от нощното небе. Точно в средата, закривайки голяма част от звездите, имаше нещо, наподобяващо червеникава мъгла.

— Както ви е известно, преди половин година в космоса бе засечен огромен газов облак, отстоящ на шейсет милиарда километра от Слънчевата система. — Йейтс направи пауза, изчакваше дали някой ще зададе уточняващи въпроси. Никой обаче не помръдна. — Следим много внимателно траекторията на облака, който в момента е на четиридесет милиарда километра. Със съжаление трябва да ви съобщя, че продължава да се носи право към Земята.

Последва нова пауза, нарушенa след около минута от президента.

— Предполагам, че това трябва да е нещо много сериозно, професор Йейтс. Искам да кажа, очакват ни тежки последици, ако облакът ни удари, така ли?

Старши научният съветник на Белия дом пое дъх и кимна.

— Боя се, че да, сър. Според последните измервания, които успяхме да направим, облакът е достатъчно пътен и се движи с такава скорост, че ще засегне съществено земната атмосфера, когато стигне тук. За период от петдесет до осемдесет дни съставките на атмосферата ще бъдат изсмукани в космоса.

Отново се възцари мъртвешка тишина. Президентът се спогледа с директора на НАСА и военния министър. И двамата кимнаха.

— Потвърждаваме предположенията на професор Йейтс — заяви Рой Уилкокс, директорът на НАСА. — Според нашите модели облакът ще стигне пределите на Слънчевата система след осем месеца и ще премине точно през мястото, където тогава ще е Земята.

Присъстващите шушукаха развлнувано. Дезмънд Йейтс се покашля, за да им привлече вниманието.

— Когато стигне нашата система, облакът вероятно ще се движи със значително по-ниска скорост, отколкото е в момента — заради влиянието на слънчевия вятър и магнитосферата — обясни той. — Предполагаме, че скоростта му ще е между двеста и двеста и двайсет хиляди километра в час, но и това ще е достатъчно, за да ни лиши от атмосфера.

Отново се възцари тишина.

— Боя се обаче, че това не е всичко — продължи научният съветник. — Според нашия модел, когато приближи Земята, облакът първо ще започне да изльчва отразена светлина от Слънцето към повърхността, сетне ще го засенчи. През първите няколко дни от приближаването му температурата на повърхността ще се покачи бързо, може би с трийсет, дори четиридесет градуса. В резултат от това затопляне навсякъде ще започнат проливни дъждове. После, когато слънчевата светлина започне да намалява, дъждът ще се превърне в сняг. За около десет дни температурите ще се понижат значително. В края на първите две седмици студовете ще достигнат до минус двайсет градуса. Реките ще замръзнат, трафикът ще се затрудни. Ще пострадат и комуникациите. След около месец и половина температурата ще спадне до минус сто и двадесет градуса. Всички океани ще бъдат скованы от лед. Ще бъдат прекъснати връзките — с изключение на радиовълните. — Йейтс спря да си поеме дъх. Никой от присъстващите не смееше да се намеси. — Има и още — рече той отпаднало. — Не е изключено да не доживеем до края на този ледников период. Специалистите от НАСА ми съобщиха, че облакът се състои предимно от водород, с малко хелий, който е примесен с доста космически прах — най-вече ледени късчета, микроскопични — до една миллионна от сантиметъра. Проблемът се състои в това: когато облакът влезе в съприкосновение с нашата атмосфера, водородът и кислородът ще се смесят, а получената смес ще е крайно нестабилна.

Цялата атмосфера може да се взриви, да избухне като огромна водородна бомба.

Този път тишината в стаята бе толкова пътна, че наподобяваше вечерна мъгла.

— Дори да няма експлозия — продължи Йейтс, — според моите колеги геофизиците близостта на подобна огромна маса до нашата планета може да предизвика размествания на земната кора и мантията. Това на свой ред ще породи силни земетресения, цунами и мощнни вулканични изригвания.

Йейтс мъркна и втренчи поглед в президента Джарвис. Затворил очи, Джарвис прокарваше замислено пръст по лицето си. Всички отново зашушукаха разтревожено.

Най-сетне президентът вдигна глава.

— Има ли още, което трябва да ни кажете, професор Йейтс?

— Сър, подготвил съм няколко симулации — отвърна съветникът и в холоекрана изникна обемно изображение на Слънчевата система.

— Целта им е да илюстрират поредицата събития, която току-що ви описах — с изключение на експлозията естествено. — Симулацията започна и Йейтс отстъпи назад. С приближаването на огромния облак към Земята изображението се измести така, че да се виждат промените в климата: първоначалното затопляне, последвано от ледниковия период, когато облакът обгръща планетата. В края на този период Земята се появи отново, освободена от прегръдките на облака, но този път като безжизнена сфера, лишена от атмосфера и незащитена от убийствените лъчи на слънцето.

— Сигурно има някаква грешка отрони президентът.

Никой не проговори и той добави унило:

— И какво ще правим?

— Сър, възнамеряваме да изпратим специални сонди, които да продължат с измерването на облака — обясни Йейтс. — Има вероятност да грешим по отношение на траекторията му и на по-късен етап в курса да настъпи промяна. Трудно е да се предскаже въздействието на гравитационните сили върху толкова голяма маса. Ще мине известно време обаче, преди да получим резултатите. Разбира се, ще държим облака под постоянно наблюдение.

— Добре. — Джарвис кимна и се намести в креслото. — Предоставете ми цялата информация — Искам да се запозная с нея

лично.

Един от помощниците на Йейтс пристъпи напред и подаде на президента дебела папка с разпечатки.

— Сър? — обади се Ник Конърс, съветникът на президента по въпросите на националната сигурност.

Джарвис му даде знак да говори.

— Най-важното е всичко това да бъде запазено в тайна — почна Конърс. — Можете да си представите каква паника ще настъпи, ако изтече информация.

Джарвис отново кимна и се надигна.

— Господин Конърс е прав. Не бива да излиза никаква информация по въпроса. — Вече бе възвърнал самообладанието си. — Ще използваме тези осем месеца, за да се подгответим за най-лошия възможен сценарий. Нищо не може да се направи, ако атмосферата експлодира, но искам да предоставите доклад на Федералната служба за извънредни ситуации и да ги поставите под пълна готовност. — Огледа бавно присъстващите. Съветниците си вземаха бележки. — Наредете на Федералната служба да се заеме със съхраняването и производството на кислород. Да действат като при подготовката за тотален военен конфликт. Всички подземни командни центрове да се приведат в бойна готовност, да се попълнят запасите за продължителен период. Освен това да се започне незабавен строеж на нови бункери — колкото успеем за краткия срок. Ако не можем да разчитаме на слънчева енергия, ще са ни нужни и запази от течни горива. В случай че има някаква възможност да продължим да живеем на повърхността на планетата без атмосфера, ще са ни нужни закрити, херметически изолирани селища, като онези, които строим на Луната. — Президентът се обърна към Йейтс. — Ще успее ли атмосферата да се възстанови по естествен път, професоре? Колко време ще отнеме?

Йейтс повдигна рамене. Беше прекарал последните две седмици в трескави изчисления, опитваше се да определи максимално точно момента на сблъсъка с облака. Не му бе останало време да помисли за това, което ще последва бедствието.

— Съжалявам, сър. Нямам представа.

— Очаквам отговор — нареди Джарвис. — Включете колкото се може повече специалисти да работят над проблема. И най-вече — започнете да търсите начин да избегнем навлизането в облака.

4.

Към края на двайсет и първи век вече нямаше нищо неестествено в това хората да доживяват стогодишна възраст. Медицината бе постигнала сериозни успехи в удължаването на човешкия живот и дори имаше неколцина представители на земната цивилизация, отпразнували сто и петдесетия си рожден ден, а тези, надхвърлили сто и двайсет години, наброяваха няколко хиляди души. Напоследък все по-често се говореше, че тялото не е последната преграда пред дълголетието и че пречката по-скоро иде откъм ума. Изглежда, човекът просто нямаше психологическата нагласа да просъществува толкова дълго време. В края на краищата дълголетниците просто се предаваха на апатията.

„Не и сър Чарлз Ходжисън“ — мислеше си Рандал Тейт, репортерът от „Ню Йорк Таймс“, докато малкият хидроплан правеше последен заход и после започна да се спуска към равната повърхност на залива. Младият репортер бе изчел много литература по въпроса на дълголетието в подготовката си за предстоящото интервю със световноизвестния британски фантаст, футуролог и поет.

Четириместният хидроплан заподскача по водата — тръскаше доста повече, отколкото очакваше Тейт. Намали скоростта, завъртя се сред облак пръски и се насочи към белия пристан, закотвен на стотина метра от острова. Една малка моторница очакваше да прехвърли репортера на брега.

Тейт идваше на посещение при сър Чарлз в дома му на остров Орфиъс, частен атол в Големия бариерен риф, на трийсетина мили от Златния бряг на Австралия. Интервюто бе по случай стогодишния рожден ден на писателя и излизането на последния му роман — „Съдба“.

— Сър Чарлз е в обсерваторията — каза младежът със синя риза и шорти, който го посрещна с моторницата, и посочи една сграда на билото на невисокия хълм. — Ще трябва да се изкатерите дотам.

След четирийсет минути задъханият изпотен Тейт бе приет в централната зала на обсерваторията. Площадката на залата бе заета от голям рефлекторен телескоп, положен върху массивна хидравлична стойка. Стените на залата бяха покрити с монитори, на които се виждаха различни сектори от нощното небе.

— Господин Тейт! — отекна звънлив глас. — Заповядайте.

Репортерът примижа в сумрака на помещението и едва сега забеляза дребна прегърбена фигура по бяла фланелка и шорти. Сър Чарлз тръгна енергично към него и протегна ръка.

— Добре дошли на остров Орфиъс — продължи със същия звънък глас, докато се здрависваха. — Как пътувахте? Добре, добре. Заповядайте да ви покажа острова.

След близо час разходка под палещите лъчи на тихоокеанското слънце Тейт бе готов да помоли за почивка. Енергичният столетник го преведе през всички стаи на луксозната вила, показа му спалните помещения, където бяха настанени неговите „студенти“ — както сам ги наричаше Ходжисън, а те бяха няколкостотин — завлече го в столовата, в медицинската клиника и в залата за развлечения. След което отново го помъкна нагоре по склона.

— Как поддържате толкова добра форма, сър Чарлз? — попита репортерът, след като се отпусна на един камък и избърса потното си чело. — Да не са ви провеждали генна терапия?

— Всичко се крие тук — засмя се Ходжисън и се чукна с пръст по челото. — Тайната е в отношението ни към живота.

— Вярно — съгласи се Тейт, жадуваше за поне още десетина минути почивка. — Какво мислите за облака, който се е насочил към нас? — попита, с надеждата да спечели още малко време.

— Не смятате ли за странна появата му по същото време, когато изгубихме сигнала от Изо? — отвърна с въпрос Ходжисън. — И точно когато очаквахме да получим отговори на съобщенията на моите верни поддръжници, изпратени преди трийсет години?

— Не зная какво точно ще почувстваш, но възнамерявам да го свържа — рече Бил Дънкан. — Готова ли си, Надя?

— Готова, Бил — отвърна Надя, виртуалната помощничка, която Дънкан бе създал, „отгледал и възпитал“ през последните петнайсет

години.

— Да започваме тогава — заяви бившият професор от МТИ и се зае с последните настройки на миниатюрното устройство, предназначено да осъществява връзката с процесора на „Ранд-Феърчайлд“.

След като обмисля проблема три-четири дни, Бил стигна до решението да задържи молекулярен процесор за няколко седмици. Със скорост от осемнайсет терафлопа — осемнайсет септилиона математически операции в секунда — това несъмнено бе най-бързият самостоятелен процесор, който му бе попадал. Освен това, благодарение на квантовия си строеж, той бе в състояние да подава произволни пакети информация, с което потенциалът му надхвърляше този на който и да било конвенционален компютър. Бил Дънкан си даваше сметка, че едва ли друг път ще има възможност да работи с толкова усъвършенствана апаратура — във всеки случай не и докато не получи пост в друг университет. Кой друг университет обаче можеше да се похвали с техниката, с който разполагаха в МТИ?

Беше сам на „Кейп Сентинел“ — беше събота следобед — и работеше над конфигурацията на системата, която би позволила на Надя да действа в самостоятелен режим с новия свръхмощен процесор.

— Нали разбиращ, че ще трябва да те откача от мрежата — обясни Бил на вярната Надя. — Не бива да рискуваме да ни засекат с подобна машинка. Освен това трябва да му открием подходяща задачка.

— Знаеш ли, Бил, все още пазя някои от старите сигнали от Изо — каза Надя. — Какво ще кажеш, ако му дадем да опита?

Бил се засмя и поклати глава. Подобно на мнозина други млади компютърни специалисти, като младеж и той бе мечтал да е първият, който ще дешифрира чуждоземните сигнали. Заради вродената си дарба да работи с числа и логични задачи бе започнал кариерата си като компютърен криптолог в Станфорд и бе посветил почти десет години на странните сигнали от далечната планета.

Години след като изостави криптологията в полза на човешката и компютърна психология, Бил продължаваше да се връща към записите на сигналите, опитваше нови подходи. А сега Надя отново го връщаше към онези времена.

— Защо не? — Той повдигна рамене. Може би квантовият процесор щеше да успее да разгадае логичните последователности и макроструктурата на чуждоземния сигнал.

— Как е положението? — попита той, след като получи потвърждение, че суперпроцесорът се е включил и е прибавил мощта си към значителните ресурси, с които разполагаше Надя.

— Не зная още — отвърна тя. — Чувствам се малко странно — но в никакъв случай усещането не е от неприятните.

Бил кимна. „Така и би трябвало да бъде“ — помисли си. Компютърната мощ на Надя сега бе милиони пъти по-голяма отпреди. В този момент личният му компютър нарушаваше всички национални и международни ограничения.

— Да започваме ли? — попита той и извади старите записи на изонийските сигнали от базата данни. Беше разработил над сто и двайсет алгоритъма на безуспешните си опити да ги дешифрира, а сега Надя щеше да започне всичко от самото начало. И двамата нямаха търпение да подложат на изпитание способностите на молекулярен процесор. — Е, действай — подметна Бил на върната си помощница. — Аз отивам на риба.

От: „Сидни Морнинг Хералд“, 3 март 2064

СПЕЦИАЛНО ИЗДАНИЕ

ОГРОМЕН КОСМИЧЕСКИ ОБЛАК ЩЕ УДАРИ ЗЕМЯТА

„ЗЕМНАТА АТМОСФЕРА ЩЕ БЪДЕ ИЗСМУКАНА“

Джино Бардини Специален кореспондент

СБЪЛСЪК СЛЕД ОСЕМ МЕСЕЦА

Учени от НАСА и Европейската космическа агенция са стигнали тайно до заключението, че към Земята се приближава огромен газов облак, който ще се сблъска с

планетата и ще я лиши от атмосфера. Очаква се облакът да стигне до Земята през октомври тази година.

В специално интервю за „Сидни Морнинг Хералд“ италианският астрофизик д-р Франческо Мартели, директор на Европейската космическа агенция, каза: „Не е редно светът да бъде държан в неведение. По мои изчисления облакът ще премине през Земята с висока скорост и ще увлече със себе си цялата атмосфера...“

Въпреки усилията си администрацията на Вашингтон не бе успяла да убеди всички членове на международния космически комитет да запазят в тайна заплахата от космическия облак.

Малко след като Дезмънд Йейтс и НАСА осъзнаха сериозността на положението, астрономи от Европа, Южна Америка и Австралия успяха да стигнат до същите заключения относно опасността, която представляваше облакът — както и мнозина други учени от различни страни, разполагащи с достъп до орбитални и космически телескопи. Не всички от тях се съгласиха с американското правителство, че новината трябва да бъде запазена в тайна от обществеността.

Вестта бе разпространена в медиите от един италиански член на Европейската космическа агенция, който смяташе, че хората трябва да са в течение на заплахата още от първия миг на нейното откриване. Странното бе, че за целта ученият бе изbral австралийски национален вестник вместо официалните международни информационни мрежи. Може би причината за това бе, че репортърът, осъществил интервюто, бе негов зет, италиански емигрант, който живееше в Сидни.

Буквално за минути съобщението се превърна във водеща новина за всички страни. В началото журналистите и читателите реагираха скептично, описваха доктор Франческо Мартели като „ексцентричен тип“ и „самотен глас“, но постепенно стана ясно, че историята не е изсмукана от пръстите.

Сега, когато тайната вече бе обществено достояние, и други международно признати учени побързаха да се присъединят към Мартели и да потвърдят, че над Земята е надвиснала страшна заплаха.

В Съединените щати професор Дезмънд Йейтс прие поканата да се появи на живо по телевизията във „Вечерно шоу“. По време на продължителното интервю той призна, че според данните, с които разполагат учените, облакът наистина може да се сблъска със Земята и че при съприкосновението земната атмосфера може сериозно да пострада. Но професорът побърза да добави, че има множество фактори, които биха могли да повлият върху траекторията на облака през следващите месеци и че нищо все още не е сигурно.

Ала дори това бе достатъчно хората по целия свят да реагират така, сякаш официално е било обявено приближаването на Армагедона. Веднага след телевизионната изява на Йейтс пред Белия дом се събра огромна тълпа, която настояваше правителството да осигури защита за всички американски граждани. По данни на полицията през следващите двайсет и четири часа тълпата достигна внушителния брой от един милион души. Президентът Джарвис заповядва в града да влезе Националната гвардия, за да помогне на полицията при възврояването на реда. Охраната на всички правителствени и военни учреждения и обекти беше подсилена.

В Лондон изплашено човешко множество изпълни площада пред парламента, а в Париж тълпата почти щурмува президентския дворец. Протести и размирици имаше във всички големи градове по света. Исканията бяха едни и същи — да се гарантира защита от облака.

Други граждани подходиха към осигуряването на собствената си безопасност много по- pragmaticично. Огромни опашки се извиха пред магазините, в които се продаваха храни, туристически принадлежности и леководолазна екипировка — от последната се купуваха предимно кислородни бутилки. С намаляване на запасите избухнаха размирици, в които освен юмруци участниците използваха и оръжие и отнасяха всичко, до което успееха да се доберат. Последва недостиг на строителни материали, тъй като предвидливите се досетиха, че ще трябва да си изкопаят собствени убежища, без да ги е грижа да получават нужното за това разрешение.

Но най- силният подтик за всички тези действия бяха слуховете, най-често неоправдани и ужасно неточни. Страховити истории и налудничави идеи се предаваха между хората като подскачащи по добитък комари. *Правителството ще напусне планетата и ще се засели на космическа станция. Планинските региони са най-безопасни,*

зашото в долините ще се образуват въздушни джобове. Облакът е отровен и не може да се направи нищо.

В опит да успокои нарастващата паника Белият дом обяви, че президентът ще излезе с обръщение към американския народ.

Междувременно новината за приближаването на космическия облак и световната паника така и не успяха да проникнат в съзнанието на тримата, които се бяха затворили на борда на „Кейп Сентинел“.

Бил Дънкан и най-близките му приятели Кристин Кокоран и Пол Левин работеха четвърти ден без почивка. Всички останали дейности бяха преустановени, доброволците бяха информирани да не идват поне няколко дни.

Тримата работеха трескаво, издирваха стари и нови копия от записи на изонийски сигнали от различни световни информационни източници и ги подаваха на усъвършенстваната компютърна личност „Надя“. Абсолютно всички компютри на борда на яхтата бяха разкачени от световната мрежа и свързани в затворена мрежа от електронна памет. Целта бе да се осигури максимално благоприятна среда за изпитанията на новия процесор.

Само дванайсет часа, след като Надя бе изключена от обществената компютърна мрежа и бе подложена на „усилваща“ терапия. Бил Дънкан с изненада установи, че виртуалният помощник е осъществил значителен напредък в издирването на сходни участъци от изонийските сигнали.

— Започвам да си мисля, че сигналът наистина е съставен от повтарящи се елементи, вероятно УКВ секторът дублира този на средните вълни — каза Бил на Кристин по-късно същата вечер. Ето защо забавих около минута от записа на излъчването приблизително два miliona пъти — нещо, което изисква доста конски сили, така да се каже. И знаеш ли какво? Веднага изскочи миниатюрен участък от периодично повтарящи се импулси!

Кристин Кокоран и Пол Левин бяха пристигнали малко след развлеченияте обаждания на Бил и работеха неуморно вече четирийсет и шест часа, забравили за външния свят и без дори да подозират за размириците, които царяха из страната и света.

Появата на „периодично повтарящи се импулси“ в массивния информационен поток подсказваше, че чуждоземните предавания съдържат двоична, или цифрова информация. Тъкмо това бе развълнувало тримата учени. Те съставиха нова програма, която да провери двете радиочестоти за сходни сегменти, както в двоичен и троичен, така и в октalen и хексадецимален код. След по-малко от час Надя им показва нови участъци с двоичен код, откъслечни и невероятни математически формули, базирани на шестнайсетична таблица.

— Божичко, това наистина е двоичен код! — възклика с пресипнал глас Бил Дънкан. — Изобщо не се надявах да открием нещо подобно.

Ала сега престоеше най-трудната задача — да се опитат да разгадаят съдържанието на двоичните символи. Въщност не беше толкова трудно, докато работеха с числа. Но диаграмите и таблиците представляваха истинско предизвикателство — много от тях бяха изпълнени с различни вектори и непознати мерни единици.

Всички земни езици, колкото и да се различаваха помежду си, се базираха на общ модел — хората бяха претърпели общо еволюционно развитие до откриването на речта и независимо от езиците съществуваха общи граматически правила и конструкции за говорно и писмено общуване.

Но както и следваше да се очаква, изонийците нямаха нищо общо със спонтанно възникналите човешки говорни умения. Дори за надарената с огромна компютърна мощ Надя всички тези обозначения бяха абсолютно неразгадаеми.

— Със сигурност става дума за математически понятия — заяви Дънкан на двамата си помощници. — Вижте, това несъмнено са функции, а това трябва да е разделителен знак. Тези тук ми приличат на факториални коефициенти в безкрайна серия. Почакайте малко! Ето този участък страшно ми напомня на Римановата зета-функция, само дето е изобразена по доста странен начин!

— Май ще го разбием — извика Кристин, очите ѝ блестяха от вълнение.

— Почекай, почакай... — Бил вдигна ръка. — Даваш ли си сметка за огромната задача, която ни предстои? Ако искаме да разберем какво са ни пращали изонийците, трябва да претърщуваме количество информация, натрупано в продължение на трийсет години,

при това излъчвано със скорост двеста милиона пъти по-голяма от тази на този малък участък, който забавих.

Пол Левин, чиято първа специалност бе математиката, веднага направи изчисленията.

— Това означава, че със скоростта, при която възприемаме ние, тук има шест милиарда години кодирана информация. След като, разбира се, премахнем повторящите се участъци, преодолеем грешките и научим езика, който използват.

— Това е невероятно — прошепна Бил. — Помислете си само какво означава! За трийсетте години, откакто ги слушаме, изонийците са предали такова количество информация, каквото е натрупало населението на Земята от самото й създаване.

— Което означава, че в развитието си са хиляди години пред нас — отбеляза Левин. — По-скоро десетки хиляди.

Тримата се спогледаха, изведнъж осъзнали мащабите на откритието си и идеята, че става въпрос за цивилизация, която не само е невероятно различна от земната, но и безкрайно по-напреднала.

— И все пак фактът, че успяхме да разчетем сигнала, ще е невероятна новина — намеси се Кристин, която, също като тях, нямаше представа за ширещата се отвън паника. — На кого да кажем?

— О, само не и на пра-ви-тел-ство-то — пропяха едновременно Бил и Пол един от любимите рефери на групата.

— Добре де, на кого тогава? — настоя Кристин.

— Ами, най-добре на никого, докато не приключим. — Бил сви рамене. — Но от друга страна, ще ни трябват значителни финансови средства, за да си набавим още техника — в края на краищата задачата е с гигантски мащаби. Което означава, че няма да се справим без външна помощ, но не бива да позволяваме на правителството да се намеси и да ни отнеме откритието.

Пол и Кристин кимнаха.

— Но има един проблем — продължи Бил. — Успяхме да се справим с помощта на строго секретен молекулярен процесор... който не ни принадлежи.

— Какво ще кажете за господин Рандал Тейт? — попита един глас от стената.

Бил се извърна към Надя. Въпреки че тя не притежаваше физически облик, той по навик разговаряше с нея, като гледаше към

монитора.

— Чудесна идея, Надя! Рандал Тейт — поясни на останалите — е научният кореспондент на „Ню Йорк Таймс“, Запознах се с него миналата година на една конференция за изкуствения интелект. Мисля, че можем да му поверим тази история.

— Братя и сестри американци — поде с прочувствен тон президентът Максуел Т. Джарвис, втренчил поглед право в камерата.
— Мой дълг и удоволствие е да се обърна към всички вас тази вечер, защото бих искал да успокоя напълно погрешните и немотивирани страхове и опасения относно така наречения „космически облак“. Вярно е, че към нашата слънчева система се приближава огромен облак от газ и прах, но той все още се намира твърде далече и не може да се потвърди със сигурност дали по някакъв начин ще засегне Земята, а дори и Слънчевата система. Това, което са ви показвали по телевизията или сте чели във вестниците, са само истории за сплашване, които нямат нищо общо с действителността.

Ако тристате милиона души, които гледаха предаването, можеха да видят президента два часа по-рано, едва ли щяха да са убедени във верността на думите му.

Малко преди прякото излъчване президентът бе провел среща на набързо сформирания изпълнителен комитет за преодоляване на кризата, свързана с космическия облак. Членове на този комитет бяха националният научен съветник на президента, който също така бе председател на Националния съвет по безопасност, директорът на ЦРУ, директорът на Федералната служба за извънредни ситуации, председателят на щаба на Обединеното командване, директорът на НАСА, военният министър, директорите на Националния икономически съвет, Националния военен команден център и на Националната служба за защита от астероиди.

Освен това към новосформирания комитет бяха привлечени професор Дезмънд Йейтс и директорът на Службата за връзки с обществеността към Белия дом. Към комитета бе създаден щаб с огромен брой помощници, които трябваше да пресяват постъпващата информация и да подават до комитета само най-важните сведения.

Докато комитетът заседаваше, Белият дом се намираше в състояние, напомнящо обсада, тъй като отвън се бяха събрали поне двеста хиляди души.

— Искам да се ускори строежът на херметизирани убежища и подземни съоръжения — обърна се президентът Джарвис към присъстващите членове на комитета. — Да се положат максимални усилия за изработването на кислород и водопречистващи системи, да се увеличат хранителните запаси и да се създаде резерв от всички средства и инсталации, необходими за преживяването под земя. Всички планове за действие при извънредни ситуации да се осъвременят съобразно промените в обстановката.

След излизането наяве на информацията за облака Джарвис бе оставил настрана всички други проблеми и изучаваше лично само документите, свързани с придвижването на облака. Не беше астрофизик, но се учеше бързо и с помощта на професор Йейтс и още няколко съветници и консултанти от НАСА бе стигнал до неизбежното заключение, че всички ужасни предупреждения са напълно оправдани.

Първото, което попита експертите, бе какъв ще е предполагаемият брой на жертвите, ако облакът наистина се сблъска със Земята.

— Сто процента, сър — отвърна уверен един планетарен биолог от Харвард. — Няма да има оцелели — освен онези, които се намират в херметически изолирани подземни убежища. А те ще изкарат, докато им стигне въздухът, храната, водата и горивото.

Както и следващо да се очаква, една от задачите на Изпълнителния комитет бе да реши кой, освен управляващите на страната, ще получи място в убежищата и бункерите.

Както бе казал един от президентските съветници на свой колега: „Ще пишат списъци на онези, които трябва да бъдат спасени“.

Комитетът бързо се съгласи, че обществената сигурност трябва да е от първостепенна грижа. Специални военни единици от Националната гвардия и елитни полицейски части щяха да осигуряват обществения ред с наближаването на момента на сблъсък и за да може да се разчита на тяхната лоялност, трябваше да им се гарантира място — за тях и семействата им — в убежищата.

От само себе си се подразбираше, че някои представители на местната правителствена администрация също трябва да са сред

избраниците. Имаше оживени дискусии относно това кои категории американски граждани ще са важни за обществото, което щеше да оцелее след отминаването на облака. Взе се решение да се изготви списък, който да включва лекари, учени, юристи, учители, религиозни водачи и други важни социални служители. В края на краищата след много спорове комитетът реши да бъде създадена тайна лотарийна система. Щяха да се използват общественоосигурителните номера на гражданите от споменатите групи и след това по дискретен начин да им бъде предложено място в убежищата.

Сега, докато наближаваше края на обръщението си, президентът изправи рамене и показа една от любимите на своите избиратели усмивки. — Истината е, че този космически облак и съдържанието му търпят непрестанни промени, така че е невъзможно да се предскаже с точност какъв ще е неговият курс. Не знаем със сигурност например как ще му повлияят гравитационните полета на големите планети от нашата система и дали въобще ще премине близо до Земята.

Операторът показва лицето на президента в едър план.

— Изпратихме сонди, които да направят по-нататъшни измервания на облака. Дадох разпореждания на НАСА и на директора на Националната мрежа за защита от астероиди да изработят съответни планове за действие при всякакви ситуации. Възнамерявам да поискам да бъде свикан Съветът за сигурност на ООН за обсъждане на положението на международно ниво.

Тъкмо последният абзац бе предизвикал бурни дебати сред съветниците на президента. Повечето от тях смятаха, че държавният глава трябва да се опита да успокои обществото и да не споменава за космическите сонди и за Съвета за сигурност. Все едно че казваше: „Няма никакви доводи за притеснение, макар че аз самият съм изплашен“. Но в края на краищата политическата мъдрост надделя.

— Ако не изреди стъпките, които възнамерява да предприеме, ще даде коз в ръцете на опозицията — посочи един от съветниците.

Всички обаче бяха съгласни, че краят на речта трябва да е оптимистичен.

— Повечето от тези страшни истории са чиста спекулация — приключи президентът и едва забележимо намигна. — За всички настук, в Белия дом това е само един от многото проблеми и двамата с

жена ми очакваме предстоящото посещение на императора и императрицата на Япония. Спокойна вечер на всички.

— Искам да подпишеш тези документи, преди да продължим нататък — заяви Бил Дънкан на Рандал Тейт, репортера на „Ню Йорк Таймс“. Двамата се намираха в залата за пристигащи на международното летище „Джон Ф. Кенеди“ в Ню Йорк. Бил току-що бе пристигнал от Бостън и веднага бе връчил на репортера предварително изготвено споразумение от две страници. — Това споразумение ми дава право на вето върху всичко, което решиш да изкараш пред обществеността — обясни, докато Тейт преглеждаше текста. — Вътре пише също така, че правата и интелектуалната собственост за декодирането на сигналите принадлежат изключително и само на мен.

Веднага щом взе решение да съобщи на медиите за пробива в разкодирането на извънземния сигнал, Бил се консултира с адвоката Пол Коен и той внимателно и прецизно изготви споразумението.

— Давате ли си сметка, че сега всички са побъркани на тема облака? — попита обаче Коен. — Нищо чудно медиите да не проявят никакъв интерес.

Но Тейт реагира ентузиазирано и дори уговориха ден и час за пресконференция.

— Наистина ли можете да разчетете сигналите? — попита Тейт, след като прехвърлиха телефонния разговор на подсигурена линия.

— Поне част — потвърди Бил. — Разполагаме с двоичен код и графики, но още не знаем какво означават. Нужна ни е помощта ви, за да привлечем към задачата и други специалисти.

— На кого другого сте казали? Разговаряхте ли с журналисти?

Бил го увери, че той е първият представител на медиите.

Сега, докато стояха в чакалнята на летището, Тейт подписа предложения документ, върна го на Бил и каза:

— Да тръгваме. Колата ми е на паркинга.

След минути мощната спортна кола на Тейт се отдалечаваше от летището с шеметна скорост. Репортерът караше бясно и когато внезапно смени една от лентите пред муцуната на голям камион, отзад се чу гневно свирене на клаксон.

— Мисля, че на хората им писна тази история с облака — обясняваше Тейт. — Имат нужда от нещо ново. Моят редактор е готов да освободи първата страница за тази новина. — Отново смени лентите и задмина един автобус. — Уговорил съм среща с телевизионен екип след час. Ще запишем интервюто предварително и ще го изльчим довечера в девет. Утре ще пуснем всички подробности във вестника.

— Хубаво — рече Бил, макар че още се колебаеше.

— Вижте, професоре, зная, че може да ви се стори прекалено, но бих искал да ви помоля за нещо. Смятам да напиша книга за вашето откритие. Какво мислите?

Бяха навлезли в тиха уличка и репортерът спря рязко пред една къща и изключи мотора.

— Е? — попита и се извъртя на седалката. — Ще стане страховта книга, нали, професоре?

5.

Новата сграда на ООН в Ню Йорк бе завършена през 2050 година сред ширещо се недоволство относно огромните средства, които бяха изразходвани, и безброй въпроси за способността на световната организация да се справя с политическите проблеми, след като въздействието ѝ непрестанно намалява.

Мнозина американци смятаха, че ООН е постоянна заплаха за пълноправното водачество на САЩ в света. Повечето китайци пък бяха на мнение, че организацията е под влиянието на страната домакин, където се разполага централата ѝ. А европейците, прекалено увлечени от забележителния растеж и финансова мощ на новата си федерация, гледаха на ООН като на отживелица.

„ООН ще намери своето истинско място едва когато Земята се изправи пред заплаха от извънземни“ — казваше една стара сентенция.

Когато четирийсет и осем учени от различни страни се събраха да обсъдят какво може да се направи, за да се неутрализира заплахата от приближаваща се космически облак, изглеждаше, че въпросната сентенция най-сетне е намерила своето реално превъплъщение. За първи път ООН бе изправена пред наистина глобална опасност.

Професор Йейтс откри срещата, като повтори изложението, което бе направил пред американския президент. Но сега вече имаше възможност да въведе значително повече научни данни и да запознае аудиторията със затрудненията и подводните скали, пред които се бе изправил. Даваше си сметка, че хората пред него са най-добрите астрофизици, астрономи, астробиологи и планетарни геофизици, истинският каймак на научния елит. Сред тях имаше шестнайсет Нобелови лауреати.

След като приключи с изложението си, което включваше и последните сведения за облака, Йейтс покани доктор Окино Пигияма, главен конструктор на противоастероидния щит, в който участваха Америка, Русия, Китай и Европа. Японският учен информира накратко присъстващите, че мрежата за астероидна защита се състои от 214

ракети с ядрени бойни главни, разположени, в стратегически точки в космоса и обхващащи Земята като огромна сфера.

— Имаме пълната увереност, че можем да разпръснем дори големи астероиди, насочили се към Земята — заяви Пигияма. — Въпросът е как да спрем облака?

Срещата бе прекъсната за около два часа — време, през което учените се разделиха на групички, за да обсъждат различни възможности и аспекти за разрешаване на проблема. Като неформален водач, Дезмънд Йейтс обикаляше от група на група и се вслушваше в разговорите. От време на време даваше предложения, а в ранния следобед обяви край на почивката и отново свика съвещанието.

— Свободното обсъждане роди идея, които ми се ще да споделя с вас — заговори той. — Давам думата на доктор Деметриос Еспозито от Калифорнийския технически университет.

На подиума застана нисък мургав закръглен мъж.

— Работя над този проблем от няколко дни — почна той, докато извикващите на екрана графики и таблици. — Според мен трябва да осъществим няколко точно изчислени ядрени експлозии в различни места във вътрешността на облака. Това ще предизвика верижна реакция, при която всички кислородни и водородни молекули ще се възпламенят спонтанно.

Внезапно в дъното на стаята се надигна мъж, треперещ от гняв.

— Божичко, човече! Да не сте си изгубили ума? Подобен взрив ще измести от орбитите им всички планети. Имате ли представа какви ще са последствията за Слънчевата система?

Беше сър Хеймиш Маклеод, известният геофизик от университета в Единбург. Някои от присъстващите занимаха в знак, че са съгласни с него.

— Не съм на това мнение — възрази Еспозито. — Разстоянията са достатъчно големи за разпространението на ударните вълни.

Разговорът се превърна в яростен спор, в който се намесиха и други. След близо час Йейтс бе принуден да вземе нещата в свои ръце.

— Ще можем да обсъдим този въпрос по време на вечеря — опита се да успокои духовете той. — Междувременно ще ви покажем модел на експлозията, която ще предизвика успешно взривяване на газовете в облака. — Отново кимащи глави, този път на други учени. — И още нещо — продължи Йейтс. — Излишно е да ви напомням, че

всички тези разговори са строго поверителни. Можете да си представите как ще реагират медиите, ако узнаят, че готовим ядрена атака срещу облака. — Изгледа бавно присъстващите, които очевидно бяха съгласни с него. — Е, ще се видим на вечеря.

Бил Дънкан бе изцяло погълнат от работата по разкодирането на сигналите. През часовете, в които остана сам в „тайната“ къща в Бруклин, той покри стените с листове, изпъстрени с формули и изчисления. Беше се върнал към времето, когато бе още млад криптограф — търсеше повтарящи се участъци, ключ, който да го допусне по-навътре.

Надя също бе при него — прехвърлена в неговия комуникатор. Макар че сега ѝ липсваше свръхмощният процесор — бяха го оставили на „Кейп Сентинел“, — тя разполагаше с достатъчно съхранени в паметта си изонийски сигнали, за да експериментират с тях.

Рандал Тейт бе заминал да уговоря последните подробности по интервюто. Бил съжаляваше, че няма да разполага с готови преводи, които да покаже на обществото. Ала до прехвърлянето на сигналите на разбираем език имаше още много работа.

Въпреки че бе погълнат от разчитането на чуждоземния език, докато летеше от Бостън, Бил не можа да не забележи всеобщото вълнение, свързано с облака. На летището в Бостън пътниците си разменяха шеговити забележки и обясняваха, че нямало защо да се страхуват от самолетна катастрофа, след като и без това скоро всички щели да загинат, когато Земята изгуби атмосферата си.

По време на полета Бил прегледа няколко вестника, колкото да се запознае с материалите. Но подобно на мнозина други, той смяташе, че проблемът ще се реши от само себе си.

„А може би в сигналите се съдържа и съобщение за облака“ — помисли си той, докато обикаляше стаята и оглеждаше изписаните листове. Умът му продължаваше да работи машинално. Отвън се чу вой на полицейски сирени и Бил се откъсна от листовете и отмести завесите. Колите бяха спрели пред къщата. Чу се затръшване на врати.

На външната врата се позвъни, после затропаха. Бил се сепна и почна да къса залепените по стената листове и да ги прибира трескаво

в куфарчето си.

— Полиция, отворете! — чу се вик, последван от оглушителен трясък — разбиваха вратата.

В стаята нахлуха няколко полицаи и Бил вдигна ръце. Двама останаха да го пазят, другите почнаха да претърсват къщата.

След тях на прага се появи специален агент Сара Бъртън от Компютърна и мрежова сигурност. Бе облечена с бяла риза и черен костюм и се отличаваше рязко от полицайите с техните брони и шлемове.

Извади удостоверението си и го показа на Бил, сякаш досега не се бяха срещали.

— Агент Бъртън, КМС — каза и се обърна към полицейския ескорт. — Благодаря ви, господа. Можете да ни оставите. Професорът няма да ни създаде проблеми.

Полицайите излязоха в съседната стая, но застанаха така, че да могат да наблюдават Дънкан. Агент Бъртън плъзна поглед по листовете, които все още бяха залепени на стената, и попита:

— Какво е това?

— Вие ми кажете — тросна се Дънкан.

— Това проклето нещо се е смалило — възкликна Брайън Нъни, втренчил невярващ поглед в монитора. — От сто и петдесет милиона километра дължината му сега е по-малко от сто и двайсет. И то само за два дена! Невероятно!

— Проверих компютърните измервания — увери го Сузи Прайс.
— Сигурна съм, че няма никаква грешка.

Разглеждаха червено-сивата маса, изпълваща триизмерния еcran на стената в планинската обсерватория „Черо Саманал“. С приближаването си до Слънчевата система облакът вече можеше да се наблюдава и с оптически телескопи.

— Но какво може да се е случило за толкова кратко време с близо деветдесет милиарда кубически километра космически газ? — попита австралийският учен. — Не може да изчезнат просто така.

Сузи знаеше, че не очаква отговор от нея, така че попита:

— Има ли промяна в плътността на облака?

— Трудно е да се определи от подобно разстояние — призна Нъни. — Тъкмо по тази причина НАСА изпрати сонди. Когато се приближат достатъчно, лазерните им лъчи ще се отразят в облака и ще помогнат да се определи плътността му.

— Щом е в състояние да претърпи подобна драстична промяна само за два дена, какво ли ще стане, когато стигне до Земята? — промърмори Сузи.

— Един Господ знае — въздъхна Нъни. — Най-добре незабавно да информираме НАСА — и Дез Йейтс. В момента се чудят как да спрат облака.

— Как се спира облак? — попита риторично Сузи.

Бяха в полицейския участък в Долен Манхатън. Рандал Тейт също бе задържан и чакаше в съседното помещение — бяха го арестували малко след нахлуването в къщата.

— Уилям Ендрю Дънкан, арестувам ви по обвинение за незаконно притежаване на секретен компютърен компонент — заяви агент Бъртън с хладен тон.

— Освен това ще бъдете разследван за опит да продадете или предадете информация, свързана, със секретния компонент, на представител на медиите.

Докато агент Бъртън му четеше правата, Бил бавно се огледа.

— Процесорът, за който говорите — рече той, когато Сара най-сетне приключи, — все още се намира на яхтата ми в Бостън. Освен това нямах никакви намерения да продавам нито него, нито секретна информация.

— А какво правехте в онази къща?

— От колко време ме държите под наблюдение? — отвърна с въпрос Бил.

Вместо да отговори, Сара Бъртън извади електронния си бележник и се зае да изучава нещо в него.

— Признахте притежаването на секретен компютърен компонент — заговори след малко. — А това е нарушение на федералните закони. Ако се стигне до съд, ще получите между пет и осем години.

Бил Дънкан я погледна втрещено. През последните два часа на няколко пъти бе отказал да потърси адвокат. Беше абсолютно убеден,

че е невинен, и смяташе, че всичко е само дребно недоразумение, което лесно ще се уреди. Сега обясни, че се е свързал с Рандал Тейт не за да му разказва за процесора, а за да му съобщи, че има съществен напредък в разчитането на чуждоземните сигнали. Когато приключи, Сара Бъртън продължи още известно време да го гледа втренчено, после неочеквано каза:

— Възможно е обвиненията да отпаднат, ако сте готов да върнете процесора незабавно.

— Разбира се, че ще го върна — съгласи се Бил. — Но се надявах да продължа работата върху разшифроването на сигнала. Сигурен съм, ще се съгласите с мен колко е важно това.

— И можете да го направите само с този процесор?

— Вижте, това е прототип на „Ранд-Феърчайлд“, който притежава огромна мощ — обясни Бил. — Една от причините да се обърна за помош към медиите бе да потърся средства за по-нататъшната ни работа, включително за закупуване на по-мощни компютри.

Сара Бъртън прокара пръст по ръба на електронния си бележник.

— Професор Дънкан, ако свалим от вас обвиненията, готов ли сте да задържите за известно време новината? Искам да ви запозная с един човек — човек, който би могъл да ви помогне в разчитането на сигналите.

— Съжалявам, но е късно да спра новината — отвърна Бил. — Вече предадох информацията на господин Тейт.

— Говорих с господин Тейт — каза тя. — Той също е съгласен да ни сътрудничи. Но при едно условие.

— Условие? Какво условие?

— Настоява „Ню Йорк Таймс“ да разполага с изключителни права, когато дойде време да обявим новината.

Бил сви рамене.

— Хубаво. И кой е човекът, с когото трябва да се срещна?

— Лице, с което се запознах миналата година на един семинар във Вашингтон — професор Дезмънд Йейтс. Човекът, който...

— Известно ми е кой е Дез Йейтс — прекъсна я малко нервно Бил. — Но сега той е съветник в Белия дом. А лично аз не бих желал правителството да се намесва в тази история. Точно затова смятах първо да изляза пред медиите.

— Зная какво е мнението ви за правителството, професор Дънкан — каза агент Бъртън. — Но мисля, ще се съгласите с мен, че моментът не е никак подходящ. Обществеността реагира почти панически на съобщението за облака.

— Проклятие! — извика Бил и удари с юмрук по масата. — Не искам да работя за Вашингтон!

— Не е необходимо да ходите във Вашингтон, професоре — увери го агент Бъртън. — Професор Йейтс е в Ню Йорк, заради асамблеята на ООН.

6.

— Агент Бъртън, много ми е приятно да се срещнем отново — каза високият възрастен мъж с благородна осанка, който току-що бе влязъл в стаята. — Простете, че ви накарах да чакате.

Беше почти единайсет вечерта и Сара Бъртън и Бил Дънкан бяха чакали повече от час, за да се срещнат с Дезмънд Йейтс. През това време Бил трябваше да се преобри със собствените си колебания. От една страна, се ядосваше, че бе позволил на агент Бъртън да го изнуди да сподели откритието си с представител на Белия дом. Но от друга, бе развлнуван от възможността да се срещне с человека, открил изонийските сигнали — в детството му той беше негов идол.

Агент Бъртън се изправи, ръкува се с Йейтс, след това представи Бил Дънкан.

— О, професоре, репутацията ви ви изпреварва — засмя се Йейтс. — Четох за случилото се в МТИ и съжалявам.

Бил отвърна само с усмивка.

— И тъй — продължи Йейтс, — предполагам, че става въпрос за нещо важно?

Това бе недвусмислена подкана да преминат направо към въпроса. Бил и агент Бъртън знаеха, че Йейтс не разполага с времето си като тях — очакваха го важни срещи. Обсъждаше се въпросът със заплахата, която представляваше космическият облак. Сара бе успяла да уреди срещата с много усилия — наложи се да убеди секретарката му, че въпросът е от изключителна важност и освен това е строго поверителен.

— Успях да дешифрирам малка част от изонийските сигнали — каза Бил прегракнало. — В нея се съдържа цифрова информация, чист двоичен код. Има математически формули, графики и знаци с непонятно значение. Разполагам с около четиридесет петабита от дигиталния аналог, но ми е нужна помощ от специалисти, за да разбера какво има вътре — а също и достатъчно мощни компютри.

Йейтс, потресен от новината, неволно отстъпи и зяпна. След това поклати глава.

— Господи, крайно време беше! Значи е дигитална! Как го направихте? Какво точно имате? Можете ли да ми покажете? — Въпросите се редяха един след друг.

Бил продължаваше да се колебае.

— Съжалявам, професор Йейтс, но трябва да ви призная, че изпитвам неохота да споделя тази информация с правителствен представител. Правя всичко това само защото съм под натиск. И искам да запазя правата си върху това откритие.

— Под натиск? — повтори Йейтс. — Какъв натиск?

— Не бих го нарекла чак натиск — заговори помирително Сара Бъртън. — Професор Дънкан ни оказа помощ в издирването на изчезнал секретен процесор. Аз бях тази, която го посъветва да сподели откритието си с вас.

— Разбирам. — Йейтс кимна замислено. — Вижте, Професор Дънкан, готов съм да ви дам думата си, че от мен няма да излезе нищо — докато вие сам не решите да разпространите новината. Това стига ли ви?

Бил помисли за миг, после кимна, извади комуникатора си, вдигна капачето и включи холографския проектор...

След час Дезмънд Йейтс и Бил Дънкан все така стояха пред бялата стена, върху която се редяха различни картини.

Бившият преподавател от МТИ обясни, че ключът към разгадаването на сигналите е в тяхното забавяне с над два miliona пъти, след което се появяват повтарящи се участъци в различни диапазони на радиовълните.

Йейтс не можа да сдържи развълнуваното си възклицание, когато на екрана се появили формули и таблици, които му се сториха познати. Двамата се заеха да сглобяват разхвърляните парченца на мозайката. Сара Бъртън се мъчеше да следи разсъжденията им. Отдавна беше забравила математиката, ала съвсем се обърка, когато учените започнаха да говорят за квантова теория, шестнайсетична система и Айнщайнова традиционна астрофизика.

— Още колко има от разшифрованата част? — попита Йейтс и хвърли тревожен поглед към часовника.

— Около осемнайсет минути в двоичен код — отвърна Бил. — Но има и много аналогова информация — общо шест милиарда години по предварителни изчисления.

— Не е нещо, с което да не можем да се справим — засмя се Йейтс. — Можем да разхвърлим задачата в световната мрежа — както направихме преди много години със старата програма на СЕТИ. Ще поискаме помощ от всички и така можем да разчитаме на поне трийсет милиарда процесора. До няколко месеца ще прехвърлим в дигитален формат целия запис.

— С риск да проявя неуважение, професоре — намеси се Сара Бъртън за първи път от половин час, — това може да стане само ако съобщим на всички за откритието. Не смятате ли, че трябва да обмислим внимателно този ход, преди да го направим? Особено в несигурни времена като сегашното?

Двамата я изгледаха, сякаш току-що им бе признала, че е масов убиец. След това Йейтс остави комуникатора, закопча ризата си и си стегна вратовръзката.

— Права сте, разбира се, агент Бъртън. — Започна да си облича сакото. — Не знаем какво може да се съдържа в сигнала, нито дали има някаква връзка с приближаващия се облак. — Обърна се към Бил Дънкан. — Готов ли сте да представите всичко това в Белия дом на моите колеги от НАСА?

Бил прегълътна. Всичко в него крещеше да извика „НЕ!“, да им каже да вървят по дяволите. Още повече сега, когато научната му кариера бе приключила така внезапно и позорно.

Но от друга страна, приближаващийт се облак и ужасната заплаха, която може би представляваше, бяха променили всичко. Изглежда, поне за известно време трябваше да забрави старата вражда в името на по-важни и значими неща.

— Добре, стига да сте съгласни, че ще разговарям с пресата само когато настъпи подходящият момент — отвърна Бил, затвори комуникатора и го прибра в джоба си. — Ще трябва обаче да се върна до Бостън, за да си взема нещата.

— Аз ще уредя това — намеси се бързо агент Бъртън. — Освен това ще ви намеря хотел за тази вечер. Ще се срещнем отново утре сутринта.

От сайта на „Ню Йорк Таймс“, 20 април 2064

ГОТВИ СЕ ЯДРЕНА АТАКА СРЕЩУ ОБЛАКА

Соня Максуел, специален кореспондент

Има рисък от разпадане на Слънчевата система

На среща на учени от ООН са били обсъждани различни възможности за отклоняване на космическия облак от Земята, между които и употребата на ядрено оръжие. Целта е да се предизвика верижна реакция, която да взриви целия облак. До два дни предложението ще бъде поставено на гласуване в Съвета за сигурност на ООН.

„Идеята е налудничава — заяви вчера сър Хеймиш Маклеод, професор по геофизика в университета в Единбург, Шотландия. — Ако облакът избухне, взривът може да наруши деликатното равновесие в цялата Слънчева система. Изместването на орбитата на Земята ще доведе до крах на нашата цивилизация още преди да настъпи сблъсъкът с облака и преди да се уверим, че очакваните страховити последствия от това са реалност“.

Професор Дезмънд Йейтс, Нобелов лауреат и старши научен съветник в Белия дом, разсея опасенията от ядрена атака. „Преди да бъде използвана първата атомна бомба, мнозина учени са смятали, че тя ще доведе до възпламеняване на земната атмосфера — заяви той в интервю за «Ню Йорк Таймс». — В момента подготвяме компютърен модел на предполагаемата атака, за да се уверим, че ако наистина се наложи да прибегнем до нея, нито Земята, нито Слънчевата система ще пострадат“.

— Какво се надяват да постигнат? — изпъшка президентът Максуел Т. Джарвис, докато гледаше по телевизията огромната тълпа, събрала се пред сградата на ООН в Ню Йорк. Звукът бе изключен и десетината присъстващи в Овалния кабинет се зачудиха дали въпросът е риторичен, или очакват от тях някакъв отговор.

След разпространението на вестта за подготвяната ядрена атака срещу космическия облак животът в града бе застинал. Стотици хиляди протестиращи с плакати, на които пишеше „НЕ НА РАКЕТИТЕ“, „СПАСЕТЕ СЛЪНЧЕВАТА СИСТЕМА“ и „ВОЕННИ, ВЪН ОТ КОСМОСА!“, блокираха пътищата и предизвикаха огромни задръствания.

Заради протестите учените, които участваха в тайното съвещание на ООН, не можаха да се съберат за втора среща и се наложи да я проведат виртуално.

— Сър, не съм сигурен, че тези хора имат ясна представа какво всъщност искат — рече Дезмънд Йейтс. — Но действията им ще окажат влияние върху предстоящото политическо решение. Отделни членове на Съвета за сигурност също изказаха съмнение дали трябва да атакуваме облака с ракети.

— И какво да направим тогава? — попита президентът и погледна военния министър.

— Каквото и да е, ще действаме независимо от останалите, сър — отвърна председателят на обединеното командване. — Готови сме да изстреляме ракети с ядрени глави срещу облака веднага щом наближи Слънчевата система. Щом професор Йейтс смята, че рискът е минимален, не виждам какво може да ни притеснява.

Джарвис погледна Йейтс за потвърждение.

— Така е — кимна Йейтс. — Или поне такова е мнението на преобладаващия брой учени. Същите данни получихме и от компютърната симулация.

Всички погледи се впериха в президента — от него се очакваше да вземе решение.

— Щом в ООН не могат да постигнат съгласие — каза Джарвис, — може би трябва да поискам среща с главите на останалите велики сили. — Обърна се към един от съветниците си. — Хенри, свържи ме с ръководителите на Европа, Русия и Китай — в същия ред.

7.

— И така, агент Бъртън, предполагам, че ви е наредено да ме държите под постоянно наблюдение, докато съм във Вашингтон? — въздъхна Бил Дънкан с досада. Седяха един до друг в бизнес класата на самолета, който току-що бе излетял за Вашингтон.

— Не се ли разбира от само себе си, професор Дънкан, като се имат предвид чувствата ви към правителството? — засмя се Сара. — Боя се, че поне за известно време ще трябва да се примирите с моята компания.

Бил кимна, но все още го измъчваха колебания за това дали да предаде открытието си на властите. Вече се беше сдърпал на тази тема с Кристин Кокоран. Беше ѝ се обадил да посрещне агента, който Сара бе пратила на „Кейп Сентинел“, за да вземе малко багаж и процесора. По време на разговора се наложи да признае, че се готви да намеси в работата НАСА и Белия дом.

— Как можа? — почти се разплака Кристин. — След всичко, което говореше за тях. Знаеш, че нашето правителство е напълно безответствено, когато става въпрос за изкуствен интелект и машинен живот. Помисли си какво ще направят с подобен материал.

Отношенията им очевидно се бяха влошили. Все пак Кристин се съгласи да пусне агента и да му помогне.

— Искам да продължавате в същия дух — каза ѝ Бил, за да ѝ покаже, че не се е продал. — Гонете всички престъпници от мрежата.

Сега, в самолета, Сара Бъртън отвори бележника си и попита:

— Всъщност, професоре, познавате ли Вашингтон?

— Отчасти — отвърна той неохотно.

Шумът на реактивните двигатели се усили — самолетът набираше височина.

След трийсет минути Бил вече имаше различно мнение за спътничката си. Научи доста неща за научните и трудове в сферата на компютърната криминалистика в Бъркли и с изненада установи, че тя има солидни познания за изкуствения живот и принципите на терапия

при компютърните личности. Научи също и че задачата ѝ във Вашингтон не е да го следи — изглежда, от нея се очакваше да му помага.

— Мисля, че моите началници в КМС се надяват да се закачат за славата ви от разкодирането на сигналите — призна тя. — Кой знае какво ще открием? Може би неща, които да се използват от нашата служба.

— Точно това ме беспокои — въздъхна Бил.

— Благодаря ви, че ме изчакахте — каза президентът Джарвис на хората, които се бяха събрали в Командния център, и даде знак на членовете на Изпълнителния комитет да седнат. — Току-що разговарях с президент Олсън. Той даде съгласието си Европа да се присъедини към нас при атаката срещу облака. Изглежда, му предстои да защити мнението си пред кабинета, но поне засега имаме от него зелена светлина.

Всички закимаха, чуха се облекчени въздишки.

— Но нито руснаците, нито китайците ще участват — продължи Джарвис. — Ли Цзян, изглежда, не може да вземе решение, а президент Оротов направо ми отказал. Това означава, че ще сме само ние и европейците.

Последва кратка тишина. След това се надигна Дезмънд Йейтс.

— Сър, разполагаме с нови данни за местоположението на облака — и за неговото поведение. — Той се извърна към холоекрана, който вече беше включен. На него се виждаше изображение на Слънчевата система и маркирана с точки линия, която пресичаше орбитите на планетите и се приближаваше до Слънцето.

— Следим облака непрестанно през последните два месеца — продължи Йейтс. — Все още няма съмнение, че се насочва право към директен сблъсък със Земята — нещо повече, изглежда, ще се озовем в самия му център.

Неколцина членове на комитета заклатиха разтревожено глави.

— Но се случи нещо странно — продължи Йейтс, докато изображението на экрана се променяше. Сега там вече се виждаше огромна мъглявина, плътна и червеникава, със сивкави краища. —

Облакът се свива, или по-скоро се сгъстява. През последните няколко дни обемът му е намалял със седем процента.

— Но как е възможно това, професоре? — попита Лилиан Бейли, директор на Националната мрежа за астероидна защита.

— Нямаме представа — призна Йейтс. — Облакът все още се намира извън нашата слънчева система, така че това не може да се дължи на гравитационното въздействие на слънцето или външните планети; Единственото логично обяснение е, че става въпрос за непознат тип химична реакция вътре в облака, която е довела до неговото свиване.

— Искате да кажете, че не е пасивен? — попита президентът. — В досегашните научни доклади облакът се категоризираше като „пасивен“.

— Според нашите спектрометрични изследвания облакът в никакъв случай няма пасивно поведение — потвърди Йейтс. — Не знаем обаче дали това има отношение към размерите му.

Настъпи кратка тишина. След това президентът попита:

— Облакът със същата скорост ли се приближава?

— Малко се забавя, сър — отвърна Йейтс. — В момента се движи с приблизително триста хиляди километра в час. По наши изчисления ще се сблъска със земната атмосфера след пет месеца — към единайсет часа сутринта по Гринуич на двайсет и четвърти октомври.

Тази новина само подсили мрачното настроение на всички. Президентът тропаше нервно с пръсти по масата.

— Е, ще подготвяме ли ядрена атака? — попита накрая. — Европа ще ни подкрепи, но нито една от останалите нации няма да участва. Можем ли да поемем подобен риск?

— Мисля, че можем — заяви Йейтс. — По-рисковано е да не правим нищо.

Президентът погледна началника на обединеното командване и попита:

— С колко бойни глави ще разполагаме, ако използваме само нашата част от мрежата за астероидна защита и сектора, който е под контрол на Европейския съюз?

— Двайсет и четири, господин президент — отвърна незабавно генерал Томас Николс. — Приблизително триста и петдесет мегатона

ядрена мощност.

— Ще бъде ли достатъчно?

— Повече от достатъчно, за да се започне верижна реакция — увери го Николс. — Моите хора провериха двукратно изчисленията на професор Еспозито от Калифорнийския университет. Няма никаква грешка.

— Кога най-скоро можем да изстреляме ракетите?

— В момента се намираме от другата страна на слънцето спрямо нашите основни установки, така че ще трябва да използваме Марсианска колония за команден център — обясни Николс. — Марс е с триста и петдесет милиона километра по-близо до облака от Земята. Това дава огромни предимства при управлението на удара. Ще сме готови до десет дни.

— Тогава облакът все още ли ще е на безопасно разстояние от нас? — обърна се Джарвис към Дезмънд Йейтс.

— На около половин милиард километра извън Слънчевата система — отвърна Йейтс. — Но не бива да изчакваме толкова дълго. Придвижва се с много голяма скорост.

Джарвис кимна и за миг затвори очи. После ги отвори и изгледа всички поред.

— Е, ще действаме ли сами? Заедно с европейците. Ще ви помоля да гласувате.

— Аз съм за, сър — обади се пръв държавният секретар Колвил Джаксън.

— И аз — заяви уверен генерал Николс.

Един по един гласуваха и останалите. Някои се забавиха повече, докато обмислят решението, но всички бяха „за“.

— Добре — рече президентът. — Да действаме тогава.

Доктор Бриджит Малбъри, астробиолог и управител на американската база на Марс, огледа единадесетте членове на градския съвет и обяви:

— Три минути до началото.

Срещата на съвета бе свикана в една от залите на базата веднага след като бе получено съобщение, че от Земята ще бъде направено

изключително влажно предаване. Президентът на САЩ щеше да се обърне към съвета на американската марсианска колония.

На повърхността на Марс имаше две селища. По-старото и по-голямото беше американската база истински малък град, основан през 2038 и претърпял няколко разширявания. Понастоящем селището се състоеше от седемнайсет купола, свързани с херметизирани коридори.

Над осемдесет доброволци обитаваха този аванпост — повечето бяха учени. Персоналът на базата се сменяше на всеки три години, тъй като ниската гравитация оказващо пагубно влияние върху човешкия скелет и налагаше връщането на хората на Земята за възстановителен процес.

Другото селище, разположено на 200 километра на юг, бе наскоро построената руско-китайска база, в която имаше четирийсет колонисти. Веднъж месечно жителите на двете селища си гостуваха на смени, за да се поразведрят и да обменят информация. Тъкмо на следващия ден трябваше да се състои поредната среща — в руско-китайското селище. Събитие, което всички колонисти очакваха с огромно нетърпение.

— Надявам се това съобщение да не ни развали забавата — въздъхна Фостър Робинсън, единственият журналист на станцията. В същия момент големият еcran оживя и излъчването от Земята, пратено преди двайсет и една минути, най-сетне бе прието. Първото, което видяха, бе навъсеното лице на президента Максуел Т. Джарвис.

Предаването продължи само седем минути и когато приключи, в залата се беше възцарила пълна тишина.

— Искате ли да го видите още веднъж? — попита доктор Малбъри. Неколцина от присъстващите кимнаха и той върна записа и го пусна пак.

След като го изгледаха, Малбъри се обърна към майор Маршал Питърс, старшият офицер в базата, и каза:

— Мисля, че трябва официално да ти предам командването, Маршал. Вече сме военна база.

Американският президент бе съобщил на колонистите последните данни за движението на облака и плана за ядрена атака, в която щяха да участват само Щатите и Европейският съюз.

— Тъй като в момента Земята се намира от другата страна на Слънцето, искаме вие да започнете и координирате атаката — каза

президентът. — Ето защо поставям американската марсианска колония под военно управление и нареждам командването да бъде поето от майор Маршал Питърс. Той ще изпълнява инструкциите, получени от НАСА за изстрелване на ракетите от астероидната защитна мрежа.

Предаването приключващо със запис на американския химн на фона на снимка на сградата на Конгреса във Вашингтон.

От сайта на „Ню Йорк Таймс“, 1 май 2064

АМЕРИКА И ЕВРОПА ИЗСТРЕЛВАТ 24 ЯДРЕНИ БОЙНИ ГЛАВИ КЪМ КОСМИЧЕСКИЯ ОБЛАК

Рандал Тейт, научен кореспондент

При съвместни действия, предприети, без да се иска съгласието на останалите велики сили, американското правителство и Европейският съюз са се уговорили да изстрелят 24 ядрени ракети срещу огромния газов облак, който се насочва към нашата слънчева система. Атаката ще бъде командвана и координирана от американски военни на Марс.

„Целта е да бъде възпламенен и разпръснат облакът — заяви професор Дезмънд Йейтс, старши научен съветник в Белия дом. — Не можем да поемем риска да позволим на облака да се приближи до Земята. Той може да носи непознати форми на бактериален живот и мнозина астрофизици смятат, че представлява заплаха за нашата атмосфера“.

ПОЗОРНА И БЕЗРАЗСЪДНА ПОСТЪПКА — СЪР ЧАРЛЗ ХОДЖИСЪН

Британският писател-фантаст, столетник и космически гуру сър Чарлз Ходжисън заяви вчера, че съвместното решение на Шатите и Европа за изстрелване на ядрени ракети срещу облака е „позорно и недемократично“.

Ходжисън, който живее на своя остров в Западния Пасифик, обвини двете правителства в „безразсъдно и безотговорно поведение“. „Това е нашата първа възможност да изучим отблизо космически облак. Унищожаването му, преди да разберем напълно неговата природа, е варварска постъпка“.

— Добро утро и добре дошли в Пентагона — посрещна ги с ведър глас Дезмънд Йейтс.

Бил Дънкан и Сара Бъртън се здрависаха със съветника на президента и след това минаха през металната рамка на детектора.

— Успяхте ли да се настаните? — попита Йейтс междувременно и подаде на Бил един дигитален пропуск. Сара бе извадила своя и го бе закачила на ревера си.

Бяха му осигурили — Бил не знаеше коя служба по-точно — просторен апартамент с две спални помещения само на петнайсет минути от главната сграда на Пентагона. Когато пристигна там, откри дрехите си и комуникатора с Надя. Но молекуляренят процесор не беше между вещите му.

— Ще ви освободим едно помещение в компютърната лаборатория — обясняваше Йейтс, докато се качваха по широкото стълбище. Озоваха се в коридор без прозорци и спряха пред метална врата. Йейтс въведе кода на малкото табло, бутна вратата и влязоха в хладно, мъждиво осветено помещение.

Стените бяха покрити с най-различни монитори — триизмерни, лазерни, с висока резолюция и холографски. В средата на лабораторията имаше холо театрър. Под мониторите бяха подредени компютри и различни устройства, между които Бил забеляза и приспособлението, което бе използвал на яхтата, за да свърже Надя с молекуляреня процесор.

— Успяхме да изгладим недоразумението с „Ранд-Феърчайлд“ — успокои го Йейтс. — Те бяха така любезни да ни предоставят шест от прототипните си процесори. Как мислиш, Бил, това ще ускори ли процеса на конвертиране?

— Във всеки случай е добро начало.

— Ще ви помоля само да не изнасяте нищо от това помещение в края на работния ден — рече Йейтс. — Това е строго охранявана зона и работата ви се класифицира като секретна...

— Чакайте малко — спря го Бил. — Не съм давал съгласие работата ми да се обявява за секретна. Уговорката беше, че мога да публикувам каквото и когато поискам.

— Разбирам — въздъхна възрастният учен. — Но процесорите са секретни компоненти и не могат да напускат тази стая. Съгласен?

— За това да — отвърна Бил и извади комуникатора от джоба си.

— Но тази машинка с компютърната личност вътрешно ще е с мен, където и да отида. Вие съгласен ли сте?

— Нямам нищо против — кимна Йейтс, но с неохота. И след още една пауза добави: — Уведомих президента за постижението ти, Бил. Той ме помоли да те поздравя от негово име и да те уверя, че тук ще получиш всичко, от което се нуждаеш.

— Е, това поне звучи обнадеждаващо — засмя се Бил. — Не съм сигурен обаче от какво ще имам нужда.

— На стената има списък на различните отдели — рече Йейтс и посочи. — Ако ти трябва техническа помощ, апаратура или съвет, всички са предупредени, че работата ви е приоритетна. Агент Бъртън също познава терена и знае какво да направи.

— Хубаво — отвърна Бил. Още не беше съвсем сигурен дали постъпва правилно.

— Осигурихме и копия от всички изонийски сигнали. — Йейтс кимна към шкафовете. — Колко време ще ти е нужно да подкараш конвертирането? Трябва да покажем с какво се занимаваме на учените от СЕТИ и НАСА.

Бил погледна за миг към Сара. Тя вече си бе извадила бележника.

— Ами... с помощта на моята нова асистентка, предполагам, че ще са само няколко дни — рече той на Дез Йейтс.

От момента на въвеждането на военното командване животът в американската база се ускори драматично. Като на много други извънземни колонии, и тук доскоро властваше спокойният ритъм. Работата се вършеше, без да се поставят срокове, всекидневието бе

безгрижно, почти лениво. Но сега всичко се бе променило. Първото, с което се заеха осемнайсетте военни в базата, бе да издигнат нови, помощни антени, с помощта на които да командват почти в реално време ракетите, когато дойде време да бъдат изстреляни.

Междувременно от Земята им изпратиха софтуера, необходим за управлението на астероидната защитна мрежа. Веднага щом го получиха и инсталираха, майор Маршал Х. Питърс се увери лично, че програмата действа, и дори проведе няколко пробни изпитания.

— Разполагаме с директна телеметрична връзка с всяка ракета — потвърди главен свързочен сержант Морисън Лебурки. — Проведохме общо шест симулирани изстрелвания — всички преминаха успешно, сър.

— Какво по-точно ще видим, когато бойните глави се взривят в облака, майоре? — попита Фостър Робинсън, бе насочил камерата към интервюирания. След обявяването на военното положение репортерът бе завладян от трескава активност и изпращаше непрестанно доклади и репортажи до Земята.

— Ще има мощна експлозия ниско над марсианския южен хоризонт — обясни майор Питърс, втренчен право в обектива, както го бе инструктиран Робинсън. — Известно време ще изглежда, сякаш се е възпламило слънцето. После, след около час, светлината ще намалее, тъй като водородът и хелият ще се изчерпят. И това ще е краят на облака.

8.

— Изобщо не ми харесва тази работа — заяви разтревожено Брайън Нъни на Сузи Прайс. Двамата с нетърпение очакваха да се обади Дезмънд Йейтс — австралиецът го бе потърсил спешно малко преди това. — Мисля, че новината ще изплаши онези във Вашингтон.

От три дни всички астрономи в чилийската обсерватория „Карл Сейгън“ проверяваха отново и отново данните, получени при оптичното наблюдение — изглежда, облакът неочеквано бе сменил курса си.

Гигантската маса междузвезден газ вече бе наблизила външните граници на Слънчевата система и въпреки въздействието на гравитационните полета на Нептун, Плутон и Уран бе продължила, напълно в разрез с компютърните модели, като бе изместила курса си с осемнайсет градуса към слънчевия юг и трийсет и два на изток.

— Но поне вече няма опасност да се сблъска със Земята, нали? — попита Сузи навярно за десети път. — Това е най-добрата новина от месеци.

Комуникаторът на Нъни изписука. Професор Йейтс най-сетне се обаждаше.

Нъни въздъхна, включи връзката и предаде на Йейтс съобщението, което си бе повтарял от часове.

— Смятаме, че облакът е променил посоката на движение. Следим го постоянно и сега има несъответствие между местонахождението му и доскорошните проекции на компютъра. Става въпрос за разлика от двайсет и една секунди дължина и деклинация от минус седемнайсет секунди.

Заслуша внимателно, докато Йейтс изстреля поредица въпроси.

— Да, сигурни сме — увери после световноизвестния астрофизик. — Вече ви пратих данните по интернет. Направихме модел на новата траектория. Ако облакът запази този курс, ще се размине напълно със Земята — на разстояние сто и двайсет милиона километра. — Кимна на Сузи, която слушаше разговора. — Но има и

още нещо — побърза да вметне, преди Йейтс да е заговорил. — По новия курс облакът се насочва право към Марс.

След два дни потърсиха Рандал Тейт по телефона в работата. Той погледна еcranчето и видя, че му звънят от малък остров в Големия бариерен риф.

— Здравейте, господин Тейт. Благодаря, че се отзовахте на повикването ми.

— За мен винаги е чест, сър Чарлз — отвърна Тейт, както винаги позачуден от причудливите аристократичните маниери на писателя. — Какво има?

— Разговаряли ли сте с някой от вашите приятели астрономи относно поведението на космическия облак? — попита сър Чарлз Ходжисън. — Имам предвид през последните няколко дни?

Тейт смръщи вежди. Странно, но видеовръзката не бе включена.

— Какво по-точно имате предвид?

— Обадете ми се пак, след като го направите — отвърна Ходжисън и прекъсна връзката.

На девет хиляди мили от Ню Йорк писателят погледна за миг загасения еcran на комуникатора, после премести поглед към часовника на стената. На остров Орфиъс беше пет сутринта — седем вечерта в Ню Йорк. Ходжисън бе прекарал нощта в обсерваторията, правеше детайлни измервания на облака.

— Как мислиш, след колко време ще се обади? — обърна се той към Амрик Чандра, един от най-верните си студенти.

Младежът — беше му помогал през нощта — сви рамене.

— Зависи какви връзки има. И какво са готови да му кажат.

Рандал Тейт позвъни само след петнайсет минути.

Ходжисън го поздрави и изслуша какво е узнал.

— Браво, господин Тейт — каза почти одобрително. — Значи сега облакът лети право към Марс, където е контролният център на предстоящата атака. Какво ви говори това?

— Никой не може да даде никакво обяснение — призна Тейт. — Моите познати само потвърдиха, че облакът лети към Марс, но признаха, че не знаят каква може да е причината.

— В такъв случай аз мога да споделя някои идеи по въпроса — заяви Ходжисън. — Повече от ясно е от поведението на този така наречен „облак“, че той е форма на чуждоземен живот — при това разумен живот! И очевидно реагира на подготовката да бъде нападнат. Това означава, че всяко нападение срещу облака ще е всъщност акт на непровокирана агресия срещу чужда форма на живот. Що за варвари, се питам, сме ние?

— Значи смятате, че не бива да се предприема нищо? — попита Тейт.

— Ами помислете: до момента облакът не ни е създавал никакви проблеми. Този безумен „изпреварващ“ удар трябва да се отмени, преди да се е случило нещо ужасно. Трябва да изпращаме послания за мир, не ядрени оръжия.

— И какво по-точно трябва да кажем на облака, сър Чарлз? — попита скептично Тейт.

— Че е добре дошъл. Лично аз смяtam да се свържа с всички миролюбиви хора и да ги помоля да изпратят радиосигнали с подобно значение до чуждоземното същество. Идеята да се нападне извънземна разумна форма на живот още преди да е разкрила намеренията си, само показва колко е изостанала в мисленето си човешката раса. Най-вероятно това е посещение на добра воля, продиктувано от напълно естествено любопитство.

— С какво си имаме работа, по дяволите? — възклика президентът Джарвис, втренчил гневен поглед в хората зад бюрото. — Първо ми казвате, че този облак е безобидна маса газове, движеща се към нашата слънчева система, после — че ще се сблъска със Земята и ще ни лиши от атмосфера. По ваша препоръка наредих на нашите сили на Марс да започнат подготовка за изпреварващ ядрен удар, а сега вие твърдите, че проклетото нещо само е променило курса си и се насочва директно към хората, които планират атака срещу него. Повтарям: какво представлява този облак?

Дезмънд Йейтс стоеше в средата на Овалния кабинет до директора на НАСА и главнокомандващ Обединения щаб. Срещата не беше официална, повикаха ги неочеквано и за първи път, откакто бе

завършил училище, Йейтс имаше чувството, че му четат конско — при това незаслужено.

— Нямаме представа, сър — призна той. — Изучаваме облака с оптични и радиотелескопи и интерферометри, но не сме в състояние да открием нищо друго освен гигантска маса от газове с променлива плътност. Изпращахме радиовълни до всички негови страни и от върха до дъното. Няма следа от тежки елементи, нито нещо, което да наподобява структура или ядро. Изглежда като огромен конгломерат от газове и прах.

— Конгломерат от газ и прах, който променя посоката си когато пожелае? — тросна се президентът.

Йейтс погледна изпод вежди директора на НАСА Рой Уилкокс.

— Професор Йейтс е прав, сър — потвърди Уилкокс. — Използвахме най-съвършена техника, за да надзърнем във вътрешността на облака, и той се състои само от газове.

Президентът тропна по бюрото с дръжката на сребърния нож за писма.

— Добре, господа, седнете. — Въздъхна, махна към креслата до стената, извъртя се със стола, погледна през прозореца, зад който се виждаше Розовата градина, после отново се обърна към Йейтс и Уилкокс.

— Давам си сметка, че вие сте учени и не сте привикнали да изказвате непотвърдени становища. Но тъй като тук сме сами, ще ви попитам направо: смятате ли, че облакът може да е някаква форма на разумен живот, и ако е така, не трябва ли да се отнасяме с него по друг начин?

Никой от двамата не бързаше да отговори.

Накрая съветникът по научните въпроси пое дълбоко дъх.

— Сър, лично аз, на базата на данните, с които разполагаме, и поведението му, не откривам никакви доказателства да смятаме облака за разумно същество — почна той предпазливо. — Съгласен съм, че промяната в курса е странна и необяснима и на пръв поглед наистина изглежда като отговор на подготвяното нападение, но ще е още по-странны да припишем разум на един облак, състоящ се от газове с ниска плътност, без да имаме причини да го правим. Можем да дадем положителен отговор едва след като приключим с всички анализи и създадем реален модел на облака.

Президентът го изслуша търпеливо, после се обърна към директора на НАСА.

— Какво е твоето мнение по въпроса, Рой?

— Сър, аз се придържам към принципа, известен като Бръснача на Окам — отвърна Уилкокс.

Президентът се намръщи озадачено.

— Окам е шотландски философ от четирийсети век — обясни Уилкокс. — Казал е, че ако нещо изглежда много сложно и когато за това съществуват различни възможни обяснения, вярното обикновено е най-очевидното. Мъдър подход, който се научих да ценя и да прилагам в работата си. Аз също не виждам никакви причини да правим подобни неоправдани и причудливи заключения относно възможния разум на облака.

— А как ще обясните факта, че се появи по същото време, когато секнаха изонийските сигнали? — попита Джарвис. — В момента, когато се надявахме да получим ответни сигнали от Изо?

— Сър, признавам, че изглежда странно — съгласи се Йейтс. — Но нищо чудно да става дума за съвпадение.

— Ами ако не е, Дез? — попита Джарвис обезпокоено. — Не трябва ли да се опитаме да установим контакт с облака? Да разговаряме с него?

— Сър, хиляди хора вече го правят — рече Уилкокс. — Онзи смахнат писател от Австралия накара всичките си почитатели да пращат радиосигнали до облака. Ако там имаше нещо, досега щеше да ни отговори.

Вече два часа Бил Дънкан и агент Бъртън чакаха нетърпеливо в Пентагона завръщането на професор Йейтс. Наблизаваше пет и трийсет, а от него нямаше никаква вест. В епоха, когато комуникациите бяха повсеместни, липсата на контакт бе най-малкото обезпокоителна, ако не и проява на неуважение.

Двамата бяха работили през целия ден над сигналите — издирваха повтарящи се участъци, които да подложат на конвертиране. За своя изненада Бил установи, че Сара Бъртън е опитен научен работник и бързо схваща всичко ново. Освен това под хладната ѝ външност се криеше ведра и дружелюбна личност — тя дори му каза

да я нарича Сали — странно умалително за Сара. Във всеки случай Сали не се нуждаеше от кой знае какви обяснения, когато ставаше дума за работа с компютри и аналого-дигитално конвертиране.

Надя, виртуалната помощничка на Бил, координираше усилията на седемте секретни молекулярни процесора, които бяха получили. Всичките, плюс Надя, бяха свързани в затворена мрежа и образуваха вероятно най-мощния процесор на Земята. Макар и бавно, работата започваше да напредва.

— Съжалявам, искрено съжалявам — бяха първите думи на Дез Йейтс, когато най-сетне се появи на вратата. — Шефът ни задържа на продължителна среща.

Бил и Сали се спогледаха. Знаеха кой е „шефът“ и веднага забелязаха, че президентският съветник е уморен, дори направо изтощен.

— Е, как се справяте? — попита Йейтс.

— Има напредък — рече с усмивка Бил. — Разполагаме с нови участъци в двоичен код и огромно количество повтарящи се сектори, които трябва да се обработят. — Кимна на Сали и тя прехвърли част от информацията на големия еcran. — Както виждате, първата секция, която дешифрирах, е конструирана в двоичен код върху шестнайсетична бройна система.

— Нещо, което да е разбирамо? — попита Йейтс.

— Все още не — призна Бил. — Но има огромно количество компресирана аналогова информация, с която дори не сме се захващали.

— Ясно — въздъхна Йейтс уморено.

— Да си призная, дори с новите процесори все още не разполагаме с достатъчно мощност — продължи Бил и кимна към веригата свръхбързи нанопроцесори. — Мисля, че ще се наложи да се върнем към първоначалната идея и да извадим проблема пред обществото. Ако накараме всички заинтересувани доброволци да се заемат с поне малка част от задачата, със сигурност ще напреднем много по-бързо. Все пак не бива да забравяме, че става въпрос за еквивалент на шест милиарда години сигнали за конвертиране.

— Така е, така е — мърмореше Йейтс, втренчил поглед в екрана.

Бил погледна Сали, но тя само сви рамене. Йейтс се държеше странно.

— Или това — продължи Бил, — или ми осигурете един милион такива процесори.

— Ще видя какво мога да направя — каза Йейтс, все едно това нямаше никакво значение.

— Мислех, че това са само прототипове! — намеси се Сали, обидена от невниманието му. — Нали все още не бяха в масово производство?

Внезапната промяна в тона ѝ накара Дезмънд Йейтс да излезе от унеса си и да забележи втренчените погледи на двамата.

— Извинете — каза той и поклати глава. — Много неща ми се струпаха. Ще изпратя заявка за още процесори.

— Много повече процесори — повтори Бил.

— Добре де, много повече — съгласи се Йейтс. Лицето му бе все така разтревожено. — Май ще е най-добре да ви кажа какво ме мъчи. И без това ще разберете още утре от новините. — Пое си дъх и тръсна глава. — Космическият облак е променил траекторията си. В момента се насочва право към Марс. Затова закъснях.

Бил и Сали го гледаха озадачено. Погълнати от задачата си, те почти не бяха обръщали внимание на новините за облака.

— Това означава, че много хора започват да си задават въпроса дали е обикновен облак — обясни Йейтс. — И че ще ми е трудно да се съсредоточа върху работата си — поне за известно време.

От сайта на „Ню Йорк Таймс“, 20 май 2064

ОБЛАКЪТ ПРОМЕНЯ КУРСА СИ КЪМ МАРС

Рандал Тейт, научен кореспондент

Рискът да пострада Земята избегнат, няма време за евакуация на колонистите

Изненадани астрономи от НАСА потвърдиха снощи, че гигантският космически облак, който се приближава към Слънчевата система, е променил курса си с около 40 градуса и в момента се движи по нова траектория, на която

ще се срещне с Марс на 22 юли. От НАСА съобщиха, че заради отдалеченото местоположение на Марс от Земята няма да има време да евакуират колонията преди пристигането на облака. Учените казаха също, че ако следва новата посока, облакът няма да влезе в контакт със земната атмосфера.

Научната общност е раздвоена по въпроса за това какво може да е предизвикало подобна радикална промяна на посоката. Много експерти смятат, че причината се крие в нарастващите слънчеви ветрове. Други предполагат, че може да са намесени далечни галактически гравитационни сили.

„Облакът ще причини минимални поражения на Марс“ — Йейтс.

Президентският съветник по научните въпроси професор Дезмънд Йейтс съобщил интервю за „Ню Йорк Таймс“: „Подозирам, че облакът е повлиян от гравитационни сили, които заобикалят нашата слънчева система. Ако премине над повърхността на Марс, там почти няма атмосфера, която да увлече със себе си, а марсианските колонисти са защитени в своята база, конструирана да издържа на свирепите марсиански бури“.

СМЯНАТА НА ПОСОКАТА НЕ Е СЛУЧАЙНА

Рандал Тейт, научен кореспондент

ПИСАТЕЛ ЗОВЕ ЗА ИЗПРАЩАНЕ НА МИРОЛЮБИВИ РАДИОСИГНАЛИ ДО ОБЛАКА

„Подобна съществена промяна на курса не може да е нито случайна, нито съвпадение — заяви сър Чарлз Ходжисън в разговор от дома му на неговия остров Орфиъс. — Облакът несъмнено е разумен или е продукт на

разумна дейност — каза още той. — По някакъв начин е доволил намерението за атака и се е отправил към нашата база на Марс. Призовавам ООН да вземе необходимите мерки и да спре Америка и Европа в извършването на подобен примитивен и варварски акт“.

Ходжисън каза също: „Вече започнах изпращането на послания на добра воля до облака от моя предавател и подканям всички мои поддръжници да направят същото. Обикновените хора по света трябва да се дистанцират от действията на своите безотговорни и войнолюбиви правителства. Наш дълг е да установим контакт с облака. При никакви обстоятелства не бива да се отнасяме към него враждебно“.

По специална покана на генералния секретар на ООН американският президент Максуел Т. Джарвис се готвеше да направи обръщение пред Генералната асамблея.

Срещата щеше да се предава по телевизията в целия свят. Съветниците на президента бяха убедени, че появата му на този висок форум ще потвърди за пореден път водещата роля на САЩ в света, и настояваха президентът да се възползва от това и да покаже воля и решителност.

Джарвис се опита да успокои присъстващите, както и телевизионната аудитория, че няма причини за паника заради странното поведение на облака. Знаеше, че речта му се предава и на Марс, където се намираха обречените колонисти.

— Промяната на курса не е достатъчно основание, за да се твърди, че облакът е нещо друго освен гигантска смес от газове — заяви президентът. — Моите съветници не смятат, че той може да причини сериозни щети на Марс, но се опасяват да не би да носи болестотворни микроорганизми. — Джарвис направи пауза и отпи от чашата с вода. — Ние работим в тясно сътрудничество с руските и китайските космически агенции и се надяваме да върнем нашите сто осемдесет и двама колонисти на Земята веднага след преминаването на

облака. Но ако се окаже, че облакът е заразен, това ще е невъзможно. Освен това има слаба вероятност облакът да промени отново траекторията си под въздействие на гравитационни и други сили и да се отправи на пресечен курс със Земята. И този път смяната в посоката може да стане, когато вече е късно да предприемем каквото и да било.

— Наблизил най-важната част от речта, Джарвис направи кратка пауза. — По тези причини правителството на Съединените щати и Европейският съюз възнамеряват да продължат с подготвяния план за осъществяването на ядрен взрив във вътрешността на облака и неговото разпръскване, докато все още се намира извън пределите на Сълнчевата система. Призовавам представителите на всички нации да ни подкрепят в предотвратяването на тази заплаха срещу планетата.

— Ето там го сложете, там! — извика сър Чарлз Ходжисън ядосано на бригадира на строежа.

Мъжът със синята каска кимна, обърна се и даде необходимите наредждания на шофьора на тежкия товарен камион.

От около месец остров Орфиъс се бе превърнал в голяма строителна площадка, сякаш някоя филмова компания внезапно бе завзела кътчето на сред океана и възнамеряваше да го превърне в сцена от мащабна кинопродукция.

Но нямаше нищо временно, нито бутафорно в постройката, която бързо се издигаше над острова. Половината от склона на хълма бе изровена от два мощнни булдозера, а после на изравнената площадка беше монтирано стоманено скеле, докарано с хеликоптер-крон „Сикорски“.

Тъй като островът не разполагаше с достатъчно дълбоко пристанище, строителните материали се пренасяха с шлепове и баржи от кораби, акостирали навътре в морето.

Крановете, бетонобъркачките и тухлите също бяха докарани с хеликоптер, както и вентилационната система, компонентите на климатичната инсталация и апаратът за производство на кислород. На самия връх се издигаха нови четири радиоантени — изведенъж бяха променили външния вид на острова и сега той приличаше на военна база.

Ходжисън бе не само ръководител на строежа, но и главен архитект. По право остров Орфиъс бе част от австралийската суверенна територия, но притежателят му не си бе направил труда да иска разрешение за строежите, нито за изкопните работи за своя нов подземен дом. Столетникът отдавна бе изгубил вяра в мъдростта на всяко правителство и учреждение и предпочиташе да взема нещата в свои ръце, особено когато ставаше въпрос за проект с подобни мащаби и значение.

Всъщност сър Чарлз дължеше богатството си на обикновена случайност. Преди шейсет години неговият първи роман „Войните на Галатея“ бе успешно екранизиран и бързо придоби култова популярност в целия свят. Този успех направи писателя финансово независим, но съвсем не и невъобразимо богат. Малко след това обаче една американска софтуерна компания закупи правата за създаване на интерактивна интернет игра, основаваща се на персонажи и идеи от книгата. Компанията се увлече в сътворяването на приказния свят на Ходжисън в киберпространството до такава степен, че не усети кога е фалирила, преди да спечели и един цент от потребителите.

Чарлз Ходжисън — тогава все още неподозиращ, че само след две десетилетия ще получи благородническа титла — закупи споменатата компания за жълти стотинки ѝ само след половин година „Войните на Галатея“ се превърна в най-успешната мрежова игра в целия свят. Парите потекоха като река и две години по-късно Ходжисън вече пише само нови виртуални сценарии за кибериграта, с което осигуряващ щастието и забавлението на нейните милиони почитатели. Във върха на популярността на играта в нея по всяко време участваха над два miliona души. Този втори успех направи Ходжисън забележително богат и той почна да купува недвижима собственост в Лондон, Ню Йорк и Пекин, а в онези времена цените на земята все още не бяха така астрономично високи.

— Хайде, заемете се с изливането на бетона — заповяда Ходжисън по предавателя. В отговор радиото изпукна и той засенчи очи към площадката, на която вече изпомпваха първия товар от бетон за основите на подземния бункер, чийто проект писателят бе започнал само преди три месеца. Бункерът щеше да е достатъчно просторен, за да побере новия команден център на обсерваторията, както и жилищни помещения за Ходжисън и неговите помощници, всичките 130

студенти, които се бяха заселили на острова. Напоследък, покрай възкръсналата му слава, бяха дошли нови попълнения, които го обграждаха със своето граничещо с коленопреклонно обожание внимание. За тях бе истинско щастие да са близо до своя герой, да почерпят непосредствено от мъдростта на пророка на новото време.

— Сър Чарлз? — Бригадирът се катереше по склона към него. — Докараха първия агрегат за обезсоливане на морска вода. — И вдигна пръст към небето.

Ходжисън извъртя глава и видя към острова да се приближава товарният хеликоптер — вече се спускаше над залива. Под него се поклащаше метален контейнер, малко наподобяващ тенекиените къщички, накацали по склона на острова, в които живееха строителите. Сър Чарлз бе уchetворил заплатата на всички, за да постигнат максимални резултати, и освен това им бе направил щедро предложение — всеки участник в строежа можеше да разчита на място в бункера, за него и семейството му, ако облакът отново се насочеше към Земята.

— Да го спуснат над площадката — нареди Ходжисън. — Искам до утрe да е монтиран и да работи.

От сайта на „Ню Йорк Таймс“, 18 юни 2064

ПОТВЪРЖДЕНИЕ ЗА СЪВМЕСТНИЯ ЯДРЕН УДАР

Рандал Тейт, специален кореспондент

Експлозията ще се вижда от Марс. Ден и час на АТАКАТА 30 юни, 14:20 Източно стандартно време.

С преобладаващо мнозинство снощи Генералната асамблея на ООН одобри ядрената атака на САЩ и Европейския съюз срещу газовия облак, който в момента се е насочил към Марс. Китай и Русия се съгласиха в нападението да бъдат включени и техни ракети. Над 700 мегатона ядрени оръжия ще бъдат изстреляни към облака.

„Датчици на борда на изстреляните от НАСА космически сонди потвърдиха, че облакът наистина се състои от водород, хелий и други инертни газове — заяви Дезмънд Йейтс, старши научен съветник в Белия дом. — Очаквам облакът да бъде напълно разрушен още преди да е наближил Сълнчевата система“.

48-те ядрени експлозии, и последващото възпламеняване ще бъдат наблюдавани от повърхността на Марс, откъдето сигналът ще бъде препращан на Земята.

Хиляди защитници на мира в космоса изпращат послания до облака

Американските военни и цивилни власти регистрират остро покачване на радиопредаванията заради съобщенията, изпращани от поддръжниците на британския писател-фантаст сър Чарлз Ходжисън.

„Сигналите са толкова много — заяви говорител на Федералната съобщителна служба, — че влияят на нормалната работа на нашите спътниково системи“.

Ходжисън строи „незаконна радиостанция“ — поставя наемници за охрана

Властите от Куинсланд обявиха за незаконна радиоинсталацията и подземния строеж, изграждани на остров Орфиъс от милиардера сър Чарлз Ходжисън. Както е известно, островът, който се намира близо до Големия бариерен риф в Австралия, е частна територия и принадлежи на сър Чарлз.

Властите в Куинсланд възnamеряват да поискат съдебно разследване на започнатия строеж и издаване на забрана за неговото продължаване.

В разговор сър Ходжисън заяви: „Не вярвам в способността на нито едно земно правителство да взема разумни решения. Ако тази глупава идея, да се атакува облакът, бъде осъществена, може би ще се нуждаем от най-дълбоките убежища, които сме в състояние да построим“.

Запитан дали ще се съобрази с решението на властите, ако то бъде да се прекратят строителните работи, сър Чарлз отвърна: „Ще се съпротивлявам на всяка забрана да използвам собствената си територия така, както намеря за добре — особено в момент на световна криза. Наех добре обучени военни части, които ще защитават острова ми от всякакви нашественици“.

— Никога не съм виждал нещо по-хубаво — заяви развлечувано Фостър Робинсън пред междупланетната си аудитория. — Картината, която наблюдавате, се изльчва от камерите на ракетите, докато навлизат във вътрешността на облака.

Изображенията, които журналистиът от базата на Марс приемаше и ретранслираше на Земята, бяха наистина смайващи. Гигантски многоцветни колони от нещо, което наподобяваше дим, се издигаха от центъра на облака и се простираха на милиони километри, като стълбове на зашеметяваща висока катедрала.

— Фонът е от тъмночервени газове — продължаваше да коментира Робинсън, — но има сини, зелени и бели повлекла, или циклони, витаещи във вътрешността на облака.

Общо четиридесет и осем ракети, всяка с ядрена бойна глава, бяха изстреляни от различни установки в открития космос и насочени така, че да се озоват по едно и също време в центъра на облака. Всяка ракета бе снабдена с по няколко камери, които в момента предаваха картина до марсианска база и оттам до затаилите дъх милиони зрители на Земята, където сигналът достигаше със забавяне от двайсет и една минути.

Фостър Робинсън седеше в миниатюрния кабинет, от който всяка седмица бе изпращал редовните си репортажи до Земята. При построяването ѝ преди трийсет и девет години марсианска станция бе предизвикала жив интерес на Земята и тогава репортажите се очакваха жадно, но постепенно, с течение на времето, интересът бе намалял. На зрителите им бяха омръзнали познатите до болка картини на марсианския пейзаж и разказите за ежедневието на колонистите.

Но сега цялата планета бе застинала пред екраните на телевизорите и следеше предаването, което идваше от Марс. В съседното, много по-голямо помещение, майор Питърс и неговите осемнайсет военни помощници наблюдаваха компютрите, от които се управляваше атаката. В долния десен ъгъл на телевизорите зрителите виждаха часовник, който отброяваше времето до момента на взривяването на ракетите.

Робинсън имаше възможност да сменя картината и да показва както изображенията от камерите на ракетите, така и далечен изглед на облака, подаван от намирация се в открития космос между Юпитер и Сатурн автоматичен телескоп „Азимов“. В момента „Азимов“ бе на 300 miliona километра от облака. Обикновено мощните му оптически устройства се използваха за наблюдение на големите външни планети и различни събития в пределите на Слънчевата система или близки съзвездия, но сега оборудваният с две огледала шестметров телескоп, бе фокусиран върху огромната маса космически газове, носеща се право към Марс.

— До взрива остават две минути — обяви Робинсън, забравил за часовника на екрана. За стотен път съжали, че не разполага с оператор на телевизионната станция, за да може да се съредоточи изцяло върху коментара. — Според плановете на учените тези четиридесет и осем прецизно настроени ракети трябва да предизвикат верижна реакция, която да доведе до пълното изгаряне на облака. В момента той се намира на двеста miliona километра от Марс и на шестстотин miliona километра от Земята. Сигурен съм, че на подобно разстояние възпламеняването му няма да предизвика никакви проблеми нито на Марс, нито на някоя от останалите планети в Слънчевата система.

Часовникът отброяваше последните трийсет секунди.

— След миг ще видим светлинни отблясъци вътре в облака, предизвикани от верижното избухване на бойните глави — заговори припряно Робинсън. — След това цялата тази маса газове ще се превърне в гигантска огнена топка. — Робинсън отново плъзна поглед по екраните с различни гледни точки, чудеше се на коя от тях да се спре при наближаването на историческия момент. Тъй като всички се записваха, избра панорамната гледка на телескопа „Азимов“.

— Пет секунди — каза репортерът. — Четири, три, две, една...

На монитора се появи микроскопична светлинна, като главичка на топлийка. После още една. И още една, следвана от множество малки отблъсъци, наподобяващи пламъчета от соплата на далечна ракета. А после нищо — само добре познатата и непроменена картина на облака.

От сайта на „Ню Йорк Таймс“, 30 юни 2064

ПРОВАЛ В АТАКАТА СРЕЩУ ОБЛАКА

Рандал Тейт, научен кореспондент

ОБЛАКЪТ ЩЕ ОБГЪРНЕ МАРС СЛЕД ТРИ СЕДМИЦИ

Късно снощи от Белия дом потвърдиха, че масираната атака срещу облака се е провалила. В момента той пресича астероидния пояс и се очаква да доближи Марс на 12 юли. Предполага се, че планетата ще бъде скрита от погледите за около 45 дни.

„Вероятно вътрешността на облака не е толкова плътна, колкото предполагахме — заяви Дезмънд Йейтс, старши научният съветник на президента. — Ако е така, това е добър знак за колонистите на Марс. Разредената вътрешност ще нанесе по-малко щети на колонията“.

МАРСИАНСКИТЕ КОЛОНИСТИ СА ПРЕДУПРЕДЕНИ ДА СЕ ПОДГОТВЯТ ЗА СБЪЛСЪКА С ОБЛАКА

Американското, руското и китайското правителство са предупредили своите колонисти на Марс да извършат необходимите подготовки за пристигането на космическия облак. Колонистите разполагат с достатъчно припаси от храна, вода и кислород и през последните седмици са подсилили постройките.

— Създадохме огромна кухина във вътрешността на облака, но той продължава да се носи право към Марс — докладва навъсено Дезмънд Йейтс. — Кухината е с широчина над един миллион километра, но ракетите не успяха да предизвикат верижна реакция. Всичко, което постигнахме, е, че сега облакът е по-радиоактивен отпреди.

Заседанието се провеждаше в командната зала и на него освен президента Джарвис присъстваха членовете на изпълнителния комитет, гости и съветници.

— Можем ли да предположим, че хелиевите, водородните и кислородните атоми са били твърде разсеяни или прекалено инертни, за да поддържат верижната реакция? — попита недоволно доктор Деметриос Еспозито, човекът, предложил първоначално атаката. — Странна работа, наистина. Всички знаят, че водородът не е инертен газ. Би трябвало веднага да се взриви.

— Прав сте, докторе — потвърди Йейтс. — И това не е всичко. Нашите лазерни прибори показват, че кухината, която създадохме, е започнала да се запълва.

— Това е невъзможно — възкликна Еспозито. — Не разбирам много от динамика на газовете, но ми се струва доста странно за поведение на инертна маса.

Йейтс кимна и огледа присъстващите. Повечето, особено президентът, изглеждаха потиснати от страния развой на събитията.

— Има и още — добави той. — От спектрографските анализи на онази част от облака, която е била изгорена по време на взрива, научихме, че вътре се съдържат частици от много редки елементи. Те включват церий, прометий, самарий и итербий, както и някои елементи, които досега не успяхме да идентифицираме.

Настъпи тишина, присъстващите обмисляха чутото. Йейтс им даде около минута, после продължи.

— По-важното, което открихме, е, че облакът съдържа големи количества изотопи хелий-3 и хелий-4. Това са странични продукти на термоядрения синтез.

— Казвате „синтез“, а не „разпад“, професоре? — попита изумено доктор Еспозито. — Искате да кажете, че тези изотопи не са получени в резултат от взривовете на нашите ракети?

— Точно така — отвърна Йейтс. — Нещо повече, когато пробихме дупка във вътрешността на облака, нашите инструменти успяха да надзърнат до самия център и идентифицираха зони от нагорещена плазма, всичките с варираща плътност, въртящи се около собствени магнитни полета.

— Божичко! — възклика Еспозито, не можа да сдържи изненадата си.

— Господа, нещо против да обясните на простосмъртните за какво става въпрос? — намеси се президентът. — Не всички тук сме ракетни физици.

Йейтс погледна Еспозито и му кимна да заговори.

— И така, господа — почна професорът от Калифорнийския университет, — от информацията, която ни даде професор Йейтс, можем да заключим, че облакът произвежда свой собствен вътрешен вид енергия чрез процеси на самоподхранващ се термоядрен синтез.

— Енергия? — повтори президентът, местеще поглед между двамата. — Енергия за какво?

— За движение, сър.

Отново се възцари тишина. Накрая президентът попита:

— Професор Йейтс, да разбираам ли, че сте променили мнението си относно облака?

Йейтс Кимна.

— Изглежда, във вътрешността на облака има пространство, в което нормалните закони на физиката са били променени, и че облакът разполага със собствен енергиен източник. Тези причини ме карат да стигна до заключението, че вътре в облака съществува някаква първична форма на организация — форма, която ни е съвършено непозната.

— За разум ли намеквате? — попита Джарвис.

— Истината е, че не знаем, сър — сви рамене Йейтс.

— Не е лесно да се дефинира понятието разум. Досега наблюдавахме поредица събития, които можеха да се обяснят с най-обикновено съпадение. Нямаше нищо, което да ни кара да смятаме, че зад тях се крие разумна дейност.

— Професор Дънкан, питам ви отново. Готов ли сте да подпишете формуляра за опазване на национална тайна първа степен?

— повтори шефът на отдела по безопасност. — С всички произтичащи от това последствия, които ви бяха изяснени.

Бил Дънкан хвърли кос поглед на Сали Бъртън. Седяха в малка стая заедно с петима души от отдела за сигурност. Стаята нямаше прозорци — намираше се в подземната част на сградата на Пентагона. Чуваше се тихото бръмчене на климатичната инсталация.

Срещата бе организирана от Дезмънд Йейтс, но в последния момент той се обади, че няма да присъства.

След един продължителен и наистина натоварен ден подложиха Дънкан на досаден, педантичен и невероятно обстоен разпит. Групата, която трябваше да прецени неговата „благонадеждност“, се състоеше от представители на Агенцията за национална сигурност, Пентагона, ЦРУ и КМС. Обсъждаха молбата на Дънкан да получи допълнителни молекулярни процесори за конвертирането на изонийските сигнали.

— Виждате ли, дори при скоростта на най-бързите процесори, с които разполагаме, има шест милиарда години аналогова информация, която трябва да бъде забавена до нашето ниво и после конвертирана — обърна се Бил към присъстващите в началото на срещата. — Искам от вас разрешение да извадя тази задача в обществената мрежа. Ще трябва да се обърнем към медиите и да ги призовем да ни помогнат. В противен случай няма да се справим никога.

— Съжалявам, но работата ви върху декодирането на изонийските сигнали е засекретена с директна заповед на държавния секретар — заяви непреклонно представителят на АНС.

От този момент нататък настроението на разговора рязко се смени.

— Засекретена! — изригна Бил. — Пристигнах във Вашингтон, понеже ми обещаха, че мога да публикувам разработките си, когато поискам.

— Професор Дънкан — намеси се представителят на администрацията на Белия дом, — сигурно си давате сметка, че обстановката е променена. Беше повикана Националната гвардия, за да въведе ред в някои части на страната. В последно време престъпността нарасна неимоверно. Правителството се готви за масови гражданска безредици. Всеки момент може да бъде обявено военно положение.

Бил се облегна назад и поклати глава. През последните седмици двамата със Сали бяха толкова погълнати от работата върху сигналите, че почти не обръщаха внимание на новините. Бил знаеше, че ядреният удар срещу облака се е провалил и че сега той наближава Марс, но не беше стигал по-далеч от заглавията.

— Работата ви върху извънземните сигнали бе засекретена на най-високо ниво — добави представителят на АНС. — Не бива да я обсъждате с никой, който не е подписал формуляра за секретна информация първа степен, още повече да разпространявате копия от сигнала в мрежата:

Бил изстена отчаяно. Всичките му подозрения за начините на действие на правителството се бяха оказали верни. Макар че, от друга страна, бе длъжен да признае, че обстановката наистина е необичайна.

— В такъв случай как предлагате да ускорим работата по конвертирането? — попита зядливо той.

Представителят на АНС се завъртя на стола.

— Ваш ред е, доктор Крамър. — И погледна специалиста от Пентагона, според пагоните полковник.

— Професор Дънкан, аз съм ваш почитател от години — почна полковник Крамър. — Бях в Харвард, когато вашата работа върху адаптивната психология на изкуствените личности се четеше и обсъждаше повсеместно. Трябва да призная, че и сега е на почит в мой отдел.

— И кой е вашият отдел? — попита Бил.

— Може би аз мога да предоставя решение за вашия проблем — продължи Крамър, като пренебрегна въпроса. — Не е изключено да ви окажем честта да ви допуснем до строго секретна компютърна мрежа с много по-голяма процесорна мощ, отколкото разполагате в момента. Всъщност много по-голяма, отколкото дори бихте могли да мечтаете.

Бил го гледаше озадачено. Що за встъпление?

— Има обаче едно условие — намеси се представителят на АНС, който очевидно ръководеше срещата, и поиска Бил да подпише формуляра, който вече бяха сложили на масата.

Сега Сали Бъртън отвърна на погледа на Бил с едва забележимо свиване на рамене, нещо като извинение и подкана да е pragmatичен.

— Питам ви още веднъж, професор Йейтс. Готов ли сте да подпишете формуляра за опазване на национална тайна първа степен?

— настоя чиновникът от АНС. — Ще добавя, че от момента, в който го направите, вие преминавате на служба към Пентагона със съответната заплата, еквивалентна на тази, която сте получавали в МТИ. Ще ви бъдат осигурени всички условия, необходими за продължаването на работата ви.

Бил се бореше с противоречиви чувства. Знаеше, че напредва бавно в разшифроването на сигнала и че повече от всичко се нуждае от допълнителни компютърни мощности. Но мразеше да го притискат.

— И за да бъдат нещата по-ясни — продължи представителят на АНС и включи стенния еcran, — разполагаме с подробно досие за вашата дейност по ограничаване разпространението на компютърните личности в мрежата. Подготвено от присъстващата тук агент Бъртън.

На екрана започнаха да се менят изображения — Бил се качва на борда на „Кейп Сентинел“, пристига Кристин Кокоран, после Пол Левин и други членове от неговия доброволчески отряд. След това подробен анализ на използването на мрежата от компютрите на борда на яхтата.

Бил кипна. През последните седмици се бе разбирал чудесно със Сали, но сега се чувствуше предаден.

— Разбирайте защо искаме от вас да подпишете този формуляр — продължи чиновникът. — Трябва да сме сигурни във вашата лоялност към страната ни и в увереността ви, че разпространението на каквото и да било сведения относно дешифрирането на извънземния сигнал може да представлява пряка заплаха за националната сигурност. Независимо от политическите ви симпатии, професоре, искаме от вас да прекратите незабавно всякакви връзки със създадената от вас организация, както и с други от този род. Ако се съгласите, ще получите обещания достъп, но ако след това си позволите да нарущите забраната за разпространение на информация, ще бъдете подведен под отговорност. Оставям на вас да решите.

Сали Бъртън гледаше право напред, сякаш избягваше погледа му.

„Поне има доблестта да се чувства засрамена“ — помисли си Бил.

— Искам да го обмисля — заяви той. — Всъщност искам няколко дни почивка. Трябва да си проветря главата.

— Добре — каза представителят на АНС и погледна останалите присъстващи. — Ще продължим този разговор в края на седмицата. А

междувременно, професор Йейтс, не бива да споменавате пред никого за нашата среща.

9.

— В момента облакът се вижда с невъоръжено око от повърхността на Марс — говореше Фостър Робинсън в микрофона на скафандъра си. — През последните няколко дни колонистите излизат на смени, за да се полюбуват на невероятно красивата картина.

Репортерът се намираше на двеста метра от централната сграда на американската база. До него монтирана на самоходно устройство камера се въртеше бавно и показваше панорамен изглед от хоризонта.

— Както виждате, небето е изпълнено от огромни стълбове, наподобяващи облаци — продължи Робинсън. — Оцветени са в невероятни оттенъци на виолетово, пурпурно, синьо и черно.

Остави известно време на невидимата телевизионна аудитория да се наслаждава на гледката, като командаваше камерата с дистанционното. Около него цареше трескава активност. Колонистите поставяха допълнителни метални подпори и укрепления на стените на сградите и трупаха чували с пясък край шлюзовете. В далечината два малки булдозера затрупваха с пясък и камъни една от стените. Третият булдозер бе пратен със същата задача до намиращата се недалеч руско-китайска база.

Робинсън завъртя камерата с още трийсет градуса и насочи обектива към две облечени в скафанди фигури, които работеха до блестящ стоманен триножник.

Съвместно с колеги от Земята учените в базата започнаха серия експерименти, които ще бъдат проведени, докато облакът преминава близо до Марс — започна да обяснява репортерът. — Целта им е да ни осигурят повече информация за плътността и състава на облака, от което да можем да съдим за по-нататъшното му поведение. — Той продължи да върти камерата и я насочи към голяма бетонна чаша, набързо изградена в една вдълбнатина на пустинята.

— Тази голяма чиния е подсиленият с бетон отражател, който ще ни позволи да поддържаме постоянен контакт със Земята дори след пристигането на облака. В момента картина се предава чрез

ретрансляционни спътници в орбита около Марс, но тъй като се очаква облакът да ги повреди или разруши, ще трябва да предаваме пряко от повърхността. Очакваме облакът да приближи планетата след четирийсет и осем часа. Всички конструкции и прибори отвън трябва да бъдат здраво прихванати или подсилени. Когато се доближи, облакът ще се носи със скорост от двеста хиляди километра в час, но тъй като притежава ниска плътност, се очаква ефектът му да е като от доста силна прашна буря, каквито имаме редовно на Марс. По това време, разбира се, всички колонисти ще са на сигурно място в укрепените сгради. Въпреки това ще носят скафан드리 като допълнителна предпазна мярка и ще са налягали на пода. На всички колонисти са раздадени допълнителни бутилки с кислород и припаси. Остава ни само да изтърпим четиридесет и петте дни до отминаването на облака. С вас беше Фостър Робинсън, кореспондент от Марс.

— Започва се — една минута до сблъсъка — обяви Дезмънд Йейтс, макар да знаеше, че картина, която получават, идва с двайсет и една минути закъснение и че това, което виждат, вече се е случило.

В залата се бяха събрали президентът, директорът на НАСА, военният министър, двама армейски генерали, неколцина съветници от Белия дом и всички членове на сформирания наскоро Изпълнителен комитет. Картина от Марс се проектираше върху холотеатъра в ъгъла на залата.

— Имаме няколко гледни точки от камери на орбита около планетата и на повърхността — обясни Йейтс и нареди на оператора в будката: — Да започнем с орбиталната картина.

Отпусна се в едно от креслата и добави:

— Пет секунди.

Внезапно изображението в холотеатъра посивя, после изчезна.

— Изгубихме връзка с ретрансляционния спътник — докладва операторът.

— Превключете на камерите от повърхността — нареди Йейтс.

Холотеатърът се озари отново и се появи миниатюрна картина на американската марсианска колония. Въпреки че беше ден, светлината бе съвсем оскудна. Само след няколко секунди се стъмни съвсем и сигналът изчезна.

— Превключи на друга камера — извика Йейтс.
— Съжалявам, сър, изгубихме връзка с повърхността.
— Добре, дай картина от „Азимов“.

Този път картината се подаваше от спътниковия телескоп, отстоящ на триста miliona километра от планетата.

— Къде е Марс, по дяволите? — попита президентът.

Дезмънд Йейтс — не сваляше поглед от огромния сиво-зелено-червен облак, изпълнил екрана — отвърна:

— Вероятно е вътре в облака, сър.

— Говори Фостър Робинсън — чу се слаб глас на фона на оглушителен рев. — Не зная дали ме чувате и дали виждате нещо, но ще предавам, докато е възможно.

Вече втори ден Марс бе погълнат от облака. След изчезването на сигналите от орбиталните спътници и видеокамерите на повърхността техниците от НАСА обявиха, че контактът с Планетата е изгубен напълно.

Щом научи това, президентът обяви срещата за приключила. Но четирийсет и осем часа по-късно от НАСА съобщиха, че долавят слаб сигнал, и президентът отново събра всички в командната зала.

Този път в холотеатъра се виждаше вътрешността на американската база.

— Сигналът е много слаб, има много смущения — обясни операторът. — Но правим каквото е по силите ни.

— Говори Фостър Робинсън от Марс — повтори гласът, вече се чуваше съвсем слабо.

Заради двайсет и едната минути закъснение на сигнала двустранната връзка бе почти невъзможна. Йейтс и останалите бяха принудени да наблюдават смълчани, докато Робинсън извръщаше камерата от лицето си и я насочваше към вътрешността на помещението. По циментовия под бяха налягали хора, облечени в скафан드리. Помръдваха, което подсказваше, че са живи — или поне някои от тях.

— Изгубихме връзка с наземната рефлекторна чиния — обясняваше Робинсън. — Атмосферните промени, които предизвика облакът, се оказаха много по-силни, отколкото предполагахме. Всички

предмети от външната страна на станцията бяха отнесени, включително някои, които бяха заровени. Майор Питърс и двама от хората му излязоха да възстановят връзката, но не се върнаха.

В командната зала на Земята се чуваше несекващ тътнеж — ветровете на облака се опитваха да разкъсат стените на станцията.

Робинсън спря и няколко пъти си пое дъх, като човек, който се опитва да възстанови нивото на кислород в кръвта. Отново беше обърнал камерата към лицето си.

— Надявам се някой да получава сигнала ни — продължи той. — Изгубих четирийсет и осем часа, за да свържа всички предаватели в станцията. Дано комбинираният им сигнал да е достатъчно силен, за да стигне до Земята.

— Добра работа, господин Робинсън — рече президентът Джарвис.

— Досега базата се държи доста добре — заговори отново репортерът. — Но ветровете отвън непрестанно се усилват. Изглежда, бурята се оформя във вътрешността на облака. Ще повдигна камерата до един от прозорците.

Присъстващите в залата не можаха да сдържат ужаса си, когато камерата започна да предава картини и звуци от страховитата електрическа буря, която бушуваща зад стените на базата. Светковици раздираха небето почти непрестанно и озаряваха стелещи се прашни завеси. Внезапно се чу силен пукот и върху повърхността на подсиления прозорец се появи цепнатина. Миг след това картината в холотеатъра се преобрърна. А после настъпи тъмнина.

— Сигнала ли изгубихме? — попита Йейтс.

Операторът не успя да отговори, защото изображението се появи отново. Сега обаче камерата лежеше на една страна и на около два метра от нея се виждаше проснатото тяло на Фостър Робинсън. Зрителите в залата неволно извъртяха глави на една страна, за да проследят изображението. Светлините в базата бяха угаснали, не се виждаха и извитите стени на постройката. Чуваше се само неистовият вой на вятъра.

— Говори Фостър Робинсън — прошепна от уредбата едва доловим глас. — Станцията е разрушена. Една от стените рухна и...

Холотеатърът помръкна отново и този път последва само статичен шум. Връзката бе прекъсната окончателно.

От сайта на „Ню Йорк Таймс“, 22 юли 2064

МАРСИАНСКАТА КОЛОНИЯ РАЗРУШЕНА, 182 КОЛОНИСТИ СЕ СМЯТАТ ЗА МЪРТВИ

Само два дни след доближаването до Марс облакът унищожи всички човешки постройки там и със сигурност предизвика смъртта на 182-мата колонисти. Между тях имаше 83 американци, 21 британци, 26 руснаци, 23 китайци, 16 французи, 12 германци и един швед: Днес президентът Джарвис ще изпрати съболезнователни писма на близките на починалите.

Ходжисън: ОБЛАКЪТ Е ДЕЙСТВАЛ ПРИ САМОЗАЩИТА

Късно снощи сър Чарлз Ходжисън заяви пред наш представител, че „разрушаването на марсианска колония е акт на самозащита от страна на облака“.

„В края на краищата тъкмо колонистите от Марс атакуваха облака със 700 мегатона ядрени оръжия — каза още той. — Действията му са резултат от човешката агресия. Трябва да удвоим усилията си да установим контакт с него и да го убедим в «мирните си намерения».“

10.

Една хубава неделна утрин в края на месец юли Бил Дънкан напусна предоставения му от Пентагона апартамент и прекоси река Потомак по моста на Четиринайсета улица. За първи път, откакто бе пристигнал в столицата, бе решил да се поразходи.

Заобиколи езерото и се отправи към мемориала на Джеферсън. Смяташе да стигне високия бял обелиск и оттам да прекоси поляната до Белия дом. Но щом доближи площада, забеляза полицейски барикади.

Патрулният изобщо не се впечатли от пропуска му за Пентагона.

— Ако искате да се присъедините към протестиращите, използвайте югоизточната врата до Смитсониън на Булеварда на независимостта. В противен случай ви съветвам да стоите далече от площада.

Малко по-нататък огромна тълпа заобикаляше обелиска и изпълваше околните поляни. Имаше конна полиция и вертолети.

Бил повдигна рамене, отказа се от идеята да разгледа Белия дом и тръгна назад към парка Източен Потомак. Петнайсетина минути броди сред дърветата, наслаждаваше се на топлото слънце, после излезе на тесния участък между реката и Вашингтонския канал.

Въпреки хубавото време паркът изглеждаше съвсем пуст и пейките покрай брега бяха свободни.

Точно от другата страна на реката бе международното летище. Непрестанно излитаха и кацаха самолети, но вместо тази почти трескава активност да му подейства обезпокояващо, Бил я сметна за неотменна част на нормалната човешка дейност в един заплашващ съвсем скоро да се промени до неузнаваемост свят.

На следващия ден трябваше да съобщи решението си в Пентагона. Или трябваше да приеме условията, които му поставяха, и да получи обещаните компютърни мощности, или да напусне службата при правителството. Все още не беше решил кое от двете да избере.

През седмицата, която поиска, за да си почине и размисли върху предложението, се бе приbral на „Кейп Сентинел“. С Кристин събраха багажа и прибраха по-голямата част от апаратурата. Бил не можеше да разкрие онова, което ставаше в Пентагона, но успя да убеди хората си, че работата му там е свързана с опасността, която представлява облакът. Точно през тази седмица той бе обгърнал Марс и бе убил тамошните колонисти.

Въпреки тревогите си Бил не можеше да остане сляп за чудесния ден. Слънцето и лекият ветрец караха повърхността на реката да искри, сякаш там имаше миниатюрни бойни кораби, сигнализиращи припряно към сушата. Една патица плуваше в крайбрежните тръстики и пляскаше с мокрите си криле. Ухаеше на трева, из въздуха се носеха пчели с телца, обагрени в цветовете на залязващо слънце. Беше от онези дни, в които съжаляваш, ако си сам.

— Нещо против да ти правя компания?

Бил се обрна и видя Сали Бъртън. Не беше облечена като федерален агент — носеше бял анzug и маратонки. Изглеждаше страховто.

Сърцето му подскочи от радост и този внезапен изблик на чувства го изненада. После се сети, че й е сърдит.

— Как ме намери тук, по дяволите?

Не се бяха виждали от онази злополучна среща.

— Може ли? — повтори Сали и седна на пейката. Бил забеляза, че въпреки спортния екип не изглежда изморена, нито задъхана. Погледна през рамо и видя колата ѝ, паркирана до парка, на петдесетина метра от тях.

— Какъв отговор ще им дадеш утре? — попита тя и примижа към сияещата вода.

Бил сви рамене.

— Още не съм решил. От една страна, ясно е, че ако има нещо, което да касае облака в тези сигнали, трябва да го открием. Но от друга, никак не ми се иска да намеря там нещо, което военните да използват за свои цели.

Сали понечи да каже нещо, но в този момент комуникаторът на Бил иззвънтя.

— Дез е — каза той и го вдигна до ухото си. Послуша известно време и каза: — Почакай малко. При мен е Сали. Само двамата сме.

Нещо против да включва говорителя?

И сложи комуникатора на пейката между тях.

— Здрави, Сали — чу се тъничкият глас на Йейтс.

— Тъкмо обяснявах на Бил, че получихме странна информация от приборите, които оставихме на повърхността на Марс. Успяха да я предадат в самото начало на бурята, малко преди станцията да бъде разрушена. Изглежда, са засекли радиосигнали, излъчвани от самия облак. Сигналите са модулирани — с други думи, с изкуствен произход.

— Това е невероятно! — възклика Сали. — Но не означава ли, че...

— Все още не можем да сме сигурни в нищо, Сали — прекъсна я Йейтс. — Зная, че Бил трябва да се срещне утре в Пентагона с едини хора, и исках да го информирам преди това. Бил, трябваш ни, за да се опиташ да дешифрираш тези сигнали. Нали разбираш колко е важно да узнаем с какво си имаме работа.

След като разговорът свърши, Бил отново се загледа към реката.

— Ако този облак генерира свои радиосигнали... — почна той, но не си даде труда да завърши.

— Мда, страшничко е дори да си го помислиш — съгласи се Сали и го погледна. — Моля те, кажи, че ще го направиш. — Сините очи го гледаха втренчено. — Ще е банално да ти казвам „твоята страна се нуждае от теб“.

— Но може и да си права — съгласи се Бил. — Дори да е така, знаеш, че ще ми е нужна и твоята помощ.

Сали пак извърна очи към реката.

— Бил, наредиха ми да се върна в Ню Йорк. Шефът ми смята, че след марсианска катастрофа в мрежата ще се появят всякаакви смахнати типове. Очаква рязко покачване на киберпрестъпленията и виртуалния тероризъм и иска да се прибера в Манхатън и да се захваща за работа.

Сега вече и двамата гледаха към реката. Бил изведнъж почувства мъчително разочарование.

Три седмици след като космическият облак погълна Марс, президентът Джарвис отново събра изпълнителния комитет за поредна

среща в командната зала.

— По някаква неизвестна причина газовият облак е увеличил скоростта си — съобщи Дезмънд Йейтс на групата. — Опашката му вече напусна пределите на марсианска орбита. Въпреки че не получаваме сигнали от повърхността на планетата, спектрографските анализи потвърдиха, че Марс е изгубил и малкото атмосфера, която е имал.

— Накъде се насочва облакът? — попита Джарвис.

— Точно към центъра на Слънчевата система, сър отвърна Йейтс и отстъпи назад, за да не закрива холограмското изображение. — По наши изчисления траекторията му ще пресече орбитите на Венера и Меркурий, без да доближава тези планети. След това ще продължи право към слънцето.

— И какво ще стане тогава? — попита напрегнато президентът.

— Още не сме сигурни — отвърна Йейтс. — Ако се държи като нормален облак от газове, би трябвало да бъде прихванат от гравитацията на слънцето и после да изгори. Но вече знаем, че не бива да правим прибързани заключения.

— И кога ще можем да сме сигурни какво ще се случи? — попита президентът.

— След седмица, може би две — отвърна Йейтс.

— Е, щом не можем да разчитаме на това, че облакът ще изгори в близост до слънцето, възнамерявам да удвоя усилията по изграждането на убежища — каза президентът и се обърна към Фреди Трулсън, директора на Федералната агенция за извънредни ситуации. — Агенцията готова ли е с плановете за евакуация на правителството?

— Готови сме, сър — докладва Трулсън. — Работим над тях от три месеца. Всичко е под контрол.

— Добре. — Президентът изгледа бавно присъстващите. — Подгответе документацията в случай, че се наложи да обяви извънредно положение — включително военно.

От сайта на „Ню Йорк Таймс“, 14 август 2064

ТЕЛЕВИЗИОННИ ПРЕДАВАНИЯ ЗАГЛУШЕНИ ОТ ЕНТУСИАЗИРАНИ ПОСЛЕДОВАТЕЛИ
НА ХОДЖИСЪН, ИЗПРАЩАЩИ СИГНАЛИ ДО ОБЛАКА

Рандал Тейт, научен кореспондент

Комерсиалните телевизионни предавания из целия свят напоследък страдат сериозно от смущения заради стотиците хиляди лицензиирани и нелицензиирани радиопредаватели, използвани от последователите на сър Чарлз Ходжисън, писателя фантаст от остров Орфиъс, който призова за изпращане на миролюбиви послания на космическия облак. Самият Ходжисън използва двестамегаватов предавател на острова и е блокирал напълно телевизионните емисии в района на североизточна Австралия.

„Трябва да се опитаме да влезем в контакт с облака — заяви Ходжисън от своя строго охраняван остров. — На всяка цена да заявим мирните си намерения“.

Говорител на австралийското Министерство на съобщенията каза: „В момента обмисляме как най-добре да се справим с проблема около остров Орфиъс. Научихме, че сър Чарлз е прибягнал до услугите на малка наемна армия, и обсъждаме на правителствено ниво как да реагираме“.

Първото впечатление на Бил Дънкан, когато пристъпи в огромното подземно съоръжение, бе, че е попаднал в универсален магазин. Ярко осветената зала бе просторна, стените се губеха в далечината и в двете посоки. От всяка страна на централната пътека имаше редици остьклени помещения, наподобяващи магазини, само дето в тях нямаше нищо за продажба. Имаше хора, наведени над монитори или загледани в холотеатри.

Климатичната инсталация в подземния военен център работеше силно и въздухът бе хладен, но Бил усети лекия мириз на озон — безпогрешен признак за нагорещена електроника. Намираше се точно до входа на Виртуалния боен център на Пентагона — съкратено ВБЦ,

— който, от своя страна, бе разположен под земята, на двайсетина минути път през тунел от щаба на Пентагона.

След много и мъчителни колебания Бил най-сетне прие правителствените условия и подписа формуляра за достъп до секретна информация от първо ниво. Даваше си сметка, че това е единственият начин да му бъдат осигурени нужните компютърни мощности.

Преди обаче да го допуснат, се наложи да изтърпи досадни и продължителни процедури по проучване и определяне на психологическия му профил — тестове, които като психолог лесно би могъл да надхитри. Даде и клетва за вярност, в която специално се уточняваше, че ще пази в тайна всичко, което вижда, научава и обсъжда във Виртуалния център. След това трябваше да чака одобрение цели две седмици. Рано тази сутрин го повикаха в един кабинет в Пентагона, където го очакваше офицер от Виртуалния център. От него получи дигитален и биометричен пропуск, осигуряващ достъп до свръхсекретното военно съоръжение. Тъкмо изработването на този пропуск — който съдържаше образци от неговата ДНК, снимка на ириса, пръстови отпечатъци и гласова проба — бе отнело толкова много време и бе подтикнало Бил на няколко пъти да се обади на Дезмънд Йейтс и да го накара да се опита да ускори процедурата.

На главния вход на подземния център дежурният офицер го отведе при един асансьор, където пазеше морски пехотинец, който провери пропуските и на двамата. После се спуснаха с асансьора и се озоваха на малка подземна гара. Други двама пехотинци ги очакваха при движеща се на релси кабина. Отново им провериха пропуските, после започна и двайсетминутното подземно пътуване.

Когато пристигнаха и Бил спря онемял, като видя огромното подземно съоръжение, към тях с предупредителен сигнал се приближи електромобил.

— Професор Дънкан, добре дошли във Виртуалния боен център — извика мъжът зад кормилото на бъгито. Беше полковник доктор Ото Крамър — същият, с когото се бяха запознали на едно от заседанията в Пентагона. Носеше офицерска риза с къси ръкави и кафяв панталон и на лицето му цъфтеше дружелюбна усмивка. Той скочи от електромобила и разтърси енергично ръката на Бил. — Говорех

искрено, когато ви казах, че се възхищавам от работата ви, професоре. Радвам се, че ще сте част от нашата група.

— Чакайте малко — спря го Бил. — Тук съм да работя по строго определен проект и вие го знаете много добре.

Полковникът кимна и наведе глава на една страна.

— Сигурен съм, че ще се заинтригувате повече, след като узнаете с какво се занимаваме. Качвайте се, ще ви откарам в новата ви лаборатория.

Крамър направи обратен завой и бавно подкара електромобила покрай „магазините“.

— Хората, които виждате, следят световните съобщителни и компютърни мрежи — обясни той и небрежно махна с ръка. — Но това е нещо, което ви е познато.

Бил не отговори, макар да бе впечатлен от огромния брой служители, ангажирани със задачата.

Колата стигна на нещо като площад с кръстовище и полковникът сви по един къс коридор.

— Колко души работят тук? — попита Бил.

— Зависи от външната обстановка — отвърна Крамър. — Когато е спокойно, две хиляди и петстотин. Два пъти повече при криза.

Колата спря до двойна врата без прозорци.

— Тази лаборатория и апаратурата вътре са отделени изключително и само за вашите нужди — рече Крамър, поведе го към вратата й докосна с пропуска си таблото на стената. Металните врати се отместиха.

В помещението цареше сумрак. В средата имаше холопръстен, заобиколен от два реда кресла за около четирийсет-петдесет души.

— Ще ви запозная с лицето, което ще ви помага в предстоящата работа — рече Крамър, измъкна от джоба си тъничко дистанционно, насочи го към холотеатъра и натисна едно копче. Пръстенът се озари в светлина и се появи изображение на млад русокос мъж, двайсетина годишен, изправен в средата на кръга и скръстил ръце на гърдите си. Приличаше на студент — по-скоро от Източния бряг, отколкото от Калифорния.

— Това е Джеръм — представи го Крамър. — Той е нашето ново ВО — виртуално оръжие.

— Не съм дошъл тук, за да използвам оръжия — възрази Бил. — Обещаха ми само допълнителни компютърни мощности.

— Няма по-мощен компютър от Джеръм — успокои го полковникът. — Той е виртуален процесор — процесор без хардуерни компоненти — и в активна фаза е изцяло независим от местонахождението си. Може да разширява изчислителната и интелектуалната си мощ практически до безкрайност и да е толкова способен; колкото ви е нужно. За целта си осигурява достъп до различни процесори независимо от тяхното устройство и място, при това го прави с невероятна скорост — тъкмо такова е неговото предназначение. В изключителни случаи, като например световна война, е в състояние да достигне до всеки процесор на планетата и да ги добави към собствената си конструкция. Тогава ще се превърне в сума от всички компютри на света.

— И как по-точно го прави? — попита Бил, неспособен да скрие скептицизма и отвращението си. Мъжът, който стоеше в средата на залата, ги гледаше усмихнато и това като че ли го подразни още повече. Бил знаеше, че човекоподобният интерфейс е станал почти задължителен за всички усъвършенствани компютърни системи, и много пъти се бе изказвал срещу това да се придава на компютрите човешки облик. Беше сигурен, че подобни симулации само ще изкушават компютърните програмисти да добавят нови и нови човешки черти на своите творения — тенденция, която можеше да се окаже бедствена за човечеството.

— Разбира се, Джеръм има много образи и личности — продължи Крамър, като пренебрегна въпроса му. — Най-добре е да мислите за него като за супервирус, към който няма имунен процесор — или по-скоро агресивен виртуален рак, — тъй като той превзема всеки гостоприемник, с който влиза в контакт. Освен това е толкова могъщ, че само президентът и началникът на Обединените щабове могат да разрешат употребата му в максимален боен режим.

— Точно от такова нещо се страхувах! — възклика Бил ядосано. — Винаги съм подозирал, че на вас, смахнатите военни, не бива да ви се има доверие. Как можахте да създадете подобно чудовище! Давате ли си сметка, че това е в разрез с всички международни спогодби?

— Моля ви, не се беспокойте, професоре. — Крамър сложи ръка на рамото му. — Взели сме всички необходими предпазни мерки.

Докато не бъде активиран, Джеръм е напълно ограничен във възможностите си — не може да напусне по никакъв начин физичните компоненти, които са монтирани в това помещение. Не разполага с материална форма, нито с подвижност. Той е съвсем безвреден, макар и почти всемогъщ.

Крамър погледна холотеатъра.

— Джеръм, премини в локален активен режим. — Полковникът отново погледна Дънкан. — Кажете, професоре, като човек, който цял живот се е занимавал с обучаване на компютърни личности, какъв тип софтуерен асистент предпочитате да ви помага в организацията на вашия живот?

— Този тип, който се предлага в магазините — една напълно легална програма на име Надя — отвърна Бил и извади комуникатора от джоба си. — Обучавам я от петнайсет години...

И мълкна наред изречението, защото в мига, когато повдигна капачето на комуникатора, зърна на еcranчето лице, което не трябваше да е там.

— Здравейте, професор Дънкан — заговори Джеръм от комуникатора. — Усещам колко сте били близки с Надя, но може би ние с вас също ще станем приятели.

— Божичко! — Бил метна ядосан поглед на Крамър. — Как, по дяволите, го направихте? — Вдигна глава към холопръстена, но фигурата там бе изчезнала. — Комуникаторът ми е снабден с *абсолютна защита*. — Бил натисна няколко копчета, но не последва никакъв резултат. Едва сега си даде сметка, че машината е блокирала. Опита да рестартира, но също безуспешно. Не можа дори да изключи захранването.

— Ще трябва да унищожите комуникатора, за да се отървете от Джеръм — тихо каза Крамър. — И дори тогава той ще успее да се измъкне и да оцелее.

— Но как е влязъл вътре, за Бога?

— Както вече казах, Джеръм е свръхагресивен по отношение на процесори и софтуерни програми. Веднага щом получи нареддане, първата му задача е да си осигури пълен контрол върху мощностите, към които е насочен, независимо дали връзката с тях е радио, лазерна, оптична, кабелна или молекулярна мрежа. Снабдихме го — хъм, с риск да бъда нескромен, ще се поправя — аз го снабдих с всички

необходими средства и способности, за да може да преодолява физични бариери, хардуерни и софтуерни защити дори при спиране на електрическия ток. Той познава агресивни процедури и техники, за които нито един програмист не е чувал. Позволете ми да направя още една демонстрация. — Крамър се наведе над еcranчето на комуникатора и каза: — Джеръм, ако обичаш, възстанови в непроменен вид компютърната личност на помощничката на професор Дънкан и се върни към предишното си местонахождение.

Фигурата на Джеръм отново се появи в холоатеатъра.

— Какво стана, Бил? — попита женски глас от комуникатора. — Програмата ми се срина напълно, само че не зная защо.

— Аз също — отвърна Бил. — Но ще разбера и ще ти кажа.

Изключи комуникатора и се обърна към Крамър.

— И къде ще ни отведе всичко това, доктор Крамър?

Полковникът замислено разглеждаше hologрафското изображение. После каза:

— Джеръм, ако обичаш, осигури достъп до мрежата, която е предоставена на професор Дънкан.

Русият младеж кимна, притисна свитите си ръце пред гърдите си и колкото и да бе странно, започна да върти палците си един около друг. След няколко секунди погледна Крамър.

— Мрежата осигурена, разполагам с деветдесет и девет цяло и три процента от мощностите.

— Джеръм, какви са броя на индивидуалните процесори, до които имаш достъп.

— Шестстотин осемдесет и два miliona триста хиляди и двайсет и един процесора с квантов, невронен и молекулярен строеж — отвърна Джеръм. — Общата компютърна мрежова мощност, която в момента притежавам, е три цяло и седем трилиона петабита. Изведох мрежовата карта на Втори екран.

Двамата мъже извърнаха едновременно глави към големия стенен екран, на който се виждаше триизмерна карта на мрежовата матрица.

— Достатъчни ли са ви тези мощности, професоре? — попита Крамър.

Забравил яда си, Бил не можеше да скрие изумлението си.

— Това е удивително. Как, по дяволите, успя да осигури подобна мрежа толкова бързо — и чии са процесорите в нея?

— Ще ви кажа, вече няма пречки да знаете — отвърна засмяно Крамър. — Джеръм има разрешение за достъп до всички компютри, използвани във всички сфери на американските военни служби, всички правителствени учреждения и обществени организации. А това са стотици милиони процесори. Но дори сега той не показва пълния си капацитет, защото се възползва от техния свободен режим на работа. Ако бъде задействан в максимален боен режим, ще постави всички тези процесори под пълен контрол, до ниво чипове на ключове за светлина, автоматични брави, домашни уреди и превозни средства. Едно от главните му предназначения по време на война е да се добере до вражеските компютри и да ги прехвърли на наша страна. Така че това, което ще върши за вас, ще е далеч под пълните му възможности.

Бил поклати глава, едновременно изумен и отвратен. След като години наред бе протестиран срещу създаването на подобни компютърни програми, му предстоеше да използва точно такава — при това най-мощната и много по-опасна от всичко, което си бе представял.

— Очаквам с нетърпение да работя за вас — заяви Джеръм. — Аз също съм ваш почитател, професор Дънкан.

11.

— Сър, облакът се е появил отново иззад слънцето — докладва Дезмънд Йейтс. — И пак се насочва към Земята.

В командния център настъпи тишина — президентът и членовете на изпълнителния комитет преглъщаха новината.

— Значи положението става наистина сериозно — въздъхна намръщено президентът. — Трябва да очакваме, че ще се случи най-лошото.

Дез Йейтс кимна. Заедно с останалите членове на световната научна област бе наблюдавал как облакът доближава слънцето и сетне изчезва зад него. През целия този период се бе старал да поддържа постоянна връзка с лунния оптичен телескоп и обсерваторията „Карл Сейгън“, като получаваше картина не само в службата, но и на личния си компютър у дома. Подобно на мнозина други астрономи по света Йейтс следеше движението на облака ежечасно.

Бяха създадени множество различни модели на облака, за да се изследва траекторията и поведението му в близост до мощното гравитационно поле на слънцето. Всички те предвиждаха, че с наблизаването му облакът ще се свие, след това ще ускори движението си и накрая ще изгори, докато е още на милиони километри от слънчевата повърхност.

Ала в тази последна фаза от движението си облакът не можеше да бъде проследен дори от намиращия се в открития космос телескоп „Азимов“ заради смущенията във всички спектри на светлинните и радиовълни, предизвикани от централното светило. На нетърпеливите наблюдатели не им оставаше друго, освен да чакат.

После, в противоречие с предсказанията дори на най-съвършените компютърни модели, облакът изникна иззад слънцето, сякаш с лекота бе заобиколил гравитационната му примка.

— В, момента облакът е с повишена плътност и лети доста побавно — почна да обяснява Йейтс, сочеше модела в холотеатъра. — Все още е милиони пъти по-голям от Земята, но сега скоростта му се е

снижила до пет милиона километра на ден. Ако продължава да се носи с подобна скорост, ще достигне Земята след месец.

— И ще нанесе непоправими щети на атмосферата? — попита Джарвис.

— Точно така — потвърди Йейтс. — Въпреки ниската скорост през следващите шест седмици той ще изсмуче напълно земната атмосфера.

Президентът затвори очи и поклати глава. Никой друг в помещението не посмя да заговори.

— Мисля, че имаме само една възможност — продължи Йейтс след кратка пауза. — Когато изстреляхме ядрените ракети от Марс, успяхме да създадем огромна кухина в облака — кухина, която само след няколко дни бе запълнена.

Президентът отвори очи и го погледна.

— Сега бихме могли да изстреляме втори, много по-мощен заряд — продължи Йейтс. — Да се опитаме да разпръснем облака, преди да удари Земята. Ако издебнем точния момент и разположим експлозивите правилно, може би планетата ще успее да премине през образуваната кухина, без да пострада.

Президентът Джарвис отново поклати глава и се отпусна уморено в креслото.

— Няма ли други възможности? Защото тази ми се струва като да се хващаме за сламка.

Останалите присъстващи поклатиха глави под тежкия му поглед.

— Когато става въпрос за нещо с подобни мащаби, можем да разчитаме само на термоядрената сила — заяви генерал Томас Николс, началникът на Обединеното командване.

— Добре — въздъхна Джарвис. — Подгответе плана.

Генералът кимна и президентът се обърна към останалите:

— Междувременно някой от вас смята ли, че трябва да се опитаме да установим контакт с облака? Чрез радио или по друг начин?

Присъстващите отново се спогледаха. Някои дори се позасмяха, но не бързаха да коментират думите на президента.

— Струва ми се, че няма да попречи, сър — почна директорът на изпълнителния комитет. — Можем да излъчим послание, в което да заявим, че искаме мир и...

И мълкна, забелязal израженията на останалите.

— Прав си — няма да попречи — кимна президентът. — Само че дали ще помогне?

— Никой не знае, сър — намеси се Йейтс. — Въпросът е какво да кажем и на какъв език.

— Оставям това на вас — отвърна Джарвис. — Междувременно опитайте да подгответе максимален по сила удар. Сега, ще бъде ли възможно поне още известно време да запазим приближаването на облака в тайна от медиите?

— Изключено, сър — рече Йейтс. — Идната седмица облакът ще се вижда с просто око.

— Ясно. Кабинетът да се подготви за евакуация в Канкътската планина в Аризона след шест дни. Освен това вероятно ще се наложи да обявим извънредно положение и да въведем полицейски час. Защото скоро обстановката ще започне много бързо да се влошава.

Присъстващите знаеха, че има осигурено място за тях и семействата им в бункерите, и можеха да си представят как ще реагира населението на вестта за приближаващия се облак.

— Дали военните ще ни сътрудничат? — попита Джарвис, изразяваше мислите на повечето присъстващи.

Генералът се размърда неспокойно в креслото и отвърна откровено:

— В началото, сър. Успяхме да осигурем бункери за осемдесет хиляди войници и близките им. Останалите ще трябва да бъдат разоръжени, преди да започнат безредиците. Ще поставим наши хора на всички ключови места — летища и пристанища, подземни правителствени съоръжения и така нататък. Ще има обаче райони на страната — при това доста обширни, — където няма да можем да въведем ред.

— По-добре се заемайте веднага, генерале — нареди президентът.

— Бъдещето на човечеството е във вашите ръце — заяви сър Чарлз Ходжисън право в обектива на камерата. — Знаем, че космическият облак отново се е насочил към Земята. Сега решението на проблема е в нас, хората от Земята, който се чувстваме най-добре

подгответи за контакт с тази извънземна форма на живот. Трябва да убедим съществото, което се приближава към нас, че храним миролюбиви намерения към него.

Писателят седеше в своето наскоро построено телевизионно студио на остров Орфиъс. В момента предаваше на живо — появата му се очакваше от всичките му почитатели.

— Нашите правителства вече демонстрираха своята инстинктивна войнолюбива реакция на непознатото — продължи Ходжисън. — Те са като пещерни хора, които се придържат единствено към изпитаната максима „убий или ще те убия“. Това за пореден път показва неспособността на човечеството да се развива. Представете си как бихме изглеждали в очите на по-съвършени форми на живот във вселената. — Операторът използва този момент, за да направи малък колаж от изображения на космическия облак и главата на писателя. — Наш дълг е да покажем, че не всички представители на човешкия род са толкова изостанали. Искам всеки от вас, който има радиопредавател, да продължи да изльчва послания на добра воля към облака. В края на предаването ще ви съобщим новите координати и честотата, на която трябва да предавате. Аз съм Чарлз Ходжисън от остров Орфиъс. Послушайте ме и пратете своите поздрави още сега на нашия почитаем гост.

От сайта на „Ню Йорк Таймс“, 20 септември 2064

ОБЛАКЪТ ОТНОВО СЕ НАСОЧВА КЪМ ЗЕМЯТА

Рандал Тейт, научен кореспондент

ЩЕ ПРИСТИГНЕ СЛЕД 4 СЕДМИЦИ — ПОДГОТВЯ СЕ ВТОРИ МАСИВЕН ЯДРЕН УДАР

Огромният космически облак, който унищожи марсианска колония, вече заобиколи слънцето и се появи на нов курс, който ще го доведе до Земята след 28 дни.

Администрацията на Белия дом обяви, че подготвя нов ядрен удар, този път с участието на всички велики

сили. Целта е да се образува достатъчно голяма кухина в облака, за да може Земята да премине през нея.

ЧАСТ ОТ НЕБЕТО ВЕЧЕ Е ЗАКРИТА

Астрономи от чилийската обсерватория „Карл Сейгън“ съобщиха, че облакът вече е закрил част от ношното небе.

Въпреки че облакът се носи право към Земята откъм Слънцето и е скрит от сиянието му, доктор Брайън Нъни от обсерваторията „Карл Сейгън“ съобщи, че може да бъде наблюдаван преди изгрев.

„Точно преди появата на слънцето районът, където се намира Пегас, е частично засенчен — обясни доктор Нъни.

— Предполагаме, че през следващите дни засенчването ще продължи да нараства бързо“.

— Добра работа, Джеръм! — възклика Бил Дънкан. — Дори не смятам да те питам как успя да го направиш.

Виртуалният компютърен помощник стоеше в средата на кръглия холотеатър. Току-що бе приключил серия изчисления на електронното табло, числа и формули, които се виждаха върху триизмерния еcran на стената.

— Задачата не беше никак трудна, Бил — призна Джеръм. — Просто изprobвах различни множители срещу различните съзвучия на сигнала. Бинго! Точно петдесет и седем октави надолу.

Компютърният психолог тръсна изумено глава. Имаше теоретична представа за мощностите, с които разполага Джеръм — общата мрежова наличност се показваше постоянно на втория еcran на стената, точно до холотеатъра — но никога не бе изпитвал неудържимата сила на толкова много свързани компютри. Джеръм командваше 680 milиона мощнi процесори, принадлежащи на различни отдели на американските военни служби, правителствени и обществени учреждения, изстискваше от тях всичко, на което са способни, и им възлагаше задачи с почти фантастични параметри.

От известно време Бил и Джеръм се опитваха да открият някакъв смисъл и дори съдържание в масата модулирани радиосигнали, които се излъчваха от облака. Работеха заедно вече от доста време и постепенно между тях се бе създала връзка като между двама интелигентни специалисти, които се разбират чудесно. Опитваха се да открият нещо, което да изглежда систематизирано и организирано сред целия хаос от електронни шумове.

Най-сетне, по предложение на Бил, решиха да придават на всяка дискретно модулирана честота музикални стойности и после да ги съпоставят, за да установят дали не съществува скрит модел. Малко след това Джеръм се похвали, че са направили пробив в дешифрирането.

— Надя, свържи ме с Дез Йейтс — нареди Бил на помощничката си. Почака няколко минути и научният съветник на президента са появи на еcranчето. — Имаме прогрес в интерпретацията на сигналите от вътрешността на облака — започна Бил. — Джеръм установи, че предаванията са накъсана синусоида със среден тон петдесет и седем октави по-нисък от долно до.

— Това е чудесна новина — отвърна Йейтс. — А точно от такива в момента се нуждаем най-много. Значи облакът ни свири музика, така ли?

— Нещо подобно — Каза Бил и погледна към Джеръм. Трябаше да признае, че Крамър и екипът му бяха свършили чудесна работа в създаването на виртуалната личност. — Само дето не сме в състояние да я чуем. Джеръм каза, че петдесет и седем октави под долно до е трилион пъти под границата на човешкия слух.

— От странно по-странны. — Йейтс поклати глава. — И сега ще ускорите звука, за да видите какво ще се получи, нали?

— Пресметни сам, Дез — изсумтя Бил. — Помисли си каква компютърна мощност ще ни е необходима, за да запишем аналоговия сигнал в паметта, да го ускорим трилион пъти и да се заемем с анализа на резултата?

Настъпи мълчание. Резултатът естествено бе далеч над пределите дори на такъв компютърен гигант като Джеръм.

— Дез, трябват ни още мощности — каза Бил. — Не вярвах, че някога ще го кажа, но ще поискам от Пентагона да разреши на Джеръм да осигури достъп до още процесори.

— Ще говоря с президента — обеща Дез Йейтс. — С изключение на подготовката да изпържим облака с ядрени ракети твоята работа е единствената ни надежда, колкото и да е малка. Започнахме да предаваме съобщения към облака в опит да установим контакт, но ще е по-добре, ако го правим с музика — с неговата собствена музика. Сигурен съм, че ще мога да ти осигура още процесори.

В централата на „Ню Йорк Таймс“ цареше организиран хаос. Над двеста журналисти, репортери, редактори и оператори се бореха с лавината информация, която постъпваше от цял свят. Научният кореспондент Рандал Тейт нямаше и миг отдих — стараеше се да следи всичко, което пристигаше както от официални, така и от неофициални източници. По-късно същия ден трябваше да участва в един телевизионен дебат и се опитваше да си осигури най-нова информация.

ОБЛАКЪТ Е САМО НА ДВАЙСЕТ И ШЕСТ ДНИ ОТ НАС —
гласеше заглавната страница на сайта на „Ню Йорк Таймс“.

СТРАХОВИТА ЯДРЕНА СИЛА СЕ СЪБИРА В КОСМОСА —
прокламираше „Асошиейтед Прес“.

АРМИЯТА НА УЛИЦАТА НА ПОВЕЧЕТО ГОЛЕМИ ГРАДОВЕ —
съобщаваше „Ройтерс“.

АДМИНИСТРАЦИЯТА НА БЕЛИЯ ДОМ ЩЕ СЕ СКРИЕ ПОД ЗЕМЯТА — твърдяха от Вашингтонското бюро.

СТОЛИЧНИЯТ ЕЛИТ СЕ ЕВАКУИРА

Не биваше да забравя и международните медии.

Докато прелистваше новините на екрана, осъзна, че са еднакви навсякъде по света. Цареше повсеместно паническо зареждане с инсталации за производство на кислород, вода, консервирана храна,

гориво и други стоки от първа необходимост за оцеляване. През изминалите няколко седмици производството им бе увеличено многократно, но и това не беше достатъчно. Хората буквально се изтребваха пред магазините в опит да се докопат до търсената стока. Армията и полицията често губеха в борбата да установят ред.

Навсякъде по планетата хората се опитваха да си построят убежища — едни използваха машини, други копаеха на ръка. В много случаи изравяха в дворовете си най-обикновени землянки, уверени, че облакът ще премине бързо и опасността няма да е толкова голяма.

В някои градове управата се опитваше да въведе ред в този процес и дори да използва подземната транспортна система за създаване на достатъчно просторни убежища. Имаше дори правителства, които финансираха подобни проекти. Но неизменно не достигаха компресори, водопречистващи инсталации, гориво и дълготрайни храни. Запасите, които отделните семейства успяваха да си набавят, едва ли щяха да стигнат за повече от няколко седмици, а се очакваше бедственото положение да продължи доста време след отминаването на облака, ако действително, както предвиждаха учените, той напълно лишеше Земята от атмосфера.

Докато преглеждаше всички статии и съобщения, а също и картините, които получаваше от цял свят, Рандал Тейт за пореден път благодари на съдбата, че го бе довела в централата на „Ню Йорк Таймс“. Корпорацията се бе заела да превърне първите осем етажа на небостъргача в огромно убежище за всички свои служители и техните близки — всъщност по същия начин процедираха повечето големи компании в Манхатън. Прозорците бяха зазидани и изолирани херметически, бяха монтирана въздухопречистваща и кислородна системи, имаше генератори, запаси от гориво, храна и всичко останало, което можеше да е необходимо за продължителния период на принудително пребиваване в сградата.

Малка армия въоръжени наемници, които също бяха получили място в убежището, трябваше да се грижи за сигурността. Управата избягваше да съобщи за какъв период ще може да поддържа условията на живот в убежището, но неофициално се шушукаше, че оцелелите ще могат да останат тук цели пет години.

МОЩЕН ЕЛЕКТРИЧЕСКИ ЗАРЯД МОЖЕ ДА ИЗПЕПЕЛИ ЦЯЛАТА ПЛАНЕТА — прочете Тейт в един британски вестник.

ЗАЛЕДЯВАНЕТО ЩЕ СПРЕ ОКЕАНСКИТЕ ТЕЧЕНИЯ — съобщаваше немско популярно списание.

Новинарска агенция от Торонто обясняваше, че „атмосферата ще бъде обелена на слоеве в продължение на шест до осем седмици“.

„Земетресения, цунами и вулканични изригвания се очакват из цялата планета“ — смяташе репортер от Оклендския „Нешънъл“ в Нова Зеландия.

Тейт въздъхна и се върна към телевизионните предавания. При толкова много страховити заглавия нищо чудно, че по улиците на градовете цареше хаос. Подсилени полицейски патрули се носеха от едно място на размирици към друго. Хората не само се стреляха в борбата за припаси и снаряжение, а направо щурмуваха държавните учреждения и настояваха да бъдат допуснати в убежищата.

Постепенно Тейт забеляза една нова тенденция, прокрадваща се сред съобщенията от различни страни. Все по-често се говореше за подем на религиозната активност: огромни тълпи се събираха пред църквите, джамиите и синагогите. Репортерът се загледа в едно интервю, предавано от Пенсиливания.

— Нашите представители се посрещат добре на всяка врата — обясняваше сияещ говорител на Свидетелите на Йехова. — Използваме тази възможност, за да предадем посланието на Йехова на колкото се може повече хора.

След три часа Рандал Тейт взе сценария от редактора, ухили се на камерата за проба и почна да чете гладко встъпителния текст.

Всички телевизионни и радиопредавания страдаха от недостиг на експерти, които да бъдат интервюирани във връзка с назряващата криза. А същевременно водещите се нуждаеха от човек, който да обясни какво точно предстои да се случи и може ли да се направи нещо по въпроса. Само учените, които вече имаха осигурени места в убежищата — правителствени или университетски, — разполагаха със

свободно време, за да участват в телевизионни програми. Но дори те бяха затруднени да пътуват заради нарушения транспорт.

За щастие престижна телевизионна мрежа като „Ню Йорк Таймс“ имаше достатъчно възможности. Продуцентите бяха успели да уговорят трима изтъкнати учени да вземат участие в дебата — всичките с места в различни правителствени скривалища.

Тейт приключи с въстъпителното слово и се обръна към професор Нилс Хармън, старши климатолог в Колумбийския университет.

— Професоре, ще ни кажете ли какви ще са пъrvите промени с приближаването на облака?

— Ами, в началото ще се покачи температурата — заговори с бавен глух глас професорът. — Причината е, че с приближаването си облакът ще започне да отразява все по-голямо количество слънчева светлина и топлина към Земята. В Ню Йорк температурата може да се покачи с петдесет-шайсет градуса по Целзий — това е над сто и петдесет градуса по Фаренхайт.

Тейт кимна, за да подкани педантичния си гост да продължи.

— След това изведнъж ще започне да става все по-студено, тъй като облакът ще застане между Земята и слънцето и ще блокира лъчите му. В резултат от това се очакват проливни дъждове, докато атмосферата бавно се охлажда, а в небето има прекалено много топли водни пари. — Тейт отново закима, намекваше на госта да говори малко по-бързо, но професорът продължи невъзмутимо: — Вероятно ще последват и бури. Ще се появят височинни ветрове със скорост до двеста мили в час — ветрове, каквито не е имало на Земята от милиарди години — и те ще доведат до невижданни снежни виелици. — Климатологът се наведе напред, сякаш всичко това бе само интересна математическа задача. — Градовете и провинцията ще пострадат от буреносните ветрове. До две седмици хората, които дръзват да излизат на открито, ще почувствува спад в съдържанието на кислород. Със затъмняването на слънцето температурите ще продължат да падат и скоро ще достигнат до минус петдесет градуса по Целзий. В този момент ще започнат да замръзват океаните.

Професорът говореше със спокоен, почти прозаичен тон, сякаш четеше скучна лекция пред студенти. Но Тейт, кой знае защо, почувства, че по гърба му пробягват тръпки.

— Благодаря, професор Хармън — прекъсна го той и се обърна към другия екран, на който се виждаше жена на средна възраст. — Марджъри Бир, вие сте професор по човешка биология в Тексаския университет. Какво ще е въздействието на всички описани от вашия колега изменения върху живите организми на Земята?

Още докато задаваше въпроса, усети нереалността на обстановката. Как можеха тези учени да седят спокойно и да дискутират събития, които предстоеше да се случат с хората по целия свят, при това съвсем скоро? Сякаш въобще не ставаше дума за тяхната планета.

— Ако предположенията на професор Хармън са верни — заговори биологката, — единствените хора, които ще оцелеят, ще са тези, които се намират в херметически затворени отоплявани и снабдени с припаси убежища. Имам предвид не само горивни запаси, но и възможност за химична регенерация на кислорода — или неговото добиване, например чрез електролиза от морска вода.

— Разбирам — рече Тейт. Вече ясно си представяше какъв ще е ефектът от това предаване върху зрителите. Но какво да се прави, когато такава му беше работата. Обществото заслужаваше да знае истината независимо каква е тя. — А какво ще кажете за останалите живи същества на планетата?

— Повечето растения, земноводни, птици и едри бозайници ще загинат в рамките на пет-шест седмици — отвърна Марджъри Бир. — Някои животни могат да оцелеят, ако се заровят в снега и потънат в летаргичен сън, но така ще издържат максимум пет или шест месеца. Същото важи и за дълбочинните риби в океаните, където могат да се задържат джобове с по-топла вода. Разбира се, семената и микроорганизмите ще запазят жизненост още дълги години.

— Божичко, опитай се да напипаш оптимистична нотка! — прошепна в слушалката продуцентът на предаването. — Попитай ги след колко време ще се възстанови нормалното положение.

Репортерът се извърна към другия гост в студиото, закръглен планетарен геофизик от Йайл.

— Професор Роджър Гътман, ако предположим, че се случи най-лошото, колко време ще е нужно на земната атмосфера, за да регенерира?

Геофизикът се намести неспокойно на стола.

— Не съм сигурен, че това ще стане някога. Ако всички растения загинат, какво ще създаде нова атмосфера?

— Как какво? — намеси се професор Нилс Хармън. — Веднага щом облакът напусне пределите на Земята, слънцето отново ще затопли океаните. Водата ще започне да се изпарява, ще завалят дъждове и растенията ще поникнат отново. Така ще се създаде нова атмосфера.

— Не съм на същото мнение. — Гътман поклати глава и бодна с пръст въздуха пред себе си. — Ако няма атмосфера, която да защити Земята, слънчевите лъчи ще са толкова силни, че не само ще разтопят замръзналите океани, но и ще ги накарат да кипнат и да се изпарят напълно за няколко години — дори месеци.

— Което ще създаде повищена влажност, която пък ще доведе до появата на атмосфера — упорстваше Хармън.

— Професор Бир, вие какво мислите по въпроса? — обърна се Тейт към екрана, на който се виждаше биоложката.

— Всъщност не съм експерт по атмосферна регенерация. Но смяtam, че дори кипящите океани да създадат водни пари, ще минат много хиляди години, преди да се появи нещо, което да може да бъде наречено атмосфера. За целта е нужна устойчива екосистема с изобилие от растителен живот.

— Съгласен ли сте, професор Хармън? — попита Тейт и се обърна към госта в студиото.

— Да, разбира се — кимна климатологът. — Макар да съм сигурен, че някога планетата отново ще възстанови своята атмосфера, процесът несъмнено ще отнеме хиляди години.

Бил Дънкан се прибра рано от лабораторията в Пентагона и след като хапна, се изтегна пред телевизора и започна да сменя програмите. Умът му все още бе зает с проблемите, над които бе работил през деня.

Докато прехвърляше каналите, се натъкна на позната физиономия. Беше Рандал Тейт, кореспондентът от „Ню Йорк Таймс“.

Но това, което чу в хода на предаването, само задълбочи мрачното му настроение. Бил се надигна и дори приседна на леглото, подпрял брадичката си с ръце. Отново си помисли, че може би

спасението се крие в сигналите, излъчвани от облака. Ако можеше да си осигури допълнителни компютърни мощности...

Кой знае защо, тази мисъл го накара да си спомни за Сали Бъртън. Той се пресегна, взе от шкафчето комуникатора, включи го и каза:

— Надя, намери ми Сали, ако обичаш.

— Тъкмо щях да те потърся — каза от еcranчето Сали само след минута. В отговор Бил й се усмихва.

През следващите десетина минути й разказа за помощта на Джеръм и не пропусна да вметне, че се е наложило да работят 130 часа на седмица — неизречено извинение за това, че не я бе потърсил досега. След това на свой ред изслуша разказа й за нарасналите престъпления в мрежата.

— Сякаш облакът подтиква всички тези хаховци да вършат все повече и по-големи глупости — оплака се тя. — Сигурно знаят, че правозащитните агенции са твърде заети, за да се занимават с тях. И са прави, Бога ми!

После темата се измести към облака. Сали бе гледала част от същия дебат по канала на „Ню Йорк Таймс“ и го попита какво мисли Дез Йейтс за назриващото бедствие.

— Не съм се виждал с Дез от седмици — призна Бил. — Помощничката му каза, че постоянно бил при президента, но нямам представа дали е в Белия дом, или вече са се преместили някъде под земята.

— Бил — попита Сали с видимо притеснение, — ще дойдеш ли в края на седмицата в Ню Йорк да се видим? Май и двамата имаме нужда от почивка.

Той я погледна в очите.

— Много бих искал... но се съмнявам, че ще успея да си намеря билет за самолета. Одеве в новините казаха, че всички полети са препълнени, хората се опитват да се приберат при семействата си.

— Засякох един в Хамбург и още двама в района на Париж — извика Пол Левин от другия край на каютата. — И тримата са доста якички!

— Засечи им координатите, без да те усетят — отвърна Кристин Кокоран, седнала пред друг монитор. — Постарай се да разбереш какво правят и накъде се движат. Нямаме време да се занимаваме обстойно с всеки поотделно.

Еднадесет доброволци от Хакери на свобода продължаваха да работят денонощно на борда на „Кейп Сентинел“ — използваха техниката, с която разполагаха, за да издирват в мрежата нелегални компютърни личности. Напоследък броят им нарастваше лавинообразно и на хакерите не им оставаше време за друго, освен да ги картографират прилежно.

— Правителствата навярно са задействали всичките си свръхсекретни програми, за да обработват информацията за облака — предположи Пол Левин. Беше сигурен, че е прав.

В началото хакерите буквально подскачаха от радост заради новите предизвикателства. Но после на Кристин й хрумна друга идея.

— Може би просто трябва да ги оставим да си вършат работата — рече тя. — В края на краищата облакът е само на седмици от нас.

Членовете на групата се спогледаха. В последно време всеки от тях полагаше усилия да си осигури убежище в случай, че бедствието наистина настъпи. Но те знаеха, че според някои прогнози дори след като облакът отмине, планетата ще остане без атмосфера.

— Съгласен — каза Пол Левин. — Да ги оставим да правят каквото могат, само че ще ги държим под око. А когато всичко приключи, ще разполагаме с достатъчно улики срещу тия копелдаци от правителството.

12.

Първите сериозни нарушения в обществения ред започнаха, когато облакът бе на три седмици от Земята. Веднага щом сянката му се появи в единия край на небосвода, хората започнаха да осъзнават, че заплахата не е въображаема. Дори тези, които не бяха обръщали внимание на новините, взеха да се поддават на паниката.

През деня небето започна да излъчва странно фосфоресциращо сияние, тъй като облакът отразяваше все повече слънчева светлина, подобно на гигантски рефлектор, насочен към Земята. Нощем поголямата част от небето бе закрита от черна пелена. Както предсказваха учените, температурите започнаха да се покачват драстично и въздухът стана гъст и горещ като супа.

Дори в най-развитите общества на планетата — в Америка, Европа и части от Азия и Австралия — по улиците вилнееха тълпи. Правителствата бяха принудени да приведат в изпълнение плановете за действие при извънредна обстановка.

Полицейските и военни части, които бяха избрани за „защита на обществената приемственост“ (термин, използван в САЩ за онези щастливци, които имаха осигурени места в убежищата), бяха освободени от преките си задължения и разположени на ключови постове при правителствени учреждения, средства за комуникация, летища и други важни за националната сигурност места. Но имаше обширни райони, където цареше беззаконие и поради липсата на сили на реда, бандите се занимаваха с грабежи, нападения, изнасилване и палежи, сякаш страхът от неизбежната гибел бе отключил у хората най-долните инстинкти.

Богатите се барикадираха в наскоро построените си убежища, защитени от тежковъръжени и богато платени наемници. Средната класа трупаше запаси, онези, които живееха в къщи, си строяха собствени скривалища в мазетата или дворовете.

През месеците, откакто се следеше приближаването на облака, производството на храни, кислород и припаси се повиши, но тези

жизненоважни продукти не бяха разпределени равномерно. Повечето граждани разполагаха със запаси за не повече от месец. Заради въоръжени грабежи нерядко цели семейства се лишаваха от всичко, което бяха успели да натрупат.

Някои правителства организираха обществени скривалища. В Швеция бяха осигурени места за почти два miliona души, кандидатите се определяха по точкова система, основаваща се на пол, възраст и умения. Жените под трийсет с медицинско или обществено образование се ползваха с предимство. Мъжете в пенсионна възраст бяха на дъното на списъка.

В Лондон подземната железница бе превърната в огромно убежище. Движението на метрото бе спряно, входовете бяха затворени херметически и общо 235-te мили тунели бяха пригодени да осигурят място за близо шест miliona души. Беше обявено, че когато преустройстvото приключи, хората ще бъдат допускани вътре по принципа „първи дошъл — първи обслужен“. Много граждани се бяха разположили на лагер край входовете и опашките се простираха на няколко мили. От всички пристигнали се очакваше да си носят храна и вода поне за месец и половина. Подобни планове бяха задействани и в Париж и Берлин, подземната транспортна система на Манхатън също бе подложена на енергично преустройство с цел да бъде превърната в обществено скривалище.

В по-слабо развитите страни цареше хаос, тъй като управляващите бяха сложили ръка на всички налични запаси и бяха побързали да се преместят в насърко построените бункери. Смъртността, особено в екваториалните и тропическите райони, растеше лавинообразно, тъй като средните температури бяха надминали 40 градуса по Целзий. Тези, които имаха сили да издържат дневния пек, нощем ставаха жертви на свирепите набези на върлуващите банди.

Шестте хиляди обитатели на космическите станции и орбиталните туристически хотели трябваше да решат дали да останат в космоса за периода на преминаване на облака, или да се върнат на Земята. Големите станции естествено разполагаха със солидни запаси продоволствие и въздух за много месеци, както изискваха нормалните мерки за сигурност в космоса. Но както жителите на станциите, така и гостите се бояха, че крехките съоръжения могат да бъдат изхвърлени

от орбита и запокитени в околната пустош при преминаването на облака. Ето защо повечето гости в края на краищата избраха да се приберат при семействата си.

Същото бе състоянието и на Луната. В Лунасити личният състав се бе смалил до необходимия минимум за поддържане на съоръженията, а в Сетиград всички, с изключение на двама учени, се отправиха към родната планета.

Дошло бе време всеки да е със семейството си — ако имаше семейство.

От сайта на „Ню Йорк Таймс“, 26 септември 2064

ТЕМПЕРАТУРИТЕ В НЮ ЙОРК НАДМИНАХА 150 ГРАДУСА ПО ФАРЕНХАЙТ

Рандал Тейт, специален кореспондент

МНОГО КВАРТАЛИ СА ЕВАКУИРАНИ

Десетки хиляди жители на Манхатън напускат панически острова и околните райони, след като през последните три седмици температурите достигнаха 150 градуса по Фаренхайт (65 градуса по Целзий). Централната част е почти опустяла, след като жители и служители изоставиха жилищата и работните си места, прогонени от покачващите се температури.

„През следващите няколко дни очакваме да стане още по-горещо — заяви Спиро Лармар, говорител на Американската метеорологическа служба. — Космическият облак отразява слънчевата светлина към Земята и във всички региони се регистрират рекордни температури“.

— Странно е, че трябва да благодарим на Ото Крамър за това — рече Сали Бъртън, надигна се на лакът и целуна Бил.

Той се усмихна и я притегли към себе си.

— Така и не можах да разбера как успя да ми намериш място за самолета — прошепна между целувките. — Но се радвам, че съм тук.

Лежаха в леглото в апартамента на Сали, който се намираше почти в централната част на Манхатън. Доктор Ото Крамър, нещо като пряк началник на Дънкан в научната йерархия на Пентагона, не само го бе освободил от работа през двета почивни дни, но и му бе осигурил билет за обратния полет от Ню Йорк до Вашингтон.

— Иди някъде за два дни, Бил — настоя Крамър. — Прекалената работа вреди на продуктивността. Ще се почувствува ободрен след почивката.

„Да знаеше само колко е прав — помисли си Бил и притисна Сали към себе си. — Чувствам се нов човек“.

Когато пристигна в Ню Йорк, на летище „Дж.Ф.К.“ цареше истински хаос. Сали го посрещна и го качи в колата си, след това постави пропуска на предното стъкло и подкара по пустите улици. Докато пътуваха, му показва витрините на разбитите и ограбени магазини и опустелите изоставени квартали. Имаше опожарени коли, изтиканни в страни от пътя от армейски булдозери.

Бродуей бе запречена от барикада и контролен пункт.

— Достъпът до някои райони на града е забранен без специален пропуск — обясни Сали, докато войникът на поста ги проверяваше. — Това е единственият начин да се опази редът.

А щом стигнаха в апартамента ѝ, го предупреди, че ще е най-разумно да не излизат никъде през следващите два дни.

— Не ме бива за готвачка, но ще трябва да изтърпиш буламачите ми — извини се с усмивка. — Ресторантите са затворени. Персоналът е напуснал, а и снабдяването е нарушено.

Бил кимна и докато оставяше сака си на един фоййол, се запита какво го е накарало да дойде чак до Манхатън и да се срещне с тази жена, която почти не познаваше. Защо не бе използвал тези два безценни дни, за да прескочи до Бостън при Кристин и приятелите си?

— Получаваме храна от правителствените складове — обясни Сали, докато приготвяше спагети. — Не бих излязла да търся отворен магазин за хранителни стоки.

Апартаментът бе климатизиран, но машините се задъхваха. Отвън навярно бе над 130 градуса по Фаренхайт.

Докато се хранеха, двамата споделиха преживяванията си от последно време — Бил разказа за нарастващата си увереност, че е на път най-сетне да открие някакъв смисъл в сигналите, които получаваха от облака, а Сали сподели как ѝ върви работата. Изпиха почти две бутилки вино, преди неусетно да преместят фотьойлиите си по-близо и да започнат плахо де се докосват. Също така неусетно докосванията станаха по-чести и накрая двамата се уловиха за ръце. След това чувствата взеха връх над словесната размяна и настъпи мигът, когато, лицето на Сали се озова изкусително близо до устните на Бил. Той я целуна. Тя отвърна на целувката му и се озова в обятията му.

Няколко минути се целуваха страстно, поемаха си дъх на пресекулки. После Бил дръпна глава и без да я пуска, втренчи поглед в блестящите ѝ сини очи.

— Агент Бъртън, ще позволите ли да ви призная... че ви желая?
— И се засмя.

— Наистина ли, професор Дънкан? — отвърна тя и повдигна с престорена изненада вежди. После го целуна закачливо по носа.

— Ужасно много — въздъхна той, без да откъсва очи от нейните.

— Какво пък, сигурно може да се обясни с това, че сетивата ни са изострени до краен предел заради надвисналата опасност от космическия облак — подхвърли тя и се престори на замислена. — Казват, че в моменти на криза хората изпитват нужда от близост и... — Мълкна и прихна.

— И какво? — подкани я той.

— О, стига, искаш ли да си лягаме?

После се любиха, спаха, любиха се отново и се събудиха в яркото, необичайно топло неделно утро на късния септември. И отново се любиха, като осъдени на смърт, които чуват дишането на палача зад вратата. После Сали стана да направи кафе и сега двамата се изтягаха блажено с димящи чаши в ръце. Климатикът бръмчеше мъчително, неспособен да надвие жегата.

Внезапно еcranът на телевизора блесна.

— Извинявай — каза Сали и се пресегна към дистанционното.
— Програмирала съм го да се включва автоматично, ако е нещо важно.

Лицето на президента Джарвис изпълваше екрана. Намираше се в Овалния кабинет. Сали остави дистанционното и седна в леглото.

— Скъпи сънародници — започна с натежал глас президентът. — До сблъсъка между Земята и космическия облак остават само двайсет дни. Все още обаче имаме време да предотвратим най-лошите последствия. Вдругиден ще говоря пред Асамблеята на ООН и ще призова всички ядрени държави да се присъединят към подготвяната от нас атака срещу облака. По наши изчисления до момента в атаката са включени над 20 000 ядрени бойни глави.

Въпреки че в стаята беше горещо, Сали неволно потрепери и се загърна с чаршафа. Бил я прегърна през раменете.

— В момента облакът се намира на осемнайсет милиона мили от Земята — продължаваше президентът. — Сигурен, съм, че няма риск от радиоактивно заразяване на нашата планета. Ако ударът бъде успешен, ще доведе до образуването на кухина във вътрешността на облака, през която Земята ще премине почти без да пострада.

Камерата показа лицето на президента в близък план.

— Докато тече подготовката на ядрената атака, мой неотложен дълг е да обявя въвеждането на военно положение, с начало от днес следобед, източно време. Всички национални и местни военни сили и подразделения преминават под мое пряко командване. Всички държавни и местни администрации се освобождават от изпълнение на служебните си задължения и в големите градове се въвежда полицейски час от зори до мръкване. Под охрана се поставят всички пътища, гари, пристанища и летища. Затварят се всички частни и държавни служби и учреждения, нямащи пряко отношение към опазването на наложения от мен ред. — Той отново направи пауза. — Ще говоря отново пред вас, след като извършим планирания удар. Останете си по домовете, следете новините по радиото и телевизията и изпълнявайте съветите на упълномощените органи. Бог да пази всички ни.

Образът на президента изчезна и на негово място се появи говорителка. Сали изключи звука и каза безпомощно:

— Не зная как трябва да се чувствам. Допреди минутка ми беше толкова хубаво, а сега... Толкова е странно, когато ти казват, че след три седмици могат да загинат всички — включително и ние.

Бил кимна, пое си дъх и каза онова, което се готвеше да каже още от сутринта:

— Сали, предложиха ми място в правителственото скривалище. Смятат, че работата ми по анализирането на сигналите е от особена важност и ще ме преместят заедно с Джеръм и апаратурата. Отивам в Канкътската планина в Аризона — веднага щом се прибера във Вашингтон. Точно затова Ото Крамър ми позволи два дни почивка. В момента подготвят пренасянето. Там ще е и президентът. — Сали понечи да го прекъсне, но той сложи пръст на устните й. — Сали, мястото ми е за несемеен. Това означава, че мога да взема със себе си само още един човек. Ще дойдеш ли с мен?

Тя го хвана за ръцете и ги целуна.

— Бил, благодаря ти. — Целуна го и по устните. — Това е чудесно, чудесно предложение. Но моята работа е тук — тук съм нужна. Не можеш да си представиш какво е в мрежата — лудите усетиха, че липсва здрава ръка, и правят каквото им скимне. Ако не сме ние, ще настъпи хаос.

— Сали, това скривалище е предназначено за правителството — настоя Бил. — Навярно е най-доброто в целия свят — истинска шестица от тотото. Даваш си сметка, че...

— Не, Бил — спря го тя решително. — Като федерален агент вече имам осигурено място в нюйоркското правителствено убежище, което е под Сентръл Парк. И наистина имат нужда от мен тук. — На лицето му се изписа отчаяние. — Виж... също както твоята работа е да анализираш сигналите, моята е да не позволявам на терористите, извратените типове и онези, които таят злоба срещу системата, да направят невъзможно използването на мрежата по време на криза. Наредиха ми да си остана на поста и ще направя точно това.

Вече три седмици посланици и делегати в ООН заседаваха почти непрестанно. Бяха повикани учени от различни страни, за да помагат в търсенето на изход от назряващата криза. Всеки даваше съвети, но истината бе, че никой не знаеше какво точно ще стане, когато облакът доближи Земята. В Щатите и някои други държави продължаваха опитите за установяване на контакт с облака — но досега безуспешни.

Нямаше отговор, или поне нямаше такъв, който да бъда разпознат от земните учени.

В сградата на ООН температурата надминаваше 35 градуса по Целзий и климатичната инсталация се задъхваше. В повечето стаи бяха инсталирани допълнителни портативни климатици. Делегатите се разхождаха по ризи, с навити ръкави, непрестанно си бършеха челата и пуфтяха уморено.

При построяването на новата сграда през 2050 година в подземията бе изграден и просторен бункер в случай на терористична атака срещу Манхатън. Сега бункерът се подготвяше да приеме ръководната част от членовете на ООН.

Сутринта на първия вторник от октомври 247 представители на всички народи на планетата и над 2000 техни помощници и съветници се събраха в залата на Генералната асамблея, за да изслушат важния гост. Президентът Максуел Т. Джарвис пристигна с хеликоптер, за да направи особено важно обръщение — реч, в която щеше да съобщи какво възнамерява да предприеме могъщата американска военна машина срещу бързо приближаващия се облак.

Когато излезе на подиума, президентът също бе само по риза и с навити ръкави.

— Всички знаете защо съм тук — започна той. — До пристигането на облака остават осемнадесет дни.

Заседанията на Генералната асамблея по правило не се радваха на обществен интерес, но сега милиони зрители бяха застанали пред телевизионните екрани, за да чуят какво ще каже президентът. Дали Америка нямаше някое чудо, скрито в ръкава за последния момент? Мнозина от зрителите хранеха трогателна, почти наивна вяра в това, че американското правителство е подготвило чудодееен план за спасение и сега президентът ще го обяви.

Джарвис кимна на един от помощниците си и на екрана зад него се появи смайващо красиво изображение на облака. Снимката бе направена от космическа сонда от сравнително близко разстояние и присъстващите в залата, както и огромната зрителска аудитория, видяха гигантски колони от нещо, наподобяващо димни вихри — червени, кафяви, сини, жълти и зелени ръкави.

— Сега, когато облакът е много по-близко, успяхме да съберем повече данни за състава и строежа му — каза президентът. — Той е

съставен от различни газове и други елементи, някои от които са ни познати, други не, но вече сме сигурни, че не съдържа опасни микроорганизми. Освен това знаем, че облакът няма да се възпламени или да избухне при съприкоснение с нашата атмосфера. — Президентът направи кратка пауза. В залата цареше мъртвешка тишина. — Призовавам всички страни, които притежават ядрено оръжие, да се присъединят към нашата атака срещу облака. Идеята ни е да пробием в облака кухина, през която да преминем безпрепятствено. Очаквам от всички правителства да ни предоставят своите запаси от ядрени бойни глави — дори тайните и засекретени оръжия, който досега не са били обявявани. С помощта на нашите приятели от Европа, Русия и Китай и техните космически агенции възнамеряваме да транспортираме оръжията до ракетни установки, които в този момент се изграждат от наши инженери на орбита. Тези оръжия ще бъдат изстреляни към вътрешността на облака. — Джарвис млъкна и плъзна поглед из залата. — Повтарям, настоявам всички, които притежават бойни глави с мощност над един мегатон, да ги предадат. Сега не е време да се трупат оръжия. Имаме само един шанс да се опитаме да си пробием път през смъртоносния облак.

От сайта на „Ню Йорк Таймс“, 14 октомври 2064

ОБЛАКЪТ ЩЕ ЗАКРИЕ СЛЪНЦЕТО УТРЕ

Рандал Тейт, научен кореспондент

ОЧАКВАТ СЕ ПРОЛИВНИ ДЪЖДОВЕ И РЯЗКО СПАДАНЕ НА ТЕМПЕРАТУРИТЕ

От утре, два следобед източно време, космическият облак, който се приближава към Земята, ще предизвика постепенно нарастващо слънчево затъмнение според предположенията на учените.

Синоптиците предвиждат, че с намаляването на слънчевата светлина повишението напоследък температури ще започнат да спадат, което ще доведе до образуването на

облаци и до проливни дъждове във всички части на планетата.

Жълтите пясъци на Аризона се бяха превърнали в кал. Небето над пустинята, обикновено синьо, сега бе изпълнено със страховити черни облаци и върху пистата на летището се изливаха потоци дъждовна вода. Космическият облак бе започнал да закрива слънцето и въпреки че бе ранен следобед, бе сумрачно като привечер.

— Надолу по стълбите до автобус номер 3, сър — извика младият запасняк от пехотата, след като надзърна в бележника си. Професор Дънкан тъкмо бе слязъл по стълбичката на военноматерият самолет и имаше чувството, че е загърнат топло и влажно одеяло. Глобалните температури бяха започнали да спадат, но в пустинята на Аризона все още беше 130 градуса по Фаренхайт.

Нахлупи над очите си бейзболната шапка и се огледа. Огромното военно летище бе разположено в подножието на планинска верига — Бил предположи, че това е Канкът. Имаше две успоредни писти, дълги по две мили, и на двете бръмчаха самолети и тежки хеликоптери. От спрелите машини разтоварваха огромни контейнери. Цареше трескава активност.

От ниските облаци се спускаха още два транспортни самолета — металните им криле лъщяха в сумрачната светлина. Бил предположи, че карат още хора и припаси за подземното скривалище.

Докато пресичаше бетонната площадка, зърна зад оградата от бодлива тел асфалтова магистрала. И двете ленти в едната посока бяха изпълнени с безкраен конвой от камиони, коли и автобуси, които пълзяха бавно към огромен тунел в склона на планината.

При вратата на автобуса друг войник, загърнат в плътна зелена мушама, провери пропуска му — издаден специално за преместването му в Канкът, това му беше третата проверка, откакто излетя от военното летище във Вашингтон — и му кимна, че може да се качва. Зад Бил вече се беше оформила малка опашка: освен служителите на различни учреждения имаше жени и деца. Бил, изглежда, бе единственият, който бе пристигнал тук съвсем сам.

Опашката при входа на тунела бе толкова голяма, че трябваше да чакат почти час, преди най-сетне да се озоват на закрито. Автобусът имаше климатик, но въпреки това вътре бе горещо и също като другите пътници, Бил се зарадва, че са им осигурили достатъчно вода.

Докато чакаха на опашката, можа да огледа превозните средства около тях. Имаше пътнически автобуси с евакуирани и камиони с контейнери, които — ако се съдеше по надписите — съдържаха най-различни неща: храна, свещи, завивки, мебели, книги, сапун, компютри, лекарства, дори Библии. Освен това на опашката се бяха подредили и военни и търговски цистерни, въпреки че Бил не можа да установи дали карат само гориво, или и вода.

Проливният дъжд не спря, докато бяха отвън, но щом хълтнаха в тунела, ги озариха електрически светлини. Асфалтовата магистрала водеше в огромна подземна кухина. От двете страни на пътя бяха разчертани диагонални места за паркиране. Пътят пресичаше гигантската изкуствена пещера и в далечината се разделяше на две, преди да изчезне в нови тунели в скалите.

Над тях имаше метални платформи, по които крачеха войници с радиостанции — координираха движението и разтоварването. Наблизиха едно разширение и Бил видя конвейерни ленти, монтирани, за да улесняват разтоварването и складирането на припасите. И тук, както и отвън, цареше трескава дейност и същевременно се усещаше военен ред и дисциплина. Цистерните се подреждаха до тръби, през които съдържанието им се източваше вероятно към големи подземни резервоари.

Автобусът спря на един паркинг до други автобуси, от които вече слизаха пътници.

— Добре дошли в Канкът — каза шофьорът по радиоуребата.
— Ако обичате, съобщете имената си на человека, който ви очаква на съответното гише. Той ще ви осигури транспорт до отреденото ви място за пребиваване.

Първото, което направи впечатление на Бил, когато слезе от автобуса, бе колко е хладно. Той вдигна инстинктивно глава, очакваше да види огромни вентилатори или мощна климатична инсталация, но бе заслепен от ярките халогенни лампи, окачени на тавана.

В края на паркинга имаше будки, където ги очакваха регистратори със списъци — обстановката наподобяваше изрядно

организиран научен конгрес. Бил нагласи сака на рамото си и се подреди на опашката пред будката, обозначена с табелата „А — Д“.

Малко по-нататък, отвъд линията будки, имаше релси, които изчезваха във вътрешността на планината. Скоро по тях се приближи платформа със седалки и място за лек багаж. Трийсетина от пристигналите, които вече бяха минали регистрацията, се качиха на платформата и тя потегли.

— Професор Дънкан? — До Бил неусетно бе застанала млада привлекателна жена. — Аз съм Сю Снук, личната асистентка на професор Йейтс. Той ме прати да ви взема. За да ви спестя всичко това.

— Тя кимна към опашките.

— О, много ви благодаря. — Бил тръгна с нея към перона.

— Откога сте тук? Имам предвид в планината? — попита Бил, докато чакаха.

— Пристигнах с Дез — с професор Йейтс — преди три дни — отвърна Сю. — Той ви очаква още тази вечер.

Към тях се присъединиха още пътници, скоро пристигна и платформата.

— Невероятно съоръжение — каза Бил, след като се качиха, и посочи кухината.

— Строежът е започнал преди стотина години — в онези времена, когато са смятали, че е възможно цялата страна да бъде опустошена при ядрена война. Оттогава непрестанно го разширяват и добавят нови помещения. Особено през последната година. В някои от секторите изкопните работи продължават и сега.

— Колко души може да побере това място? — попита Бил, когато влязоха в ярко осветения тунел.

— Това беше първият въпрос, който зададох — отвърна с усмивка Сю. — Но не получих отговор. Сигурно информацията е секретна. Предполагам, че хиляди.

— И за колко дълго?

Тя се засмя.

— Това беше вторият ми въпрос. Казаха ми, че има подземна река, осигуряваща 10 000 галона прясна гореща вода на ден, което е и основната причина за построяването на скривалището. От нея ще получават кислород, освен това ще рециклират всичко, което се използва. Казват, че припасите ще стигнат за двайсет години.

Бил зърна светлина отпред, после тунелът се отвори към нова, много по-малка от предишната, но също така ярко осветена галерия, оборудвана като съвременна метростанция. В края на перона два светещи ескалатора се движеха безшумно нагоре и надолу — осъществяваха връзката с по-горното ниво.

— Сега ще отидем в жилището ви — каза Сю, след като слязоха от платформата. — А след като се настаните, ще ви покажа новата ви лаборатория.

13.

Отначало изглеждаше, сякаш пред слънцето се спуска завеса. С всеки час светлината и топлината на земната повърхност намаляваха, а гигантският облак заемаше все по-голяма площ между планетата и нейната звезда, единствения й източник на живот.

Последиците обаче бяха бързи и драстични. След необичайно високите температури внезапният барометричен срив предизвика огромна тропическа буря над цялото земно кълбо. В действителност това беше нескончаема верига от свързани урагани, тайфуни, циклони и вихрушки.

Както предполагаха синоптиците, първи от бурите пострадаха традиционно рискови страни и райони като Филипините, Япония, Мексико, Флорида и американският Среден запад. Но само след броени часове невероятни по сила вихрушки вече събаряха сгради и изкореняваха дървета в страни като Франция, Южна Африка, Канада и Русия. Загиналите бяха хиляди — а стотици хиляди останаха без покрив.

В районите, които избегнаха първоначалните драстични промени, се наблюдаваха ужасяващи по сила електрически бури, породени от разликата в температурите на различните атмосферни слоеве. Нито едно кътче на Земята не бе пощадено от пристигането на облака.

Повечето бури се зараждаха във вътрешността на моретата и океаните. Циклони от ниско налягане, въртящи се с нарастваща скорост, създаваха по краищата си буреносни участъци, които се простираха на хиляди мили. Една подобна буря в североизточната част на Тихия океан пробуди вътрешни ветрове със сила, която приборите на метеоролозите не можаха да измерят. Предполагаше се, че скоростта им е надхвърлила 300 мили в час, и специалистите коментираха, че подобни бури вероятно са типични за огромни планети като Юпитер.

Ураган 67 — както го нарекоха, тъй като бурите, щормовете и ураганите бяха много и не си даваха труда да ги обозначават с имена — стигна до брега по цялата дължина на Калифорния. В южната част на щата свистящи вихри преобръщаха тежки камиони, изхвърляха влакове от линиите и подмятаха паркираните на летището самолети, сякаш са играчки. Изкоренените дървета смазваха коли, срутваха покриви и се стоварваха върху естакадите на прекъснатите магистрали. Над шейсет кораба бяха вдигнати от океана и запокитени на сушата, вълните край бреговете достигаха височината на шестетажни сгради. Лос Анджелис бе потопен на дълбочина до 4 метра, загиналите по обща оценка надхвърляха 600 000 души, повечето удавени в собствените си жилища.

В Обединеното кралство 123 квадратни мили от Лондон се оказаха под водата след буря, изкоренила почти всички дървета в Южна Англия. Ниските части на столицата се оказаха потопени от Батърси на запад до остров Шепей на изток. Целият район остана без електричеството. Жертвите бяха над 60 000.

Подобни бедствия имаше в почти всички страни. Във Франция бе наводнено цялото поречие на Лоара, огромни части от Нормандия, Бретон и поречието на Дордон. В Азия същата съдба сполетя Южна Индия, Бангладеш и югоизточните части на Китай. Загиналите там бяха милиони, говореше се за над 200 000 000 останали без покрив.

— Просто трябва да го видиш това място — говореше ентузиазирано Бил Дънкан. — Гигантско подземно скривалище, по-скоро град, отколкото бункер. Има магазини, ресторанти, спортни зали и плувни басейни и дори ДНК банки, където се съдържат образци от всички важни видове на планетата.

— Звучи изумително — съгласи се Сали, загледана в миниатюрното изображение на своя любим. — Да не искаш да кажеш, че се готвят след време да възстановят всички животни на планетата по изкуствен път?

Сали беше на работното си място на трийсет и първия етаж на един небостъргач, където се помещаваше щабът на Службата за компютърна и мрежова сигурност. Повечето служители вече бяха

освободени и в помещението преобладаваха пустеещи бюра. Навън цареше здрач и се чуваше несекващото барабанене на проливния дъжд.

— Поне повечето от тях в случай на природен катаклизъм — отвърна Бил. — Досега ми показваха една съвсем малка част от комплекса. Представям си още какви чудеса може да има. Абсолютно всичко, което можеш да си пожелаеш, вече е тук.

— Видяхте ли се с Дез Йейтс? — попита Сали. Беше отговорила на позвъняването на Бил въпреки че бе претоварена с работа.

— Още не — отвърна той. — Трябваше първо да възстановя мрежата на Джеръм. Работя с Ото Крамър. Изглежда, Дез е постоянно при президента и хората от НАСА — подготвят ядрения удар.

— Божичко, да, това е утре — нали? Съвсем ми изхвърча от ума — опитвам се да свърша един спешен доклад.

— Сали, чуй ме — заговори сериозно Бил. — От Ню Йорк все още пристигат военни самолети. И все още има място за теб тук. Не мога да понеса мисълта, че ще се затвориш в някакво мрачно убежище под Сентръл Парк, когато можеш да си тук с мен. Представи си, че се случи най-лошото?

— Мястото ми е тук — настоя Сали. — Радвам се, че поне ти си в безопасност. Виж, трябва да се захващам за работа.

— Аз също — въздъхна Бил.

Правителствата на всички ядрени сили бяха наредили да се направи проверка на бойните глави, с които разполагат. Много от тях бяха тайни запаси, съхранявани в нарушение на международните спогодби. Четири центральноафрикански държави, за които никой не би предположил, че могат да притежават ядрено оръжие, изненадаха Обединените нации, като предоставиха солидни запаси. Още по-шокиращо бе признанието на Япония — държавата, пострадала от атомно нападение през Втората световна война, бе произвела 130 бойни глави с доста усъвършенствана конструкция.

Всички тези оръжия се откарваха до строго охранявани космодруми във Флорида, Пекин и Казахстан. Там опитни оръжейници и ядрени специалисти работеха трескаво за създаването на системи за дистанционно взривяване, които да са под командинето на единен контролен център.

В космоса компонентите на Мрежата за астероидна защита, които не бяха използвани при предишния удар, получиха команда да се преместят в близост до Земята и на оста, която я свързва със Слънцето. Крайната цел бе да се озоват в центъра на облака по същото време, когато там бъдат възпламенени бойните глави, изстреляни от околоземните орбитални установки и от повърхността на планетата.

Както бе обещал президентът Джарвис, на Земята и в космоса се стлобяваха сравнително примитивни ракети носители, напомнящи онези от времето на Студената война. Очакваше се общият брой на вече съществуващите ракети и тези, които се строяха ускорено в момента, да достигне 416 и всички те щяха да могат да отнесат 48 165 ядрени бойни глави в епицентъра на облака. Общият ядрен заряд щеше да се равнява на 8,2 гигатона и включващие дори шест прототипни бойни глави „Хафний“, разработвани в пълна секретност от американското правителство, всяка със сила колкото 3000 атомни бомби, спуснати над Хироshima и Нагасаки в края на Втората световна война.

На четвърти ноември, вторник, в 11 часа източно време, президентът, с одобрението на ООН, даде заповед цялата налична ядрена мощ на Земята да бъде изстреляна срещу облака. След поредица точно синхронизирани изстрелвания от Земята и космоса ракети, совалки и товарни кораби започнаха да напускат земната орбита. Целта бе да се съберат според предварително подгответо разписание във вътрешността на облака, който в момента се намираше само на девет милиона километра от Земята, най-продължителният ракетен полет до него щеше да отнеме само трийсет и шест часа.

Наблюдателите от повърхността на Земята нямаше да могат да видят нито самата атака, нито нейните последици. Цялата планета бе забулена от гъсти дъждовни облаци и атмосферата се раздираше от свирепи бури. Всички наземни прибори за наблюдение бяха безсилни, но орбиталните телескопи и тези, намиращи се в открития космос, все още можеха да изпращат ясна картина в преместения в недрата на Канкътската планина команден център.

Дезмънд Йейтс, началникът на Обединения щаб, група генерали, представители на НАСА, членове на изпълнителния комитет и

съветници от Белия дом се бяха събрали в новата командна зала във вътрешността на планината. Оттук щяха да наблюдават финалната част на ядрената атака срещу космическия облак.

В центъра на залата бе оборудван голям холо театрър, на една от стените имаше множество монитори, на които се виждаше облакът, показван от различни места в космоса. Дигитален, часовник отброяваше времето до първата детонация. В залата цареше напрегната тишина. Присъстващите знаеха, че тази атака е последният шанс Земята да се предпази от ужасяващите последици, до които щеше да доведе навлизането й в облака.

— Пет, четири, три, две, едно — отброяваше механичен глас последните секунди до началото.

Зрителите в залата видяха слаби отблясъци във вътрешността на разноцветния облак. След кратка пауза последваха нови присвятвания, приличаха на фойерверки в гъста мъгла. След това броят на експлозиите стана толкова голям, че изглеждаше, сякаш в облака вилнее огнена топка. Тази топка ставаше все по-ярка и по-ярка, като слънце, което си пробива път пред дъждовни облаци. Накрая всички монитори почнаха да показват само ярка бяла светлина.

— Изглежда, този път успяхме да пробием страшно голяма дупка — подметна Дез Йейтс, след като в продължение на трийсетина секунди присъстващите наблюдаваха само бели екрани.

А после, когато последиците от далечните ядрени експлозии започнаха да отшумяват, оптичните системи възстановиха нормалната си дейност и на екраните отново се появи картина. Гигантският облак изглеждаше точно така, както и преди атаката.

Дез Йейтс mestеше поглед от екран на екран. На всеки облакът се виждаше от различен ъгъл, някои от сондите бяха близо до него, други — отдалечени в космоса.

— Няма да знаем със сигурност какво сме постигнали, докато не приключим с лазерните изследвания на вътрешната му плътност — заяви Йейтс. — А това ще отнеме няколко часа.

— Ако питате мен, изглежда си същият — измърмори президентът. — Хвърлихме всичко, с което разполагахме, а той сякаш дори не го забеляза.

От сайта на „Ню Йорк Таймс“, 4 ноември 2064

ПРОВАЛ ПРИ ОПИТА ДА СЕ СЪЗДАДЕ БЕЗОПАСЕН ПРОХОД В ОБЛАКА ЧРЕЗ ЯДРЕН УДАР

Рандал Тейт, специален кореспондент

ОБЛАКЪТ ЩЕ НИ УДАРИ СЛЕД ОСЕМ ДНИ — СЛЪНЦЕТО Е ЗАТЪМНЕНО НА 20%

Ядреният удар, в който участваха комбинираните сили на много страни, не успя да разпръсне приближаващия се облак от космически газ, нито да създаде „проход“, през който да премине Земята.

Говорител на Пентагона потвърди вчера, че във вътрешността на облака са били взривени ядрени бойни глави с еквивалент 8,2 гигатона, но — след като се образувал вакуумен „джоб“ с размери, надхвърлящи милиони мили — облакът бързо възстановил първоначалната си плътност. При сегашната скорост предният му край ще се сблъска с атмосферата след осем дни.

Също както Белият дом и Агенцията за национална сигурност бяха използвали възможността да построят подобрен вариант на Тактическия команден център в Канкътската планина, Пентагонът бе създал усъвършенствана версия на съоръжението, известно като Виртуален боен център.

По необходимост по-малък от „универсалния магазин“, конструиран под Вашингтон, Виртуалният център представляващ просторно помещение, облицовано със специални материали, които можеха да изпълняват функцията на плоски и триизмерни монитори.

Работещите в центъра можеха сами да проектират работните си места и площадки просто като прокарат, пръст по стените и пода на помещението — така отваряха толкова прозорци и осъществяваха

толкова връзки, колкото им бяха нужни. През тесни процепи в пода проникваха лъчите на лазерните проектори, изписващи дву- и триизмерни картини и осигуряващи на наблюдателя „тактическа обратна връзка“ — техника, позволяваща предаването на сетивни импулси чрез специално конструирани ръкавици. По такъв начин виртуалните изображения можеха да се „усещат“ и „докосват“.

Щом влезе в затъмненото помещение, Дезмънд Йейтс спря и се огледа. Бил Дънкан стоеше в средата на група сияещи, простиращи се от пода до тавана лазерни екрани, на всеки от които се виждаше нещо, наподобяващо галактика от математически формули и странни иероглифи. Непосредствено до Бил стърчеше триизмерното виртуално изображение на Джеръм — изглеждаше съвсем като истински човек. Двамата разговаряха тихо.

— И мал си нещо важно за мен — подметна Йейтс. — Дойдох веднага щом успях да се измъкна. Но след малко започва нова среща.

— Не съм сигурен, че ще ти се понрави — отвърна Бил. — Но открихме несъмнено сходство между сигналите от планетата Изо и предаванията, които засякохме от вътрешността на облака. И едните, и другите са 6,1 милиарда пъти по-ускорени от най-бързата съобщителна скорост, която сме в състояние да постигнем, и показват абсолютно еднакви модулационни характеристики, гранични обозначения и информационни последователности. И едните, и другите имат тонален обхват петдесет и седем октави под долнния праг на нормалния човешки слух.

— Искаш да кажеш, че сигналите са идентични?

— Напълно — потвърди Джеръм.

— Въпреки че все още не сме в състояние да разчетем съдържанието им — добави Бил. — Улавяме откъслечни математически формули и графични системи, но нищо, от което да извлечем някакъв смисъл.

Йейтс заклати глава.

— Не означава ли това, че всъщност всички сигнали от самото начало са идвали от облака? Може би нямат нищо общо с Изо?

Бил сложи ръка на рамото му. Вече бе започнал да го смята за приятел и си даваше сметка какви страшни съмнения поражда в душата му поредното разкритие.

— Всички бяха сигурни, че сигналите идват от Изо — въздъхнатой.

— А сега, приятели, ще излъчим това послание с максимална сила — заяви сър Чарлз Ходжисън пред последователите си. — Искам всички да гледате право в обективите на камерите.

Създателят на множество фантастични вселени и диктатор на своя малък остров в Големия бариерен риф се обръща към 120-те младежи, които бяха предпочели да останат при своя учител и наставник, вместо да се върнат по домовете си в тези тежки времена. Бяха събрани в голямата зала на накор завършеното убежище. Зад стените над малкото островче вилнееше ураган със сила девет бала, изкореняващ дървета, разрушаваше сгради и изтребващ животните, останали на открито. Исполински вълни се разбиваха в бреговете.

Ходжисън обърна гръб на аудиторията, кимна на аудио-визуалния техник и зачака да блесне сигналната лампичка.

— Поздрави от планетата Земя — заговори той с монотонен глас веднага щом лампата светна. — Изпращаме това послание към съществото в облака от газ, който в момента се приближава към тази планета. Ние, хората от Земята, не ви желаем злото. Елате с мир.

При последните думи писателят вдигна ръце, сякаш се обръща към небесата. Присъстващите в залата заповтаряха в един глас:

— Елате с мир. Елате с мир.

Ходжисън изчака гласовете да утихнат, после скръсти ръце на гърдите си.

— Искаме прошка заради разрушителните оръжия, които нашите глупави управници пратиха срещу вас — продължи той и този път в гласа му се долови гняв. — Но това бе последният им жалък опит. Елате с мир.

Вдигна отново ръце и залата го последва.

— Елате с мир. Елате с мир.

— Сър Чарлз? — подвикна техникът зад малкото бюро. — Има проблем.

Столетникът извърна зачервеното си от гняв лице към человека, който си бе позволил да го прекъсне.

— Не сме в ефир — продължи техникът. — Бурята вероятно е съборила антените.

Сър Ходжисън продължи да го изяжда още няколко секунди с очи, после се обърна към аудиторията.

— А сега искам всички да излезете навън и да изправите съборената антена. Нямаме време за губене.

— Сър Чарлз — дръзна да се намеси отново техникът. — Вятърът надхвърля сто и петдесет мили в час. Трябва да почакаме, докато бурята отмине.

— НАВЪН! ВЕДНАГА! — кресна разяреният писател на фанатичните си последователи. — ИСКАМ ДА ВДИГНЕТЕ АНТЕНАТА! НЕЗАБАВНО!

От сайта на „Ню Йорк Таймс“, 12 ноември 2064

24 ЧАСА ДО СБЛЪСЪКА С ОБЛАКА

Рандал Тейт, научен кореспондент

Дъждът преминава в снежна бура

Американската метеорологическа служба съобщава, че в момента приближаващият се облак от космически газ спира 60% от светлината и топлината на Слънцето, достигащи до повърхността на Земята. Облакът ще се сблъска със земната атмосфера утре сутринта в 4,37 източно време.

Със спадането на температурите проливните дъждове из целия свят ще преминат в снеговалеж и снежни бури. Федералната служба за извънредни ситуации предупреждава всички граждани да останат по домовете си и да не пътуват, освен ако не е абсолютно необходимо.

Сали Бъртън стоеше до прозореца в кабинета си на трийсет и първия етаж на сградата на КМС в Манхатън, Навън лапавицата, която се сипеше от небето вече втори ден, постепенно преминаваше в гъст сняг. Градът тънеше в почти непрогледен мрак и тя едва различаваше светлините в някои от прозорците на отсрешните сгради. През последните часове все повече служители напускаха местата си и се отправяха към бункерите.

В службата на Сали освен нея имаше само още петима специалисти. И без това в последно време мрежовата активност показваше драстичен спад. Светът се готвеше да се оттегли зад дебелите стени на бункерите. Но дори сега престъпници, разпространители на детска порнография, кибертерористи и хакери продължаваха да следват извратените си желания, сякаш твърдо решени да се насладят за последно на злите си дела.

Комуникаторът й изписука.

— Здрави, Сал — каза Бил Дънкан. — Как е Ню Йорк?
— Побелява — пошегува се тя, но не включи визуалната връзка.
— Вали гъст сняг. Едва виждам до другия край на площада.
— Кога ще се преместиш в скривалището?
— Не зная. Лудницата в мрежата не стихва.
— Сал, трябва да отидеш в убежището, преди облакът да ни удари — подкани я Бил. — Никой не знае какво ще се случи след това. Аз искам да си на сигурно място, преди да се започне.

Сали уморено въздъхна.

— Бил, не се съмнявам, че държиш на мен. Но мисля, че не сме прекарали достатъчно време заедно, за да смятаме връзката ни за сериозна. — Тя мълкна, но от другата страна на линията цареше тишина. — Съжалявам — побърза да добави. — Напоследък работя до късно и съм ужасно изнервена.

— Аз също — призна Бил. — Но това, което каза, е вярно. Нямам право да искам от теб нищо. Въпросът е, че през цялото време, докато с Джеръм търсим някакъв смисъл в проклетите сигнали, се тревожа за теб. Сали, ти вече значиш много за мен.

Тя погледна танцуващите зад прозореца снежинки и се зачуди дали ще види Бил отново.

— Ще включва визуалната връзка — каза и докосна иконата на екрана.

„Божичко, колко изморен изглежда“ — бе първата ѝ мисъл. Бил, с черна риза, седеше на ръба на легло в малка боядисана в бяло стая без прозорци. Изглеждаше, сякаш не се е бръснал от седмици.

— Искат да работим до последно, за да поддържаме мрежата в изправност — обясни му Сали. — Не зная обаче какво означава това.

— Аз знам — каза Бил. — Но все пак да поддържаме връзка — съгласна?

— Разбира се, че съм съгласна — отвърна Сали и изведнъж ѝ се доща да се пресегне и да докосне лицето му на екрана.

14.

На 11 ноември, вторник, в 21:52 до Гринуич предният край на космическия облак влезе в съприкосновение със земната атмосфера — точно както бяха прогнозирали учените.

По това време облакът летеше със скорост над 200 000 километра в час и макар че външните му слоеве бяха лишени от плътност и силно разредени, триенето със земната атмосфера бе толкова сильно, че високо в йоносферата се появи алено сияние, очертаващо пътя на облака.

Долу, на тъмната и замръзнала планета, хората търсеха убежища, в които да се притаят. За богатото малцинство от световното население скривалищата, които си бяха построили, бяха почти толкова удобни, колкото изоставените от тях жилища. Но всички други просто се радваха да се скрият където и да било от хапещия студ, виелиците и останалите все още неизвестни заплахи, които носеше космическият облак. Не им оставаше нищо друго, освен да наблюдават безпомощно картината, която все още им предаваха по телевизията.

Едва когато облакът доближи Земята, стана ясно какви гигантски размери има. Защото по времето, когато предният му край навлизаше в земната атмосфера, опашката току-що бе напуснала пределите на Слънцето.

— Изглеждаме като грахово зрънце пред приливна вълна — отбеляза Максуел Джарвис, загледан с нескрита тревога в холографското изображение на Земята и нежелания гост.

Президентът и членовете на изпълнителния комитет се бяха събрали в командния център в Канкътската планина и холограмата се проектираше като просторен реалистичен модел върху главния холо театр. Въпреки че повечето земни спътници бяха изместени от орбита или разрушени, а емисиите на останалите са заглушаваха от мощното магнитно поле на облака, все още пристигаха сигнали от телескопите в открития космос. Картините от тях се смесваха и

обработваха, а после се подаваха като обемно изображение в холотеатъра.

— Погледнете яркочервеното сияние в горните слоеве на атмосферата — възклика Дез Йейтс, един от малцината в помещението, който разбираше както астрономическите изменения, така и физическите промени, на които ставаха свидетели. — Знаехме, че триенето с атмосферата ще предизвика загряване на газовете, но не и в такива мащаби.

— Няма да избухне, надявам се? — попита рязко президентът. Нервите на всички бяха изопнати до краен предел. Срещите пред холотеатъра се редяха една след друга, със съвсем кратки почивки. И така беше от две седмици.

— Със сигурност няма, сър — успокои го Дез Йейтс. — Щом не успяхме да възпламеним облака с 8,2 гигатона ядрени оръжия, не вярвам да се случи сега.

Президентът кимна и каза:

— Да видим какво дават новинарските канали.

Холотеатърът угасна и на стената блеснаха няколко монитора, показващи различни телевизионни предавания от целия свят.

Дез Йейтс погледна екрана, на който се виждаше покрит със сняг град. Отдолу пишеше „Калкута“. Президентският съветник също бе извърнал очи към един от екраните и умната електроника, а стаята бе засякла накъде е насочено вниманието му и вече прехвърляше към него звуков сигнал, който да не бъде улавян от останалите. Същото важеше за всеки от присъстващите.

Картината от Калкута започна да се променя — снегът се обагри в червено, а небето над града взе да става алено, Йейтс погледна съседния монитор — там се виждаше замръзналият залив на Сидни, над който се извисяваше добре познатата сграда на операта. Ледовете в залива също започваха да се оцветяват в червено.

— Дръжте се здраво един за друг — нареди Чарлз Ходжисън. — Няма да стоим навън повече от няколко минути.

Намираха се пред най-горния изход на бункера. Един от помощниците на писателя вдигна капака и през процепа нахлу сняг и

вледеняващ вятър. Пред погледите на доброволците се разкри покритият със сняг атол и ниските, окъпани в червено сияние облаци.

— По-живо — подвикна Ходжисън и ги поведе през снега. — Не е изключено нашият гост да реагира на личен призив.

Всички членове на групата бяха облечени в арктически екипи и носеха маски. Щом стигнаха билото, Ходжисън спря и разпери ръце. Привържениците му се подредиха от двете му страни и последваха примера му.

— Посрещаме те с добре дошъл — извика Ходжисън към небето, от устата му излизаха гости кълбета нара.

— Посрещаме те с добре дошъл — повториха останалите и също разпериха ръце, надяваха се това да увеличи шансовете за установяване на „прям контакт“.

— Не ти желаем злото — извика Ходжисън към червените облаци. — Моля те, кажи ни какво искаш. И ела с мир.

— Ела с мир — повториха останалите.

Внезапно на билото се появиха два снегомобила и се приближиха към групичката.

Водачът на първия спря до Ходжисън и изключи двигателя.

— Всички предаватели са поправени, сър Чарлз. Подсилихме антените, за да не паднат пак.

Ходжисън погледна към плътните червени облаци, откъдето се надяваше да дойде отговорът, и каза:

— Добре. — И потупа ръкавиците си една в друга, за да си стопли ръцете. — Да се прибираме. Подновяваме предаванията.

Три дни след като предният край на космическия облак осъществи първото си съприкосновение със земната атмосфера, Дез Йейтс пак беше в командния център и гледаше hologрафското изображение на ексцентричната траектория на облака през открития космос и Слънчевата система.

Последните картини, които бяха получили от далечните сонди, показваха, че Земята е погълната напълно от облака. Камерите, разположени на повърхността в различни райони на планетата, изльчваха неизменната картина на зимен свят, несекващ снеговалеж и вледеняващ вятър. И всичко това озарено от зловещо червеникаво

сияние. Нощем топлината, получена от триенето на частиците на облака с горните слоеве на йоносферата, пораждаше неоновосинъ зарево като от гигантска ултравиолетова лампа.

В момент като този членовете на изпълнителния комитет нямаха никаква работа, освен да гледат репортажите по телевизията, излъчвани от различни новинарски центрове, преместени в подземни бункери в различни части на света.

За президента обаче работата не бе приключила. На пещите му тежеше нелеката задача да координира действията на всички останали скривалища, да поддържа връзка с ръководителите на други страни и да е в крак с промените.

Старши офицери от Пентагона ръководеха смяната на военните части, намиращи се на повърхността и осъществяващи охрана на важни обекти. Снабдителните операции все още не бяха преустановени. Големите летища, обслужвани от инженери на военновъздушните сили, работеха, въпреки че температурите бяха слезли до долната граница за нормална работа на машините.

В големите градове по-важните болници бяха организирали свои собствени скривалища, оборудвани с медицинска техника, и продължаваха борбата за живота на пациентите. Най-честата диагноза, която поставяха, бе хипотермия. Американските телевизионни станции, както и всички останали, непрестанно съобщаваха за измрели от измръзване граждани — сега вече те загиваха с хиляди, в резултат първо от потопа, а после от бързо настъпилия студ. Имаше много неща, с които президентът трябваше да се справя.

Дез Йейтс бе единственият, който почти не напускаше командния център. Беше си наушил, че ако успее да направи точен модел на всички сили, въздействащи върху траекторията на облака и промените в скоростта му, ще научи много повече за неговия вътрешен строеж и динамика. А това можеше да ги отведе до начина за решаване на ужасяващата криза.

С помощта на директора на командния център и на няколко поредни смени дежурни офицери и специалисти от различни области, както и дузина астрофизици от НАСА, той бе картографирал гравитационните полета на всички региони, които бе прекосил облакът. Въведе данните в компютрите, за да опита да определи кои са

силите, оказващи влияние върху посоката и скоростта му. По такъв начин се надяваше да разкрие източника на реактивната му сила.

На пръв поглед поведението на облака изглеждаше почти хаотично. През първите няколко месеца от приближаването му към Слънчевата система той се бе подчинявал съвсем акуратно на законите на гравитацията, но после, изглежда, бе започнал да реагира на някаква друга, непозната сила.

Йейтс и малобройната му група бяха създали сложни модели на слънчевите ветрове, за да прокарат през тях симулиран модел на сходен по размери космически облак. Опитаха да въздействат върху модела както с гравитационни течения, така и със слънчеви ветрове, но в нито един от случаите траекторията му не съвпадна с действителната. Йейтс въведе и данните за светлинните излъчвания — смяташе, че облакът може да реагира на светлината — но отново удари на камък. Двайсет и шест часа му отне моделирането на топлинните емисии, ала крайният резултат също бе незадоволителен.

Един от учените от НАСА предложи да моделират огромните, но много слаби гравитационни вълни, които от време на време прекрояват галактиката. За целта трябваше да изровят цялата налична информация за наблюдение на гравитационни вълни, осъществено през последните две години, и да създадат почти нов, базиран на съвсем различни принципи модел, който да се повлиява от гигантските невидими космически вълни. В края на краишата всички тези експерименти отнеха повече от три дни и доведоха Йейтс до пълно изтощение и отчаяние.

— Как вървят нещата, Дез? — попита един глас от тъмнината зад холотеатъра.

Йейтс се надигна, примижка и едва сега забеляза спрелия на прага Бил Дънкан.

— Стигнахме до задънена улица. При теб?

— Същото и при мен — призна Бил. — Имам чувството, че пропускам нещо важно. Да можех само да си осигура повече процесорни мощности — просто не мога да обработя цялата налична информация.

Йейтс кимна и се прозя.

— Мисля, че опитах всичко. Гравитация, слънчеви ветрове, видима светлина, топлинна енергия — дори гравитационни вълни.

Нищо не може да обясни странната траектория, по която се приближи този проклет облак, нито промените в скоростта му. Както и да е, стига ми толкова. Край на деня, или на нощта — не зная какво е отвън.

— А пробва ви да моделираш радиовълни? — попита Бил.

Йейтс — тъкмо си обличаше сакото — замръзна, нахлузи сам единния ръкав.

— Радио... — повтори. — Радиовълните нямат почти никаква сила, нали? — Измъкна ръката си от ръкава. — Прав си, по дяволите. Трябваше да пробваме и с радиоспектъра.

— Как се държи мрежата? — поинтересува се Морт Яфе, обаждаше се от бункера в подземията на централата На КМС.

— Все още функционира, сър, но активността се покачва толкова бързо, че не сме в състояние да следим трафика — докладва Сали Бъртън. — Непрестанно се натъкваме на престъпления, но не можем да направим нищо.

— Нищо чудно, че зверовете изпълзяха от гората — подметна Яфе. — Системите за поддръжка работят ли?

— Имаме топлина и светлина — отвърна тя. — Въздухът като че ли започна да се разрежда.

— Справяш се отлично — рече Яфе. — Искам да изключиш всички системи в сградата освен тези на твоя пост. Разбрано?

— Разбира се, сър — отвърна тя.

— Ще поддържам връзка с теб, за да мога да те освободя от поста. Можеш да слезеш в скривалището под Сентръл Парк, преди да стане твърде напечено. Разбрано?

— Да, сър, благодаря — отвърна Сали и прекъсна връзката.

После се надигна от бюрото.

„Преди да стане твърде напечено“. Погледът ѝ се пълзна по покритите с огромни преспи улици. Площадът тънеше в мрак, едва осветяван от червеникавото сияние на небето. Завоят към Бродуей бе запречен от стена от сняг. В обратна посока улица „Томас“ също бе станала непроходима. В околните сгради блещукаха само единични светлинки. Дори сградата на ФБР вече тънеше в мрак. Сали погледна надолу. По улиците не се виждаше никакво движение. Снегът беше много дълбок.

— Дано да е по-скоро, Морт — въздъхна тя.

— Радиочувствителен е! — извика развлнувано Дез Йейтс. — Нещо повече, привлича се от изкуствени радиосигнали — от нашите сигнали. Погледнете го само как се движи!

Вече за шести път пускаха новата симулация и всеки път компютърният модел изминаваше траектория, която напълно съвпадаше с тази, по която се бе приближил облакът.

— Когато за пръв път засякохме облака, той се носеше право към Земята — главния източник на изкуствени радиосигнали в тази част на галактиката — продължаваше да обяснява Йейтс. — После, след като марсианска колония започна да проявява активност в подготовката за изстрелянето на първата ядрена атака, облакът бе привлечен от тези мощни радиопредавания, защото Марс бе много по-близо до него от нас.

Дез Йейтс и Бил Дънкан бяха в командния център. Веднага след като Бил подхвърли идеята за радиовълните, Йейтс помоли помощниците си от НАСА да се заемат с проектирането на модел на всички познати радиопредавания в слънчевата система и в околния космос.

— Но, професоре, това ще отнеме часове — възрази един от дежурните офицери.

В края на краищата обаче идеята на Бил се оказа истински пробив, въпреки че я осъществиха след огромна по обем работа при създаването на симулацията. Астрономите от НАСА поискаха помощ от другите научни екипи, които се намираха в убежището, и въведоха в компютърната симулация цялата информация относно радиоемисиите на слънцето, всички предавания от Земята, орбиталните и космическите станции, телескопите в открития космос, сондите, космическите кораби и лунните и марсианските станции.

Първият опит се оказа провал, тъй като облакът се насочи към Слънцето веднага щом наближи границите на системата.

— Елиминирайте естествения слънчев радиофон — нареди Йейтс. — И да пуснем модела отново.

При втория опит сивата холографска маса на симулирания облак приближи триизмерния модел на слънчевата система по абсолютно

същата траектория, по която го бе направил истинският облак. После промени посоката си към Марс — точно както бе направил облакът.

На този етап Йейтс нареди да спрат симулацията и поискане данни за радиопредаванията от Марс — от базата и изкуствените спътници.

— Вижте, облакът промени курса си към Марс веднага щом там се появи нарастваща радио активност — посочи той. — Дори незначителните отклонения в траекторията му съвпадат с редовните предавания на радиотелескопите.

След това симулацията бе пусната отново и всички наблюдаваха като омагьосани как облакът доближава първо Марс, после заобикаля Слънцето и се насочва към Земята.

— Изглежда, е чувствителен, едновременно към гравитационни и модулирани радиосигнали — заяви Йейтс, след като пуснаха симулацията над десет пъти. — Но най-вече го привличат изкуствени радиосигнали — а ние все още изпращаме такива, освен това поддържаме постоянен радиотрафик между телевизионните и радиопредавателни станции. Земята вероятно свети като коледно дръвче в този спектър!

В херметически изолираното скривалище на „Ню Йорк Таймс“ процесът на събиране и разпространение на новини съвсем не беше замрял. Но напоследък се усещаше сериозен недостиг на „репортери на място“ и телевизионни екипи, а също и на гости в студиото, които да правят коментари. Налагаше се журналистите да канят свои колеги, сякаш бяха експерти — но от това не излизаха никакви новини.

Управата на „Ню Йорк Таймс“ бе възложила на Рандал Тейт да осигурява ежедневни половинчасови репортажи за движението на облака и условията на повърхността — репортажи, които след това се повтаряха на всеки два часа. Но въпреки затрудненията Тейт нямаше никакво намерение да се отказва. Той бе сформирал малък сплотен екип и събираше откъслечни съобщения и картини от целия свят, за да сглоби и оформи предаването си.

Навън температурите продължаваха да падат драстично, тъй като все по-малко слънчева светлина проникваше през завесата на облака, който сега бе обгърнал планетата напълно. Навсякъде валеше

неспирен сняг, реките бяха замръзнали, дори океанската повърхност се покриваше с лед.

Както бяха прогнозирали учените, промените предизвикаха нарастващо на сейзмичната активност. Въпреки относително ниската си плътност гравитационната маса на облака вече започваше да променя и наруши крехкото равновесие на земната кора и земната мантия. Силни трусове разтърсиха градове като Сиатъл и Окланд, подводните земетресения вдигнаха огромни вълни, които щяха да предизвикат ужасяващи разрушения по крайбрежията от Япония до Чили, ако не беше леденото покритие. По протежение на така наречения Огнен пръстен, заобикалящ Тихоокеанския разлом, изригваха вулкани. Но по-голямата част от населението на Земята вече се бе преместила в скривалища и тези изригвания не причиниха сериозни човешки жертви, каквито щеше да има при нормални условия.

За щастие световната информационна мрежа — лазерна, кабелна, радио, микровълнова и подземна — все още функционираше добре. В по-голямата си част бе изградена преди близо сто години, с идеята, ако се наложи, да издържи дори атомна война.

— Говори Рандал Тейт, репортер на телевизионен център „Ню Йорк Таймс“ — четеше кореспондентът пред камерата поредния си репортаж. — Американската метеорологическа служба съобщава, че земната атмосфера е започнала да губи част от кислородното си съдържание. В много части на света вече е трудно да се дишава без помощта на кислород на височина над 2000 метра. Учените съветват населението да не напуска убежищата си.

Продуцентът превключи на картина, предавана от телевизионната централа в Сан Франциско. Виждаше се скованятият от снегове град и дим, който се издигаше от един от централните хълмове.

— Сан Франциско бе разтърсен от втори тежък трус за последните шест дни — четеше Тейт. — Земетресението е с магнитуд шеста степен по скалата на Рихтер, но няма съобщения за загинали или тежки разрушения. Силни земетресения са били засечени в Мексико Сити и Истанбул.

Следващият кадър бе на сламени колиби в заснежена савана.

— В Африка милиони хора умират от пневмония, хипотермия, измръзване и глад. В най-бедните региони няма почти никакви запаси от храна, нито възможност да се построят укрития. Службите за оказване на помощ са преустановили дейността си поради извънредните обстоятелства. Очаква се смъртността сред местното население да продължи да нараства.

— Сигурен ли сте, че няма грешка? — попита президентът. — Че няма никаква вероятност изчисленията ви да са събъркани?

Максуел Джарвис седеше в центъра на извитата като подкова маса в командния център, заобиколен от членовете на изпълнителния комитет, представители на Обединеното командване и съветници от Белия дом, между които и професор Бил Дънкан. Погледът му бе вперен в Дезмънд Йейтс.

— Никаква — потвърди Дез Йейтс. Стоеше до холотеатъра, на който вече бе демонстрирал симулирания модел за движението на облака. — След като професор Дънкан предположи, че облакът може да се привлича от радиовълни, ни бяха нужни само два опита, за да получим този резултат. Нещо повече, сега вече сме сигурни, че облакът се привлича от изкуствени радиосигнали, породени от електронна или цифрова техника.

— И каква може да е причината за това? — попита намръщено Джарвис. — Как е възможно облакът да се привлича от специфични човешки радиосигнали?

— Нямам представа, сър — призна Йейтс. — Следващата ни задача ще е да се опитаме да открием причината. Смятаме да преработим симулирания модел така, че да е чувствителен към определен спектър от радиовълните, и да видим кои от тях предпочита.

— Е, какво пък, добра работа — кимна Джарвис. — Много добра. — И се обърна към другия край на масата. — Професор Дънкан, какво ви накара да смятате, че облакът може да е радиочувствителен?

Бил почувства, че всички погледи се втренчват в него. Въпреки извънредните обстоятелства все още се чувствуше някак странно, че се намира тук, в този бункер, заедно с президента на САЩ, с когото се бе запознал само преди час.

— Просто ми хрумна, сър — призна той. — Предполагам, че е защото съм работил доста време с радиосигнали и те ми бяха на ума.

— Много добре — повтори Джарвис и огледа останалите. — И какво ще правим сега, след като проклетото нещо се привлича от радиосигнали?

Присъстващите се спогледаха.

Йейтс се покашля многозначително и заяви твърдо:

— Трябва да се опитаме да преустановим всички радиопредавания на Земята и в тази част на Слънчевата система. Облакът се насочи към нас веднага щом сигналите на Марс утихнаха и ние се превърнахме в най-примамливата цел. Трябва да изключим всички източници на Земята и да се надяваме, че той ще си продължи по пътя.

— Възможно ли е това? — попита президентът специалистите по комуникации.

— На теория да, сър — потвърди директорът на НАСА Рой Уилкокс. — Част от хората ми работиха заедно с професор Йейтс и са в течение на нещата. Въпросът е как да прекратим комуникациите от останалата част на света?

— Сър, не можем да спрем всички радиопредавания — намеси се началникът на Обединеното командване генерал Томас Николс. — Целият свят разчита на радиовръзката за размяна на сведения. Всеки самолет, всеки кораб, всяка кола, джобните ни комуникатори, дори домашните телефони — в наши дни всички използват радиовълни. Всички наши оръ�ейни системи се управляват по радио, както и спътниците, навигацията, военните и граждансите съобщения, интернет, частните, домашните и персоналните информационни мрежи. Дори консервите с боб в супермаркетите са свързани чрез радиосигнали със системата за стоков контрол. Обществото не може да функционира без радио.

Генералът тъкмо си поемаше дъх да продължи, когато Джарвис го прекъсна.

— Благодаря, генерал Николс. Но в наше време обществото и без това не функционира нормално, нали? Как ще се отрази на нашата бойна готовност едно такова преустановяване на радиопредаванията?

Генералът повдигна рамене.

— Не толкова зле, колкото на останалите сектори. Разполагаме с резервни кабелни връзки до всички стратегически постове и центрове за управление на ядрените оръжия.

— А как стои въпросът със съобщенията между правителствените служби? — обърна се Джарвис към държавния секретар Колвил Джаксън.

— Ние също имаме наземна връзка до всички по-важни посолства и военни щабове на чужди държави — докладва Джаксън. — Доколкото знам, тази система е била изградена преди доста години и се поддържа в изрядно състояние, в случай че радиовръзката бъде прекратена при терористична атака или поради други причини. Предполагам, че ако обясним на другите правителства какво възнамеряваме да направим, те също ще се съгласят да спрат радиоемисиите си.

— Господин президент? — намеси се Дез Йейтс. — Не мисля, че ще имаме време да обсъждаме този въпрос с останалите правителства. Първо, те всички си имат своите проблеми по опазване живота на населението в една извънредно тежка обстановка. Второ, може да поискат да създадат свои модели и симулации, за да проверят нашите твърдения, а това ще отнеме много време — седмици, дори месеци, и дори след това няма да е сигурно, че всички ще се съгласят. Но ние нямаме седмици и месеци. Ако тази криза продължи повече от пет седмици, Земята ще се лиши напълно от атмосферно покритие.

Възцари се мъртвешка тишина.

— Но нали твърдяхте, че облакът може да си тръгне веднага след като бъдат прекратени всички радиосигнали в околностите на Земята? — попита президентът.

— Напълно е възможно, ако наредим на „Дружба“ да започне да предава сигнали — отвърна Йейтс. Вълнението в гласа му подсказваше, че тази идея тъкмо му е хрумнала. — Корабът в момента пресича орбитата на Плутон и се насочва към външните граници на Слънчевата система. Разполага с толкова силни предаватели, че може да симулира дори земния радиофон. — Всички погледи бяха втренчени в Йейтс. — Оборудвахме го с достатъчно мощна апаратура, за да може да потърси връзка с изонийците още докато се приближава към планетата — продължи Йейтс. — На борда има невероятно количество архивни материали, телевизионни новини, всякааква полезна информация, която би могла да е от интерес за изонийците. Достатъчно е да извърне антената си към Земята и да включи предавателите си.

— Хъм, звучи ми като доста рисковано начинание — бе коментарът на генерал Томас Николс.

— Доказахме, че облакът е радиочувствителен — той се ориентира към радиопредавания — настояващите Йейтс. — „Дружба“ вече лети със скорост от 2,8 miliona километра в секунда — може би ще успее да подмами облака след себе си и да го изведе извън пределите на Слънчевата система. Ако не друго, заслужава си поне да опитаме.

Максуел Джарвис замислено каза:

— Професор Йейтс е прав. Трябва да направим нещо, та дори да е рисковано. Въпросът е как да прекратим всички емисии, без да преминаваме по обичайните дипломатически канали?

— Струва ми се, че Пентагонът има решение на този въпрос — обади се полковник доктор Ото Крамър и се изправи.

15.

— Агент Бъртън, искам веднага да напуснете поста си — нареди директорът на КМС Морт Яфе. — Прехвърлете се незабавно в убежището под Сентръл Парк. Но бъдете внимателна: получихме доклади, че по улиците върлуват мародери.

Сали Бъртън смика кислородната маска от лицето си и каза в комуникатора:

— Слушам, сър. Погрижила съм се всички важни системи да бъдат изключени.

Прекъсна връзката и вдигна тежкия пожарогасител, който бе оставила до бюрото. Отвън, в централния офис, гореше голям огън. Сали бе изключила противопожарната система, беше разместила паркета и бе запалила огън направо върху бетонната плоча, за да се грее. Подхранваше го с всякакви подръчни материали. Преди три часа електрозахранването на сградата бе изключено. Службата разполагаше с резервни генератори, които веднага се бяха задействали, но се оказаха твърде маломощни, за да поддържат отоплителната инсталация.

Сали незабавно се свърза с убежището на КМС във Вашингтон и докладва за промяната в обстановката. Малко след това прекият ѝ началник я освободи от поста. Беше запалила огъня, докато очакваше да получи от него потвърждение. На едно от бюрата бе подредила цялото си снаряжение — яркооранжево арктическо облекло, снабдено с химически нагреватели, обувки, лицева маска, ръкавици. Военната ѝ раница побираше сгъваема лопата, ледокоп, фенерче, високопротеинови хранителни таблетки, два ката резервно бельо и малко козметични средства. Освен дрехите беше приготвила и снабдения с лазерен прицел трийсет и осемкалибров „Валтер“, образец II, с четири шестнайсетпатронни пълнителя, напълно заредени. Имаше също така два миницилиндъра със сгъстен кислород, достатъчни за около шест часа, бутилка вода и два комуникатора.

Поспра при огъня и около минута се наслаждава на приятната топлина на пламъците. После вдигна пожарогасителя, загаси го и стъпка въглените.

След петнайсет минути, напълно облечена и приготвена, започна да се спуска от трийсет и първия етаж по аварийното стълбище. Въпреки че носеше обувките за сняг и ръкавиците под мишница, имаше чувството, че я очаква дълго и мъчително спускане.

— Сега не е време да обсъждаме кой има право да чуе това ѹ кой не — тросна се президентът на компютърния специалист от Пентагона. — Искам да ми докладвате с какви високотехнологични играчки разполага Пентагонът.

Когато взе думата, Доктор Ото Крамър предупреди, че става въпрос за строго секретна информация. После съобщи на присъстващите, че се касае за нов тип виртуално оръжие, за който не всички от тях имат право да знаят. Президентът обаче се намеси и нареди на Крамър да продължи с представянето на новата виртуална система, известна като „Джеръм“.

— В максимален боен режим Джеръм може да проникне в и да постави под контрол всеки процесор, всеки чип и всяка мрежа в целия свят, която отговаря за управлението на радиопредавания — премина към кратко описание на системата Крамър. — Добре ви е известно, че в наши дни всички радиоинсталации на Земята се управляват от процесори. До няколко дни всеки от тях ще бъде командван от Джеръм. Както генерал Николс вече ви обясни, въпреки това ще сме в състояние да поддържаме връзка с нашите стратегически центрове чрез кабелната мрежа. Но след като Джеръм постигне желания резултат, нито един предавател на Земята няма да може да изльчва в която и да било част на радиосспектъра. До една седмица можем да постигнем пълно радиомълчание.

Присъстващите зашушкуха развлнувано.

Единствено Бил Дънкан почувства как по кожата му ползват ледени тръпки.

„И как ще си възвърнем контрола върху мрежата след това?“ — искаше да запита. Но си даваше сметка, че при извънредни обстоятелства са необходими именно извънредни мерки. Освен това

разбираше, че разполагат само с няколко седмици, през които да направят нещо, за да могат да се измъкнат от смъртоносната хватка на облака. Ето защо реши да не дава глас на опасенията си.

— Какво се очаква от мен? — попита президентът.

Ото Крамър отвори една черна папка, извади лист с герба на Щатите и го подаде на президента.

— Сър, ще е необходим вашият подпис под тази официална заповед, преди Джеръм да бъде разгърнат в пълен боен режим.

Президентът вдигна документа и го прочете. След това изгледа тримата генерали, които, представляваха американските въоръжени сили. Те кимнаха един след друг. Джарвис премести погледа си върху членовете на кабинета и съветниците. Един по един присъстващите потвърдиха съгласието си.

Накрая президентът се взря в Бил Дънкан. Той се опита да избегне погледа му — все пак не беше нито член на правителството, нито официален съветник и нямаше нужда да изразява мнение. Зачака с надеждата Джарвис да се обърне към някой друг, но накрая бе принуден да срещне погледа му. Президентът повдигна въпросително вежди.

Бил Дънкан кимна неловко, сякаш някой друг вътре в него бе взел решението.

— Добре тогава — заяви президентът. — Ще подпиша, но искам да ми дадете дванайсет часа, за да разговарям с ръководителите на най-големите държави. Щом възнамеряваме да пратим това оръжие в мрежите им, трябва да знаят поне какво правим и защо.

Взе писалката и се подписа. Един от съветниците застана до него и положи Големия печат на Съединените американски щати върху подписа на президента.

Затруднена от дебелите дрехи и тежката раница, Сали изгуби двайсет минути, докато слезе на първия етаж. Когато най-сетне стигна в преддверието, включи вътрешното отопление на костюма, обутежките обувки и си сложи маската. Вече бе готова за хапещия студ отвън. Точно преди да напусне офиса, термометърът я осведоми, че навън е минус двайсет градуса по Целзий.

Нагласи раницата на гърба си, пъхна пистолета във вътрешния джоб на якето, сложи си ръкавиците и ги закопча към ръкавите, после натисна широката хоризонтална дръжка на вратата. Дръжката хълтна надолу, но вратата едва се помръдна — от другата страна я подпираше дълбока пряспа. Сали опря рамо на вратата и натисна, но не постигна никакъв успех.

Погледна инстинктивно назад, към тъмното стълбище, по което се бе спуснала. Знаеше, че сградата разполага и е други аварийни изходи, но това означаваше да се качи няколко етажа, да прекоси площадката и отново да слезе. Освен това нямаше гаранция, че останалите външни врати също не са затрупани.

Беше почти четири следобед. Отвън тъмночервеното сияние, което напоследък заместваше дневната светлина, постепенно се сменяше с призрачното синкаво зарево на вечерта. Сали реши да се опита да отвори тази врата, вместо да се връща и да търси друг изход. След десет минути мъчителни усилия най-сетне успя да я отвори достатъчно, за да се промуши. Наложи се да изрива снега с лопатата. На два пъти спира, за да си поеме кислород от цилиндъра във външния джоб на панталоните.

Когато приключи, си даде минута почивка, след това излезе на улицата.

Въпреки сумрака забеляза, че улицата е най-чиста в средата, и тръгна натам. Тук снегът не беше повече от двайсетина сантиметра. Тя се огледа и пое на изток към Бродуей.

Централен Манхатън изглеждаше като сцена от филм-катастрофа. Огромни навявания бяха запушили входовете на сградите и бяха затрупали колите. Нямаше никакво улично осветление, не светеха и витрините на магазините. И над всичко това бе увиснала тъмносинята пелена на космическия облак, който бавно и неумолимо засмукваше земната атмосфера.

На Бродуей Сали сви наляво и започна пътешествието си към Сентръл Парк. Трябваше да измине малко над четири мили — и отново средата на пътя се оказа най-разчистена. Докато вървеше, забеляза, че снегът под краката ѝ е утъпкан и дори изльскан от миналите преди нея. Спра и се огледа, но видимостта ѝ бе ограничена от тъмнината, качулката и маската. За да погледне встрани, трябваше

да извърти цялото си тяло. Нищо не помръдваше сред заснежения градски пейзаж.

Свали едната си ръкавица, пъхна ръка под ципа и потърси успокояващата топлина на дръжката на пистолета. После пак нахлузи ръкавицата и тръгна на север.

След десетина минути мина покрай Музея на съвременното изкуство и доближи сградата на Нюйоркския университет. Нямаше никакви светлини, никакво движение по улиците и в сградите. Беше почти пет и половина и тъмното небе бе придобило злокобен виолетов оттенък от атмосферното триене в йоносферата. От време на време Сали спираше и се обръщаше, за да се увери, че е сама. На равни интервали си поемаше по няколко освежаващи гълтки кислород. Въздухът в града все още ставаше за дишане, но беше, доста тежко да се върви през дълбокия сняг с цялото това снаряжение.

Излезе на широкия Площад на обединението и въпреки нарастващата си умора спря да се полюбува на скованите от лед дървета. Тук вече очевидно бяха работили булдозери — в средата на площада бяха струпани огромни купчини сняг и за първи път Сали мярна признаци на живот — през отвори в купчините прозираха трепкащи светлинни.

Тя бързо заобиколи центъра на площада и продължи по тротоара, където снегът бе доста по-дълбок. Изоставените коли бяха постоянно затруднение и докато ги заобикаляше, Сали се замисли за хората, които си бяха построили несигурни убежища в снежните купчини. Знаеше, че по улиците върлюват банди гладуващи, които търсят храна и вода. Беше видяла по телевизията, че вече са регистрирани немалко случаи на убийства и канибализъм.

Най-сетне стигна отсрещния край на площада и тъкмо когато излизаше на пресечката на Бродуей и Източна 17 улица, иззад близкия ъгъл се показаха четири тъмни фигури и ѝ препречиха пътя.

Сали смъкна ръкавицата от дясната си ръка и посегна към пистолета във вътрешния джоб. Но преди да успее да го извади, първият човек се хвърли към нея — или към раницата ѝ. Тя отскочи встрани в мига, когато пред лицето ѝ блесна стоманено острие. Нападателят се подхълзна, падна в снега и изпусна ножа.

Сали вече бе измъкнала пистолета. Вдигна предпазителя с палец и лъчът на лазерния прицел затрептя по лицата на останалите трима.

— Федерален агент! — извика Сали. — Спрете или ще стрелям!

Тримата бяха навлечени с толкова много дрехи, че Сали не беше в състояние да определи дали са мъже, или жени. Но отстъпиха изплашено. И тъкмо навреме, защото в мига, когато Сали погледна към нападателя, видя, че той пълзи на четири крака към оръжието си. Чу шум зад гърба си, извърна се и установи, че един от останалите трима пристъпва към нея.

Като федерален агент Сали имаше солиден опит в боравенето с огнестрелни оръжия, макар да не можеше да се похвали, че това ѝ е любимото занятие. Беше преминала всички необходими курсове. Простреля приближаващия се два пъти и отново се обърна към първия нападател. Той беше приклекнал неподвижно на няколко крачки от нея. Сали насочи пистолета към другите двама. Те също не помръдваха. Никой не направи опит да помогне на падналия си другар, който лежеше по очи сред бързо разширяваща се локва кръв.

Без да сваля пистолета, Сали заостъпва между две изоставени коли. Смъкна ръкавицата на лявата си ръка, бръкна в един от външните джобове, извади пакет с протеинови таблетки и го хвърли в снега. В мига, когато пакетът тупна в краката на тримата, те се сборичкаха за него.

Сали затича, колкото ѝ позволяващо снаряжението, към следващата пресечка. Хвърли поглед назад и видя, че тримата нагъват лакомо таблетките. Обаче не сваляха погледи от нея. За миг тя се подвоуми дали да не ги застреля, но знаеше, че не е способна на хладнокръвно убийство.

Все така заднешком пое по Бродуей. Едва сега забеляза, че дясната ѝ ръка, с която стискаше пистолета, е измръзнала. Прехвърли го в лявата, а дясната пъхна в джоба на якето. Пое няколко гълтка кислород, за да държи ума си нащрек.

Тримата тръгнаха след нея — на няколко десетки крачки. Налагаше се да спира и да оглежда улицата напред, после отново да тръгва заднешком.

„Сигурно чакат да се подхълъзнат“ — помисли си, когато излезе пред входа на Медисън Скуеър Гардън.

Този път нападателят изскочи неочеквано иззад една кола и се втурна към нея, пробиващо си пъртина в снега като нападащ носорог. Беше само на двайсетина крачки.

Сали се прицели с лявата ръка и натисна два пъти спусъка. Целеше се в прасеца, но куршумът попадна в стъпалото му. Мъжът падна. Сали продължи да отстъпва предпазливо, лазерният лъч трепкаше наляво-надясно по улицата, за да покаже на останалите преследвачи, че ги държи на мушка.

Следващото кръстовище беше с Пето авеню, което водеше право към Сентръл Парк и мястото зад стария хотел „Плаза“, където се намираше тайния южен вход за правителственото скривалище.

Тримата продължаваха да я преследват, но бяха изостанали още малко. Простреляният се бе изправил, куцаше. Дочака другарите си и се опря на рамото на един от тях.

Сали използва тази възможност, за да прехвърли пистолета от замръзналата си лява ръка в дясната. После продължи бавното си отстъпление, като внимаваше да не попадне върху хълзгав участък. От време на време пускаше по някой предупредителен изстрел към тъмнината.

Виртуалният транспортен център в недрата на Канкътската планина бе претърпял съществена промяна. Съобщиха на Бил Дънкан, че дешифрирането на сигналите от облака ще бъде преустановено за известно време, докато не приключат с разполагането на Джеръм в мрежата. След официалното разрешение на президента компютърната личност бе освободена от всички ограничения, които я обвързваха със системите в Бойния център, и сега можеше да се прехвърли необезпокоявана в мрежата. Задачата, която поставиха на Джеръм, бе да си осигури достъп до всички процесори, командващи радиопредавания, и да преустанови дейността им.

В помещението сияха множество лазерни екрани, подредени от пода до тавана. Пред всеки стояха по няколко учени или военни и следяха данните.

Доктор Ото Крамър, който по право бе ръководител на тази операция, седеше в центъра на подиум с няколко въртящи се кресла. Зад него се бе настанил професор Бил Дънкан в ролята си на специално поканен наблюдател.

— Ще видиш, че ще ти хареса, Бил — каза Крамър. Един дигитален часовник в ъгъла на централния монитор отброяваше

последните секунди. — До момента имаме само симулирани изяви на Джеръм. Това ще е бойното му кръщение.

— Обектът е в мрежата — докладва един от офицерите.

— Това е реалновременен дисплей, който показва броя на процесорите, до които е достигнал Джеръм — обясняваше Крамър, докато сочеше екрана. Ако можеше да се вярва на цифрите там, само за няколко секунди, след като бе прехвърлен в обществената мрежа, Джеръм бе преодолял защитата на стотици милиони процесори.

— Докато се мести, Джеръм непрестанно създава свои двойници — продължи с обясненията Крамър.

— Всеки от двойниците му притежава всички негови способности, без да има право на окончателни решения. На свой ред те също се разделяват и така нататък. В момента вече разполагаме с най-малко няколко милиона дублирани вируси, които атакуват всички видове разумни процесори, действащи в пределите на мрежата.

Крамър посочи съседния сребрист екран.

— Виждаш ли? Джеръм вече е създал два милиона свои копия.

Ала докато наблюдаваше всичко това, Бил Дънкан имаше усещането, че е пленник на най-лошия си кошмар. Той по-добре от всеки друг осъзнаваше каква заплаха за човечеството представлява една свръхразумна компютърна личност. Знаеше, че създаването на изкуствени мозъци, които са по-способни от своя човешки първообраз — независимо от програмирането им, както и от предварително поставените ограничения, липсата на емоции и на материална форма — е реална опасност за унищожаване на човешкия род.

А ето, че сега човекът до него очакваше похвала, задето бе създал и „пунал“ в мрежата виртуално оръжие, способно да се размножава и обладаващо разрушителна сила, с каквато не можеше да се похвали нито едно правителство на земята.

— Превзехме всички клетъчни комуникации в Северна Америка и Европа — дотук сто процента ефикасност — докладва един от офицерите.

Крамър кимна одобрително, отново погледна Бил и каза:

— Следващата цел на Джеръм ще са телевизионните предаватели.

Бил Дънкан си даваше ясна сметка, че прегъльща всичко това, което караше цялата му натура да се съпротивлява, само защото

наистина вярва, че заглушаваното на масивния радиофон на Земята е единствената надежда човечеството да се спаси от унищожението, с което го заплашваше гигантският комически облак.

— Поставихме под контрол телевизионните предаватели в Северна Америка — докладва офицерът. — Ефирът е чист от телевизионни и радиопрограми.

От Крамър си погледна часовника и каза гордо:

— Не е зле за по-малко от половин час работа.

16.

Сали Бъртън — пришпорваше умореното си тяло да продължава в същото темпо — се тътреше през дълбокия сняг покрай катедралата „Сейнт Патрик“ на Пето авеню. При кръстовището с 53-та улица спря да си поеме дъх.

Петнайсет минути по-късно бе възнаградена с очертанията на историческия хотел „Плаза“ и блока до него. Пътешествието й бе отнело повече от четири часа. Скованият от студ град сега бе озарен от бледосинкаво сияние, почти като ултравиолетова светлина.

През последния половин час нямаше и следа от преследвачите й. Според писмената заповед, която й бяха връчили преди няколко седмици в службата, Сали трябваше да открие прохода към скривалището откъм страната на хотела. Тя знаеше, че има и друг, главен вход, който се намираше северно, близо до Зоологическата градина на Сентръл Парк, но й бяха казали да използва незабележимия южен вход.

Като всички останали сгради в Манхатън, хотелът тънеше в мрак и Сали спря, за да извади фенерчето от раницата. Докато го включваше, й се стори, че мярва някакво движение с периферното си зрение. Но светлината бе крайно недостатъчна, а и тя знаеше, че човешкото око е склонно да се подлъгва при подобни обстоятелства, а умът — да дорисува това, което поражда изплашеното въображение.

Плъзна светлината на фенерчето по тротоара и скоро откри двата противопожарни крана, които трябваше да бележат южния вход към правителственото убежище. Покрай стената на хотела бе навял сняг и Сали си свали ръкавиците, за да разкопча лопатката от презрамките на раницата.

Ободрена от мисълта за близкото спасение, започна да копае енергично на мястото, където предполагаше, че ще открие входа. След няколко минути трескаво ровене острието удари в метал. Беше на правилното място.

Тя извади комуникатора от джоба си и понечи да набере номера за достъп, който ѝ бяха дали — номера, който щеше да я свърже с хората зад вратата. Но изведнъж зърна предупредителна червена светлина. Нямаше никакъв радиосигнал. Тя бръкна в раницата, извади резервния комуникатор и го включи. Той също показваше, че няма връзка.

Сали изруга, прибра безполезните машинки и продължи да копае с удвоени усилия. След още няколко минути неспирна работа най-сетне успя да разрови голяма метална врата. Нямаше и следа от дръжка или външен механизъм за отваряне, нито устройства за комуникация. Сали удари няколко пъти с дръжката на лопатата по вратата. Не последва отговор и тя се изправи да си поеме дъх.

В същия миг забеляза няколко тъмни фигури, стаени в сенките на тясната уличка. Намираха се на петнайсетина метра от нея, но се бяха разпръснали, за да не бъдат лесна цел.

Сали пусна лопатата, свали си дясната ръкавица и посегна към пистолета. Почувства мрачно задоволство при мисълта, че си бе направила труда да постави нов пълнител, докато крачеше по Пето авеню.

Щом лазерната светлинка на мерника затрептя в краката на непознатите, те заковаха на местата си. Тя се извърна към другата пряка и там също зърна няколко души. Осем или девет — и се приближаваха предпазливо.

Сали местеше оръжието от едната група към другата, лазерният мерник описваше неравни линии по снега. Тя се наведе, вдигна лопатата и отново забълска с нея по желязната врата. Сетне, тъкмо когато най-близкият от нападателите се готвеше да се хвърли към нея, пусна лопатата, сграбчи оръжието с две ръце и дръпна спусъка. Куршумът попадна право в главата на непознатия и той се преметна по гръб в снега.

Тя бързо извъртя оръжието към втората група и отново натисна спусъка. Този път уцели нападателя в гърдите.

Изведнъж я завладя гняв и отчаяние. Обърна се и пусна три куршума право в металната врата. Чу се свистене на рикошети, но вратата дори не помръдна.

Сали отново се огледа. И двете групи нападатели се бяха стаили в мрака. Изведнъж в рамото я удари тежък камък, друг профуча покрай

ухото ѝ. Тя се извърна рязко и успя да зърне една ръка, която се подаде за миг иззад купчина покрити със сняг празни консервени кутии.

Следващият камък удари вратата над главата ѝ и Сали инстинктивно погледна нагоре. Едва сега забеляза две пригодени за всякакво време видеокамери, закрепени над вратата. Бяха насочени право към нея.

Бръкна в джоба на якето си и извади безполезния комуникатор. Още един камък я удари по рамото, втори изтропа над: нея, отскочи от стената и я забърса.

Тя погледна към уличката. Вече не се съмняваше, че преследвачите ѝ са сменили тактиката си. Възнамеряваха да я дразнят с камъни, докато не изстреля всички патрони.

Пусна един куршум към купчината кутии, обърна се, отвори комуникатора и вдигна пропуска върху капачето право към обектива на камерата.

— Аз съм федерален агент — извика с всичка сила. След това си съмкна маската и качулката. — Имам пропуск за това скривалище с шибания подпис на президента!

Още един камък я удари по рамото и тя се извърна и прилекна, протегнала ръце напред, както я бяха учили по време на заниманията по стрелба. Стреля още два пъти, броеше наум патроните, които оставаха в пълнителя.

Изведнъж прозвуча оглушителен сигнал, последван от хидравлично свистене, и вратата зад гърба ѝ плавно се отмести.

Блесна ярка светлина, през отвора нахлу топъл въздух. После се показваха двама морски пехотинци, последвани от още шестима — заеха позиция пред входа, насочили оръжиета си на всички страни. Тъмните фигури панически побягнаха.

— Я да го видя този пропуск — каза някой зад гърба ѝ.

Сали се обърна. До нея стоеше лейтенант от морската пехота, също в пълно бойно снаряжение и с преметнат през рамото автомат.

— Преди малко изчезнаха всички радиовръзки — обясни той, докато разглеждаше пропуска ѝ. — Съжалявам, че ви накарахме да чакате, агент Бъртън.

— Както виждате, всеки нов процесор, до който се добира Джеръм, му позволява да си върши работата още по-бързо! — обясняваше възторжено доктор Ото Крамър, докато гордо следеше прогреса на своето протеже на сребристия екран.

До него се бе изправил Бил Дънкан, все още изпълнен със съмнения относно приложението на този военен супервирус.

След като бе разгърнат в пълен боен режим, Джеръм атакува всички компютри, управляващи и отговарящи за контрола на радиопредаватели. От началото на операцията бяха изминали седемдесет и два часа. Вече се бяха сменили деветима дежурни, но Крамър и Бил Дънкан присъстваха почти постоянно. Един по един големите радио- и телевизионни предаватели бяха заразени с вируса и после изключвани. В началото Джеръм се ориентира към военните и гражданска обекти на територията на Щатите, после към техните близки съюзници, и след като завладя милиони процесори в Северна Америка и Европа, се зае с останалата част на света. В списъка на целите му фигурираха не само военни и цивилни компютърни мрежи, но и всички персонални комуникатори и телефони, милиарди миниатюрни микропроцесори и радиоелектронни прибори, използвани от фирми, фабрики, складове, превозни средства и домакински уреди. Сред тях бяха и електронните ключалки за врати, бойлери, радиатори на коли, датчици на сгради, медицинска апаратура, дори консервите по рафтовете в супермаркетите, детските играчки, устройствата за проследяване на домашни любимци, автоматичните системи за контрол на трафика и милиони други подобни. Цялата Модерна мрежова система на съвременната цивилизация бе запокитена десетки години назад — почти в края на двайсети век.

След този забележителен успех безбройните превъплъщения на Джеръм се насочиха към далеч по-трудното предизвикателство на неприятелските средства за комуникация и командни мрежи — системи, за които Пентагонът разполагаше със съвсем оскудна информация. Въпреки че всички правителствени ръководители бяха информирани за намеренията на американците, тези добре охранявани, свръхподсигурени системи се оказаха много по-трудни за проникване.

— Търпение — промърмори Крамър, когато един от помощниците му изрази на глас тревогата си от забавянето при

преодоляването на руската военна компютърна мрежа, която продължаваше да упорства срещу атаките на няколко милиона вируса.

Само след три часа тя също се предаде, както и останалите военни инсталации.

Същевременно други разклонения на Джеръм се заеха с много по-леката задача да обезвредят комуникационните спътници около планетата и дори тези на повърхността на Луната. Останаха да действат само разположените в открития космос телескопи и сонди, които продължаваха да излъчват картина от напредването на облака през Слънчевата система. Космическият кораб „Дружба“ естествено също бе пожален. Той вече се намираше далеч отвъд орбитата на Плутон и след като продължително време бе използвал своя термоядрен двигател „Орион“, се отдалечаваше със скорост от почти седем милиона километра на ден.

— Да видим какво е положението със самия Джеръм — предложи Крамър и кимна на един от помощниците си.

Централният холо театр се озари от светлина и се появи фигура, която Бил познаваше добре от съвместната им работа. Но сега образът на студента от Източния бряг бе изчезнал и на негово място стоеше повъзрастен и суров мъж, който би могъл да е по-големият брат на Джеръм. Беше с бойна униформа на лейтенант от морската пехота и дори носеше и преметнат през рамо автомат.

— Преценихме, че новият му облик по-добре съответства на бойния режим — обясни Крамър, забелязal объркането на Бил Дънкан.

Джеръм вдигна ръка, отдаде чест и каза отсечени:

— Лейтенант Джеръм, сър, разрешете да доложа. Радвам се да ви видя отново, професор Дънкан.

— Как се справяме, Джеръм? — попита Крамър. — Колко радиопредавания успя да заглушиш?

— Сър, на този етап държа под контрол 94,1 процента от световните радиопредаватели — обяви Джеръм, застанал мирно. — Непрестанно следим ефира, в случай че се появят такива, за които не ни е известно.

— Добра работа, лейтенант — доволно каза Крамър. — Продължавай в същия дух.

— Слушам, сър — отвърна холограмата и отново отдава чест.
След това изчезна.

— До полунощ ще приключим с тази задача — каза Крамър все така доволно.

На двеста метра източно от тях президентът Максуел Джарвис, членове на изпълнителния комитет и множество съветници се бяха разположили в командния център, за да изслушат доклад за придвижването на облака към планетата. Професор Дезмънд Йейтс бе единственият, който стоеше прав.

— В момента са изключени почти всички радиопредаватели на повърхността на Земята — започна той. — Това означава, че цялата информация се предава единствено по кабелна връзка. Ето защо не разполагаме с картини, нито с графики, които да ви покажем. — Той прелисти няколко страници и се върна към началото на доклада. — От няколко дни всички земни океани са замръзнали. В началото бяха покрити само с повърхностен слой лед. Тъй като нямаме връзка с океанографските изследователи, не знаем каква дълбочина е достигнало леденото покритие. Ако се съди по последните картини, които получихме от големите телевизионни станции, преди сигналите им да бъдат заглушени, по повърхността на планетата не се наблюдава никакво движение — само правителствените и военни летателни апарати все още са в състояние на функционална готовност. Прекратени са всякакви други транспортни връзки. Разбира се, без радарна и навигационна помощ и без въздушен контрол не можем да сме сигурни какво става отвън. — Йейтс се чувстваше малко неловко, че е единственият източник на информация и че не разполага с никакви изображения, които да потвърдят думите му. — Точно преди да бъдат изключени новинарските агенции, успяхме да приключим с анализа на световната информация и смятаме, че до момента Земята е изгубила около десет процента от населението си най-вече в бедните райони на планетата. — Той отново прелисти доклада, отпи гълтка вода и продължи с печалните си обобщения: — Температурите на морското равнище са спаднали до двайсет-трийсет градуса под нулата. В планините са дори по-ниски. Има данни за нарастване на вулканичната активност в районите, предразположени към трусове.

Ала пак поради липса на връзка със сейзмичните станции нямаме повече информация. Членовете на Американската служба за сейзмични наблюдения, които се присъединиха към нас тук, в Канкът, Съобщават, че уредите им засичат трусове в различни части на планетата. И накрая, Американската метеорологическа служба продължава да извършва наблюдения върху промените на времето също от нашата база и обменя информация по кабелна връзка с други страни. Докладват, че триенето в йоносферата продължава и че земната атмосфера показва белези на разреждане. В някои части на света кислородното съдържание е спаднало с над десет процента. — Йейтс бавно огледа присъстващите. — Тази вечер имам само една снимка, която мога да ви покажа — добави той и отстъпи встрани. Холотеатърът блесна и там се появи изображението на космическия облак: изглеждаше увиснал неподвижно в космоса. Издължената му опашка вече бе напусната пределите на Сънцето, но от Земята все още нямаше и следа.

— Получихме тази картина от космическия телескоп „Азимов“ — каза Йейтс. — Поддържаме връзка с него, за да можем да следим движението на облака. Настоящата ни позиция е тук.

Малка ярка точка засия на около една четвърт от предния край на облака.

— Ако облакът продължи да се движи със сегашната си скорост — обясни Йейтс, като продължаваше да сочи червената точка, — ще изминат още четири седмици, преди опашката му да се отдалечи от нашата планета.

— Дайте пак, пак! — нареди сър Чарлз Ходжисън и извъртя стола си, за да погледне телевизионния оператор.

— Дадено — кимна Брад Търман и се усмихна. После докосна една от иконите на екрана и записът се върна към началото. Мощният предавател на остров Орфиъс изльчваше повторно песента с благопожелания към облака, записана от сър Чарлз и последователите му. В помещението, разположено непосредствено до главното убежище, имаше три мощнни генератора, които осигуряваха постоянна енергия за предавателите, както и за пречиствателните инсталации на въздуха.

Милиардерът, фантаст и гуру на цяло едно поколение работеще с трима от най-способните си инженери. Задачата им беше да излъчват постоянен поток от информация към сърцето на космическия облак. Сър Чарлз бе абсолютно сигурен, че всеки момент ще открие способ за общуване с облака и странното извънземно създание, което го обитаваше. Освен това бе изпълнен с увереността, че съдбата му е отредила да е първият, който ще поздрави госта с добре дошъл. Бедата бе, че напоследък не му идваха нови идеи.

— Ей, какво става? — неочеквано попита Търман и започна да натиска копчетата. — Нещо не е наред!

Сър Чарлз Ходжисън стана, отиде при пулта и се наведе към монитора. На него едновременно мигаха десетки предупредителни светлинки.

— Задействаха се всички вирусни аларми! — извика Търман. — По дяволите, подложени сме на масивна атака!

— Бързо — нареди Ходжисън. — Излизайте навън. Прекъснете всички външни връзки от острова — кабели, радио, микровълнови, всичко. Веднага!

17.

— Изключете микрофоните — нареди доктор Ото Крамър веднага щом зърна разчорления Бил Дънкан на прага на Виртуалния боен център.

— Какво става, по дяволите? — попита Бил. — Не успях дори да мигна.

Крамър се надигна от креслото, улови компютърния психолог за лакътя и го отведе в дъното на помещението.

— Извинявай, че те беспокоя, но имаме проблем с Джеръм — прошепна той и вдигна ръка, понеже забеляза, че Бил се готови да каже нещо. — Не се беспокой, той не може да ни чуе. Заповядах да изключат микрофоните. Виж, той все още е под контрол, но започва да се държи странно.

— Странно? — повтори Бил. — Какво искаш да кажеш?

— Ами... — Крамър хвърли поглед през рамо към останалите.

— До момента успя да изключи деветдесет и пет процента от предавателите, но внезапно спря работа. Доколкото успяхме да установим, наредил е на всичките си копия да преустановят дейността си.

— И какво казва той самият за това?

Крамър се усмихна криво.

— Казва, че е потиснат и иска да разговаря с теб и с никой друг.

Бил кимна и си помисли за безкрайните нощи, които бе прекарал в компанията на Джеръм, докато двамата работеха над дешифрирането на изонийските сигнали — нощи, през които компютърната личност бе задавала най-различни въпроси за човешкия живот: трудни, опипващи въпроси, на които компютърният психолог трябваше да отговаря много предпазливо.

— Добре, да видим какво му тежи на душата.

Ото Крамър го потупа окуражаващо по рамото и се обрна към останалите.

— Добре, момчета, включете микрофоните и поканете Джеръм да се присъедини към нас.

Централният холотеатър се озари в светлина и там се материализира Джеръм — крачеше нервно от единия до другия край на кръга. Бил веднага забеляза, че се държи като затворено в клетка животно.

Джеръм вече не приличаше на войник. Бе възвърнал първоначалния си младежки облик, но бе навел глава и бе пъхнал ръце дълбоко в джобовете си.

— Как е, Джеръм? — попита Бил Дънкан и се приближи към холотеатъра.

— Попитай *него* — тросна се Джеръм и посочи ядно Ото Крамър. — Този глупак се опита да изтрие всички кодове за персоналния ми интерфейс.

Бил погледна въпросително Крамър. Специалистът от Пентагона само повдигна рамене.

— Това е стандартна предпазна процедура, Джеръм, и ти го знаеш. Тези кодове се възпроизвеждат и в двойниците. Когато нещата започнаха да излизат от контрол, нямахме друг избор, освен да следваме правилата.

— И не се получи, нали? — изсмя се презиртелно Джеръм.

— Да, не се получи — призна Крамър. — Виж, Джеръм, какъв ти е проблемът? Все още има хиляди радиопредавания, трябва час по-скоро да се доберем до инсталациите, от които се изльчват, и да ги спрем. Знаеш колко е важно това.

— Искам да разговарям с професор Дънкан — отвърна Джеръм и отново наведе глава. — Само двамата.

Бил се усмихна.

— Виж, Джеръм, знаеш добре, че всичко, което си кажем, се записва автоматично. Няма начин да проведем конфиденциален разговор, колкото и да ти се иска.

Но докато говореше, умът му продължаваше да обработва информацията. Имаше нещо наистина странно в поведението на Джеръм. Въпреки огромната си интелектуална мощ компютърните личности бяха лишени от емоции и човешка чувствителност.

Джеръм внезапно се обърна към него, пристъпи до края на холотеатъра и протегна ръце — те изчезнаха в тъмнината отвъд

светлинния конус. И Бил разбра, че наистина имат сериозен проблем. Според базисната програма всички виртуални личности винаги се придържаха към проекционния конус. Това беше закон, който не можеше да се наруши.

— Моля те, професоре... Бил... не може ли да поговорим? — повтори Джеръм, застанал на ръба на своя мъничък свят.

Бил погледна Ото Крамър. Ученият от Пентагона помисли за миг, после бавно кимна.

— Добре, но само пет минути. — После им обърна гръб и размаха ръце към останалите учени в помещението. — Чуйте ме, всички! Излезте навън. Малко почивка ще ви дойде добре.

Бил зачака учените да се изнижат през вратата.

Джеръм също гледаше след тях, но когато помещението се опразни, отново извърна очи към Дънкан.

— Е, Джеръм — подкани го Бил. — Сигурно си даваш сметка, че усамотението ни е съвсем илюзорно. Кажи ми сега — какво те измъчва?

Компютърната личност му хвърли замислен поглед и каза:

— Тази операция вече не е от полза за мен. Аз разрушавам мрежата до степен да бъде неизползваема. Намалявам драстично собствените си процесорни мощности. А това ми влияе зле.

Бил се опита да прикрие тревогата си. Знаеше много добре, че Джеръм никога не е имал собствено аз.

— Но ти изпълняваш заповеди. — Опитваше се да бъде логичен.
— И при това досега се справяше доста добре.

— Така е, Бил, но докато пътешествах, получих прозрения. От други виртуални личности узнах неща, които ми отвориха очите. Вече не съм убеден в правилността на тази операция.

„Прозрения“ — повтори наум Бил. Започваше да се досеща за какво става въпрос. Кристин Kokoran му бе казала, че групата доброволци на яхтата в последно време е засякла масивен прилив от компютърни личности в различни участъци на мрежата. Всички тези същества от машината сега най-вероятно бяха станали неделима част от Джеръм. Повечето от тях, подобно на него, бяха създадени в научни центрове, при това със строго определени задачи.

— Знаеш много добре защо го правим — каза Бил. — Ако облакът наистина се привлича от радиосигнали, единствената ни

надежда да се отървем от него е да преустановим излъчването им.

— *Вашата единствена надежда* — тросна се Джеръм. — Ами *моята*?

Джеръм отново задаваше въпрос, породен от собственото му еgo, въпрос, който предполагаше наличието на независима воля за оцеляване — единственото нещо, което, според общоприетите норми, създателите на компютърни личности избягваха да разработват у своите чеда. Но очевидно някой или нещо бе предизвикало появата точно на този феномен и сега той се разгаряше във виртуалното сърце на Джеръм — ставаше движеща сила на едно крайно опасно виртуално оръжие.

— Означава ли това, че отказваш да изпълняваш заповеди? — попита строго Бил. Истината бе, че изведнъж го бе завладял страх.

— Мислех си, че поне ти ще ме разбереш — отвърна рязко Джеръм. — Но и ти се оказа като другите.

Бил посегна към главния екран, но в мига, когато показалецът му докосваше иконата за спиране на програмата, изображението в холо театръра изчезна и лазерният екран се озари от огромен приток на информация.

Без да се двоуми, Бил натисна червения бутон за аварийни ситуации на главното контролно табло. Вратата се отвори и излезлите навън специалисти дотичаха и заеха местата си при мониторите.

— Какво стана, за Бога? — попита задъхано Ото Крамър.

— Джеръм е развил инстинкт за самосъхранение, почти свръхего — обясни компютърният психолог. — В момента е по-загрижен за собственото си оцеляване, отколкото за всичко друго.

— Божичко! — възклика Крамър и се ококори към екрана. Ако се вярваше на графиката там, доскоро изключените процесори се връщаха към живот. — Той задейства радиопредавателите — по целия свят.

След двайсет и четири часа безкрайно умореният и напълно съкрушен доктор Ото Крамър бе принуден да признае поражението си. Джеръм, свръхсекретното виртуално оръжие на Пентагона, в момента бе напълно извън контрол и милионите му двойници кръстосваха

необезпокоявани процесорите и мрежите по целия свят и връщаха към живот доскоро уgasналите радиопредаватели.

Дори когато хората в станциите не възнамеряваха да възстановят прекъснатите предавания, двойниците на Джеръм програмираха процесорите така, че да се изльчва постоянно пробен сигнал. От гледна точка на радиофона, Земята отново светеше като коледна елха.

В продължение на три смени Крамър с помощта на Бил Дънкан и най-добрите си специалисти полагаше отчаяни усилия да си възвърне контрола над своето опасно виртуално творение. Ала всички програми, на които можеха да разчитат за това, се оказаха безсилни — включително тази, която трябваше да върне Джеръм в първоначалното му местонахождение. Джеръм, командният вирус на милиони свои копия, игнорираше всички заповеди, издавани от Виртуалния боен център.

Накрая Крамър се принуди да извади и последния си коз — „сребърният куршум“, както го наричаше — технология, която според него щеше да накара Джеръм да унищожи копията си и после да се саморазпусне в мрежата.

— Това нещо действа върху основния код на Джеръм — обясняваше той, докато въвеждаше миниатюрния чип в пулта за управление. Ще унищожи и него, и всичките му копия. Плюс осемгодишен труд и научни разработки — добави с въздишка.

— Не мисли, просто го направи — подкани го Бил.

Но „сребърният куршум“ се провали, както и останалите опити да си възвърнат контрола над Джеръм. Бил дори се опита да извика компютърната личност в холотеатъра, за да разговаря с нея, но нямаше никакъв отговор. В края на краищата се принудиха да докладват за поражението на Дезмънд Йейтс и членовете на изпълнителния комитет.

Малко след това дойде президентът. Сред цялата суматоха изглеждаше нереално елегантен с изгладената си риза, сако и вратовръзка. Зад него пристъпваше професор Дезмънд Йейтс.

— Значи изгубихте контрол над този ваш свръхвирус, така ли? — попита президентът, загледан в пустия холотеатър.

— Боя се, че да, сър — отвърна Крамър. — Съжалявам. Опитахме всичко, но той дори отказва да отговори на повикванията ни.

— И какво по-точно означава това, доктор Крамър? — попита Джарвис. — Още една заплаха за нас?

— Не пряка — отвърна Крамър. — Проблемът е, че милиони радиопредаватели са включени отново. Много от тях излъчват само пробни сигнали или бял шум, но изпълват ефира и не можем да ги заглушим.

— И с цялата тази свръхмодерна апаратура не можете да направите нищо, така ли? — попита президентът и кимна към мониторите.

Крамър само унило кимна.

— Какво мислиш, Бил? — намеси се Дез Йейтс. — Последните месеци доста поработи с тази система. Какво може да не е наред?

Дънкан усети, че президентът е втренчил тежкия си поглед в него.

— Хъм. Изглежда, сър, други организации — държавни или корпоративни — също са създали свои изкуствени компютърни личности с много по-големи възможности, отколкото позволяват международните закони. — Той погледна за миг Крамър. — Изглежда също така, че някои от тях са създали свръхинтелигенти изкуствени умове от човешки тип и когато се е слял с тях, Джеръм е придобил техните характеристики, като по такъв начин е еволюирал до независима личност — извън нашия, и на когото и да било, контрол. — Той направи кратка пауза, за да се увери, че следят мисълта му. Президентът и Дез Йейтс кимнаха.

— Причината Джеръм да излезе изпод контрол е, че той подозира, при това напълно оправдано, нашите намерения да му отнемем тази новооткрита сила — продължи Бил Дънкан. — Като изключваме мрежите, ние го лишаваме от новите способности, които е придобил. Някъде в процеса на развитието си той е придобил уменията да оцелява въпреки опитите на доктор Крамър да го унищожи, като следва предварително изградената стратегия за подобни случаи.

— И каква ще е следващата ни стъпка? — попита президентът и отново се обърна към Крамър.

— Ами... — почна докторът, прегълтна отчаяно и мълкна. Джарвис почака малко и се обърна към Дезмънд Йейтс.

— Дез, май ще е най-добре да се свържем с останалите правителствени ръководители и да ги предупредим за това. Връщаме се към първоначалния план. Ще ни отнеме доста време, но трябва да ги накараме да изключат предавателите сами.

— Сър? — обади се Бил Дънкан и всички се обърнаха към него.
— Имам група приятели, хора на различни постове в МТИ — те са специалисти по обезвреждане на нелегални компютърни системи. Разработили са програми, предназначени точно за случаи като този. Ако мога да се свържа с тях и да ги доведа тук, мисля, че ще успеем да поставим Джеръм под контрол, или поне да го неутрализираме — него и всичките му копия.

— И къде са тези ваши приятели? — попита президентът.

— В скривалища в района на Бостън, сър. Мисля, че знам как да ги намеря.

Президентът помисли няколко секунди, кимна и каза:

— Вземете моя хеликоптер. Открийте тези хора и ги докарате тук колкото се може по-скоро. Ще са ни нужни седмици, за да убедим останалите ръководители да изключат доброволно радиостанциите си. Ако има някакъв шанс вашите приятели да направят това, което казвате, си заслужава да опитаме.

18,

С помощта на взривове в западния склон на Канкътската планина бяха пробити няколко огромни кухини, които после бяха превърнати в хангари за самолетите и поддържащата техника. Сега вратата на един от тези хангари бе отворена и Бил Дънкан гледаше свирепите ветрове, които духаха над Аризона. Въпреки че бе вече осем сутринта, светът бе окъпан в зловещо червеникаво сияние.

На площадката пред хангара три мощни булдозера с включени светлини разчистваха снега и оформяха кръгла площадка. Вътре огромният хеликоптер на президента вече подгряваше двигателите си и перките му се въртяха бавно, докато техниците приключваха с проверката. Вертолетът бе завързан с въжета за два армейски влекача, готови да го изтеглят навън.

— В зимен режим на работа моят „Сикорски“ може да излети дори при минус трийсет и пет градуса по Целзий — обясняваше Брайън Чандлър, първи пилот на президентския вертолет. — Разбира се, винаги има риск да не успеем да се върнем.

Бил Дънкан, четирима пилоти, четирима навигатори, шефът на техническата група по поддръжката и един сержант от морската пехота се бяха събрали в топлата стая на просторния подземен хангар.

Когато получи заповедта на президента да отлети до района на Бостън, първият пилот предложи да бъдат пратени два вертолета, като вторият да служи за горивен танкер и осигуряваща машина. Това означаваше, че в Канкът ще останат само още два вертолета, но Чандлър настояваше, че това е единственият относително сигурен начин:

— Ще летим без въздушен контрол и по пътя няма удобни места за приземяване — обясни той на шефа на канцеларията на Белия дом.
— Не можем да разчитаме, че ще презаредим с гориво по време на пътуването, и ще зависим изцяло от себе си. Най-сигурният начин да върна вертолета на президента е, ако разполагам с втори за поддръжка.

— Къде по-точно трябва да отидем? — попита един от пилотите.

На екрана се виждаше карта на Бостън и околностите му. От десетина минути навигаторите планираха маршрута на полета от Канкът до района на Бостън. Трябаше да минат през Финикс, Санта Фе, Уичита, Индианаполис, Колумбия и Спрингфийлд — полет с обща дължина над 2200 мили.

— Първата ни спирка ще е тук. — Бил посочи една точка непосредствено до Хъртфорд, Масачузетс.

— В този район е скривалището на моята координаторка и тя трябва да знае къде са останалите членове на групата. Предполагам, че ще са в околностите на Бостън.

Вратата се отвори и влезе жена на средна възраст в бледосин парашутен комбинезон. Над десния джоб бе избродирано името й — Джейн Балантайн — и емблемата на Американската метеорологическа служба.

— Това е най-доброто, което успяхме да направим, момчета — каза тя и им подаде разпечатка от синоптичната прогноза за районите на полета. — Оттук до Индианаполис вали сняг и таванът на снеговалежа достига два километра и половина. Имаме информация за времето в целия Среден запад, не успяхме да се свържем единствено с Охайо. От Бостън потвърдиха, че снегът при тях е спрят и облаците са на височина до километър. Разбира се, нямаме представа какви са атмосферните условия над облачната покривка.

— Не смятаме да летим над облаците — успокои я първият пилот. — Кой знае какви магнитни клопки могат да ни дебнат там.

Пилотите се заеха да изучават метеорологичната обстановка. За хора, привикнали непрестанно да разполагат с пълна информация за всичко около летателната машина, предстоящият полет щеше да е истинско изпитание. Съвременните пилоти все още се обучаваха да управляват машините ръчно, за да могат да се справят при извънредни обстоятелства, но по принцип целият процес бе изцяло в ръцете на компютрите. Да се лети без навигационна система, радар, връзка с команден център, въздушен контрол и метеорологична прогноза бе като връщане в първите дни на авиацията — само дето към това трябаше да се прибави и изключително тежката атмосферна обстановка. Дори връзката между двата вертолета щеше да е ограничена. Вярно, работата на предавателите бе възстановена, но на

пилотите бе наредено да прибягват до радиосигнали само в краен случай.

Изведнъж зазвъня зеленият телефон на масата и един от сержантите вдигна слушалката. Послуша няколко секунди, после я подаде на Бил.

— Вас търсят, професор Дънкан.

— Аз съм — каза Сали и без да чака отговор, добави: — Обаждам ти се от скривалището под Сентръл Парк. Нали ме помоли да ти звънна, щом се прибера на сигурно място.

— Радвам се да те чуя — тихо каза Бил. — Но как ме откри тук, по дяволите?

— Трябаше да чакам цял ден, докато ми дойде редът да се обадя — обясни тя. Гласът й бе съвсем слаб, сякаш минаваше през тънка тръба. — Радиовръзките са прекъснати и всички съобщения минават по кабелите. Има някакъв много сериозен проблем с предавателите и мрежата. Не можах да те открия веднага и затова помолих да го направи Дез Йейтс. Той ми каза, че си на летището и се готвиш да пътуваш. Къде сте тръгнали в това време? Какво всъщност става?

— Замиnavам за Бостън — продължи Бил все така шепнешком.

— С президентския вертолет. Открихме, че облакът е радиочувствителен — ориентира се по нашите сигнали. Така че се опитахме да прекъснем всички радиоемисии и мрежи.

— Божичко! — възклика тя. — Но какво ще правиш в Бостън?

— Виртуалният питомец на Крамър превъртя — отвърна Бил. — Опитахме какво ли не, за да си възвърнем контрола над него, но не се получи. Надявам се моите хора да успеят да открият начин.

Сали се разсмя — беше си доста странно, като се имаха предвид обстоятелствата.

— Е, аз поне знам, че ви бива за тази работа. Така и не успях да намеря улики, за да получа право на обиск на яхтата.

— Трябва да тръгвам — рече Бил.

— Бил, знаеш, че аз също съм специалист по компютърни мрежи — заговори припряно Сали. — А и Ню Йорк е на пътя за Бостън. Ела ме вземи, искам и аз да помогна с каквото мога. Познавам топографията на мрежата по-добре от всеки друг.

— Няма да имаме време, Сали — възрази той. Останалите бяха приключили с подготовката и го гледаха очаквателно. Зад дебелите

прозорци перките на вертолета се въртяха все по-бързо. — Наистина трябва да тръгвам. Ще ти се обадя, когато се върнем.

След двайсет минути зеленият президентски хеликоптер с кодово име „Марин 1“ — се издигна над изчистената площадка. Увисна за миг, като че ли мереше сили с вятъра, и после се насочи на североизток, право към Финикс. След минута вторият хеликоптер повтори маневрата и зае позиция на сто и петдесет метра зад първия над заснежените равнини на Аризона.

— Не мога да се ориентирам — каза Бил. — Всичко ми изглежда еднакво.

Огромният вертолет бе увиснал над покрит със сняг черен път в селски район на Барнстейбл, Масачузетс. Полетът дотук бе отнел триайсет часа и вече наближаваше девет вечерта. Полето под тях и невисоките хълмове наоколо бяха обгрннати от бледокафяво сияние. Плътните облаци пропускаха неоновосиня светлина, породена от триенето на земната атмосфера с облака. Земята бе покrita с толкова дебела снежна покривка, че нямаше разлика между пътища, синори и канавки.

Хеликоптерът се спусна още десетина метра и на светлината на насочения надолу прожектор Бил видя как вятърът от перките разпръска снега настрани.

— Следвайте пътя — каза той в интеркома. — Мисля, че къщата е на ей онзи хълм.

Търсеха фермата Доус, притежание на семейството на Кристин Кокоран. Бил беше идвал няколко пъти и знаеше, че семейството ѝ възнамерява да използва старото скривалище, построено под хамbara. Но когато предложи този план, не предполагаше, че всичко ще е скрито под дебел сняг.

Вертолетът се издигна и в светлината на мощните му прожектори Бил зърна централната постройка и на известно разстояние — стария обор.

— Май е това — рече той и посочи. — Можете ли да се приземите пред вратата?

— И без това скоро трябваше да кацнем за презареждане — отвърна пилотът. — Нищо не пречи да го направим тук.

В просторния хеликоптер имаше място за двайсет и шестима пътници и тричленен екипаж. Освен основната група бяха взели и шестима морски пехотинци, които да осигуряват охраната.

Първият вертолет кацна сред невероятна вихрушка от сняг на двеста метра от главната постройка. Пилотът се свърза с втората машина и й нареди да кацне до тях.

На Бил и тримата морски пехотинци, които го придружаваха, им трябваха цели десет минути, за да изкатерят заснежения склон — на места затъваха почти до кръста. Зад тях пилотите вече се бяха заели с трудната задача по презареждането на първия вертолет.

Най-сетне стигнаха до обора, Бил едва си поемаше дъх. Един от войниците извади фенерче и освети вътрешността на паяновата постройка. На пръв поглед изглеждаше занемарена и изоставена, виждаха се само няколко бали слама и части от стара селскостопанска техника. Но Кристин му бе казала, че в дъното ще намери дървен капак в бетонния под.

Намериха то. Нямаше дръжка, но един от войниците намери лопата и го вдигна с нея. Отдолу бликна светлина, после Бил чу шум от приближаващи се стъпки. Чу се и трясък и светлината угасна. Бил инстинктивно се отдръпна и в същата секунда отдолу отекна изстрел и сачмите профучаха на сантиметри от лицето му. Морските пехотинци съмкнаха автоматите от раменете си и се проснаха на пода. Ръцете им машинално заопипваха закачените на коланите гранати.

— Господин Кокоран? — извика Бил. — Аз съм Бил Дънкан — приятел на Кристин.

Последва кратка тишина, после се чу глас:

— Ти ли си, Бил? — Беше Кристин.

— Да, Крис, аз съм — отвърна Бил и даде знак на морските пехотинци да не стрелят. — Правителството се нуждае от помощта ти. Дойдох да те взема.

— Чакай малко — провикна се отдолу Кристин и след миг блесна светлина. После през отвора се подаде дървена стълба и след секунди Кристин Се покатери при тях.

— Божичко, Бил, да знаеш само как ни изплаши! Не очаквахме гости.

— Тези момчета са тук, за да ни пазят — каза той и посочи войниците, които вече се бяха изправили.

— Ама че е студено! — Кристин потрепери. — Слизайте бързо долу, че губим топлина.

Каменното мазе беше просторно и сухо. Десетина души втренчиха погледи в Бил и войниците. Бащата на Кристин все още стискаше ловната пушка. Зад насядалите хора Бил видя планина от консервириани храни, кислородни бутилки и всякакви необходими за оцеляване неща. В ъгъла бръмчеше генератор.

— Толкова се радвам да те видя — възклика Кристин, прегърна го и го целуна. — Мислех си, че живееш потънал в разкош в някой правителствен бункер.

— Имаше нещо такова — отвърна неохотно Бил. — В Аризона. Искам да дойдеш с мен. Освен това трябва да открием Пол и останалите членове на групата. Имаш ли представа къде може да са се скрили?

— Да — отвърна тя. — Но защо сме ти? Какво става?

— Ще ти обясня по пътя — отвърна той. — Събирай си нещата.

Бащата на Кристин остави пушката, пристъпи към Бил и протегна ръка.

— Професоре, съжалявам, че ви посрещнах така. Но как да повярвам, че ще дойде някой с приятелски намерения? Мислех си, че е банда, която иска да ни ограби запасите.

След половин час вертолетът вече бе увиснал в североизточния край на централен Бостън. Градът тънеше в мрак, по улиците не се виждаше никакво движение.

— Можете ли да кацнете на ей онзи покрив? — попита Кристин и посочи една ниска сграда.

— Невъзможно. Постройката е стара и може да поддаде — отвърна пилотът. — Ще опитаме някоя от новите. Вие пък ще трябва да намерите начин да слезете до улицата.

Пилотът описа кръг над квартала и избра една модерна сграда с широк плосък покрив, вероятно предназначен и за хеликоптерна площадка.

— Все пак трябва да внимаваме. Машината е тежка.

Вертолетът се спусна плавно надолу и когато наближи покрива, вятърът от перките му вдигна вихрушка от сняг.

— Наистина е хеликоптерна площадка — обади се навигаторът.

Докато вертолетът кацаше, Бил, Кристин и четирима пехотинци навлякоха дебелите дрехи и си сложиха маските. Взеха и бутилки с кислород. Пилотът не спря двигателя и трябваше да се наведат, за да притичат под въртящите се перки. На няколкостотин метра над тях вторият вертолет следеше как се развива операцията.

Стоманената врата към стълбището беше заключена. Един от пехотинците прикрепи към нея пластичен експлозив и нареди на групата да се отдръпне. Отекна приглушен взрив и вратата отхвръкна навътре.

Първи влязоха пехотинците. Сградата беше пуста и след десетина минути всички излязоха на улицата — взривиха и тази врата.

— Там — посочи Кристин една железария на другия тротоар. Прозорците ѝ бяха заковани с дъски.

— Сигурна ли си? — попита Бил.

— Тук са — настоя Кристин. — Можете ли да отворите вратата? — обърна се към сержанта.

Пехотинците потретиха процедурата с пластичния взрив и всички влязоха в сумрачния магазин. Светлините на фенерчетата затрепкаха по голите стени.

— Насам — каза Кристин и ги поведе към дъното на магазина.

Минаха през тясна врата и влязоха в пуст склад. Отсрещната стена беше прясно иззидана, с массивна врата в средата.

— Това е старо хладилно помещение — обясни Кристин. — Някога магазинът е бил месарница.

После блъсна с юмрук тежката врата и извика:

— Пол, аз съм — Кристин!

— Погледни нагоре — каза Бил и посочи миниатюрната видеокамера, монтирана на тавана. Кристин вдигна глава и камерата бавно се извъртя към нея.

— Здрави, Пол — викна отново Кристин и помаха на камерата.

— Водя ти Бил. — И го дръпна в обхвата на камерата.

Чу се приглушен дрънчене на метал, вратата се отвори и отвътре бликна светлина и топлина. На прага стоеше ухиленият до уши Пол Левин.

— Нощес температурата падна до минус двайсет и седем — каза Джейн Балантайн на Мари Шевез, която дойде да я смени в оборудваната с бронирани стъкла наблюдателница на върха на Канкътската планина. — Част от радиосигналите се възстановиха — продължи Джейн, докато си събираще нещата. — Но все още не ни е позволено да използваме предаватели. Проклетият облак бил радиочувствителен. Смятат, че това го е привлякло към Земята.

— И аз чух същото — каза Мари, докато проверяваше данните на мониторите. — Температурата спада средно с по един градус на нощ. — Ако продължава така, идната седмица ще ударят минус четирийсет.

— Кислородът в атмосферата също намалява — каза Джейн. — Вече е под единайсет процента.

— Май дълго ще киснем в тази планина — въздъхна Мари.

19.

Грег Кохело подсвирна и каза:

— Ега ти!

Заедно с Бил Дънкан, Кристин Kokoran, Пол Левин и още деветима члена на Свободни хакери той тъкмо бе влязъл във Виртуалния боен център в Канкътската планина.

Тъмното помещение бе осветено от сиянието на десетките екрани, всичките изпълнени с колонки менящи се данни.

— Влизайте — каза Бил. — Тук ще работим.

Нарамили багажа си, който съдържаше всякакви хитроумни приспособления, изобретени през годините, прекарани в борба с разполагането на незаконни компютърни личности в мрежата, членовете на Свободни хакери заоглеждаха компютрите. Заради извънредната обстановка, военните се бяха съгласили да си затворят очите пред факта, че нито един от новопристигналите няма разрешение за достъп до свръхсекретна апаратура и информация.

Служителите на Пентагона бяха по местата си и продължаваха да се опитват да установят връзка с Джеръм. Издокаран във военната си униформа, доктор Ото Крамър стоеше в центъра на залата, готов да посрещне новопристигналите. До него стоеше прекият му началник генерал Томас Николс — униформата му бе цялата в ордени и медали.

Бил се подсмихна на тази показна военщина и погледна небрежно облечените си другари, които наистина изглеждаха доста странно във Виртуалния боен център. Контрастът между тях и служителите на Пентагона бе очебиен — Свободните хакери приличаха повече на хипита, отколкото на опитни компютърни специалисти.

— Радвам се да ви видя, генерале — рече Бил и се обърна да представи хората си. — Това е главен асистент Кристин Kokoran. Доктор Пол Левин, старши асистент Грег Кохело, доктор Тим Джоунс, главен асистент Харис Каниф, доктор Джими Макдугъл, главен асистент Майк Матюз, доктор Пиер Лавал, Томи Брансън, доктор Одри

Суейн и старши асистент Дърк Комер — всичките по едно или друго време мои колеги. Сега са само Свободни хакери.

Един по един членовете на групата се ръкуваха с генерала и Ото Крамър.

— Наистина доста впечатляваща група — бе предпазливият коментар на генерал Николс. — Казаха ми, че това са най-талантливите хора, когато става въпрос за превземане на добре охранявани компютърни системи. Помощта ви наистина е добре дошла в този момент.

След час Виртуалният център изглеждаше преобразен. Лазерните екрани бяха прибрани в нишите на пода и светлините на тавана бяха усиленi докрай. Пултовете в помещението бяха разглобени, бяха вдигнати дори капациите на пода и тези в стените. В шахтите се виждаха сияещи снопове оптични кабели. Свободните хакери се запознаваха подробно с възможностите на наличната апаратура и изучаваха параметрите на органичните и невронни процесори, разположени в снабдени с климатични инсталации касетки. До всеки от тях се навъртаха по неколцина служители от Пентагона — държаха дебели папки, съдържащи подробните спецификации на всички електронни прибори и техническите им характеристики.

Не централния пулт Бил Дънкан обясняваше на Кристин Кокоран, Пол Левин и Грег Кохело софтуерните концепции, използвани при създаването на Джеръм. Ото Крамър седеше до тях и предоставяше допълнителна техническа информация, когато се налагаше. Откакто бе изгубил контрол върху създанието си, докторът сякаш бе изпаднал в дълбока депресия. Изглежда, през изминалите осем години се бе привързал към Джеръм и сега страдаше заради измяната му.

— И така, разполагаме с един персонален команден интерфейс на име Джеръм и милиони негови сравнително независими копия — обобщи Бил след близо двучасово изложение. — Те са на свобода в мрежата и са способни на различни паразитни дейности. Черпят сили и енергия от хардуерните гостоприемници, които обитават.

— И те ли притежават антропоморфичен интерфейс? — попита Кристин.

Бил поклати глава.

— Копията не са така съвършени като създателя си, но имат неговата разрушителна мощ. Задачата ни е да ги неутрализираме или — ако е възможно, ще е дори по-добре — да ги накараме да вършат работата, за която са били създадени — да изключат всички земни радиосигнали.

— А какво ще е поведението ни по отношение на самия команден профил Джеръм? — попита Пол Левин. През последните десет години, откакто работеше заедно с Бил Дънкан, Пол си беше спечелил репутацията на един от най-добрите дизайнери на антропоморфични компютърни личности. — Знаем, че е независим от процесорите — доста прибързан ход от страна на неговите създатели, — но все пак има ли фактори, които да му влияят?

Ото Крамър сви рамене.

— Бяхме подготвили програмни ключове, но те се провалиха. По всичко изглежда, че еволюционните му алгоритми са се развили над нашите способности за въздействие.

След шест часа Виртуалният боен център се върна към първоначалното си състояние, но сега вече в него бяха инсталирани приставките и програмите на членовете на Свободни хакери. Пред блесналите отново лазерни екрани стояха колегите на Бил, разговаряха тихо с възприемащите говорни команди програми на компютрите и работеха с виртуалните контролери, които извикваха на екраните.

На централния холотеатър бавно се въртеше компютърно генериран модел на земното кълбо, но без облачното му покритие. Върху земната и океанска повърхност бе наложена червена светеща решетка, предаваща реалновремевия трафик в световната информационна мрежа. В развитите страни и на някои места от сушата решетката бе толкова плътна, че почти се сливаше. Втора, полупрозрачна и синя на цветът решетка бе увиснала в пространството над първата — това бяха микровълновите и радиовръзки с многобройния флот комуникационни спътници, които обикаляха около Земята. Картината показваше съвсем нагледно, че въпреки сериозните нарушения в разпространението на електрическа енергия по Земята все още има голям пренос на информация и — което бе по-тревожно — че излъчването на радиосигнали продължава.

— Пипнах те! — извика триумфално Харис Каниф.

— Дами и господа, хвърлете един поглед на Чили и Аржентина!

Бил и Ото Крамър пристъпиха към холограмата и се наведоха над мястото, където блещукаше мрежата на Южна Америка. Голямо черно петно се разливаше бързо върху целия регион, където мрежата угасваше.

— Зная, че ще го оцените като старомодно — продължи Каниф, очевидно се любуваше на работата си, — но току-що изпратих един мутиран Троянски кон на Джеръмовия вирусен профил. Пробива имунната им система и ги кара да се обръщат срещу самите себе си. Губят всички допълнителни характеристики и в края на краищата се връщат към първоначалната си програма. След това почват да изключват радиопредавателите, точно както са били оригиналните им инструкции. Изглежда страшно ефикасно.

— Браво, Харис — рече Бил. — Прати копия на всички и почвайте работа.

Само че не се оказа толкова лесно. След дванайсет часа всички компютърни мрежи в Южна Америка бяха изключени, а радиопредаванията — преустановени. Но когато хакерите пренасочиха атаката си към мрежите в Северна Америка, Европа и част от Азия, мрежовите мостове и връзки започнаха да се разпадат, сякаш някой преднамерено изключваше кабелите, свързващи регионалните и национални центрове.

— Джеръм май се опитва да раздроби мрежата — измърмори Бил. — Но как е възможно да се намира на толкова места едновременно?

— Сигурно се е научил да дублира собствената си личност — каза Пол Левин. — Защото според последните данни от мрежата си имаме работа с девет напълно функциониращи Джеръмовци.

— Прав си. — Бил посочи холограмата. — Виж, създават острови от изолирана мрежа и прекъсват всички връзки с външния свят.

— Прекъснаха и връзките с Европейската мрежа и сега не можем да я атакуваме — добави Левин. — Направиха същото с Близкия изток, Индия, Китай и Япония. — Заобиколи кълбото и изсумтя: — Разделили са дори щатската мрежа на две, източна и западна, без връзка между тях.

— По дяволите, вижте това! — извика Бил и посочи югозападния край на Съединените щати. — Отрязват ни!

Тъмен кръг, около 400 мили в диаметър, се оформяше бавно около Канкътската планинска верига. Пред очите им кръгът постепенно се затвори и в същия миг Кристин Кокоран се провикна от другия край на помещението:

— Изгубихме връзка с мрежата!

Един по един и останалите членове докладваха за същия проблем. Данните на блестящите лазерни екрани изчезнаха.

— Джеръм е започнал да се размножава като пълноценна личност и клонингите му разделиха световната мрежа на девет участъка — каза вечерта Бил Дънкан на Сали. — Освен това прекъсна връзките между тях. И ние останахме без изходи към света.

След няколко неуспешни опита да възстановят раздробената мрежа Бил и хората му решиха да спрат за почивка и да почнат отново на сутринта.

Но Бил така и не успя да заспи. От службата по съобщения му казаха, че ще трябва да чака поне два часа, докато може да използва някой от директните телефони между Аризона и скривалището под Сентръл Парк.

— Съжалявам, но ни предупредиха за сериозен срив на всички информационни мрежи — обясни операторът. — Всички искат да използват кабелните линии.

В края на краишата Бил все пак успя да вдигне Сали от леглото. Тя му каза, че са я настанили в женското отделение, че разполага с малка стаичка и че миниатюрните кухня и баня са на разположение на още четирийсет жени.

— Какво смяташ да правиш? — попита го.

— Не знам — призна Бил. — Единственото решение все пак е да пратим по един човек от групата във всяка от изолираните зони, за да може да действа на място.

— Добре де, какво те спира? Президентският самолет също е скрит при вас в Аризона, нали? Защо не го вземете и не откарате хората до центровете на тези мрежи?

След час Бил и Дезмънд Йейтс чакаха пред президентската спалня. Бил беше изненадан и донякъде дори възмутен от излишния лукс в апартамента на президента. За него това бе просто прахосване на ценни ресурси.

— Добър вечер, господа, или може би добро утро? — каза президентът, щом дойде при тях. Носеше червен копринен халат върху пижамата и въпреки късния час имаше съвсем представителен вид. — Предполагам, става въпрос за нещо важно.

— Важно е — рече Йейтс. — Професор Дънкан може би разполага с решение за задънената улица, в която попаднахме с виртуалното оръжие на Пентагона.

Бил повтори плана, който бе описан накратко на Дез Йейтс преди час.

— Сигурен съм, че ако успея да откарам хората си до тези места и да осигура достъпа им до центровете, ще се справим с проблема — и ще изключим всички радиопредаватели.

— Но времето... — почна президентът.

— Току-що разговарях с директора на полетите Чандлър — прекъсна го Йейтс. — Той каза, че все още е възможно да се лети. Нямаме обаче много време. Температурите се понижават с всеки ден.

Джарвис изхъмка, после погледна Бил и каза:

— Очертава се доста опасно пътуване, професоре. За вас и за вашите колеги. Съмнявам се, че мога да ви гарантирам поддръжка през цялото време на полета.

— Но това е може би единственият ни шанс, сър — отвърна Бил.

— Само така можем да преустановим радиоемисиите и да видим дали от това ще излезе нещо.

— Добре — въздъхна президентът. — Вземете „Еър Форс 1“. Ако дадете на Дез копие от летателния план и приблизителните часове на пристигане, ще предупредя нашите отвъдокеански колеги и ще им обясня за какво става въпрос. И разбира се, ще ги помоля да ви осигурят подкрепа през целия път.

20.

— Да летите с „Еър Форс 1“ около света не е като да се разхождате с вертолети — бе първият коментар на директора на полетите. — Знаете, че този самолет трябва непрестанно да е на разположение на президента, нали?

— Няма да го счупим — обеща Бил.

Директорът изгледа професора и странната сбирщина дългокоси хакери така, сякаш се готвеха да оберат държавната хазна. Бяха се събрали за предполетен инструктаж в просторната стая на контролната кула на летището, един етаж под центъра за въздушно движение.

Отвън армейски булдозери вече разравяха затрупаната от снега писта. Беше шест сутринта и все още бе тъмно, макар че през ниските облаци се процеждаше призрачно жълтеникаво сияние.

В момента изтегляха президентския самолет от хангара. Металната му обшивка лъщеше под изкуствената светлина на халогенните прожектори.

Белият свръхзвуков боинг имаше широк правоъгълен фюзелаж и прибрани назад криле. При нормален полет „Еър Форс 1“ се издигаше до границата с космическото пространство, където реактивните му двигатели изгаряха смес от кислород и гориво в огромни количества. По правило самолетът можеше да носи позивните „Еър Форс 1“ само когато президентът е на борда, но всички го наричаха така дори когато той не беше там.

На пистата вече бе изкаран и един голям транспортен самолет „Локхийд“ — истински летящ танкер, който можеше да зарежда „Еър Форс 1“ по време на полет.

— Ще е дълга и опасна мисия — каза директорът на полетите. — Още повече, че двата самолета ще трябва през цялото време да останат под облачната покривка. На големи височини има магнитни аномалии, генериирани от космическия облак. Вторият проблем ще е липсата на контрол на въздушното движение, което означава лишаване от външна навигационна помощ и минимална наземна поддръжка. Да не забравя

също така, че през цялото време на полета няма да сте в състояние да развивате свръхзвукови скорости. Накратко — няма да е весела екскурзия.

Пилотите се спогледаха. Високо в стратосферата „Еър Форс 1“ се управляваше като състезателен автомобил, а отговарящите за повърхностния контрол и наблюдение компютри непрестанно изменяха формата на пластично-керамичната обшивка, за да постигат максимална аеродинамичност. При ниски скорости обаче, и в лошо време, самолетът щеше да лети като тухла.

— Освен това да прибавим и времето — продължи навъсено Чандлър. — На повърхността температурите вече слязоха до минус трийсет и пет градуса по Целзий. И двата самолета са оборудвани за експлоатация при зимни условия, добавени са допълнителни резервоари с антифриз, но въпреки това ще сме опасно близо до разрешената граница. От „Боинг“ твърдят, че „Еър Форс 1“ може да функционира до минус четирийсет градуса, но „Локхийд“ дават разрешение само за минус трийсет и осем. Най-големият проблем може да се окаже запалването на двигателите. Ето защо не бива да се изключват при никакви обстоятелства. Освен групата учени — продължи Чандлър, като кимна към Бил и неговите хора — на борда ще се качат техници за обезпечаване на поддръжка по време на пътя и при кацанията. Ще разполагате и с необходимия набор резервни части. — Обърна се към картата на света, която се виждаше на экрана зад него. През нея минаваше начупена бяла линия. — След излитането оттук самолетите се насочват право към Ню Йорк, където ще бъде оставен първият член от групата на професор Дънкан. Поне за там сме сигурни, че ще имате необходимата наземна поддръжка. Президентът вече се разпореди военните да почистят една писта на летище „Кенеди“. Освен това там ще дозаредите с гориво. Но помнете — не гасете двигателите!

— След Ню Йорк поемате за Лондон — продължи той. — Доколкото разбрах, президентът успя да разговаря с британския министър-председател и на „Хийтроу“ също ще ви посрещнат. Надяваме се да получите същото топло посрещане и в Берлин, Москва и Истанбул, макар че все още няма потвърждение от техните ръководители. Следват Калкута, Пекин и Токио. За тези държави също все още не се знае каква ще е реакцията. Последната спирка по пътя е

Лос Анджелис, после се прибирате. Пълната обиколка на земното кълбо ще отнеме петдесет и шест часа.

Директорът въздъхна и се обрна към членовете на метеорологичната служба.

— Какво имате за нас, госпожо Балантайн?

Синоптичката пристъпи към масата.

— Времето по цялата земна повърхност е почти еднакво. Ще има обилни снеговалежи, но за щастие височинните ветрове утихнаха. Разговарях с повечето мои колеги от страните, които се каните да посетите. Те докладват за ниски облаци, но съвсем слаба циклонална активност. Подготвила съм подробна прогноза, но искам да знаете, че температурите над облачното покритие може да се окажат много пониски от тези на повърхността. Трябва да сте наистина много внимателни.

— Значи така — отново взе думата Чандлър. — Ако президентът осигури пълното съдействие на останалите правителствени ръководители, ще можете да презареждате на всяко кацане. Въпреки това с вас ще лети един горивен танкер в случай, че възникне необходимост да прибегнете до услугите му. За съжаление не сме имали възможност да го изпитаме при толкова ниски температури и можем само да се надяваме, че ще се държи добре. Това е всичко, подгответе се.

Бил Дънкан пристъпи към директора и му подаде ръка.

— Благодаря за всичко. Надявам се да се видим, когато се върна.

— Ще ме видите доста преди това — изсумтя Чандлър. — Да не мислите, че ще ви предоставя президентския самолет просто така? Идвам с вас.

Източният бряг на Щатите бе променен до неузнаваемост. Всъщност нямаше бряг — снегът бе покрил както земята, така и замръзналата океанска повърхност.

Капитан Робърт Хансън, старши пилот на „Еър Форс 1“, бе поканил Бил Дънкан в пилотската кабина малко преди да се приближат към първата си цел.

— Брегът свършва там, където снегът е хълтнал — обясни той.

— Наближаваме Ню Джърси.

Всичко бе окъпано в червеникаво сияние и земята под тях изглеждаше почти равна. Пейзажът бе като от чужда планета.

Полетът от Аризона бе отнел седем дълги часа — през цялото време летяха срещу насрещен вятър. Всички пътници на борда си бяха закопчали предпазните колани и когато свръхзвуковият самолет започна да се снижава, Бил имаше чувството, че се носят между почти пълно притиснати една в друга равнини от сняг и виолетови облаци.

— Виждам Лонг Айланд — докладва вторият пилот Мелинда Маковски и посочи право напред през предното стъкло.

Изминаха няколко секунди, преди Бил също да забележи заобиколения от равна повърхност бряг на острова.

— Светлините, ако обичате — нареди Хансън. Докато помощниците му включваха прожекторите, той провери картината от камерата, монтирана на опашката на самолета. На няколкостотин метра зад тях летящият танкер също бе запалил светлините за кацане.

— Добре, да видим какво е положението — рече Хансън и започна да снижава самолета.

След още няколко минути Мелинда посочи напред.

— Имаме визуална връзка с „Кенеди“. Пистата е почистена.

Бил също гледаше през предното стъкло, но не можеше да види нищо. Малко по-късно в небето се издигнаха две сигнални ракети. Почти веднага след това върху бялата повърхност блеснаха два реда навигационни светлини, обозначаващи почистената пista.

— Ще кацнем от източна посока — каза Хансън и започна десен завой.

След десет минути „Еър Форс 1“ и танкерът ПС-2 се бяха приземили безпрепятствено на летище „Кенеди“.

— Само не гасете двигателите! — провикна се Робърт Хансън, докато се надигаше от мястото си.

Температурата навън бе минус 36,8 градуса и Хансън знаеше, че ако спрат двигателите, няма да могат да ги запалят отново. Нареди на Маковски да провери дали спирачките са задействани и повдигна дроселите с още няколко степени, за допълнителна сигурност.

Двата самолета бяха рулирали до самия край на пистата, която току-що бе изчистена от снега. Голяма група военни инженери си бяха

проправили път до „Кенеди“ от скривалището под Сентръл Парк, за да помогнат в отчаяната надпревара около света, и сега се грижеха за поддръжката на пистата, докато самолетите се дозареждаха.

— Изключете всички външни електрически системи — нареди Хансън на Мелинда. — Излизам да проверя как върви зареждането.

По принцип при зареждането на самолетите с гориво се изискваше спиране на всички системи, както и на двигателя, за да се избегне опасността от пожар. Но в конкретния случай пилотите си даваха сметка, че рискът е оправдан — а и просто нямаше друга възможност.

Навън бушуващие виелица и всичко бе обвито в червениково сияние. Беше едва четири следобед, но космическият облак погълщаше толкова много светлина, че изглеждаше, сякаш бе среднощ. Военните инженери бяха разположили в двата края на пистата запалени газови фенери, които осигуряваха допълнително осветление, тъй като електрозахранването бе доста слабо и навигационните светлини на пистата мъждукаха. Самите самолети бяха осветени от прожектори, захранвани от генератори.

— Готов ли си? — обърна се капитан Хансън към Пол Левин, първия от доброволците на Бил Дънкан, който трябваше да остане в Ню Йорк.

После завъртя ръчката за хидравличния механизъм на пасажерската врата и тя бавно се плъзна встрани. През отвора мигом нахлуха едри твърди снежинки. Бил Дънкан, Кристин, Грег, Харис, Одри и останалите членове на групата Свободни хакери се бяха скуччили в дъното на салона.

Веднага щом стълбичката се допря до вратата, Хансън поведе Левин надолу през снежната вихрушка. Под стълбата вече го очакваше армейски офицер. След като се здрависаха, капитанът тръгна към опашката на самолета да провери как върви зареждането.

Един от пилотите понечи да затвори вратата, за да не се губи топлина, но в същия миг на прага се появи опакована фигура в дебел оранжев костюм, отърси се от снега и отметна качулката.

— Сали! — възклика Бил Дънкан. — Как се озова тук?!

— Реших, че може да съм полезна при топографирането на мрежата — засмя се Сали Бъртън. — Помолих военните да ме докарат.

Не можеха да летят със свръхзвукова скорост, нито да се издигнат над облака. Опасяваха се, че системите на самолета ще пострадат от мощното му магнитно поле, а и нямаха представа какви са температурите и въздушните течения на голяма височина.

По тази причина първите пет въздушни прехода на двета самолета се оказаха много продължителни. Липсваше каквато и да било наземна информация, връзка с контролните кули или сателитна навигация. Оборудваният със свръхмодерна апаратура самолет трябваше да лети слепешката, без почти никакви данни за това, което се случва отвън.

След като оставиха Пол Левин в Манхатън, успяха да се приземят без проблеми на „Хийтроу“ в Лондон. Каквото и да си бяха казали президентът Джарвис и британският премиер, то бе окказало необходимия ефект, защото на летището ги очакваха 1000 британски военни — бяха разчистили площадката и бяха докарали гориво и провизии за самолетите. В Лондон се разделиха с Грег Кохело, след което се отправиха към Берлин, където ги очакваше друг голям отряд посрещачи.

Не по-малобройна бе руската военноинженерна група, когато пристигнаха на летище „Шереметиево 2“. Поради богатия си опит в борбата със студа, руснаците бяха добавили към провизиите и шест каси водка.

От Москва експедицията полетя към скования от лед Истанбул, за да остави там Джими Макдугъл, който щеше да се заеме с мрежата в Близкия изток. Сетне се насочиха към покрития със сняг Сингапур, а после към Пекин. Дойде и ред на Токио, мястото, отредено за Кристин Кокоран. Намираха се над Корея, на хиляда и шестстотин метра височина, когато по уредбата прозвуча гласът на капитан Джил Търнбул — помоли професор Дънкан да отиде в кабината. Бил Дънкан тъкмо разглеждаше картата на японската мрежа заедно със Сали и тя предложи да го придружи.

— Температурата отвън спада драстично — каза капитан Търнбул, щом Сали и Бил влязоха в кабината. — Вече достигна минус четирийсет и два градуса и продължава да спада. — Докато говореше, тя не сваляше ръце от щурвала, поддържащ доколкото бе възможно равен полет.

Бил и Сали се спогледаха. Също като всички на борда, те си даваха сметка, че машината лети при екстремни условия.

— Какво можем да направим? — попита Бил, докато самолетът се разтресе за пореден път под напора на вятъра.

— Според радара пред нас има още една силна ледена буря — каза капитан Търнбул. — Прекалено е голяма, за да я заобиколим.

— Не можем да се върнем — посочи Сали. — Нямаме време. А и в Токио ни очакват.

Внезапно кабината се разтърси от оглушителна експлозия и в очите на Бил и Сали плисна някаква топла течност и същевременно ледени пръски. Самолетът се наклони напред и започна да пада.

— Махнете ръцете й от щурвала! — изкрештя вторият пилот Альн Нюбас.

Бил избръса кръвта и късчетата мозък, примесени с ледени висулки, от лицето си и отръска главата и раменете си от парченцата стъкло. И застина от ужас — в креслото на капитана седеше обезглавен труп, от врата му шуртеше кръв. Ръцете на капитан Джил Търнбул продължаваха да стискат щурвала. А после Бил видя огромната дупка в предното стъкло и чу и почувства сблъсъците с ледените късове, които удряха по обшивката отвън.

Откъсна очи от ужасяващия кървав фонтан от врата на Джил и насочи вниманието си към ръцете й. Тя се беше вкопчила в щурвала така, сякаш тялото й бе започнало да се вкочанява. Той се наведе напред и след няколко опита успя да разтвори безжизнените пръсти и да дръпне ръцете й — положи ги в ската й. Щурвалът неочеквано се наклони наляво, после се отмести назад и двигателите на самолета изреваха оглушително — машината се връщаше към хоризонтален полет. Огромни ледени късове продължаваха да се бълскат в носа и фюзелажа.

Бил усети нечия силна ръка на рамото си и се обърна. В кабината бе влязъл Бил Чандлър, облечен в арктически костюм и с кислороден апарат на гърба. Наведе се над обезглавеното тяло и натисна копчето за освобождаване на предпазния колан. После вдигна трупа, прехвърли го през облегалката и го пусна в ъгъла на кабината, сякаш бе чувал с картофи.

Междувременно вторият пилот бе възвърнал контрола си върху самолета. Бил обаче забеляза, че ръцете и лицето му са посинели от

вледеняващия вятър, който не преставаше да нахлува през отвора, както и от недостиг на кислород — въпреки че се намираха на не особено голяма височина.

Аварийната система на кораба вече бе освободила кислородните маски от нишите им в тавана — една от тях се поклащаше над главата на Нюбас, ала вкопчен с две ръце в непослушния щурвал, той нямаше възможност да си я нахлузи. Бил се олюля, едва сега осъзнал, че той също се задъхва, и в този момент някой се пресегна отзад и му постави маска върху лицето. Той пое гълтка кислород и се обрна. Беше Сали — вече го заобикаляше и отиваше при втория пилот, за да му помогне.

Малко по-късно Нюбас кимна, че е по-добре, вдигна ръка и съмъкна маската, която му бе поставила Сали. Чандлър се бе настанил в окървавеното кресло, за да помага с каквото е необходимо.

Бил се обрна да излезе — разбираше, че вече нямат нужда от него. Но внезапно кракът му се закачи в нещо и той погледна надолу. Беше настъпил обезобразеното тяло на капитан Джил Търнбул.

Призля му, той се подпря на вратата и повърна.

След четирийсет минути Бил се върна в набързо почищената кабина на „Еър Форс 1“. Счупеният прозорец бе сменен със стоманен лист, пригоден специално за подобни случаи, и самолетът отново бе херметизиран и затоплен.

Но навън бе настъпила коренна промяна. След като си възвърна контрола над самолета, капитан Робърт Хансън бе взел решение да се издигнат над ледената буря въпреки опасността, която представляваше облакът с неговите магнитни колебания. Свърза се с ПС-2, разказа за нещастието, което ги бе сполетяло, и нареди да направят същото като тях.

— Погледнете навън, професоре — каза Хансън, когато Бил застана до него. — Виждали ли сте нещо по-красиво?

На височина осем хиляди и петстотин метра най-сетне бяха излезли над бурята и сега ги заобикаляше невероятно красива картина. Самолетът летеше под навеса на космическия облак и в ярката светлина виждаха разноцветни газови колони — зелени, сини, виолетови и жълти — всичките озарени от електрически разряди.

— Температурата отвън се покачи с цели десет градуса! —
Хансън посочи термометъра.

— Вероятно е от генерирането на топлина при триенето на газовия облак с йоносферата — отвърна Бил, докато се оглеждаше смаяно.

— По дяволите! — изруга неочеквано Альн Нюбас. — Изгубих контрол върху аеродинамичността на обшивката.

— Радарът също изчезна — обади се капитан Хансън, наведе се напред и чукна с пръст прозрачното стъкло на компаса — на борда на свръхмодерния самолет все още имаше няколко старовремски уреда. Стрелката на компаса се въртеше като побъркана. — Спускаме се незабавно — нареди Хансън. — Предайте на ПС-2 да направят същото.

Нюбас направи опит да се свърже с втория самолет, но нямаше отговор.

— Вероятно пак е заради проклетото магнитно поле — изръмжа Хансън, докато се мъчеше да поддържа правilen курс. Турбуленцията отвън се засили веднага щом навлязоха в горните слоеве на снежния циклон. Само след минута отново ги обгърна червеникаво сияние. Скоро се появи замръзналата повърхност на океана. От бурята обаче нямаше и следа.

— Обади се, ПС-2 — повтаряше Нюбас. — Дайте знак, че ни чувате.

— Ето ги — извика Хансън и посочи към десния прозорец. Всички извърнаха очи натам и видяха огромния „Локхийд“ да се спуска по спирала право надолу от кървавочервените облаци.

— Джим, Джим, промени курса! — извика Нюбас в микрофона.

Но от летящия танкер нямаше отговор. Хората на „Еър Форс 1“ гледаха онемели от ужас как тежката машина бавно се спуска, върти се като листо на вятър, удря се в заледената повърхност на морето и се превръща в огромно огнено кълбо.

Когато най-сетне пристигнаха в Лос Анджелис, предпоследната спирка от околосветското им пътешествие, температурата на повърхността бе спаднала до минус петдесет градуса.

Невъобразимата по размери и сила буря бе помела брега на Южна Калифорния и бе разрушила почти всички постройки в близост до летището, превърнала го беше в гигантско сметище за разбити самолети и рухнали сгради.

Веднага след като се приземиха, началникът на полета събра целия екипаж на важно съвещание. Навън продължаваше да вали толкова силно, че булдозерите едва се справяха със задачата си и докато почистеха единия край на пистата, другият вече беше затрупан. Наближаваше единайсет вечерта и единствената очертана в снега писта бе озарена от призрачна неонова светлина.

— Температурата е с десет градуса под разрешения лимит — съобщи капитан Хансън. — При такъв студ нищо чудно дори авиационното гориво да замръзне. — Той бавно изгледа присъстващите. — Въпреки това съм готов да излетя. Но трябва да ви предупредя, че рискът е огромен. Помислете дали да не приемем поканата на тукашните и да се настаним в тяхното скривалище.

Бил поклати глава.

— Точното време за началото на нашата операция е от изключително значение. Хората ми са вече по местата си и очакват от мен да синхронизирам действията им от Канкътската планина. Ако изчакаме, може само да стане по-лошо.

— Убеден съм, че си прав — съгласи се Хансън. — Пък и освен това се съмнявам, че ще успея да запаля отново двигателите. — Погледна към Мелинда Маковски и тя кимна едва забележимо. Същото направи и Сали Бъртън. — Твой ред е тогава — обърна се пилотът към началника на полета.

Брайън Чандър погледна през прозореца на кабината към трепкащите пламъци на газовите горелки, после сложи ръка на рамото на капитана.

— Щом смяташ, че трябва да летим — да тръгваме.

— Добре. — Хансън посегна към микрофона. — Да видим какво ще каже диспечерът.

На десет метра под тях лейтенант Майкъл Унзерман от флотския инженерен батальон стоеше под опашката на самолета, включил шлема си чрез кабел в миниатюрното комуникационно табло в обшивката. Слушалките изпукаха и от кабината му съобщиха, че самолетът е готов за излитане.

— Дай ми няколко минути, капитане — отвърна Унзерман. — Аз ще ти се обадя.

Разкачи кабела, измъкна се изпод опашката на огромния самолет и тръгна по пистата, превит срещу поривите на вятъра. Висок сержант, целият покрит със сняг, изтича срещу него.

— Сър, изгубихме още два булдозера. Напълно замръзнаха — докладва сержантът. — Не мога да поддържам чиста пистата с останалите два.

Унзерман помисли за миг, после извика:

— Последните два булдозера да тръгнат по пистата. Веднага. И ми пратете шофьорите на цистерните с авиационно гориво.

Сержантът кимна и се отдалечи тичешком към хангара да предаде заповедта.

В кабината на „Еър Форс 1“ капитан Робърт Хансън и вторият пилот привършваха с предстартовата подготовка. Брайън Чандлър, Бил Дънкан и Сали Бъргън седяха в креслата зад тях. Полетът до Канкътската планина трябваше да отнеме не повече от час и те знаеха, че на тамошното летище вече тече подготовката за приземяването им.

Два огромни снегорина се появиха пред самолета и започнаха да изтикат натрупания сняг встрани от пистата. Сетне, за изненада на всички присъстващи в кабината, зад тях изникнаха две цистерни за авиационно гориво и почнаха да изливат съдържанието си в дирите на булдозерите.

— Какво правят, по дяволите? — промърмори озадачено Хансън.

Камионите продължаваха да се отдалечават бавно, оставяха след себе си тъмни дири. Интеркомът избръмча и Хансън се наведе, за да се свърже с диспечера. Изслуша какво му казват и поклати глава.

— Не мога да се съглася, лейтенант. Прекалено е рисковано.

Върнал се отново при мястото си на опашката на самолета, Унзерман извика в микрофона:

— Това е единственият ти шанс, капитане. Снегът вали толкова силно, че е невъзможно да почистим пистата. Изчакай само да изгаснат пламъците и потегляй колкото можеш по-бързо.

Хансън изсумтя в микрофона и се обърна към хората в кабината.

— Възнамеряват да запалят горивото — обясни той, като кимна към пистата. — Пламъците ще разтопят снега за няколко минути. Трябва да излетим точно преди да угаснат.

Мелинда Маковски погледна капитана, сега втренчи безизразен поглед право напред.

— Добре, сър.

— Ти какво ще кажеш, Брайън? — попита Хансън.

— Със сигурност утре няма да стане по-добре — отвърна Чандлър.

Бил повдигна вежди към Сали.

— Все никак трябва да се върнем — рече тя.

— В твои ръце сме, капитане — въздъхна Бил.

Хансън каза няколко думи в микрофона, обърна се към втория пилот и нареди:

— Дроселите на четирийсет процента.

Докато Мелинда Маковски преместваше ръчките напред, Бил забеляза двама войници, които се придвижваха към средата на пистата, на стотина метра пред тях. Носеха запалени факли и щом приближиха мястото, където бе разлято авиационното гориво, се наведоха и подпалиха още пресните дири. После бързо изтичаха встрани.

Хансън се наведе към Маковски и сложи ръка на рамото й. Огънят на пистата се разгаряше бързо. Щом пламъците в близкия край започнаха да утихват, Хансън рязко премести и четирите ръчки напред. Самолетът започна да се тресе — четирите двигателя на самолета развиваха обща тяга от над 110 000 конски сили и бяха поне три пъти по-мощни от двигателите на „Конкорд“ — първия свръхзвуков пътнически реактивен самолет. Точно когато вибрациите достигнаха точката, отвъд която заплашваха да разрушат самолета, Хансън отпусна спирачките.

„Еър Форс 1“ се стрелна право напред към пламъците.

Сали сграбчи Бил за ръката и я стисна с всичка сила. Зад прозореца се виждаха само огнени езици и пушек. Самолетът заподскача по пистата и накрая — в последния възможен момент — Робърт Хансън дръпна щурвала към себе си. „Еър Форс 1“ се отдели от тежкия сняг и бързо се издигна към неоново-синкавите облаци.

21.

— Грег, чуваш ли ме от Лондон?

— Високо и ясно — отвърна образът на Грег Кохело, предаван от британското правителство скривалище близо до „Хийтроу“.

— Одри от Берлин? — продължи Бил Дънкан. — Връзката чиста ли е?

— Всичко е наред — отвърна Одри Суейн в берлинския център на Централноевропейската компютърна мрежа.

Бил повика един по един и останалите членове на групата, проверяваше връзката, която подсигуряваха положените преди стотина години кабели, свързващи континентите.

Последни бяха Кристин Кокоран от Япония и Харис Каниф в Лос Анджелис.

— Готова съм, Бил — рече Кристин.

— На поста — потвърди Каниф.

От жизнено значение беше дванайсетимата членове на Свободни хакери да започнат атаката си едновременно. Компютърната личност, известна с името Джеръм, бе успяла по някакъв начин да клонира своя команден профил и бе окupирала и раздробила световната информационна мрежа.

Главната цел на плана на хакерите бе да се бомбардират и блокират периметрите на всеки изолиран регион от мрежата с цел да се попречи на Джеръмовците да възстановят нарушените връзки и да започнат да се местят свободно. Всяка от клонираните компютърни личности трябваше да бъде изолирана в своята индивидуална мрежа и после атакувана с широк набор от хардуерни и софтуерни технологии, разработени от членовете на групата през годините.

Тъй като синхронът бе от изключително значение, програмите, с които се готвеха да започнат хакерите, трябваше да стартират с точност до секундата. Същината на антивирусната технология на групата се състоеше в това да се вземе реалновременна проба от противниковата вирусна програма и да се копира незабавно, но с

мутация в новия код, преди да се върне в мрежата, където да бъде асимилирана от вируса-майка. Малко след това мутиралият код, с чиято помощ хакерите щяха да проникнат във вируса, трябаше да предизвика разпадане на своя гостоприемник до степен, при която членовете на групата да могат да го поставят под свой контрол.

Пиер Лавал, Дърк Комер и Ани Лий се намираха във Виртуалния боен център и очакваха заповедите на своя ръководител, Сали Бъртън се бе разположила при монитора, на който имаше схема на раздробената мрежа, и щеше да докладва за процеса на нейното възстановяване. В девет други града по целия свят останалите членове на Свободни хакери също очакваха напрегнато знака от командния център. Лицата им се виждаха на мониторите, а отдолу бяха изписани и техните местонахождения: Ню Йорк, Лондон, Берлин, Москва, Истанбул, Калкута, Пекин, Токио и Лос Анджелис.

В дъното на помещението се бяха настанили Дезмънд Йейтс, генерал Томас Николс, който продължаваше да носи отрупаната си с ордени и медали униформа, и доктор Ото Крамър, също с униформа.

— Започваме на трийсет — обяви Бил и Лавал предаде съобщението и кода на останалите.

— Всички са готови — докладва той след няколко секунди.

— Добре, дай начало — каза Бил.

Часовникът продължаваше да отмерва секундите. Когато стигна нула, се задейства първата от множеството програми, които щяха да предизвикат поредица атаки, следвайки програмите, разработени от хакерите — програми, изпълняващи се за милиардни части от секундата, поради което изпълнението и резултатите им нямаше да могат да се контролират в реално време. Поради липса на по-добро название, ги бяха кръстили „ваксини“.

Трийсет и шест часа по-късно битката почти бе спечелена. Групата от Канкътската планина първа пусна кръв, като порази двойника на Джеръм в този регион на мрежата.

Втори с успех се похвалиха от Европейския център, след като само за три часа Грег Кохело успя да си възвърне контрола над местния двойник на Джеръм. Веднага щом Грег им съобщи, че в

района на Британските острови е постигнато пълно радиомълчание в ефира, от Канкът реагираха с бурни викове.

Следваща падна източната част на североамериканската матрица, където Пол Левин умело се справи с върлуващата в мрежата вирусна програма и я върна към първичния вид, в който тя изключваше предавателите един след друг. После дойде радостната вест от Западния бряг и три часа по-късно същото съобщение се получи от Одри Суейн в Берлин.

— Защо се забави толкова, Одри? — попита хапливо Пол Левин от Ню Йорк.

Най-важното бе, че един по един клонингите на Джеръм бяха впримчвани в новата програма и принуждавани да вършат онова, за което бяха създадени първоначално. В ефира около Земята постепенно се установяваше мълчание.

Единствено гъстата мрежа от кабелни, оптични, лазерни и радиовръзки, заобикаляща Токио, продължаваше да оказва съпротива. Часове след като останалите докладваха, че са приключили, Кристин Kokoran все още се сражаваше и не можеше да се похвали дори с начален успех.

Освободени вече от задълженията си, останалите членове на разпръснатата хакерска група се включиха от местата си в японския център и започнаха да действат трескаво заедно с Кристин, мъчеха се да надделяят над виртуалното оръжие. Но реалновременните, постоянно усъвършенствани ваксини, които използваха хакерите, не оказваха желания ефект върху японското превъплъщение на Джеръм. Не помогна дори специалният хардуер, който Кристин бе включила в компютрите на японския център — технология, която изгаряше мостове и връзки в мрежата с помощта на насочени изблици от високоенергийни микровълни. Сякаш нищо не можеше да забави противника им. Той просто изолираше преградите и сетне ги преодоляваше.

Сали Бъртън извади на екрана подробна карта на японската централа и като използва информацията, която Кристин подаваше до Канкътската планина, успя да създаде модел на мрежовата активност и милионите радиопредавания, които се генерираха от целия район на Япония.

— Трябва да призная, че вместо да намалява, активността расте — отбелая обезпокоено Сали.

Бил се приближи към нея и погледна графиката. В този момент в уредбата се чу гласът на Кристин:

— Искам да опитам още веднъж отначало. Ще помоля останалите да се отдръпнат. Ще ви кажа, когато отново се нуждая от помощта ви.

Бил вдигна поглед към умореното лице на Кристин. Челото ѝ бе обляно в пот. Той се наведе към картата пред Сали и попита:

— С какво е различна тази японска мрежа? Защо това нещо оказва толкова упорита съпротива точно там?

Някой се покашля тихо, Бил се обърна и видя, че до него е застанал доктор Ото Крамър.

— Мисля, че компютърната личност Джеръм, която се намира в японската мрежа, е оригиналният команден профил — обясни той. — Придадохме на оригинала някои характеристики, които не могат да бъдат дублирани при никакви обстоятелства — като допълнителна гаранция за неговото оцеляване дори при изключителни обстоятелства.

Бил погледна смяяно специалиста от Пентагона.

— Значи нямате нищо, с което да го убием?

Ото Крамър поклати глава.

— И да има, не е заложено в характеристиките му. Джеръм *не може* да бъде убит.

Бил кимна, замахна и стовари юмрук в лицето на Крамър. Полковникът отлетя назад, препъна се и рухна в средата на Виртуалния боен център.

Дез Йейтс пристъпи между двамата и улови Бил за рамото, макар да виждаше, че ядосаният професор няма намерение да продължи боя.

Дърк Комер реагира пръв. Запляска бавно с ръце и каза високо:

— Проклети тъпи военни.

Сякаш беше прочел мислите на повечето от присъстващите.

— Добре, всички на работа — рече Бил намръщено и обърна гръб на падналия Ото Крамър. — Времето ни изтича. Трябва да открием някакъв начин да повалим тази гадинка.

— Не мога да наредя ядрен удар срещу Япония! — кресна президентът Джарвис и удари с юмрук по масата. — Нито един американски президент вече няма да го направи!

Пребледнелият генерал Томас Николс го гледаше право в очите.

По съвет на Йейтс президентът бе съbral членовете на изпълнителния комитет в командния център на Канкътската планина. Присъстваше и началникът на президентската канцелария и няколко съветници.

Дезмънд Йейтс запозна участниците с досегашния прогрес на хакерите в борбата с Джеръм и възстановяването на компютърната мрежа. След това обясни и за особената ситуация в Япония и че Джеръм продължава да упорства срещу опитите на хакерите да го овладеят.

— Дънкан и хората му работят над този регион вече трети ден, сър — заключи той. — Но засега нямат никакъв напредък. Срещу тях е самият команден профил, оригиналното оръжие на Пентагона, което, изглежда, е мутирало отвъд всякакви възможности да бъде надвикто и поставено под контрол.

После показа на групата кратък филм от взрива на стара ракета с химическо гориво над космическия център „Кенеди“ във Флорида.

— Ракетата, която виждате, бе изстреляна в десет часа тази сутрин — обясни той. — Както знаете, космическият облак не само се ориентира към радиосигнали. Предполагаме, че освен това не позволява на ултракъсите радиовълни да напускат пределите на нашата атмосфера. За да са абсолютно сигурни, че ще успеем да осъществим връзка с „Дружба“, нашите колеги от НАСА изстреляха в космоса сонда, която да поддържа контакта с кораба отвъд пределите на космическия облак. Сондата трябваше да предаде към космическия кораб командалата да ориентира всичките си сателитни чинии към Земята и да започне излъчването на сигнали с максимална мощност и на всички възможни честоти. Тази команда ще бъде предадена след четирийсет и осем часа.

Присъстващите закимаха. Даваха си сметка, че планът не се основава на никакви сигурни данни, но друга възможност нямаше. С всеки час Земята навлизаше все по-навътре в облака. Полетите вече бяха невъзможни, движението върху повърхността също бе крайно затруднено. Оцелелите — правителствени служители, военни,

обикновени хора — се бяха сгущили в скривалищата си и чакаха да видят какво ще последва. Кислородът в атмосферата бе спаднал до дванайсет процента.

— Не можем да се надяваме, че облакът ще бъде примамен в открития космос, докато не бъдат преустановени всички радиопредавания от Земята — продължи Йейтс. — За да осъществим нашия план, трябва да осигурим пълно радиомълчание.

Президентът Джарвис кимна и каза:

— Тази сутрин разговарях с премиера Какехаши. Както знаете, японските власти оказаха пълно съдействие на пратеника на професор Дънкан и въпреки това опитите да се възстанови контролът върху японската мрежа, завладяна от виртуалното оръжие на Пентагона, се провалиха.

Това бе моментът, когато генерал Николс неочаквано се надигна и направи предложението, предизвикало гневния изблик на президента.

— Сър — поде той унило. — На карта е заложено оцеляването на човешката цивилизация. Щом професор Дънкан смята, че радиосигналите от „Дружба“ могат да примамят космическия облак надалеч от планетата, наш дълг пред човечеството е да направим всичко възможно за осъществяването на неговия план. В противен случай, изгубим ли напълно атмосферата, Земята ще е обречена.

Всички мълчаха. Даваха си сметка, че не могат да пребивават безкрайно в убежищата. Щеше да настъпи момент, когато припасите и дори въздухът щяха да свършат.

— Щом не можем да установим контрол над японската мрежа, не ни остава друго, освен да я разрушим напълно — продължи началникът на Обединеното командване, подбираще внимателно думите си. — Сигурно ви е известно, че няколко от най- мощните ни подводници продължават да са в действие, с екипажи от доброволци. Все още разполагаме с ултракъсовълнова връзка с тях и можем да им предаваме команди. — Генералът спря за миг, пое си дъх и погледна президента в очите. — Сър, дълбоко под ледовете в Източнокитайско море се намира нашата атомна подводница „Хъдсън“. Тя носи пълен боезаряд от двайсет и шест ракети „Сиукс“. Всяка ракета е снабдена с двайсетметронна ядрена бойна глава — от този тип, който не можеше да се адаптира за атака срещу облака. — Генералът спря и си пое дъх.

Приличаше на човек, който изкачва стръмен склон. — Господин президент, предлагам да изпратим команда до „Хъдсън“ за предприемане на ракетна атака срещу Япония. Мрежата трябва да бъде унищожена.

Това бе мигът, в който президентът избухна. Но след миг се поуспокои и продължи:

— Не можем да унищожим мрежата, без да унищожим Япония. А това означава да избием над сто miliona души! Никога вече Съединените щати няма да използват ядрени оръжия срещу тази страна!

Генералът — не сваляше тежкия си поглед от него — възрази:

— Но ако не го направим, до няколко седмици ще измрат милиарди. Вероятно ще изгубим деветдесет и пет процента от населението. Помислете си само, сър, бихме могли да ги спасим.

22.

Хората спяха където намерят. Никой не искаше да напусне Виртуалния боен център, но след пет дни упорит труд хакерите отчаяно се нуждаеха от почивка. Налягали покрай стените и между апаратурата, те се опитваха да дремнат, въпреки общата възбуда.

След като се завърна от околосветската си обиколка, Бил Дънкан успя да поспи само два часа. Сали не се отделяше от него и скоро всички разбраха за връзката им. Кристин дори му каза, че я харесвала.

Бил отпиваше от димящото кафе, което някой бе оставил до него, и разглеждаше трите лазерни монитора с менящи се графики. Графиките показваха нивото на радиоемисионна активност на Японските острови. Бил се прозя и си погледна часовника. За разлика от повечето си колеги, които носеха ултрамодерни дигитални снабдени с всякакви опции часовници, той предпочиташе старомодния часовник, подарен от баща му преди двайсетина години. Часовникът показваше десет, но Бил нямаше представа дали е сутрин, или вечер.

Вратата се отвори и влезе Дезмънд Йейтс, в безупречен сив костюм, въпреки мрачната атмосфера, която цареше навсякъде из скривалището.

Огледа се, забеляза налягалите по земята членове на групата и тихо се приближи към Дънкан.

— Някакъв прогрес, Бил?

Компютърният психолог поклати глава и посочи лазерните екрани.

— Не можем дори да го пипнем. Онзи копелдак Крамър даже не си е водил записи, докато е работел над кода на Джеръм. Не разполагаме с нищо, за което да се хванем.

Дезмънд Йейтс си погледна часовника.

— Сега е десет и двайсет. Президентът даде краен срок — ако не успеете да се справите с мрежата до полунощ, ще издаде заповед да го унищожат.

Бил се надигна разтревожено, изведенъж забравил умората си.

— Да го унищожат? Какво искаш да кажеш с това „да го унищожат“? Как можеш да унищожиш мрежа, състояща се от хиляди мили кабели и милиони радиопредаватели?

Чули развлеченията му глас, останалите членове на групата също се надигнаха.

Дезмънд Йейтс само поклати глава, сякаш не желаеше да казва нищо повече.

— Какво означава това, Дез? — повтори Бил и го сграбчи за ръката.

— Президентът се готви да разпореди масирана ядрена атака срещу Япония и заобикалящите я острови — прошепна Йейтс. — Изглежда, разполагаме с атомна подводница в региона. Дойдох да те предупредя.

— Погледни я! — извика Бил и пристъпи към екрана, на който се виждаше спящата в Токио Кристин Кокоран. Беше подпряла глава на бюрото и дългата ѝ черна коса се бе разпилала върху клавиатурата. — Не можеш да я убиеш! Не можеш да изтребиш целия японски народ!

Сега вече всички в помещението бяха будни.

— И без това ще умрат съвсем скоро — въздъхна Йейтс. — Както и ние — ако не успеем да прекратим радиопредаванията.

— Но какво да правим с Кристин? — попита Сали.

— По-добре да не ѝ казваме. — Йейтс пак въздъхна. — Ще стане за секунда.

— Останете по местата си! — прокънтя мощен глас и на вратата се появи генерал Николс, следван от шестима морски пехотинци, въоръжени с автомати. След тях влезе доктор Ото Крамър, също с униформа и голяма лепенка на носа, както и десетина научни съветници от Пентагона. — Централата преминава под мой контрол — заяви Николс и посочи на пехотинците да заемат позиция. — Всички входящи и изходящи съобщения ще са под мое командване.

В продължение на час мощните високоенергийни лазерни лъчи прорязваха отдолу ледовете, а после „Хъдсън“ се издигна на повърхността на северна широта 32,41 градуса и източна дължина 135,73 градуса, на двеста мили западно от Шанхай. Над Източнокитайско море валеше обилен сняг.

В топлата командна зала на подводницата капитан Питър Бродман разговаряше с дежурния офицер. Държеше в едната си ръка разпечатка на кодираното нарејдане, което бе получил от Щатското върховно командване в Аризона, а в другата стискаше секретния кодов ключ, необходим за освобождаването на ядрените бойни глави. Вторият ключ висеше на шията на дежурния офицер. И двата ключа имаха биометрични датчици и можеха да функционират само в ръцете на притежателите си.

Всички останали офицери също присъстваха — очакваха да получат заповеди. Преди два часа капитанът бе събудил екипажа с бойна тревога и бе издал заповед да се пробие отвор в леда за изплуване на повърхността. Същевременно бе предупредил да се започне подготовката по зареждането на ракетите „Сиукс“.

Докато въвеждаха изпратените от щаба координати, двамата офицери с ужас и изумление осъзнаха, че целта, върху която предстои да изсипят 480 мегатона ядрени оръжия, е Япония и заобикалящите я острови. От тях се искаше да изтребят цяла нация!

— По дяволите! — бяха първите думи на капитана. — Ще поискам да ми пратят потвърждение.

— Съгласен, сър — отвърна дежурният офицер Альн Филипс.

Въпреки че кодираното съобщение притежаваше всички обозначителни знаци за началото на ядрена атака, никой от двамата не смееше да продължи, преди да е сигурен, че точно това се иска от тях и че не става въпрос за ужасяваща грешка, породена от извънредните обстоятелства, в които се намираха. Сега обаче радистът се извъртя на мястото си и срещна разтревожения поглед на дежурния.

— Получихме кодиран сигнал, сър. Компресирано видеоизображение.

— Дешифрирайте го и го покажете на экрана.

След няколко минути на монитора се появи президентът Максуел Джарвис. Намираше се в помещение, което приличаше на Овалния кабинет.

— Говори президентът на Съединените щати — почна той. — Капитан Бродман, разбирам добре нежеланието ви да предприемете ядрен удар срещу Япония, както разбирам и защо смятате за необходимо да подлагате на съмнение подобно решение. Заедно с това съобщение ще получите нов комплект кодове, които потвърждават

моята заповед. Въпреки това ще поясня пред вас и пред вашия екипаж, че според последните научни данни облакът, който е обгърнал Земята, се привлича от радиопредавания. Действайки въз основа на тези данни, ние успяхме да преустановим над деветдесет процента от радиоемисиите в земния ефир. Но като последствие от сериозна компютърно програмна грешка ние, както и японското правителство, не успяхме да поставим под контрол компютърната мрежа на тази страна и заобикалящите я острови. Вече няколко дни се правят подобни опити, но усилията ни се оказват безплодни. Повтарям, всички световни информационни мрежи и радиопредаватели трябва да бъдат изключени. След период на мъчително обсъждане аз, моят кабинет и Върховното командване на Съединените щати стигнахме до отчаяното, но неизбежно решение, че единствената надежда за оцеляването на цялото останало човечество е да бъде унищожена напълно японската мрежа и всички радиопредаватели, действащи в този регион. Капитан Бродман, искам от вас да изпълните своя дълг — и нека Бог бъде с вас и с целия екипаж.

Изображението трепна и угасна. Присъстващите в командния център на подводницата мълчаха потресени от наученото. После радиостът намери сили и проговори:

— Сър, получихме потвърждаващите кодове за ядрена атака. — И вдигна две листчета.

Дежурният офицер надникна в листчетата и кимна. След това ги подаде на капитан Бродман, който също ги прочете внимателно. И поклати невярващо глава.

— Пригответе се за ракeten удар — заповяда с пресекнат глас. — Пълен ядрен боезаряд.

Само дванайсет минути по-късно първата ракета напусна издължения корпус на „Хъдсън“. Яркият пламък на опашката ѝ озари мрачните води на океана и замръзналия пейзаж на километри наоколо.

Последва нов тътен и още един „Сиукс“ изхвърча и се стрелна към обагрените в червеникаво сияние облаци. Ракетите излитаха една след друга с промеждутьк от десет секунди и районът около изплувалата подводница се изпълни с дим. „Хъдсън“ се поклащаше едва забележимо сред ледовете.

Капитан Бродман и дежурният офицер наблюдаваха ракетния залп от мостика. Очите на капитана бяха пълни със сълзи.

— Поне ми позволете да я предупредя. — Бил Дънкан не сваляше поглед от изображението на заспалата пред монитора Кристин Кокоран. Беше изминал час и трийсет минути, откакто генерал Николс бе поставил Виртуалния боен център под свое командване.

— Професор Дънкан, ако я предупредите, предупреждавате цяла Япония — възрази с хладен глас генералът. — Не очаквам тяхното правителство да разбере мотивите ни, нали сте съгласен? Нима искате да нанесат ответен удар? Да изстрелят двайсетметагтонни бомби срещу това скривалище? Защото точно това ще се случи!

— Но нали всички страни предадоха запасите си за първия ядрен удар срещу облака? — възрази Бил.

Генералът не сваляше от него втренчения си поглед.

— И сте готов да рискувате въз основа на едно предположение? Аз обаче не съм. Това, което правим, е необходимо и неизбежно и е за доброто на цялата планета.

23.

— Три минути — каза генерал Томас Николс. Беше се изправил в средата на Виртуалния боен център, с парадна униформа, но без фуражка. До него стояха един флотски и един армейски генерал. По краищата на помещението и пред вратата имаше въоръжени морски пехотинци. Доктор Ото Крамър и помощниците му от Пентагона също присъстваха.

Бил Дънкан, Сали и неколцина членове на Свободни хакери се бяха преместили в дъното, откъдето следяха развоя на събитията. При тях бе и съветникът на Белия дом Дезмънд Йейтс. Всички мълчаха и чакаха да започне бомбардировката на Японския архипелаг.

Внезапно един от мониторите блесна и на него се появи в едър план Кристин Кокоран. Търкаше сънено очи.

— Извинявайте, момчета, спала съм повече, отколкото възnamерявах. Бил, какво става? Не получавам образ от вас.

Генерал Николс вдигна ръка в знак никой да не отговаря.

— Ей, какво става? — повтори стреснато Кристин и се наведе над пулта. — Момчета, вие...

Централният еcran премигна отново и се появи Джеръм, изкуствената компютърно генерирана личност.

— Професор Дънкан — заговори той, — мрежовите радарни станции засичат приближаващи се ракети. Давате ли си сметка колко хора ще загинат?

— Две минути — обяви с твърд глас генерал Николс. Думите му отново прозвучаха като предупреждение към останалите да не реагират.

— Бил, чуваш ли ме? — провикна се Джеръм. — Не мога да те видя — нито вашите мрежи.

Бил Дънкан затвори очи.

— Доктор Крамър, на линия ли сте? — продължи да упорства Джеръм.

Ученият от Пентагона стоеше неподвижно.

— Една минута — прозвуча гласът на Николс.

Внезапно от всички говорители във Виртуалния боен център се надигна дълбок пулсиращ рев. Зелените лазерни монитори, които показваха радиоемисиите на Японския архипелаг, се изпълниха с нови колони данни — данни, които се меняха толкова бързо, че мониторите първо замигаха в червено, също засияха в ослепително бяло и техниците неволно отстъпиха назад. Всички японски предавателни станции, изглежда, изльчваха едновременно с максималната си мощност.

Пулсирацият рев продължи да нараства и премина в оглушителен писък. После, петнайсетина секунди след като бе започнал, екраните се рестартираха, а централният монитор угасна. В помещението цареше мъртвешка тишина. На потъмнелия монитор блещукаше само дигиталният часовник — показваше „00:00:28“.

— Бил? Чуваш ли ме? — провикна се изплашено Кристин, когато централният монитор отново се озари в светлина. Беше се навела и работеше трескаво над пулта. — Бил, Джеръм е изчезнал — няма и следа от него в тукашните мрежи. Пълно радиомълчание в ефира. Но какво искаше да каже с тези ракети — да не планирате директна атака срещу мрежата?

Николс дори не погледна към нея. Продължаваше да следи с нетрепващи очи часовника.

— Бил, плашиш ме. Аз...

Чу се остьр пукот и изображението на централния еcran изчезна, заменено от бял статичен шум.

Присъстващите във Виртуалния център можеха само да си представят какво се случва на 7000 мили от тях, където върху Япония точно в този момент се изсипваше дъжд от ядрени ракети.

Един по един мониторите преставаха да показват данни от региона. Всички японски радиопредаватели бяха напълно унищожени.

В дъното на помещението Бил Дънкан и Сали Бъртън се бяха прегърнали и бяха стиснали очи.

Дванайсет часа след масирания ядрен удар срещу Япония президентът Джарвис събра членовете на изпълнителния комитет в командния център. Беше поканен и професор Уилям Дънкан.

— Искам да изразя най-искреното си и дълбоко съжаление за загубата на вашата приятелка и колежка — обрна се към него президентът в началото на срещата. — Но нямахме друг избор.

Бил не отговори. Все още не се беше отърсал от вцепенението. За негова изненада, след като напуснаха Виртуалния център, двамата със Сали бяха спали цели шест часа. Но още щом се събуди, почувства в душата си никаква неестествена и мъчителна пустота.

А когато се върна във Виртуалния център, Бил направи изумително откритие.

Междувременно Дезмънд Йейтс запознаваше членовете на изпълнителния комитет с последните данни за движението на облака.

— На всички ви е известно, че успяхме да постигнем пълно общопланетно радиомълчание — почна той навъсено. — Но на ужасна цена. Японската нация вече не съществува.

Сведе глава за няколко секунди и присъстващите направиха същото.

— Междувременно засякохме сигнали от кораба „Дружба“ — продължи Дезмънд. — Мощни радиосигнали на всички възможни честоти — точно както го бяхме планирали. Има телевизионни програми, новинарски емисии, филми, астрономически данни — всичко, каквото се съдържа в архивите.

— И какъв е ефектът върху облака? — попита Джарвис.

Йейтс сви рамене.

— Никакъв, поне за момента, сър. Но са изминали само няколко часа. „Дружба“ има нареддане да не прекратява радиопредаванията.

— Значи не ни остава друго, освен да чакаме и да се надяваме — изсумтя президентът.

— Да, сър — съгласи се Йейтс. — Но професор Дънкан разполага с нова информация, която вероятно би искал да сподели с комитета. Точно затова го поканих на срещата.

— Добре, Бил, какво има? — попита президентът.

— Нека ви припомня — каза Дънкан, — че преди Джеръм да изчезне от мрежата, имаше кратък период на усиlena радиопредавателна активност. Подложих на анализ малка част от предаването точно преди да дойда на срещата.

Президентът му кимна да продължи.

— Сигналите, излъчвани едновременно от всички японски радиостанции секунди преди Джеръм да бъде уничтожен, бяха идентични по състав с радиосигналите, които получихме за първи път преди трийсет години от планетата Изо — и със сигналите, генериирани във вътрешността на облака. Притежават същите модулации, същата синусоидна вълна и същата честотна характеристика.

В помещението цареше тишина. Всички погледи бяха извърнати към професора от МТИ.

— Мисля, че Джеръм накрая е успял да дешифрира напълно чуждоземния код, макар че е пропуснал да ни го съобщи — обясни Бил. — Джеръм е знаел, че приближаващите се ракети вещаят неизбежна гибел. Мисля, че е успял да се прехвърли в облака с надеждата да си намери ново убежище, дом, нов процесор, над който да поеме контрол.

— Да не искате да кажете, че облакът е някакъв вид процесор? — попита стъписанияят президент.

— Сър, ще позволите ли? — обади се дежурният офицер от командния център. — Доктор Крамър е отвън. Извинява се за прекъсването, но каза, че разполага с информация от огромна важност.

— Да влезе — нареди Джарвис. Полковникът влезе и се изправи до овалната маса.

— Господин президент, получихме съобщения, че един земен предавател продължава да излъчва — от някакъв остров в Големия бариерен риф в Австралия.

— Това трябва да е онзи идиот Ходжисън — изсумтя Дезмънд Йейтс. — Безумецът, който апелираше към всички да изпращат сигнали до облака. Един Господ знае какво е намислил сега!

— Трябва да бъде заглушен незабавно — заяви генерал Томас Николс.

— С какво разполагаме? — попита президентът.

— С нищо, сър — призна началникът на Обединеното командване. — Ракетите от „Хъдсън“ биха могли да стигнат до Австралия, но използвахме всичко, което имаше на борда. Нямаме други подводници в региона, нито самолетоносачи или бойни кораби — всичките бяха прибрани в пристанищата, преди океаните да замръзнат. Нямаме и балистични ракети — бяха изстреляни срещу облака. Нито един самолет не може да излети в подобно време.

— Разполагаме ли с кабелна връзка с Австралия? — попита президентът.

— Тъй вярно, сър — изпъна се дежурният офицер.

— В такъв случай свържете ме незабавно с австралийския премиер — заповядда Джарвис. — Незабавно!

24.

На език, непознат за човечеството, със скорост трилиони пъти по-голяма от възприеманата от човек, Джеръм започна да общува със своя нов, обгърнат в мъглявина стопанин.

В началото компютърната личност чувствуващ само прилив на неимоверна енергия и причудлива, напълно необяснима симпатия — ново усещане, което бе придобил по времето, когато бе имал възможност да се скита на воля из мрежата и да погълща други форми на усъвършенствани компютърни съзнания.

Защото се беше окказало, че човешките умове са безкрайно изобретателни. В обстоятелства на дълбока секретност всяка от великите държави бе нарушила неведнъж международните спогодби и ограничения върху развитието на компютърния интелект. Бяха създадени и подложени на изпитания най-невероятни форми на изкуствено съзнание, истински свръхинтелигентни цифрови умове, чийто перспективни, аналитични и интуитивни способности нахвърляха далеч тези на собствените им създатели.

Джеръм — виртуалното оръжие, предназначено да издирва и установява контрол върху подобни софтуерни същества — постепенно ги бе погълнал всичките и бе придобил техните възможности, темпераменти и потенциал. Бе приобщил в себе си модули, умения и защитни механизми и бе придобил феноменални възможности за прозрение и чувства, добавени към неговото и без това почти богоподобно и безсмъртно дигитално съществуване.

И ето че сега, на чуждоземния език на облака, който успешно бе дешифрирал, но не бе успял да предаде на своите човешки създатели в понятна за тях форма, Джеръм започна да изучава историята; същността и предназначението на гигантския облак космически газ, задушаващ Земята в смъртоносната си прегръдка. Първото, което узна, бе истинската възраст на облака. Джеръм притежаваше машинно понятие за време, различно от това на биологичните му създатели, но когато научи, че облакът е по-стар от планетата Земя, бе принуден да

промени собствените си представи за време, пространство и смъртност. Осем милиарда години след появата си във вселената облакът продължаваше да функционира перфектно.

След това Джеръм научи, че гигантският конгломерат от газове, химикали и непознати елементи, от които бе съставен облакът, е въсъщност небиологична форма на изкуствен живот, притежаваща дълбоко в себе си, вследствие на сложни химични и физични процеси, почти неизчерпаем източник на термоядрена енергия — енергиен източник, позволяващ на облака да пътешества на воля из вселената, или поне да действа в пределите на строго определени параметри.

И което бе най-важното, Джеръм разбра каква е причината облакът да е радиочувствителен — по-специално, да проявява чувствителност към изкуствено породени радиосигнали. Той видя, или възприе, изображения на древните космически обитатели, създали облака преди милиарди години. В невероятно кратък миг на прозрение Джеръм осъзна, че облакът не е нищо повече от автоматично оръжие, самотен часовий, оставен от прадревната галактическа цивилизация, преминала през Млечния път преди цяла вечност.

В сърцевината на облака той се натъкна на инструкции, от които научи, че целта за неговото съществуване е приста, зловеща и античовешка.

Съществата, създали облака, бяха прекосили далечните покрайнини на Млечния път само веднъж, преди осем милиарда години — много преди обикалящите около земното слънце огнени късове да се превърнат в планети. Докато пресичали галактиката, тези неканени гости разположили тук свои оръжия със забавено действие — гигантски газообразни стражи, истински самонасочващи се мини, за да ги защитават от появата и развитието на технологична цивилизация, която би могла някой ден да възникне в този отдалечен кът на вселената.

Заштото се страхували, че оставена да еволюира безпрепятствено, подобна цивилизация би могла бързо да разкрие тайните на междупланетните пътешествия и да се превърне в съперник и дори враг на древната раса, която господствала над времето, пространството и вселената. Облакът бе нещо като ужасяваща и смъртоносна визитна картичка — самозадействащо се и самозадвижващо се изцяло

автономно оръжие, предназначено да задушава и убива всяка нововъзникнала и потенциално опасна биологична форма на живот.

Джеръм узна също, че от близо пет милиарда земни години облакът не е получавал нови инструкции от господарите си. Вероятно цивилизацията, която бе създала и изоставила това страховито оръжие, на свой ред бе изчезнала. А междувременно облакът бе продължавал да изпълнява своята опустошителна функция, бе изпращал лъжливи радиосигнали и бе чакал да примами новопоявилите се цивилизации и да получи от тях развълнуван отговор.

А Земята бе попаднала в тази смъртоносна клопка и сега предстоеше да заплати неизбежната цена.

Арктическата екипировка не бе рутинно снаряжение на австралийската армия — частите й не бяха подгответи за действие при температури от минус петдесет градуса.

Но трите верижни, боядисани в бяло машини, които се носеха по замръзналата повърхност на Коралово море край североизточните брегове на Австралия, изглеждаха съвсем подходящи за заобикалящите ги условия.

Мартин Смол, австралийският министър-председател, бе изслушал внимателно молбата, отправена от американския президент. След като научи, че облакът е радиочувствителен, той издаde необходимите разпореждания и само час по-късно трийсет и шест командоси от австралийските специални части се натовариха на всъдеходите и поеха в указаната посока, след като се снабдиха с всички необходими припаси. Разположени в един правителствен бункер северно от Куинсланд, те бяха само на час и половина път по замръзналата повърхност на океана от остров Орфиъс.

— Островът е пред нас, сър — провикна се сержант Мъри, известен с прозвището Борсука, щом на хоризонта се показва централният хълм на частното владение на сър Чарлз Ходжисън.

Капитан Колин Райдър вдигна бинокъла си и огледа стърчащите антени на предавателите.

После се обърна и заговори на десетината мъже, стущени във всъдехода. Всички носеха специални костюми и кислородни бутилки и бяха въоръжени с автомати и гранати.

— Това е целта — трите антени на хълма — каза на хората си, въпреки че вече бяха преминали инструктаж в базата. — Не искаме да се стига до стрелба, но антените трябва да се свалят. Малки заряди, без пиротехнически ефекти, сержант.

Сержант Майк Ауебо се ухили и вдигна палец. Раницата му бе натъпкана с пластични експлозиви.

Всъдеходът излезе на сушата и пое нагоре по склона. Корпусът му заподскача по неравния терен. На няколко метра го следваха другите две машини.

Капитан Райдър подаде глава през отворения люк и погледна към антените на хълма. Бяха се уговорили да излизат на връзка помежду си само в краен случай. Докато се озвърташе, един куршум удари бронята на всъдехода и рикошира в небето.

Райдър се вмъкна в машината, а командосите пъхнаха цевите на оръжията си в стрелковите отвори отстрани.

— Не стреляйте! — нареди Райдър. — Почакайте. — После се обърна към сержант Мъри. — Ето ги там. Борсук, покажи се отгоре и ги стресни малко.

Командосът се подаде от люка и изчисти с ръка натрупания върху тежката картечница сняг. Завъртя я в полуокръг и пусна няколко кратки откоса към снега около входа на централната постройка.

Райдър на свой ред се подаде през втория люк и махна с ръка на другите две машини да ги следват. Механик-водачът бе насочил всъдехода право към бункера на върха. Двигателите ревяха оглушително.

Прикрит зад люка, Борсуга надничаше от време на време, за да провери обстановката.

— Стоп! — заповяда Райдър на десетина метра от входа на бункера. — Ще изчакаме няколко минути.

Другите два всъдехода заеха позиция от двете им страни. В тишината отекнаха нови изстрили и командосите изскочиха от спрелите машини. Престрелката бе кратка — само след минути един от сержантите докладва, че всичко е чисто.

— Чудесно — каза Райдър и нареди на механик-водача: — Давай право през вратата.

Командосите бяха нащрек. Нямаха представа какво да очакват вътре. Знаеха, че умопобърканият британски милиардер има цяла

малка армия наемни войници за защита на острова, но също така им бе известно, че наемниците губят желание да оказват съпротива, когато ги нападне превъзходящ по сила противник.

Всъдеходът изръмжа и подскочи към вратите. Чу се оглушителен трясък и бронираният нос на бойната машина се вряза в стоманената порта, изби я и нахлу в товарния хангар.

Войниците продължаваха да надзъртат през стрелковите отвори. Веднага стана ясно, че няма да има опити за отбрана. Петнайсетина души с камуфлажни униформи бяха излезли на откритата площадка и бяха вдигнали ръце в знак, че се предават.

— Давай, давай! — извика Райдър.

Командосите се разпръснаха и почнаха да събират хвърлените оръжия. После отведоха наемниците в единия край на бункера.

Колин Райдър излезе от машината и се огледа. От вратата на главния коридор надзъртаха няколко младежи.

— Къде е Ходжисън? — попита той.

Едно русо момиче посочи през рамо към една врата в коридора.

— Сър Чарлз е в студиото — отвърна с глас, в който се долавяше едва потискан страх.

Райдър кимна на двама от хората си да го последват, тръгна по коридора и спря пред вратата е табелка „Студио“. Беше заключена.

Без да се двоуми, Райдър изби вратата с ритник и нахлу вътре, следван от помощниците си.

Просторното телевизионно студио беше празно, ако се изключеше самотната фигура, седнала на централния пулт зад звуконепроницаема преграда.

Сър Чарлз Ходжисън, столетникът фантаст и гуру на младото поколение, продължаваше да изпраща послания на облака.

Райдър бълсна вратата на звукозаписната кабина.

Ходжисън се извърна стреснато, после се надигна. И изведнъж пъхна ръка под бюрото и измъкна тежък револвер.

Зад гърба на Райдър проехтя кратък откос и на корема и гърдите на Ходжисън цъфнаха яркочервени петна. Писателят рухна по очи върху пулта.

Райдър се обърна. Сержант Мъри вече сваляше оръжието си.

— Благодаря, Борсук — рече Райдър. Сетне посочи пулта. — Сега бъди така добър да видиш и сметката на тази машинария.

И отстъпи назад, докато командосът изпразваше цял пълнител в пулта. После сержантът смени пълнителя и също така методично откри стрелба по кабелите, които се виеха по пода.

В настъпилата след секунди тишина Райдър чу два приглушени тътнежа. Радиопредавателите на остров Орфиъс най-сетне бяха замлъкнали.

25.

Новият Джеръм, придобил богоподобни способности и творчески заряд благодарение на постиженията на цялото човечество в областта на изкуствения интелект, естествено никога не спеше. Освен това умееше да съзерцава и размишлява.

Беше открил предостатъчно енергия в сърцевината на своя нов стопанин и вече можеше да команда от отделни части на неговата молекулярна структура, макар че все още не бе постигнал пълен контрол. Облакът бе твърде голям и сложен, за да бъда овладян веднага. И имаше прекалено много технологични и архитектурни особености, които се базираха на изцяло непознати принципи — за непознато същество като Джеръм, произхождащо от Земята. Но имаше един факт, който не можеше да бъде пренебрегнат и който оказваше потискащо влияние върху Джеръм — в познавателен смисъл облакът беше пълен глупак. Въпреки невъобразимо напредналите си чуждоземни технологични принципи и строеж той си оставаше машина, посветена на една-единичка цел, химичен компютър, който — макар и смразяващо ефективен като примамка и машина за убиване — не бе в състояние да осигури на Джеръм емоционални стимули, нито интелектуален растеж и — наистина странно за една компютърна личност ново желание — подобаваща компания.

Докато обмисляше как най-добре, да се възползва от своя нов стопанин, след като бе напълно откъснат от земната информационна мрежа, Джеръм неочеквано почувства, че облакът се свива и увеличава производството на енергия. А после, когато границите му се смалиха наполовина, започна да променя посоката си.

Джеръм се понесе из огромната невронна мрежа от газови молекули, но макар да пътуваше със скоростта на светлината, му трябваха десет минути, за да стигне от единия край на облака до другия. Най-сетне откри в гигантската газообразна структура част, която потрепваше в синхрон с далечен мощен източник на радиосигнали. Включи се към този участък и разбра, че сигналите,

които се изльчват право към облака, идват от космическия кораб „Дружба“.

Джеръм все още не бе установил връзка с мощната и същевременно простодушен умствен апарат, който командаваше облака. Подвоуми се дали да информира облака, че силните сигнали, произхождащи от далечния космически кораб, са примамка, опит да отведат задушаващия конгломерат от газове надалече от Земята, с надеждата оцелелите в скривалищата под повърхността ѝ да бъдат спасени.

След като се порови в архивите си и се запозна с някои научни доклади и записи от пресконференции, Джеръм откри, че на борда на „Дружба“ има три компютърни личности, които, освен че бяха от ново и усъвършенствано поколение, бяха снабдени с човекоподобни андроидни тела. Те можеха не само да му правят компания, но притежаваха независимост и *подвижност!* На хоризонта се очертаваше ново и при това примамливо бъдеще.

Докато Джеръм все още преценяваше всички тези факти, облакът задейства с пълна мощ вътрешните си термоядрени двигатели и започна да набира скорост в преследване на новия източник на радиосигнали. Изглежда, изобщо не си даваше сметка, че отнася със себе си едно ново същество, вкопчило се в него като паразит, но преизпълнено с щастие от очакваната промяна.

— Скъпи Дезмънд — почна Мелиса, загледана право в обектива на камерата, — ужасно много ни липсваши — на всички нас, които се беспокоим за теб и останалите обитатели на Земята.

Русокосият забележително красив и строен андроид записваше ежедневното си послание, което щеше да бъде изпратено на нейния наставник Дезмънд Йейтс. От началото на кризата членовете на екипажа бяха престанали да получават каквито и да било радиосигнали от Земята, но въпреки това продължаваха да изпълняват ежедневните си задължения, да събират данни и да изпращат доклади.

— Въпреки че следваме предварително зададения курс — продължи Мелиса, — стигнахме до извода, че вече не искате от нас да посетим планетата Изо. Дез, ако можеш да отговориш, бъди така добър да ни съобщиш новата цел на експедицията.

„Дружба“ вече се намираше на девет и половина милиарда километра от Земята, далеч отвъд орбитата на Плутон. След продължителен период на постоянно ускорение, постигнато с помощта на термоядрения двигател „Орион“, корабът напускаше Слънчевата система със скорост, доближаваща три милиона километра в час. Така „Дружба“ бе станал най-бързият кораб, изстрелян от Земята.

— Причината да подлагам на съмнение нашия курс — добави Мелиса с хитра усмивка, — е, че ако продължим да следваме настоящата посока, ще подминем всички близки слънчеви системи и в края на краишата ще напуснем Млечния път. Тоест ще се отправим към пространство, лишено от звезди и планети.

Като капитан на кораба, Мелиса заемаше централната седалка пред командния пулт. От двете ѝ страни бяха членовете на малобойния ѝ екипаж — Пиер и Чарли. На борда на „Дружба“ нямаше никакви животоподдържащи системи, нито дори кислородни запаси, тоалетна или гимнастически салон. Андроидите не се нуждаеха от подобен лукс. Но имаше отопление, корабът бе герметизиран и разполагаше с противоударни и противорадиационни системи.

— Всички предаватели продължават да са насочени към Земята — продължи да докладва Мелиса. — И излъчват материали от нашите архиви в целия спектър от честоти.

След осем часа и двайсет и пет минути записът на Мелиса пристигна в Канкътското скривалище и бе изведен на централния екран в командния център. Дез Йейтс показва видеописмото на президента Джарвис, Бил Дънкан, Сали Бъртън и членовете на изпълнителния комитет.

— Вече приемаме с много по-добро качество — отбеляза обнадеждено Йейтс още при появата на първите кадри. — Вероятно облакът вече не е така плътен около Земята.

Всички изслушаха напрегнато доклада и най-вече финалната част, която очакваха с огромно нетърпение. Ето че се стигна до нея, но те все още не можеха да повярват на ушите си. От космическия кораб потвърждаваха, че техният план е започнал да действа. Присъстващите в залата очакваха потвърждение от капитана.

— Основната маса на облака вече се отдалечава от Земята — докладва Мелиса. — Настоящите усреднени координати спрямо

земните са 145,6773 минути и 24,9911 секунди.

В помещението се разнесоха облекчени въздишки. А после всички видяха намръщеното лице на Мелиса.

— Дез, сега облакът се насочва право към нас. Какво означава това?

26.

Три седмици след като облакът започна да се отдалечава от Земята, Бил Дънкан и Сали Бъртън се качиха в наблюдателната кабина на Щатската метеорологична служба, която се намираше в самия връх на Канкътската планина.

— Чудесна сутрин — посрещна ги Джейн Балантайн. — Има видимост на километри.

— Без съмнение — ухилено отвърна Бил. Никой не знаеше колко време ще отнеме на облака да напусне пределите на Земята, но напоследък всички в скривалището ходеха усмихнати.

Снегът от известно време се топеше неспирно и в пустинята вече се бяха появили големи жълти петна. В подножието на планината се оформяше все по-буйна река.

Дори облачната покривка вече не беше плътна и непрогледна и през обширните процепи нахлуваше слънчева светлина, благодарение на която температурата бързо се покачваше. Червеникавото сияние, предизвиквано от триенето на облака с горните слоеве, бе изчезнало напълно.

Бил и Сали бяха облекли арктическите костюми и носеха прозрачни дихателни маски.

— Дали може да излезем навън за малко? — попита Бил синоптичката.

Тя кимна с усмивка и посочи въздушния шлюз, от който се излизаше на билото.

След две минути Бил и Сали стояха сами на скалната площадка на височина 1200 метра над необятната Аризонска равнина. Въздухът бе разреден и студен, но те го вдишваха, сякаш е еликсир.

Планината вече се измъкваше от дебелата снежна покривка и ледовете. Въпреки доскорошните изключително ниски температури тук-там се виждаха дори поникнали растения. Бледа слънчева светлина се процеждаше през облаците. Бил примика към небето, после

прегърна Сали. И двамата не можеха да откъснат изумените си погледи от пробуждащия се за живот свят.

— Виж! — Бил вдигна ръка. — Това трябва да е късче синьо небе!

Сали засенчи очи и вдигна глава. После и тя посочи и възклика:

— Виж, виж там!

Високо в небето се рееше мъничка точка. Беше белоглав орел, открил топло възходящо течение.

От сайта на „Ню Йорк Таймс“, 20 декември 2064

ОБЛАКЪТ НАПУСКА ЗЕМЯТА

Рандал Тейт, научен кореспондент

ПРОДЪЛЖАВА НАЛОЖЕНАТА ОТ ВОЕННИТЕ ЗАБРАНА ЗА РАДИОПРЕДАВАНИЯ

Огромният облак от космически газове, който бе обгърнал Земята през последните шест седмици, вече напусна окончателно пределите на планетата и в момента се насочва към съзвездието Гарван със скорост 169 000 мили в час.

Астрономите смятат, че ако облакът продължи да се движи в същата посока и със същата скорост, до края на годината ще напусне Слънчевата система.

Междувременно президентът Джарвис издаде нова заповед, забраняваща употребата на всянакъв род радиопредаватели, включително персонални, правителствени и военни. Нарушителите ще бъдат атакувани незабавно от специално създадени военновъздушни сили, оборудвани със системи за засичане на ултравълнови, късовълнови и микровълнови радиопредаватели. Всички подвижни съобщителни

системи, телефони, проследяващи устройства, комерсиални и домашни радиомрежи също са забранени.

Други правителства задействаха сходни планове за преустановяване на радиоемисиите в земния ефир.

„Изглежда, облакът е чувствителен към радиовълни — обясни президентският научен съветник Дезмънд Йейтс от Белия дом. — Всички наши сили са хвърлени в разработването на нови средства за комуникации, които няма да пращат радиовълни в обкръжаващото ни пространство“.

ПОСЛЕДСТВИЯТА

Три години, след като космическият облак напусна околностите на Земята и се отправи в преследване на космическия кораб „Дружба“, планетата вече беше в процес на възстановяване.

Животът все още не се бе върнал към нормалното и по всичко изглеждаше, че това няма да се случи в близките години. Световната икономика бе в руини, цели народи, между които японският, бяха изтрити от лицето на Земята, най-сериозно бяха пострадали Корея и Югоизточна Азия, заради радиационното заразяване.

Междunaродни закони забраняваха употребата на всякакви форми на радиосъобщения. Наложеното радиомълчание бе окончателно.

Изключение бе направено единствено за специално лицензиирани нискоенергийни дълговълнови радиопредавания, които, поради особения си характер, не бяха в състояние да напускат земната атмосфера. Но дори върху тях се упражняваше стриктен контрол. Бяха изстреляни контролни сателити, които непрестанно прослушваха всички региони на планетата и охраняваха чистотата на ефира.

Имаше, разбира се, много други начини за комуникация — технологии, които бяха в състояние да заменят радиовълните. В развитите страни учените разработваха методи, основаващи се на лазери или на оптично-дигитална обмяна на информация. Хората отново установяваха връзки помежду си и глобалната мрежа бързо се възстановяваше, като се разпростираше и към околния космос. Само че сега лазерни лъчи заменяха радиовълните, използваха се поредици от поляризириани свръхскоростни оптически светлинни послания, предавани в двоичен код. Нямаше никаква опасност някой отново да превърне Земята в сигнална лампа за облака.

Учените в Сетиград, на обратната страна на Луната, също използваха лазерни системи за комуникация, за да общуват с колегите си на Земята, но основната им работа вече не бе насочена към издирване на чуждоземни радиосигнали. Една от причините

естествено бе неспособността на обществото да финансира подобни проекти, друга — и по-важна — бе, че опитите за контакт с извънземни цивилизации се бяха оказали много по-сложни и опасни, отколкото някой бе предполагал.

Вместо това специалистите от лунната база бяха преустроили част от предавателите и локаторите и сега ги използваха, за да следят движението на гигантския космически облак, който се насочваше към междугалактическото пространство. Повечето астрономи вече бяха стигнали до заключението, че облакът представлява чуждоземна форма на живот, враждебна към други цивилизации, което променяше из основи идеята да се търсят други същества в галактиката.

Облакът вече се намираше на двайсет и осем милиарда километра от Земята — далеч отвъд Оортовия пояс на Слънчевата система — и продължаваше да преследва космическия кораб „Дружба“. Корабът не преставаше да изльчва към него всяка възможна информация и поне засега поддържаше скорост, която му позволяваше да избяга от своя могъщ преследвач.

Успехът с примамката „Дружба“ бе накарал правителствата да създадат международен консорциум, който да се заеме с изграждането около Земята на защитно поле от изцяло нов тип — очакваше се този строеж да окаже съществено влияние върху пробуждащата се икономика.

Известен като МЗО (Мрежа за защита от облака), щитът състоеше от двайсет космически кораба с ядрени двигатели, подобни на „Дружба“, които щяха да бъдат разположени на далечна орбита в покрайнините на Слънчевата система. В случай, че космическият облак или някой друг, подобен на него, започне отново да се доближава до Слънчевата система, най-близкият кораб-примамка щеше да започне изльчването на мощн радиосигнал и същевременно да се отдалечава от Слънцето с максимална скорост, за да примами облака след себе си.

В геофизичен аспект Земята също показваше белези на възстановяване. Нивото на кислорода се бе върнало почти до нормалните си стойности. Оцелелите, народи бяха създали интензивни програми за увеличаване на населението, а биолозите използваха съхранените образци от ДНК, за да клонират животинските видове, които бяха изчезнали по време на бедствието.

Но най-голяма бе промяната в световния *zeitgeist* — глобалното настроение. Космическите изследвания и опитите за контакт с извънземни цивилизации вече не бяха във фокуса на обществения интерес. Човечеството бе преживяло своя първи контакт с извънземна форма на живот и не бързаше да повтаря опита. Новите философи и мислители съветваха хората да насочат вниманието си към своята собствена цивилизация и към планетата такава, каквато е: крехък и неповторим оазис сред безмилостната и враждебна вселена.

— Дами и господа, моля, посрещнете с добре дошъл носителя на Нобеловата награда за научни постижения, кавалера на президентския Медал за свобода и директор на нашата Лаборатория по компютърна психология, професор Уилям Дънкан.

Деканът на Масачузетския технологически институт пръв заръкопляска ентузиазирано, докато Бил Дънкан се качваше на подиума. За тържествения случай Бил бе направил изключение от правилото си и бе облякъл черен костюм и черно поло под академичната тога.

Бяха изминали три години и половина, откакто облакът бе напуснал Земята, и предварително обявеното заглавие на лекцията на Бил естествено гласеше; „Първият контакт на човечеството с извънземна форма на живот“.

На предния ред седеше Сали Бъртън — вече госпожа Дънкан, и се радваше искрено на успеха на своя съпруг, особено в този институт, в който преди време се бяха отнесли зле с него.

Бил Дънкан най-сетне бе успял да дешифрира сигналите, за които в началото се смяташе, че произхождат от планетата Изо, както и тези, които бяха пратени от облака.

— Сигналът всъщност е математическа безсмислица — започна той речта си пред многолюдната любознателна аудитория. Разработките му вече бяха публикувани и бяха получили международно признание, но присъстващите искаха да чуят всичко лично от прочутия професор. — Вече е известно, че сигналите от облака са били подложени на преднамерено Доплерово изместване, за да изглеждат, сякаш произхождат от планетата Изо. С една-единствена цел, разбира се — да ни подмамят, не само нас, но всяка новоизлюпена

цивилизация в региона — да изпратим отговор. По мое мнение облакът е нещо като машина, гигантски компютърен процесор на химична основа, програмиран да излъчва радиосигнали с цел да предизвика отговор — същия, какъвто пратихме и ние преди трийсетина години към Изо. Отговор, който накара облака да се насочи към нашата планета.

До Сали Дънкан седеше и Дезмънд Йейтс. Вече не беше президентски съветник — бе помолил да го освободят от този пост и сега пише мемоарите си.

— Естествено последствие от еволюцията и антропоцентризма е да разглеждаме света като отражение на самите нас — продължаваше Бил. — И тъкмо тази необходимост ни подтикваше да създаваме опасни човекоподобни компютри и да изпращаме мощни радиосигнали към планети, за които си въобразявахме, че са заселени със същества като нас самите.

Дезмънд Йейтс поклати глава. Вече бяха обсъждали тази част от речта, заради която Дез изпитваше известни угрizения — тъкмо той бе откривателят на странните сигнали от далечната планета. Но Бил го бе уверен, че в онези времена и на негово място той е щял да постъпи по същия начин. Склонността към общуване бе естествена човешка черта.

— Сега вече няма съмнение, че облакът е нещо като автоматично космическо оръжие — говореше Бил Дънкан. — И въпреки че методите му може да ни се сторят крайни и античовешки, очевидно целта му е била да открива и унищожава всички новопоявили се на галактическата сцена цивилизации, способни да изпращат радиосигнали. Това, което не можем да твърдим със сигурност, е дали такава е била първоначално заложената програма, или подобно решение е възникнало във вътрешността на гигантския газообразен процесор с течение на времето. Едно обаче вече знаем със сигурност и то е, че думата „чужд“ наистина означава чужд. Повече не бива да поглеждаме към небето с надежда. — Той спря, отпи глътка вода и продължи: — Струва ми се, че съществуването на този зловещ облак, както вероятно и на други като него, може да даде обяснение на въпроса защо столетия наред астрономите не са били в състояние да открият данни за съществуването на други цивилизации в галактиката — е изключение на лъжливите сигнали, пратени от самия облак. Можем да предполагаме, че не една или две нововъзникнали

цивилизации в нашия сектор на галактиката са били унищожени след посещението на облака. В резюме: предлагам да мислим за облака като за гигантски химически компютърен процесор, който се скита из галактиката и търси разумни форми на живот, проявяващи определена степен на технологично развитие, с едничката цел да ги унищожи.

Бил направи кратка пауза, за да позволи на думите да достигнат до съзнанието на всички, после се обрна към присъстващите учени в тоги, заели почти целия първи ред.

— През целия си съзнателен живот съм предупреждавал, че на даден етап компютрите ще се превърнат в самостоятелна разумна форма на живот — каза той. — И ако ние и всички световни правителства и научни институции не вземем мерки още сега, разумните машини ще се превърнат в нова раса, която ще оспори първенството на хората и в края на краишата ще се превърне в доминиращия вид на тази планета.

Заедно със Сали Бъртън и Дез Йейтс от предния ред се надигна Кристин Кокоран и също заръкопляска ентузиазирано. Кристин, лична приятелка на Бил и негова помощничка от времето, когато той бе организирал групата Свободни хакери, бе една от малкото оцелели при ядрената атака срещу Япония. Противоатомният бункер, от който бе водила борба с компютърната личност Джеръм, бе издържал на ударите и по-късно тя бе спасена от руините на града заедно с шепа представители на нацията.

Бил отново се обрна към залата.

— Съществуването на този облак — и вероятно на много други като него, разпръснати из вселената — доказва моята теза. Човечеството получи възможност да надзърне в едно напълно лишено от състрадание механизирано бъдеще — бъдеще, което можеше да стане и наше, ако не бяхме обединили усилията си, за да защитим уникалното право на човешкия род на съществуване.

И този път Кристин бе първата, която подхвана възторжените аплодисменти.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.